

Digitaliseret af | Digitised by

Forfatter(e) | Author(s):

Oehlenschläger, Adam.; Udvalg ved F. L. Liebenberg ; besørget af A. Boysen.
Poetiske Skrifter

Titel | Title:

Vol. 11

Bindbetegnelse | Volume Statement:

Udgivet år og sted | Publication time and place: København : Det Nordiske Forlag, 1896-99

Fysiske størrelse | Physical extent:

15 bd.

DK

Værket kan være ophavsretligt beskyttet, og så må du kun bruge PDF-filen til personlig brug. Hvis ophavsmanden er død for mere end 70 år siden, er værket fri af ophavsret (public domain), og så kan du bruge værket frit. Hvis der er flere ophavsmænd, gælder den længstlevendes dødsår. Husk altid at kreditere ophavsmanden.

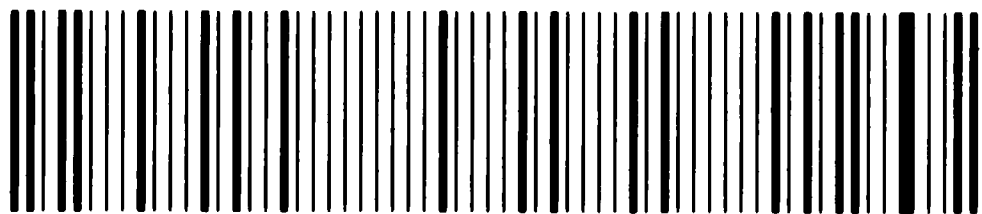
UK

The work may be copyrighted in which case the PDF file may only be used for personal use. If the author died more than 70 years ago, the work becomes public domain and can then be freely used. If there are several authors, the year of death of the longest living person applies. Always remember to credit the author

52.-120.

DET KONGELIGE BIBLIOTEK
DA 1.-2.S 52 8°

1 1 52 0 8 05820 7

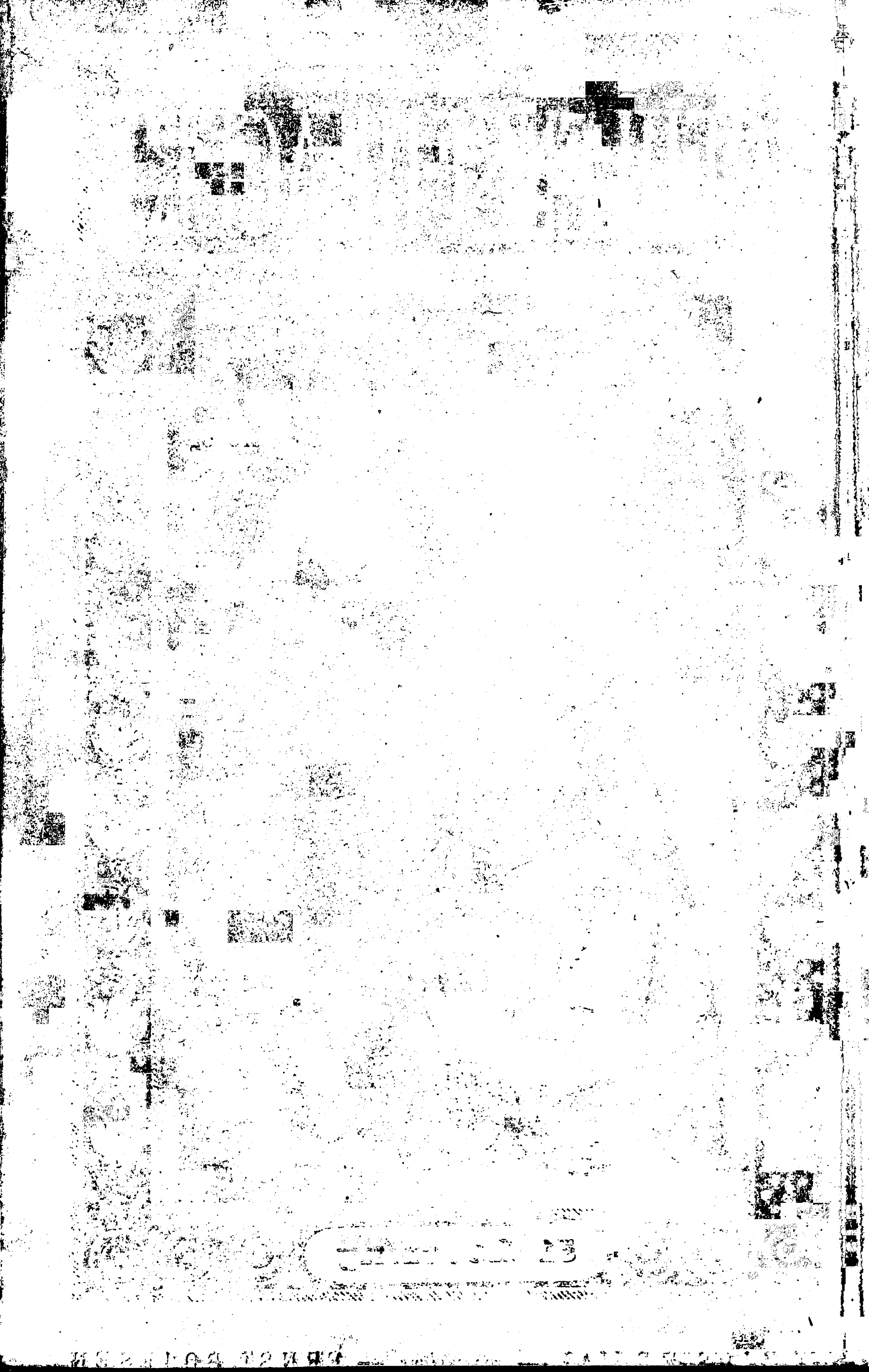
+ REX

OEHLenschläger

51. Levering

OEHLENSCHLÄGER.
POETISKE SKRIFTER

I UDVALG VED F. L. LIEBENBERG.

BESØRGET AF A. BOYSEN.

ELLEVE BINDER.

LYRISKE DIGTE OG ROMANCER.

II.

KØBENHAVN.
DET NORDISKE FORLAG.

BOGFORLAGET.
ERNST BOJESSEN.

1898.

OEHLENSCHLÄGER.
UDVALGTE
LYRISKE DIGTE OG
ROMANCER

LIEBENBERGS UDGAVE.

BESØRGET AF A. BOYSEN.

II.

1810—1849.

KØBENHAVN.
DET NORDISKE FORLAG.

BOGFORLAGET.
ERNST BOJESSEN.

1898.

Trykt hos Nielsen & Lydiche.

INDHOLD.

Harald Hildetand	Side	1.
Augustinus.	—	9.
Ewalds Grav	—	13.
Daniel Rantzau	—	15.
Vaarsang (Endelig revned de hængende Sky'r) .	—	16.
Digterens Hiem.	—	18.
Til Schulz	—	22.
Til Melpomene	—	23.
Mine Mestere	—	27.
Til min Læser	—	30.
Tilbageblik paa Rom	—	31.
Phønix. 1810	—	43.
Stærkodders Svanesang. 1812.	—	45.
Til Ludvig Heiberg. December 1813.	—	47.
Sølvbryllupsfesten i Leire.	—	49.
Af Frederiksberg. 1816.		
Til Danmarks Dronning.	—	51.
Til mit Hiem og mine Børn.	—	53.
Slottet.	—	54.
Skolerne og Kirken.	—	63.
Søndermarken	—	69.
Kirkegaarden	—	75.
Indreisen	—	80.
Charlotte Schimmelmänn. December 1816. . .	—	83.
Den 1ste Januar 1817. Skrevet i Hamborg . .	—	84.

Sophia Ørsted. (Paa Kistens Plade). Februar 1818	Side	87.
Sophias Grav	—	88.
Under P. Foersoms Portrait	—	89.
Ved Michael Rosings Grav. October 1818 . .	—	89.
Til Conferenceraad Hans Heger. April 1819 .	—	92.
Den selsomme Jordefærd	—	95.
Fædrelands-Sang	—	101.
Sang til Thorvaldsen. October 1819	—	103.
Hans Heger. November 1819.	—	106.
Emilie Henriette Kirstein. Januar 1820 . . .	—	108.
Thomas Thaarup. 1821	—	110.
Maanen i Tusmørke	—	112.
Æselet og Hyrdinden. En Fabel	—	114.
Ridderen ved Kulsvierhytten	—	114.
Prolog ved Holbergs Jubilæum. November 1822	—	117.
Til Morgensolen.	—	120.
Maria Elisabeth Zincks Minde. April 1823 . .	—	122.
Epilog til Rahbeks Lystspil Sommeren . . .	—	129.
Prinds Christian Frederiks Fødselsdag. September 1823	—	130.
Dødningedansen. Af Romanen Øen i Sydhavet	—	132.
Til Havet. Af Romanen Øen i Sydhavet. .	—	135.
Sømands-Sang. Foraaret 1825	—	138.
Epilog for Blinde-Institutet. April 1825 . . .	—	140.
Rahbeks Jubelfest. Juli 1825	—	142.
Orgelets Priis		144.
Storken	—	146.
Sommertørken. Juli 1826	—	153.
Til min kiære Fader. Paa hans Fødselsdag. Juli 1826	—	156.
Huusalferne. October 1826	—	158.
Baggesens Minde. Epilog	—	162.
Bissekræmmeren	—	163.
Den danske Sømand til Havet	—	167.
Søllings Minde. Marts 1827	—	169.

De fire Menneske-Aldere	Side 171.
Joachim Conrad Oehlenschläger. Mai 1827.	— 174.
Normannersang. Af Tragoedien Carl den Store	— 178.
Karen Margareta Rahbek. Januar 1829.	— 180.
Frederik Münter. April 1830.	— 182.
Rahbeks Minde. Mai 1830.	— 185.
Til Charlotte Oehlenschläger.	— 187.
Det Gamle og det Ny. November 1830.	— 188.
Hvor blev I røde Roser dog. Af Fortællingen Den blege Ridder.	— 197.
Min Kakkelovn	— 197.
Til Vaaren	— 199.
Min Faders ældste Portrait.	— 201.
Af Norgesreisen. Sommeren 1833.	
Afskeden	— 202.
Kattegat	— 204.
Søsygen	— 206.
Til Norges Sønner.	— 207.
Krogkleven	— 210.
Halfdan Svartes Grav	— 213.
Den dobbelte Skydsgut	— 214.
Elvene og Fossene	— 216.
Ringerige og Modum	— 219.
Den norske Bondepige.	— 223.
Sanct Olafs Jertegn	— 224.
Kongsberg	— 227.
Kirken i Drammen	— 232.
Tilbageblik	— 233.
Ved min Charlottes Grav. Marts 1835	— 235.
Ved Frederike Brun-Münters Grav. Marts 1835	— 237.
Af Fyensreisen. Forsommeren 1835.	
Digteren paa Kirkegaarden.	— 239.
Pindsefesten	— 241.
Aftenvandring	— 243.
Det store Crusifix i Sorø.	— 246.
Carl Heger. Januar 1836	— 248.

Til min Ven Peter Oluf Brøndsted. Paa hans	
Fødselsdag	Side 257.
Høstpsalme	— 259.
Christiane.	
Ved hendes Grav	— 261.
Paa en skøn Sommerdag, kort efter hendes	
Død	— 263.
Den høiere Hiemvee.	— 265.
Til Enkedronning Maria Sophia Frederikke, da	
hun i Sommeren 1842 besøgte Frederiksberg	
igien	— 268.
Til min Maria Louise. Paa hendes Fødselsdag	
1842	— 270.
Mennesket. (Efter Claudius.)	— 272.
Vaaren (Man siger, at Vaaren er Ungdommens	
Ven)	— 272.
Jenny Lind. September 1845	— 275.
Mit Fødselssted paa Vesterbro. November 1847	— 276.
Til Kongen. I en Kreds af Kunstnere, som han	
hædrede ved sit Bord den 2den April 1848 .	— 278.
Ved Festen den 14de November 1849	— 280.
Anmærkninger	— 284.

HARALD HILDETAND.

Hildetand med sølvgraae Haar
Hu til Valhal vendte;
Hundredfemti Hæders-Aar
Heltens Isse kiendte.
Nu er svundet Nervens Kraft,
Nat fast blinder Øiet;
Rørt ei blier det rustne Skaft,
Ryggen krumt er bøiet.
Tapper dog som Tyr, i Nord
En Thegn han' før mon være;
Drottens sieldne Daad var stor,
Danerigets Ære.
Alle Konger agted han
Asa-Thor at sende;
Hvad han vilde, har paa Stand
Helten bragt til Ende.
Kæmper var i Kongens Gaard,
Og Kampen de forstode:
Hug sig af de Øienhaar,
Hurtig, veltilmode.
Klingen ei i Kiødet gik,
Kun den raged Brynet;

Bort med Haan af Borgen gik,
Hvo blinkede med Synet.
Odin, som han offred til,
Op ham Snillet vakte:
Svinefylkets sære Spil
Slet kun Fienden smagte.
Lært han var paa Ledregaard
Længst af Odin selve;
Naar tæt hans Flok i Tryne staaer,
Maae tusind Fiender skiælve.
Gammel nu i gyldne Sal
Gubben sidder ene,
Mødig, som den matte Val,
Marven er af Bene.
Nedrig vil en Nidingsflok
Nu den Gamle myrde:
Levet har han længe nok,
Livet er ham Byrde.
Mørket kommer, Midienat
Mulmet ud mon brede;
I Borgen lader Bruno brat
Ham en Badstu' hede.
Blid han ind i Badet gaaer,
Baalet de mon tænde:
Døren lukkes, Drotten staaer,
Danmarks Helt skal brænde.
Seent han mærker skumle List,
Snar til Døren trænger;
Luen slaaer alt lys i Qvist,
Laagen op han sprænger.
Kiæk med gamle Kraft han treen,

Kold i heden Lue;
Kæmper giennem Krat og Green
I Kredsen han mon skue.
Herlig da den Herre god,
Helten uforfærdet
Staaer i Døren, stærk af Mod,
Støtter sig til Sværdet,
Leer kun, naar de Luer slaae
For Lokken at fortære.
Derpaa talte Drotten saa,
Dristig og med Ære:

»Har vel Harald her fortient,
»Hadsk at vorde indebrændt?
»Førte han mod Fienden ei
»Folket frem paa Ærens Vei?
»Kaldte ham ei Kampens Mand
»For sin Kiækhed Hildurs Tand?
»Lærte ham ei Hlidskialfs Drot
»Kampens Leg at føre godt?
»Slog han ei det tappre Sver'g?
»Stred han ei paa Norges Bierg?
»Har han ei med Heltemagt
»Hele Norden underlagt?
»Drog ei da til Drottens Gaard
»Tappre Dreng, som Krig forstaaer?
»Baalet dog med Bølgen rød
»Brænde skal ham før hans Død!«

Bruno svared brat derpaa:
»Billigt maa du tale saa.

»Nag dog ei til Nogen bær,
»Niding er ei blandt os her.
»Olding est du, Odins Sal
»Offre vi den trætte Val.
»Stakal er, hvo dør paa Straa,
»Strax til Hel han fare maa.
»Blegned du paa Bænkehalm,
»Blevst du ført til Niffelqvalm.
»Derfor spruder Dragen her,
»Drotten den til Valhal bær.«

Harald gav et hurtigt Svar,
Helten i sin Lue klar:
»Troer I da: skiøndt træt og mat,
»Thor har mig saa reent forladt?
»Ruster eder! rask, ei seen,
»Rister mig en Runesteen,
»Runesteen, som reist bestaaer,
»Risen liig, i tusind Aar!
»Døe jeg vil i skaanske Dal,
»Derfra gaae til Odins Sal.
»Dækker jer da, danske Mænd!
»Drabeligt med Staal igien,
«Følger eders Fader nu;
»Ei til Freden staaer hans Hu.
»Skal jeg døe, i ærligt Slag
»Synke maa min sidste Dag.
»Stride vi med Sigurd Ring!
»Skjønt, at døe for Heltesting.
»Tusind gaae med mig til Thor,
»Tappre Dag, berømt i Nord!«

Stolt saa talte Stridens Mand,
Raske Kæmper smiilte.
Sværdet greb Enhver paa Stand,
Ei Pandsersærken hviilte.
Vendt var nu den vilde Hu,
Vendt var Harm og Klage:
Kongen er en Kæmpe nu,
Kiæk, som i gamle Dage.
Helten da den blanke Hat
Paa sit Hoved satte;
Jægren griber Jernet fat,
Jarler Spydet fatte.
Veborg kom, en Vaabenmø,
Fra Venden med sin Søster;
Stolt hun vil i Striden døe,
Staal om haarde Bryster.
Hen drog en utallig Hær
Paa Braavallahede.
Sigurd Ring alt stander der,
Striden op at lede.
Stærk han er, og holder Stand,
Ham Styrken ei forlader.
Bøiet staaer hans bedste Mand,
Barsk i sorte Plader.
Krum han er, af Kampe mæt,
Kullet som en Stodder:
Sigurds Ære, Storværks Æt,
Kæmperen Stærkodder.
Hæren nu paa Heden staaer;
Heltene vil stride.

Hvo skal synke nu, hvo slaaer?
Det maa Skulda vide.

Hæren stod; da Hildetand i Horn lod støde.
Mægtigt over Marken brøde
Malmets Toner, huult de løde.
Sigurd Ring paa Skioldet slog, høit Staalet klirred,
Lyden op i Luften dirred,
Larmen rædsomt sig forvirred.
Kraftigt begge Konger hen i Kampen stævned,
Vrede Sværd med Vægt sig hevned,
Værget sprang, og Pladen revned.
Hielmen brast, i Hiertet foer til Hialtet Sværdet,
Staalet sprang, skiøndt herlig hærdet,
Hildurs Mænd stod uforfærdet.
Da begyndte Dysten, Bierg og Dal maae sige:
Aldrig har den havt sin Lige
Udi hele Nordens Rige.
Konger to var begge komne, kiækt i Vælde:
Hiin vil trodsig Helten fælde;
Harald vil ei døe af Ælde.
Værdig Gubbe vældigt nu til Valhal stunded.
Siælland er til Skaane bundet,
Sigurd! naar dit Slag er vundet.
Mange vare svenske Mænd, og mange danske.
Da greb Sværd med Stridens Handske
Svensker, Dansker, Udenlandske.
Bred da mon Braavallahede Mængden favne.
Valhal ei mon Valer savne;
Vidar raabte alle Navne.
Sigurd stiller Svensken op til Slag i Tryne.

Stridsmænd rynked stærke Bryne,
Odin blev i Sky tilsyne.
Harald saae nu Heltens Hær paa Heden stillet.
Taaren ham fra Kinden trilled:
»Asa-Thor min Død har villet!
»Nu har Guder Gothen lært saa godt at stride,
»Som mig selv i svundne Tide;
»Stolt jeg vil i Græsset bide.«
Vild i Kamp nu Kæmpe foer mod vældig Kæmpe;
Damp af Blod mon Solen dæmpe,
Drotters Hær ei slog med Lempe.
Skuer hist et selsomt Syn! hvo saae dets Lige?
Stærkodd maa i Striden vige,
Storværks Søn imod en Pige!
Veborg flux, den Vaabenmø, med Vælde sætter
Ind paa ham, som fældte Jetter;
Jernet springer, Blodet sprætter.
Hielmen er af Møens Hoved, Haaret vifter;
Rask hun leer ad Sværdets Rifter,
Raser frem, og Farve skifter.
Kiæven, som hun kiæk ham traf, maa Klingen smage
Skiægget, busket som paa Brage,
Beed han i, og holdt sin Hage.
Hevnet har den Helt sig nu hardt paa Ursine:
Søstren hører Sværdet hvine,
Mister Haanden; hvilken Pine!
Men med Haanden faldt til Mulden Haralds Mærke.
Da slog Danerhelte stærke
Dragne Sværd i Pandersærke.
Ind paa Stærkodd jog med hvasse Jern Skioldunger:
Skuldren saares, Skioldet runger,

Synlig bleve Heltens Lunger.
Da nu Harald mærked, Helte faldt i Hobe,
Kongen i sin Purpurkaabe
Kiører frem, lod Odin raabe.
Vældig med to dragne Værn paa Vogn han kiøres,
Vred han ind i Vrimlen føres,
Af Valfader han bønføres.
Kæmpen kiækt med Klinger slog til begge Sider;
Dynger Liig i Græsset bider,
Danmarks Drot med Døden strider.
Nu blev Alting, Kongen nær, som Natten stille;
Slukt er Stridens største Snille,
Sværdet synker, Taarer trille.
Den, som styred Nordens Land og Danmarks Dale,
Ligger nu et Liig i Dvale,
Længes ei til Odins Sale.
Bedre fik ei Konge Baal, for bort at fare.
Trindt ham ligger tykt en Skare,
Thor i Armen tog den Svare.
Seer I hist paa Sletten Høien stander ene?
Mosbevoxne Bautastene!
Der bevares Heltens Bene.
Vidt end viser Runen vældigt Kæmper alle,
Hvor Kong Harald paa Braavalla
Som en Helt gik til Valhalla.

AUGUSTINUS.

Hvo vanker i den mørke Skov,
Hvor ellers Ulven kun sit Rov
Sig søger nær ved Klippens Kanter?
Hvo læser store Folianter
I Hulen hist ved Kildens Rand?
Det er en from, ærværdig Mand.
Nu tier Skovens Fuglevrimmel,
Længst daled Solen i sit Blod;
Han synker ned ved Bøgens Rod,
Og seer i den violblaa Himmel.

Og i sin Ensomhed forladt
Han strækker i den klare Nat
Med vældig Længsel sine Hænder
Mod Evighedens Lys, som brænder,
Og sukker med et bange Gys:
»Hvor finder jeg i Mørket Lys?
»O du, som funkler fra det Høie!
»Fordriv mig Tvivlens bittre Vee,
»Hvad Tanken aner, lad den see,
»Straal i din Klarhed for mit Øie.

»I Jesu hellige Bedrift,
»Ja selv i den profane Skrift,
»I Dagens Daad, i Nattens Luer,
»I Tanken selv, din Magt jeg skuer.
«Men — hvor en herlig Blomst fremstaaer,
»Der nager Ormen i dens Vaar;

»Og hvor det Gode kiærligt stræber,
»Der stræber Ondskab ligerviis,
»Som Fristeren i Paradiis,
»Og lumsk Uskyldigheden dræber.

»Vel bryder atter Lyset frem
»Af Evighedens Himmelhiem,
»Og straaler herligt over Jorden,
»Naar Mørkets Øgle dræbt er vorden.
»Vel føler jeg det Godes Lyst
»At giennembæve sødt mit Bryst,
»Naar Lastens Seier mig forskrækker;
»Naar jeg mod Dragens List og Vold
»Med Dydens og med Villiens Skiold
»Med Skiælven dette Bryst bedækker.

»Dog — uden Skygge hvad var Lys?
»Hvo følte uden Dødens Gys
»Den sande Glæde vel af Livet?
»Blev ei det Onde Jorden givet,
»For med sit tunge Kæmpeskraft
»At egge Dygtighed til Kraft?
»Staaer Maanen ei bag Skyens Rifter
»Meer end paa blotte Hvælving skøn?
»Og hvad var Tidens bedste Søn
»Vel uden seirende Bedrifter?

»Altsaa er Lasten selv en Dyd,
»Og burde blomstre mig til Fryd.
»Som andre Kræfter, andre Dyder!
»Saa er det Gode, som mig fryder,

»Kun Giøglespillet i mit Nu,
»En Drift, som lede skal min Hu!
»Saa er bestemt Alt i sin Orden,
»Et Legetøi for Livets Aand,
»Og jeg, i Slaveriets Baand,
»Et uselvstændigt Fnug paa Jorden!

»Saa har da Gud selv Slangen skabt,
»Hvorved Uskyldigheden tabt
»Letsindig har vor første Moder?
»Almagten taaler ingen Broder.
»Saa lagde ned han Dydens Frø,
»For strax det selv at lade døe?
»Saa er han selv det Ondes Fyrste? —
»Nei! nei! det er han ei. — Hvem da?
»En anden Magt, her nedenfra?
»To Magter! — hvilken er den største?»

Paa Læben døde Gubbens Ord;
Han sank med Ansigtet mod Jord,
Og sønderknuset og bedøvet.
Han vred sig som en Orm i Støvet.
Paa Græssets Morgenperler ned
Fra Panden trilled Angstens Sved.
Da vakte ham en liflig Tone:
I Østen atter Solen stod,
Og Nattergalen høre lod
Sin Røst fra den smaragdne Krone.

Og som han ned i Dalen saae,
Sad ved den klare Sapphir-Aa,

Hvor den med Havet var forbunden,
En deilig Dreng i Skyggelunden.
Et Hul sig havde nylig han
Ved Søen i det bløde Sand
Med sine spæde Hænder gravet,
Og med en Skee af Elfenbeen,
Der tog kun Draaber een for een,
Han øste Vand deri af Havet.

Og hurtig gik den Gamle ned,
Og glemte, hvad han nylig leed;
Det hulde Syn gav Tanken Lise.
»Hvad gjør du?« spurgte mildt den Vise.
»Jeg tømmer, som du vel kan see,
»Her Oceanet med min Skee.
»Jeg øser Havet ud til Bunde.«
»Umuligt, Barn! hvad vover du?«
»Det samme, Fader! som din Hu,
»Der Evigheden vil udgrunde.«

Forfærdet Augustinus foer
Tilbage ved sin Engels Ord.
Brat Englen var igien forsvundet;
Men Gubben havde Trøsten fundet.
Med Glædestaarer hang hans Blik
Paa Rosen, som af Havet gik;
Han knælte let og vel tilmode.
»O,« raabte han med salig Ro,
»Tilgiv mig, Herre! jeg vil troe,
»Og jeg vil virke til det Gode.«

EWALDS GRAV.

Hvor ofte er jeg vandret til din Grav
I Krogen hist bag Kirken, flad og lav!
Dybt var du siunken alt i Jordens Favn;
End ruged dog en Steen, paa den dit Navn:
Johannes Ewald der paa Stenen stod,
Halv vasket ud af Regnens Vinterflod.

Hvor tidt gik jeg den stille Grav forbi
Igiennem Kirkegaardens trange Sti,
Og titted giennem Sprinkelværket ind!
Da randt en hellig Taare paa min Kind;
Thi fra jeg kunde løfte Bog i Haand,
Var jeg fortrolig med din Digteraand.

»Ak!« tænkte jeg, halvvoxen som jeg stod
Ved Gittret, Stenen lige for min Fod,
»Hvi har de lagt ham her i denne Krog?
»Han skrev jo dog saamangen herlig Bog!
»Hvi hviler ei derinde Skialdens Been
»For Altret bag en sneehvid Marmorsteen?«

Hvert Aar, som Gud mit Liv veldædig gav,
Jeg vandred fromt og ene til din Grav,
Helst dog, naar ned af Kirkens Linderad
Høstvinden blæste kold det gule Blad;
Naar Solen skiulte sig bag Skyens Slør,
Da tyktes mig: »Nu er det, som det bør«.

Og da jeg ældre blev, da syntes mig,
At sindrigt her man havdet jordet dig:
Ved Issen — Kirken rolig i sin Sky,
Ved Foden — Usselhed i snevre By;
Her hellig Kraft og Trøst, hist Sorg og Nød.
Du stodst i Livet, som du laae i Død.

Ja, Linden selv her med sin sorte Hud
Seer ved din Grav fuld af Betydning ud;
Thi du var og et Træ af stærk Natur,
Men lænket, haget ved den skumle Muur,
Omklædt af Bræder, at ei Stammens Gang
Kiæk skulde gjøre Mængden Gaden trang.

O Kirke! skierm ham med din høie Muur.
Yd gyldne Blade høstlige Natur!
Bred ud din Røst, o Orgel! som et Hav,
Og lad den tone over Ewalds Grav.
Kald med din Straale frem, o stærke Sol!
Ved Issen mangan lille Martsviol.

Mod Himlen stegst du fromme Cedertræ!
Sødt slumre du da nu i Kirkens Læ.
Lad Stenen synke meer alt Aar for Aar,
Dit Navn dog blomstrer i en evig Vaar.
Længst foer det fra sin sørgelige Vraa,
Og funkler nu — en Stierne fra det Blaa.

DANIEL RANTZAU.

Hvi siunges evigt om Spartaner,
Som gjorde Fienden Passet trangt?
Behøve vore vakkre Daner
I Tiden da at gaae saa langt?
Har Heltekraft ei sat sit Stempel
Paa egen Daad, i egen Tid?
Behøver Modet et Exempel
Fra Grækenland i Leonid'?

Jeg siunger om en Helt i Norden,
Og Daniel Rantzau er hans Navn,
Saa stor, som nogen Helt paa Jorden,
En Sparter fra min Fødestavn.
Alt trued Magten lumsk i Hulen,
Og vilde mættes af dit Blod;
Men, Daniel i Løvekulen!
Dig frelste Himlen og dit Mod.

Leonidas stod uforfærdet
Bag Bierget med sin Flok og stred,
Og styrted Perser ned med Sværdet,
Indtil han selv i Græsset beed.
Men Daniel stod paa en Hede,
Han intet Ly bag Klippen fandt,
Og slog, til Svensker Græsset bede,
Og slog, indtil han overvandt.

O, kunde Harpens svage Toner
Din Roes udbuldre med en Klang
Af hine tredive Kanoner,
Som vældig du fra Svensken tvang!
O, dirred Strængen med en Brusen,
Liig Skriget af den rædde Hær,
Der veg, skiøndt fem og tyve Tusend,
For fire tusend danske Sværd!

Jeg siunger om en Helt i Norden,
Og Daniel Rantzau er hans Navn,
Saa stor, som nogen Helt paa Jorden,
En Sparter fra min Fødestavn.
Leonidas stod uforfærdet,
Han Heltedød bag Klippen fandt;
Men Daniel Rantzau stod bag Sværdet,
Og brugte Sværdet, til han vandt.

VAARSANG.

Endelig revned de hængende Sky'r,
De forsvandt i en Kant;
Kulden med Taagerne flyer.
Himmelen skinner saa klar og saa puur,
Som en Demant, som en sleben Azur.
Varmen opliver den dødkolde Jord.
Eia see, Herre je!
Alt staaer Violen i Flor.

Finken er kommen, den var ikke seen;
Tirrelit, Qvirrelit!
Qviddrer paa gyngende Green.
Græsset alt speiler sig spædt i vor Sø,
Isen og Sneen paa Bjerget maa tõe.
Løvene flette det maigrønne Tag,
Vifte hid, vifte did
Høit i den venlige Dag.

Hvad er saa herligt, som Rosen i Vaar?
Hvad saa rødt, hvad saa sødt?
End den ei blomstrende staaer,
Endnu den slutter paa tornede Stub
Grønt under Løvet sin spirende Knop;
Men kun en Dag i den varmende Luft —
Giver Agt, hvilken Pragt!
Mærker I Purpurets Duft?

Blusser alt Rosen, da kommer og snart:
Trileree, Filomee!
Hurtig paa Vingernes Fart
Liflige Nattergal, bygger i Træ
Hurtig sin Rede bag Grenenes Læ,
Holder sit Bryllup, og synger sin Sang:
»Søde Lyst i mit Bryst!«
O, du livsalige Klang!

Phyllis! saa kom, lad kun hist ved vor Dam
Med mæ mæ og bæ bæ
Græsse de kridhvide Lam.
Lammene hytte sig selv, kan du troe;
Her kan vi sidde bag Bøgen i Ro,

Favnes og kysses bag grønlig Skiær.
Hys hys! tys tys!
Ingen opdager os her.

Ingen kan trænge sig her til os ind,
Uden snart med en Fart
Zephirens bævende Vind.
Kom kun, o Zephir! jeg trænger til dig;
Køl mine Flammer, de qvæle jo mig.
Løs hendes Lokker, og blæs til min Lyst
Med et Kast i en Hast
Silken fra svulmende Bryst.

DIGTERENS HIEM.

Hvis eder lyster at erfare,
Hvor Digterarnen staaer, hvor Skialden boer,
Da vil jeg her det aabenbare:
Hans Fødeland er mellem Syd og Nord.
Det strækker sig fra Spitsbergs hvide Klipper,
For Syndflods ældste Liig en hellig Grav,
Til hvor den sidste Tange slipper
I Søndrepolens øde Hav.
Mod Østen grændser det til Mogenrøden,
Til Paradisets unge Herlighed;
Mod Vesten grændser det til Døden,
Hvor i sin Hule Lyset synker ned.

Hist værner takket Iis, her kolde Bølger vælte;
Men midt omkring det store Fødeland,
Gaaer Solens diamantne Bælte,
Og funkler i en evig Brand.

Hvis I vil vide: til hvad Tid, hvor længe
Han nyde kan det sieldne Skuespil,
Da svarer jeg ved Harpens Strænge:
Til hver en Tid, og naar han vil.
Han boede med de ældste Hyrder
I Hulerne langs med det røde Hav.
Han slæbte Pyramidens Byrder
Med Æthiopen til sin Fyrstes Grav.
Han fulgte Cecrops paa hans Flaade,
Med Bacchus Indien han vandt,
Nød paa Olymp Apollos Naade,
Thi der sin Pegasus han fandt.
Den breder ud de dunkelbrune Vinger,
Og Kraft i hver en Muskel boer,
Og herligt, som sig Ørnen svinger,
Den med ham over Skyen foer.

Da sig for ham den gamle Verden viste,
Som siden Middelaldrens dunkle ny,
Da han med Faust i den krystalne Kiste
Af Mephistopheles blev ført i Sky.
Ja, selve Siælens aandelige Rige
Den Videlystne skue faaer,
Naar op ad Tankens Himmelstige
Med Grandskeren han varligt gaaer.
Til alle Hjørner kan han frit sig vende,

Og fare stoltelig i Mag
Fra Verdens ene til dens anden Ende
Paa en begeistret Ungdomsdag.
Hvo har en Fryd, som han, fornummet?
Paa Hippogryphen Sølvgraa
Han giennem Tiden svinger sig i Rummet,
Som Fuglen giennem Luftens Blaa.

Han boer i Troglodytens Grotte,
Naar med sin Ønskeqvist han slaaer;
I Feers Alabasterslotte,
I gamle Nordens Kongegaard,
I Hytten langt fra Stadens Qvalme,
I Skoven ved et Kildevæld,
I Ørknen bag en eensom Palme,
I Ridderborgen paa det steile Field.
Han følger Hildetand i sølvgraa Alder
Til sin navnkundige Braavalladød.
Med Roland som en Helt han falder
I Roncisvallis' Blomsterskiød.
Med Cöcles han paa Broen fegter,
Med Colon fører han mod Elementet Strid,
Med Luther Paven han fornægter,
Og styrter sig i Spyd med Winkelried.

Med Werther sværmer han, naar Vaaren kommer,
Og Maanen sødt til Rosenknoppen leer.
Han digter i den grønne Sommer
En Odyssee i Skyggen med Homer.
I Høsten, naar en Blæst gaaer giennem Dalen,
Og Solen i sit Blod os viser Dødens Hiem,

Da staaer med Shakespeare han i Riddersalen,
Og maner gamle Skygger frem.
Og naar nu mere vældig Stormen tuder
Hen over Vintersnee, der slukker Maanens Glands,
Da funkler han med Valhals Guder
Høit i den lyse Stiernekrands.
Da Bragis Harpe vældigt klinger,
Da siunger han om As og Alf,
Og Sneen paa de hvide Vinger
Opløfter ham til Valaskialf.

Men did, hvorhen det Hele stræber,
Som ingen Tunge tolke kan,
Som tales ud af ingen Læber,
Det egentlige Fædreland:
Hvor Elementer ikke fiendtligt stride;
Hvor unge Roser staaer i evigt Græs;
Hvor kiærligt sidde ved hinandens Side
Den høie Jesus, Baldur, Socrates;
Hvor sødt Uskyldighedens Engleklynge
Om Herculskøllen sine Lilier snoer;
Hvor om den Evige de Stærke synge,
Forenet i et helligt Chor —
Did higer han fra Taagelandet,
Det føler dybt han i alt Stort og Smukt.
Til Tartarus er den forbandet,
Som elsker ei og deler ei hans Flugt.

TIL SCHULZ.

Jeg hørte Lionardos, Pergoleses Toner skiælve,
Hvor mægtigt sig San Pietros Buer hvælve,
Og Buonarotis Hvælving brast,
Og Himlen viste mig sit Øiekast:
Jeg Engle saae i hvide Flaggerklæder
Til Jesu, til Marias Hæder
At hæve Salighedens Røst;
Den bøiede mit Knæ, den svulmede mit Bryst.
Jeg hørte Jordens Jammer,
Et Miserere qvalt af Helvedflammer;
Da vældigt i mit Øre klang,
Hvad Dante ved sit store Orgel sang,
Og aldrig jeg forglemmer
De strengcatholske, rædsomtskiønne Stemmer.

Jeg hørte Mozarts Tryllefløite
Paa Phantasiens grønne Sommerbierg:
Dens muntre Toner mig fornøi'de,
Fremmaned Kæmpe, Fee og Dverg;
Min Siæl til barnlig Lyst den bøi'de.
Jeg saae ham drage i den dunkle Dal
Alruneroden af de dybe Grunde
Til Livets Qval;
Og Blomsterne med Solens Glands forsvunde,
Og fræk paa Kirkegaarden Diævlen stod:
Don Juan, som en Ridder, skøn, letsindig,
Vellystig, vindig.
Men Helveds brændende Sciroccovind
Foer over Kirkemuren ind,

Og kræved Blod.
Og første Gang paa Melpomenes Vinge
Jeg hørte Shakespeare giennem Toner klinge.

Nu, ædle Schulz! min Barndoms Ven!
Jeg hørte dig i Christi Død igien.
Ei stærk, ei brændende, begeistret ei af Syner,
Som Solen varmer, eller Lynet lyner,
Men som den stille Maanes Glands
Du smeltede min indre Sands.
Ei Heltenes, ei Helveds Sanger,
Ei Tolk for Overgivenhed og Jammer;
Den milde Andagt tolker du,
Det rørte Hiertes Svulmen til sin Skaber,
Som sig i Skyen taber.
Vær takket nu!
Din Salighed er sød,
Som dine Engles Sang i Christi Død.
Hvem barnlig Andagt fromt i Hiertet boer,
Ham vil du Stenen let fra Graven vælte,
Du vil hans Hierte smelte,
Du høie Sanger for det høie Nord!

TIL MELPOMENE.

O du, som min Siæl
Saa sødt betvang,
Hugprudeste Mø,

Melpomene du,
Med de blodrøde Druer
I dunkle Haar,
Med en Vedbendkrands
Om Tindingen trykt,
Med en tveægget Dolk
I demantne Giord,
Og med tankefuldt Blik
Under synkende Bryn,
Med et Veemodssmiil
Paa blomstrende Kind:
Modtag min Sang!
Dig lyder min Sang
I den dæmrende Stund,
Medens Sol gaaer ned,
Medens Maanen opstaaer,
Medens Hesperus bleg
Nedblinker.

Med den støiende Dag
Thalia forsvandt,
Hendes Øienlaag sig
Med Rosen har lukt.
Poylhymnia nu
Paa Forum ei staaer,
Ei Terpsichore let
Hendandser i Eng
Under Fløiternes Klang,
Euterpes Musik.
Med den slumrende Jord
Nu Bedrifternes Mø

Calliope dybt
Erindslumret paa Skiold.
Kun Urania end
Høit blinker fra Sky
I sit luftblaa Flor
Med Stjernernes Krands.
Kun Erato endnu
Halvvaagen, i Slum,
Med den sneehvide Haand
Let famler i Stræng,
For til Digterens Sang
At blande, skøndt svagt,
Sin harmoniske Lyd.

Dig skuer jeg hist
Høi, ædel og stor,
Som den mægtige Bøg
I dæmrende Nat;
Dens Løv er dit Haar.
Taus skrider du frem
I den slumrende Dal,
Sortmalede Skiold
Paa din Guddomsarm.
Mørkt skuer du hen
Med dit Junoblik,
Med det uhyre Spyd
Udstrakt i din Haand,
Der et vægtigt Staal
Nedvender mod Jord,
Men en Fane saa let
Imod Stjernernes Hær,

Haabvaiende grøn
Med en Laurbærkrands.
Til Urania du
Har Heltene kaldt;
Men den skulende List,
Men Ildgierningens Mænd
Nedstøder du stærk
I Tartarus' Nat.

Held, Lov dig og Priis,
Min Gudinde! dig Priis!
Din Nærværelse kun
Gjør kraftig og stor.
Som den funklende Myg,
Der i Elskovens Blund
Stærkt gløder, og dør,
Er Menneskets Liv;
Thi Kronions Ild
Har Prometheus ran't
Og fængslet i Leer,
Men den kalkede Flint
Slaaer sønder, o Mø!
Dit mægtige Spær,
Og den løsladte Gnist
Søger atter, befriet,
Sit himmelske Hiem,
Til et Under for den,
Som kryber i Støv;
Til Opmuntring for den,
Der fik Vinger til Flugt;
Til Fryd for den Aand,

Som du skienkte det Held,
I en flammende Sang
At forkynde din Magt
Over Jorden.

MINE MESTERE.

EWALD.

Den unge Phantasie blev først udklækket
Af mangt enfoldigt, eventyrligt Skrift;
Dog kiendte den ei Kæmpen hielmbedækket,
Du viste mig først Heltenes Bedrift.
Da fandt jeg Prosabogen vingestækket,
Mig smiilte Maanen giennem Skyens Rift,
Og skøn paa Biergets Snee i Storm og Vinde
Mig vinkte høi den danske Sanggudinde.

SHAKESPEARE.

Hun hæved mig, den Blege, langt fra Jorden.
Men Phantasien ei sin Vrimmel fandt,
Det var saa kraftigt, men saa koldt i Norden,
Opfindelsen ei Alting huldt forbandt.
Da hørte jeg en frugtbar Sommertorden,
Det lynte rødt i Himlens vestre Kant;
Og hver en Knop, som Phantasien kiendte,
Stod nu som Blomst, hvorhen sig Øiet vendte.

CERVANTES.

Da sværmed den omkring paa Macbeths Hede,
 Og rasled kun imellem Spyd og Skiold;
 Den ændsed ikke Dagens Dont dernede,
 For Øieblikkets Daad var Barmen kold.
 Da dæmped atter Poesi dens Hede,
 Den værnedes af Vittighedens Skiold,
 Foragted Mambrims Hielm, og lytted heller
 Til Borgerlivets yndigste Noveller.

HOMER.

Dog som den lærte nu hver Kraft at skatte,
 Da tænkte jeg: »Mon ei der er en Aand,
 »Som veed det hele Verdensliv at fatte;
 »Som Alt forener med sin Kunstnerhaand;
 »Hvor Fredens Glæder ei kan Siælen matte;
 »Hvor Kampens Kraft er lagt i Skønheds Baand?«
 Og see, med Tankeblik bag Laurens Grene
 Stod mig, som Mentor, din Pallas Athene.

SOPHOCLES.

Men — Middelpunktet for det hele Billed
 Var dog kun lystig Strid i Velklangsord.
 Da viste du mig Kraft mod Kraften stillet,
 Alvorlig skuet til af Mængdens Chor;
 Og høie Taarer mig fra Kinden trilled,
 Usmykket raste Lidenskab og Mord,
 I store Omrids stod den store Scene,
 De handled, og dog raadte Skiebnen ene.

SCHILLER.

Da tænkte jeg i Kraft af Jesu Lære:

»Nei, Villien kan ei under Skiebnen staae,

»Vort Legem kan de hen til Graven bære,

»Den Ædles Daad kan evig ei forgaae«.

Da digted du til Christendommens Ære,

Og viste Handlingen i Hiertets Vraa.

Af Shakespeares grønne Skov du hentede Grene,

Og maiklædt stod den græske Marmorscene.

GOETHE.

Dig, uforglemmelige store Mester!

For Intet ei tilsidst jeg giemte dig:

Du staaer igien som Ridderborgens Rester,

Du lever end, som tidlig ledte mig.

Som Tiden du dit store Øie fæster

Paa Alt, hvad lever og udvikler sig.

I hver en enkelt Kraft du stander efter

De Andre, men forener deres Kræfter.

Jeg hører Ewald i din Lyra klinge.

I Gøtz jeg kan den store Shakespeare see,

Din Wilhelm kan mig til Cervantes bringe,

Homer fortæller i din Dorothee,

Sophocles gav Iphigeneia Vinge,

Den hulde Schiller smeltede din Snee.

Staa mig et Maal, hvorefter jeg kan bygge!

Leed med dit Lys, og vaer mig med din Skygge!

TIL MIN LÆSER.

Du hørte Ynglingen at lalle Toner,
Knap sluppen ud af Barnets Ledebaand;
Forvoven efter Musens Laurbærkroner
Alt tidlig strakte sig den svage Haand.
Du saae i fierne, ubekiendte Zoner
Omtumle sig den unge Digters Aand:
Hvis nu med Bytte Manden kom tilbage,
Hvi vil du over Reisens Længde klage?

Hvem Sanggudinden til sin Præst udkaarer,
Opfostres ei dertil i Arnens Vraa;
Det vilde Bryst maa saares, mens det saarer,
Den kiække Ørn maa over Fieldet gaae.
Sig Hiertet øve maa i Fryd og Taarer;
Hvo skildred, hvad hans Øie aldrig saae?
Selv maa du Livsbedrifterne fornemme,
Før du vil tolke dem med Kunstens Stemme.

Og ikke blot, hvor Øieblikket rammer,
Sig vaander Digteren ved Brødres Kaar:
De ældste Tiders længelægte Skrammer
End bløde frisk for ham med aabne Saar;
Tidsaldren er ham kun et dunkelt Kammer,
Hans Føde-Egn en snever Urtegaard.
Som Evighedens Præst og Verdens Borger
Han tolker Seklers Lyst og Seklers Sorger.

Som en Columbus maa han ud sig vove
Paa Skibet, bygt af Uerfarenhed;
Forlade Fædrelandets grønne Skove,

Og staae, hvor Straalen styrter lodret ned.
Hvis han fra Vove kastedes til Vove,
Og ofte vranten blev, fordi han leed:
O, harmes ei! han har sin Verden fundet,
Det barske Sømands-Liv er længst forsvundet.

Og som en Ven, der kommen er tilbage
Nu i sin Barndoms lykkelige Havn,
Ham glæder mangt et Blomster at opdage,
Som før han neppe kiendte ret af Navn.
Den unge Kraft begynder med at vrage,
Men modnet Hiertet trykker til sin Favn
Alt, hvad med Himmelstraalen er beslægtet,
Og hvad at skue før dets Blik var negtet.

TILBAGEBLIK PAA ROM.

O dig, som alt saamange Jordens Skialde
Henrykt besang ved den høitstemte Cither,
Dig vil jeg i min Hu tilbagekalde.

Thi Vaaren bringer mig bag Lundens Gitter
Erindringen paa Sommerfuglens Vinge,
Mens Morgensolen ind i Busken titter.

Sødt som en Drøm skal Strængens Dirren klinge;
Hvad jeg tilbagedrømmer, skal den tone,
Og sig min Aand i Sky med Lærken svinge.

Jeg tænker mig bag Bøgens grønne Krone
I Laurens, Myrtens Hiem; jeg troer at læse
Petrarcas Digt ved Kildens Sølvertone.

Jeg sidder i dit Skød, Villa Borghese!
Men, ak! Zephiren giennem Buskens Grene
Her mere stærk og vild jeg føler blæse.

I Hækken staaer ei hvide Billedstene,
Ei Æskulap i Templet med en Mine,
Hvis ædle Syn kan læge Hiertet ene.

Ei heller seer jeg hisset om Faustine,
Om Antonin Erindringen at rage
Med høie Piller frem, en skøn Ruine.

I kiære, alt for snart henfløine Dage!
O, vender atter nu i Skialdens Hu
Med alt det Store, Herlige tilbage.

Al eders Glæde vil jeg tænke nu;
Forglemmelsen skal kun med Taager skiule
Hvad uskiønt var, hvad heller fyldt med Gru.

Thi Phantasien kiender ingen gule,
Af Solen svedne Marker, Slangers Rede;
Den slutter ind Scirocco i sin Hule.

Den vandrer om, men uden Middagshede,
I høien Græs, i Thymianens Kryder,
For hadrianske Rester at oplede.

I Hvælvingen, hvor ind ei Varmen bryder,
Den sætter sig, hvor Buer den omfavne,
Hvor høit ved Aabningen sig Vedbend skyder.

I gamle Kalk den læser unge Navne
Af mangel Pilegrim, der (som den selv)
Maa nu den virkelige Glæde savne.

Du høi Pinie! stig, men ei dig hvælv;
Reis dig i Luften med din grønne Flade,
Mens guul i Dalen flyder Tibrens Elv.

Og fletter jer, I hulde Laurbærblade!
Om Skialdens Tinding; frækt jeg glindse seer
Jer falske Søster hist, hvis Gifter skade.

Jeg staaer, hvor Blomsten i Frascati leer,
Og skuer i Campagnen Rom nedsiunken;
En Taagestrimmel skiuler den end meer.

Hvo skulde troe, at denne Plet var Funken
Til Seklers Ild, og til den stærke Flamme,
Som atter nu er vorden svag og lunken?

Og dog var Taagestrimmelen den samme,
Igiennembrudt, oplyst af ingen Sol;
Dog saae man intet mere der at bramme,

Da høit Gregor steg paa sin Pavestol,
Da Rafael maled Evighedens Minder,
Da Julius Cæsar sad paa Capitol;

Da Romulus sig raned skønne Qvinder,
Den Ulveunge, hvis oprørte Blod
End i Transteveraneren jeg finder.

Nu sving dig did, min Tanke! hvor han stod,
Horats, den Skiald, som med Virgil og Fleer
Et kunstigt Skønheds Lys opstige lod

Mellem Barbaren Sylla og Tiber;
Et romersk Lys, som hurtig steg og sluktes
I Nattens Mulm, og som kom aldrig meer.

End Tivoli af Morgenduggen fugtes,
End staaer hans Bad af Ranker trindt omgivet,
End Druens Bær af Solens Ild befrugtes;

Men Vinen skienker ingen Sange Livet.
Høi staaer mæcenske Hal end i sit Gruus;
Men Blomsten skiuler sig deri bag Sivet.

Engang var denne Hal et Drivehuus,
Hvor Alt, hvad blomstred, venligt ud blev klækket;
Her nød Begeistringen sin høie Ruus.

Nu staaer den siunkne Hal med Jord bedækket,
Kun Fossen synger end sin gamle Sang,
Dens Mod ei bliver selv i Faldet knækket.

Skal Skialden synge her ved Cithrens Klang
Dødsfaren, hvori han letsindig svæved,
Da paa et Haar hans Liv i Svælget hang?

Jeg over Tragten stod, men dog ei bæved,
Jeg saae i Dybet Bølgerne nedkoge,
Et Hydrasvælg, som mangt et Offer kræved;

Jeg stod bestøvet af en fugtig Taage,
Sprang dog letsindig om paa Fieldets Kanter.
De sorte Bølger snoede sig som Snoge,

Med Ryggen dækt af Perler og Brillanter.
Hen over smallen Steen man træde maatte,
Heel slibrig af de mange Vanddemanter.

Did gik man over til den store Grotte,
Hvor Skummet koges, før det styrter ned
I Svælgets Dyb fra Biergets Marmorslotte.

Da tumled jeg — o, Skræk! — thi Foden gled;
Men Himlen redded mig af Dødens Strube,
Thi den bevarte min Besindighed.

Jeg styrted mig hen i en anden Grube,
Hvor ingen Malstrøm ned til Orcus bragte.
Dog fandt jeg ingen Bund i vaaden Kube;

En hurtig Haand mig Hielp i Nøden rakte,
Jeg atter stod i Lysets varme Glands,
De vaade Arme Tak mod Himlen strakte.

Høitidelig var Aftenen for min Sands,
Da jeg i Haven Este saligt skued
Bag mægtige Cypres i Blomsters Krands

Italiens Sol neddale. Sødt den lued.
Den smilte: »Ariosts, Horatses Aand
»Har reddet dig i Dag, da Faren trued.

»End skal du, hævet ved Apollos Haand,
»Høit i dit Nord ved Harpen længe qvæde.
»Ei løsne skal endnu sig Livets Baand.

»Du kom herhid at frydes ved min Glæde,
»At nyde Vaaren i mit Blomsterskiød,
»Og for i Tidens ældste Spor at træde;

»Ei for at finde her din bratte Død.
»Iil uskadt hiem, og syng om Kildevældet,
»Om Myrtens Hegn og om Orangen sød!«

Saa smilte Solen, og sank ned bag Fieldet.

Europa haded før din stolte Magt;
Men nu er Hadet slukt, din Straffetime,
O Rom! har dybt Medlidenheden vakt.

Nu ligger Tibrens gamle Ulv i Svime;
Dens Høiheds Mærker kan dog ei forgaae,
Maaskee vil Nøden den af Dvalen kime.

Det Herlige vil Nøden overstaae.
Tibers, Caligulas og Neros Mærker
Sank evig, som de selv, i Gravens Vraa;

Men aarlig sig forhærder og forstærker
Din Ærestøtte, Antonin! Trajan!
Og rage frem som Kunstens Underværker.

Ei heller strakte hen sig Tidens Ran
Til Marc Aurel; høit fra sin stærke Ganger
Velsigner Drottens Haand hver Underdan.

Hvordan beundrer høit nok Nordens Sanger
Den vise Tid, som med en langsom Lue
Fortærte Alt, hvad vakte Had og Anger?

End hvælver sig, som før, San Pietros Bue,
Et herligt Tempel staaer det nu, som før;
Men tabt er Giøglepræsternes Formue.

Nu kan man prise Herren, som sig bør:
I Kunstens Tempel, ei af Frygten drevet,
Ei hyllet ind i Hykleriets Slør.

Bandstraalen er af Støvets Hænder revet,
Guds Rige er ei meer af denne Jord.
Og Paven er igien Apostel blevet.

Saa deilig hyllet i sit lange Flor
Nedknæler nu, som før, den unge Qvinde,
Og mangt jomfrueligt uskyldigt Noer.

En hellig Trøst de bløde Hierter finde;
Madonna selv, op til Madonna strækker
Sin Liliarm den skønne Romerinde.

Ei Misereret nedslaaer og forskrækker:
Sin Skrøbelighed Støvet rørt indseer;
Men denne Indsigt Mod i Hiertet vækker.

Var Colossæum bedre vel og meer,
Da slavisk Grækeren arbeide maatte
Med Jøders Hob og andre Trælle fleer,

For hurtig op at bygge Lasten Slotte?
Og var Athletens Retterplads saa skøn,
Som denne store halvnedfaldne Grotte,

Bevoxet rundtomkring af Urten grøn?
Hvor saaret Kæmpen maatte sig forbløde,
Der holde nu de fromme Munke Bøn.

Mildt falder Evighedens Morgenrøde
Nu did, og livner Blomstens Purpurkind,
Hvor selv Vestalen skreg: »Stik ham til Døde!«

O, hulde Syn! hvor qvæger du mit Sind:
Stadsfængselet end staaer fra Neros Tider,
Dybt under Jord; der stimler Folket ind;

Men ingen from Apostel længer lider
I dette Dyb, for snart at vorde qvæstet,
For græsseligt at udstaae Martyrqvider.

Her var det, her, hvor Englen Petrus giested,
Og redded ham til Menighedens Vel,
Før, med sit Hoved ned, han blev korsfæstet.

Nu er det skumle Fængsel et Capel,
Nu staaer et Alter blomstersmykt og lyser,
Nu bedes der fra Morgengry til Qvæld.

For Vaticanet meer ei Verden gyser;
Tomt stande Logerne med Salens Buer,
Mig ingen ildrød Cardinal nu kyser.

Kun Rafaels Billeder fra Væggen luer.
San Sisto staaer af Munkene forladt;
Men stolt Propheterne fra Loftet skuer.

Af, Angelo! din Skaberhaand hensat,
Skal mangel Vandringsmand de vederqvæge,
Før de forsvinder i en evig Nat.

Dybt lad Erindringen mig nu bevæge!
Jeg vil i Logen, vil i Stanzen staae,
Hukommelsen skal atter Alt afpræge.

Jeg skuer fra min Bøg i Himlens Blaa.
O du, min Ven, paa hvem jeg trygt kan stole,
Kom, Phantasie! lad for mit Øie staae

Disputen, Heliodor, Athenens Skole.

Men er kun Alt i Rom da Mindesmærker,
Og slynger sig den stumme Blomsterfylde
Kun med sit døde Liv om Kunstens Værker?

Er lagt for evig støvet paa sin Hylde
Den pergamentne Bog? Er Harpen brusten?
Skal Romas Sol ei Strængen meer forgylde?

Er Griflen kastet bort? Er Meislen rusten?
Staaer nysbemalte Tavle stedse mod
Det gamle Mesterstykke mat og gusten? —

Træd hen, min Tanke! hvor du ofte stod,
Og sku, hvad du saa ofte henrykt skued,
Det skønne Pantheon paa sin Marmorfod.

Erindre dig de Billeder, som lued
I Templets Inderste, Nutidens Skrift,
Hvorover Oldtids Hvælvinger sig bued.

Huldt, som en Rosenknop i Klippens Rift,
Hang der den vakkre Camuccinis Prøve:
Et Afrids af den bibelske Bedrift.

Fortiente Priis ei Skialden ham vil røve,
Skøndt ei han kan sig i Beundring tabe.
Hos dig, min ædle Schick! han længer tøve.

Danneckers, Schillers Landsmand, vakkre Schwabe!
Dyp fort din Pensel i Correggios Glød,
Din sieldne Kunst vil sieldne Værker skabe.

Hvo lindrer Nordens længselsfulde Nød?
Hvo tegner høit paa Stigen ved en Lygte,
Hvad Mulmet dækker dybt i Kirkens Skiød?

Mangt Mesterværk, som længe Væggen smykte
Ukiendt for Verden, Riepenhaus'ners Haand
Med lige Træk nu i Papiret trykte.

Til Kunsten binder dem et Broderbaand,
En frugtbar Phantasie dem varmt opluer,
Og Kunst forbinde de med Digteraand.

I Koch jeg hist en vild Tyroler skuer,
En sielden Maler. Hist, min ædle Koës,
Du Bi! paa Vaticanet Honning suer.

Af støvede Membran, som længst beboes
Af Spindevæven, han den Sødme sanker,
Som end befordre skal, Homer! din Roes.

Odysseus liig, han Verden vidt omvanker
For din Odysseus fuldeligt at finde
Reen, uden Andres Feil og Andres Tanker.

Kiært bliver stedse mig det muntre Minde,
Da Kiærlighed til Kunst, og Ungdomskraften
Forskielligheden monne huldt forbinde.

Hvor glade sad vi mangan kølig Aften,
Og vexled mangt alvorligt, skiemtsomt Ord
Ved tarvelige Nadver, Druesaften!

Du raske Müller nærmed dig vort Bord,
Du unge Olding! Digter meer, end Maler!
Hvis Sindrighed, som Heftighed er stor!

Italiener meer, end Tydsker, taler
Du dog som brav German, naar Musen vil,
Og est saa nordenfieldsk, som hun befaler.

Men, Skiald! hvordan? endnu du tier stil
Om ham, som pryded Kredsen, og som pryder
Selv Rom med Kunstens bedste Skuespil?

Hvad gavner Sangen her? Mat Strængen lyder.
I troe det ei. Selv maa jert Øie see,
Hvad Musen kun sin bedste Yndling byder.

Men mat, som krystet af den klamme Snee,
(Jeg vover Ordet), staae Canovas Støtter
Mod Thorvaldsens. Hiin kan sig yndig tee;

Han yndes af den mægtigste Beskytter;
Men Nordens Phidias med rolig Mine
Ei i sit mindre Værksted med ham bytter.

Hvis Sophocles staaer over Jean Racine,
Saa staaer min Thorvaldsen og over Hiin,
Saa vist som Storhed overgaaer det Fine.

Jeg laster ei den mindre gode Viin,
Fordi den bedre langt jeg foretrækker.
Violblaat er ei Rosernes Karmin.

Han af det Døde Grækenland opvækker:
Seer Jason her, Adon', Briseïs, Ares,
Seer Hebe, som Heracles Skaalen rækker!

Homer! din Aand i Thorvaldsen bevares.
O, kom, min raske Landsmand! skynd dig, kom,
Vor Stolthed see, lad Ret ham vederfares.

Nei, Rom! du est ei meer det gamle Rom.
Før raste Gothen her; men see hans Anger:
Nu offrer han sit Værk din Helligdom —

Og nu besynger dig en gothisk Sanger.

PHØNIX.

December 1810.

Naar sløvt et Folk i Afmagt synker,
Og bugner under Trællens Aag,
Naar vrantne Gubbe Panden rynker,
Og den Forsagte kaldes klog:
Da Skialden søger Oldtids Slægter,
Og finder i Erindring Trøst,
Thi Modløsheden aldrig mægter
At nære Flammen i hans Bryst.

Men naar et Folk, hvis liden Vrimmel
Indskrænkes af et mægtigt Hav,
Fremdeles stoler paa den Himmel,
Som deres Fædre Kraften gav;
Naar raske Kriger ei forsager,
Men sliber tillidsfuld sit Spyd,
Og venter tryk de grumme Drager:
Da toner Sang og Harpelyd.

Ei første Gang en ærlig Kæmpe,
I Haab til Gud af Hiertets Grund,
Forstod et Udyrs Harme dæmpe,
Skiøndt Fraaden stod i glubske Mund.
Skarpt Spæret blinker, Øiet flammer,
Hans Arm er stærk, og stærkt hans Mod:
I Edderbug han Dyret rammer,
Og Crocodillen dør i Blod.

Og maae for Magten Tappre segne,
Hvo klage tør? De fare vel!
Langt større Held som Fri at blegne,
End leve brændemærkt som Træl.
Misundes Tamerlan hans Ære,
Der slog en Jord med Bøddelriis?
Vil heller du ei Cocles være,
Som stred og sank paa Romerviis?

Hurra, I danske Helte raske!
Gud Ægir end os haabe bød.
Kiæk stiger Phønix af sin Aske,
Den stolte Fugl er ikke død.
Den spreder sine hvide Vinger,
Sin Hals den hæver rank med Lyst,
I Næb den Dannebroke svinger,
Og Bølgen spiller om dens Bryst.

Flyd ud paa Dybet som en Svane,
Vor Glædeshilsen følge dig,
Svøm, bryst dig efter gammel Vane,
Dit Kors i Æther bade sig!

Lær Bølgen, naar du den bedækker,
Naar Ankerkloen Sandet slaaer:
Danmark kan miste sine Snekker,
Men aldrig Danskes Mod forgaaer!

Med Ildbogstaver Phønix skrive
Vi paa din kongelige Stavn.
Den sidste Fugl du ei skal blive,
Som flyver ud fra Kiøbenhavn.
Men Phønix er vor Roes paa Havet,
En kraftig Grif i vilden Sky,
Som, naar man troer, den er begravet,
Af Asken svinger sig paa ny.

STÆRKODDERS SVANESANG.

Saa vidt paa Jorden,
Til Syd fra Norden,
Jeg freidig drog.
Hvorhen jeg stævned,
Mit Sværd sig hevned,
Og Fiender slog.
Mig Vikar skyldte
Sit Banesaar,
Da knap jeg fyldte
Mit tolvte Aar.

Snart blev jeg Mester
Af Sember, Ester;
Thor gav mig Held.
Jeg svang hans Fane,
Blev Visins Bane
Paa Arnafeld.
Han kunde dæmpe
Hver nøgen Odd;
Jeg slog den Kæmpe
Med huddækt Braad.

I Myklegarden
Vog Danebarden
En Brydie stærk.
Saa høit det dundred,
Sig Græker undred
Ved sligt et Værk.
Et Kobberbilled
Blev sat i Leir,
Som forestilled
Stærkoddens Seir.

Da mig forførte —
Jeg Loke hørte,
Paa Anglen beed;
Jeg slog i Badet
Med Sværdebladet
Min Konge ned.
Jeg bleg mig vendte
Fra Daaden fræk,
Og Angsten spændte
Mig med sin Skræk.

Jeg veg fra Nøden,
Jeg søgte Døden,
Men fandt den ei.
Som Ax jeg fældte
De tappre Helte
Paa Gothers Vei.
Til Thor jeg klynked:
»Send mig en Piil!«
Mig Guden ynkede
Med haanligt Smiil.

Hil, Hil Alfader,
Som Synd forlader!
Jeg fandt min Død.
Min Helt er kronet,
Jeg har forsonet,
Hvad jeg forbrød.
Jeg meer ei bæver
For Helas Qval,
Min Aand sig hæver
Til Odins Sal.

TIL LUDVIG HEIBERG.

December 1813.

I Julens Tid, just da det vintergrønne,
Det lille Grantræ stod for Lotte smukt,
Og tyded helligt paa det Barnligtskiønne
Med lette Guldblade og forsølvet Frugt,

Ved Kiærligheds Trophæe, ved Uskylds Alter,
Besøgte mig din Juan og din Walter.

Og for min Phantasie jeg saae det samme,
Det selsomtsmykte Træ ved Pindus staae
Med spæd, men med en rank og lige Stamme,
Med vintergrønne Krone mod det Blaa.
Ei stærke Farver, Frugter end jeg skued;
Phantastisk Sølv og Guld i Natten lued,

Og vidned om en Aand, som let kan stige,
Liig Fuglen, ved det spædeste Forsøg,
Og tabe sig i Phantasiers Rige,
Og mildt forbinde Kiærlighed med Spøg;
Hvem Øieblikkets Dunst ei kan forhindre
At flagre did, hvor lyse Stierne tindre.

Den er til Kunstner og til Digter baaren,
Som følger tro Naturen og dens Røst;
Som tidlig skienker Haabets Grønt i Vaaren,
I Somren Blomster, saftig Frugt i Høst.
Den unge Viismand og den gamle Sværmer
Sig aldrig Helligdommens Tempel nærmer.

Med Barnligheden sig vort Liv indvier;
Kunst kiender ei Uskyldighedens Tab.
Begynder han med lette Phantasier,
Og svinger sig til kraftig Lidenskab:
Selv maa dog Digteren bestandig være
Ei Barn — men holde Barnlighed i Ære.

Thi for den Evige sig Alt opløser
Hist oppe, som en munter Børneleg.
En Bæk for ham er Fossen, naar den øser,
En liden Busk den stærke Kæmpe-Eeg,
Og Krigerne, som bringe Død og Fare,
En sværmende, balstyrig Drengeskare.

Du har begyndt, som sig en Yngling sømmer:
Baroque og vild og busket var din Krands.
Endnu din Aand om Dverg og Kæmpe drømmer;
Snart aabner ogsaa sig den dybe Sands.
Da ved din Harpe blussende du tyder
Huld Elskov, Lidenskab og sieldne Dyder.

Som i en magisk, underfuld Laterne
Vil da de luende, forgyldte Smaae
Udvikle sig, og hisset i det Fierne
Som store, tragiskædle Skygger staae.
Husk da, naar dig Gudinden Krandse fletter,
Den, som alt sang de smaae Marionetter.

SØLVBRYLLUPSFESTEN I LEIRE.

Hvor kan vel i det skønne Danmark bedst
Høit helliges en kiær Erindrings Fest;
Hvor bedst kan Tanken over Tiden seire,
Om ikke, langt fra Nutidslarmen, her

I Skyggen af de stærke Bøgetræ'r
Ved Isefiordens minderige Leire?

Her viste sig det unge Heltemod,
Her flød det sundeste, det bedste Blod,
Her skienktes Miøden i de gamle Sale.
Men Hallen sank i Gruus — hvor er den nu?
Hvor, ædle Frode! høie Hrolf! est du?
Bag store Stene ligge de i Dvale.

Her seiled med Guldkøllen Gram forbi,
Den raske Hading gik ad denne Sti,
Før han blev Austurveg en grum Betvinger,
Før han paa Handuan fik kølt sit Had,
Og stak i Brand den murefaste Stad,
Da Svampen tændtes under Svalevinger.

Dog — gjorde Kamp blot Heltetiden fro?
Nei, hist i Dalen fandt sin Kilde Hro,
Her stod han lykkelig og vel til Mode;
Og hist, hvor nu opgraves Kæmpebeen,
Skrev sine vise Love paa en Steen
— En Moses for sit Land — den Fredegode.

Alt Jordisk synker, stiger, og forgaaer,
Erindringen kun som en Skygge staaer,
Og nærmer sig paa brede Aftenvinger;
Da hæver med Begeistring den sin Røst,
Dens Graad er Lindring, og dens Billed Trøst,
Den peger op til Himlen med sin Finger.

Vort hele Liv er kun en broget Drøm,
Fremskyndt af Stormen flyder Tidens Strøm —
Og knuses ofte bleg paa haarde Stene;
Dog, blaae Kiærminder langs med Bredden staaer,
Og om det grønne Blad i Livets Vaar
End minder Høstens gyldenduskte Grene.

O, seer tilbage, elskte Brudepar!
Paa al den Fryd, som qvæged og som var,
Saa er af Siælen den forsvunden ikke.
Erindringen er store Dyders Trøst,
Thi den forvandler Smerten selv til Lyst,
Og gjør en Evighed af Øieblikke.

Gid Hertha længe her jer skue froe!
Hroes Kilde flyde salig med sin Ro!
I eders Hierter er den eder givet.
Med Saga kan I stolt tilbage see,
Thi Aldren skiuler ikke med sin Snee
Den Rose, Dyden plantet har i Livet.

FREDERIKSBERG.

TIL DANMARKS DRONNING.

Hulde Fyrstinde, som elsker de Steder,
Hvor sine hellige, barnlige Glæder
Digteren nød!

Tør mellem Iduns besiælede Sønner
Een dig velsigne, fordi du forskiønner
Vældet, hvoraf hans Lyksalighed flød?

Tidlig som Barn var jeg vant til at skue
Blidhedens, Dydens og Fromhedens Lue
Stærk i dit Blik.

Hvergang jeg saae dig i Kirken andægtig,
Hvergang jeg saae dig i Høisalen prægtig,
Anelser jeg om det Ædleste fik.

Vel har du vidst, at i Sommer forvoven
Med mine Smaae jeg mig sneg giennem Skoven,
Hegnet for dig;
Men du har gierne tilladt mig at tænke
Taus paa min Ungdom fra hellige Bænke,
Hvor mine Minder tilsmilede mig.

Aldrig en Skov jeg saa yndig har funden,
Kiær for mit Hierte, som Søndermarks-Lunden,
Aldrig et Tag
Huldt majestætisk og skønt for mit Øie,
Som Fredriksberg med de lysgule Fløie
Paa en forfriskende Midsommerdag.

Und da nu Skialden den festlige Glæde,
Henrykt med Harpen i Hallen at træde,
Und ham din Glands!
Og hvis opmærksom til Sangen hun lytter,
Dronningens Bifald, o Daphne! jeg bytter
Ei for din Laures livsaligste Krands.

TIL MIT HIEM OG MINE BØRN.

Den røde Sol gaaer ned bag gyldne Væng.
I Skumringen jeg stemmer Harpens Stræng,
Og synger dig, min Barndoms friske Minde!
Den store Sværm har Træerne forladt;
Nu skinner Maanen i den klare Nat,
Og Busken gyser i de sagte Vinde.

O, elskte Barndomsegn! hvor mangan Gang
Har jeg med Veemod lovet dig en Sang,
Naar dine Syner stod for Siælens Øie;
Naar langt fra dig, paa Floder eller Field,
Jeg skued dine Sølv-Kildevæld
At vinke mig til Siællands Blomsterhøie.

Jeg sang min Sorg i Aftnens dunkle Stund,
Naar Nattens lyse Skive, guul og rund,
Paa een Gang saae til mig og mine Kiære;
Begræd mit Savn, med Haanden under Kind,
Og bad den flygtige, den snare Vind
Mit Suk hen over Østersøen bære.

Nu er jeg her, nu atter her jeg staaer.
For første Gang igien i tretten Aar
En Hytte jeg af dine Grene bygger.
Min Graad, min Ild forvandler sig til Ord.
Jeg veed, at her min Sanggudinde boer
Bag Valnød- og Kastanie-Træets Skygger.

Kom, I velsignede, I elskte Børn!
Med eder vil jeg staae for Rosens Tiørn,

Og dvæle ved ethvert mærkværdigt Minde.
End er jeg Barn, og glæder mig, som I;
Den søde Blomstertid er ei forbi,
Nei, nei, med Døden skal den først forsvinde.

End Ingen af jer dette Digt forstaaer;
Men naar som Olding jeg med Søilverhaar
Mit sidste Ly ved eders Arne finder,
Da skal Charlotte læse mig min Sang,
Og jeg skal smile venligt hver en Gang
En Taare lister sig paa hendes Kinder.

Men har alt Søvnens Broder venlig lukt
Den kiære Faders Øie, Flammen slukt,
Og hviler han med Moder hist i Haven,
Da skal I læse Digtet alle Tre
En Vinteraften, naar den hvide Snee
Med sine Englevinger dækker Graven.

SLOTTET.

Hiemmets Erindring, som Borgmurens Rester,
Kneiser ved Barndommens speilklare Flod;
Og hvad alt Drengen at føle forstod,
Føler ei bedre den ældere Mester.

Donauen flyder,

Nilen sig bryder

Vei giennem Steen, over Dal, giennem Krat,
Udspringet skiuler evindeligt Nat;
Men for de Vover, saa mægtige, vilde,
Takker kun Floden sin hellige Kilde.

Ildlandets Søn i en jammerlig Rede
Elsker sin Taage, sin Pels og sin Snee.
Lad Kamtschadalen Italien see —
Alt, hvad han føler, er Mathed og Hede.

Bring Lazzaronen
Hurtig fra Zonen,
Hvor han, som Fugl, under Hvælvingen boer,
Hermelinklædt til det taagede Nord;
Heller han ligger paa Steen ved dit Alter,
Sanct Januar! som en Tigger i Pialter.

Selve den stille, koldsindige Borger,
Ikke for fattig, og mindre for rig,
Bien i Cellen, i Bikuben liig,
Altid betænkt kun paa Næringens Sorger,
Vaager og sover,
Intet sig lover,
Intet gienkalder, af Drømme forført —
Føler dog meer, end sædvanlig, sig rørt,
Naar han det Huus og den Stue forlader,
Hvor han først kiendte sin Moder og Fader.

Stilhed og Storhed, I høie Gudinder!
Først har I opdraget Sangerens Bryst.
Eensomheds gyselighellige Lyst
Giester min Bakke, naar Somren forsvinder.
Sneen bedækker
Træer og Hækker,
Stormen afholder den mylrende Sværm,
Natten kun raaber: Erindring, dig nærm!

Og over Lindenes klare Krystaller
Kneiser mit Slot med de dæmrende Haller.

Her har jeg vanket i tidlige Morgen,
Herlige Timer tilbragte jeg her,
Følte ved Sneens oplivende Skiær,
Kunsten, hvis Genius byggede Borgen.

Huldt Malerier

Barnet indvier

I den fortryllende, brogede Kunst.
Lidet jeg mærkte til Taagernes Dunst.
Yndige Landskaber! deilige Qvinder,
Hiertets fortryllende første Veninder!

Hisset jeg seer dig, du blomstrende Skønne!
Smekker, i staalfarvet Taft er du snørt;
Kulsorte Maske fra Panden du rørt
Hæver, for sødt med et Smiil mig at lønne.

Hisset en Pige,

Frisk uden Lige,

Sidder med Sytøi og Naal i sin Haand,
Underlig klædt, med kalkunrøde Baand,
Kinden oplives af Ungdommens Tønder;
Hun er en Datter af romerske Bønder.

Oppe paa Loftet er Gudernes Taffel.
Hist sidder Jupiter, stærkest af Magt;
Venus i Nøgenheds blændende Dragt.
Guderne bruger ei Kniv og ei Gaffel.

Gyldene Kummer

Nectaren rummer.

Hist sidder Herkules, kraftig og stor.
Skyerne bære det herlige Bord;
Og mens de tømme de kunstige Skaaler,
Sundhed og Glæde fra Læberne straaler.

Kunde jeg smage den svulmende Drue
Hist, som paa Billedet vinker saa rød!
Tavlen er flad kun, og Farven er død.
Kan du ei smage, saa kan du dog skue.

Siælen ved Øiet

Seer sig fornøiet.

Reneste Nyden, som aldrig forgaaer!
Ikke du trænger til rigere Kaar.
Gubben i Hytten og Jarlen paa Borgen
Frydes ved Solen hver Aften og Morgen.

Ind i den lyseste Sal vil jeg træde,
Grøn, som mit Haab, og med Billeder klædt.
Frelseren straaler i klar Majestæt.
Hvorfor maa Qvinden saa bitterlig græde?

Lumsk Pharisæer,

Stolt Sadducæer!

Herlige Rubens! jeg aner din Magt.
Frelserens Skiønhed, Forræderens Pragt!
Hvortil med Stene den ivrige Kasten?
Skrøbelighed, kan den tugtes af Lasten?

Evig i Skummet her Klippen sig bader,
Sarpen nedbruser i Afgrunden brat.
Hist aabenbarer i dæmrende Nat
Mørk sig for Helten den myrdede Fader.

Abildgaard taler

Steds, naar han maler.

Mørk var hans Siæl, men høitidelig stor.

Skiønte du paa ham, du taagede Nord?

Ild var hans Aand; du dens Mærke nu skuer

Sielden, thi Luen fortæred hans Luer.

Her sidder Christian med Purpur og Krone,

Rigsæblet blinker, og Silken er hvid.

Malet af Juel med den træffende Flid,

Skulde det sendes barbariske Zone.

Vel, at Barbarer

Ei det bevarer!

Taus, som en Skytsengel sidder han her.

Reen er Demanten paa Scepter og Sværd.

Sang mig en Digter om Fyrsten i Pragten,

Iled jeg hid, for at udfinde Dragten.

Oldtidens Kroner og Sceptre jeg glemte,

Agted ei Guldets og Stenenes Skat,

Naar paa sin Hest og med trekantet Hat

Hisset mig mødte Kong Fredrik den Femte.

Aftnen var rólig;

Ned i sin Bolig

Daledes Solen, og kasted sit Skiær.

Munter han iler paa Gangeren der.

Frodig den skummer, og grøn er ham Dragten,

Fredelig Drot er en Elsker af Jagten.

Digteren siunger ved Harpen med Rette:

»Sindet indsnærpes i Sneverheds Muur«.

Hiertet udvides ved Kunst og Natur;
Hvo vil om Sandhed saa soleklar trætte?
Hvælvede Sale
Diærvere tale,
Tale til Siælen et ædlere Sprog,
End den forkuende, fugtige Krog.
Barnlige Blikke, som dvælte paa Gaarden,
Tidlig alt væntes til Skiønhed og Orden.

Her, hvor om Somren i prægtige Række
Konge med Dronning og Større med Stor
Sidde ved hvide, draperede Bord,
Hvilket de sølverne Fade bedække;

Her i November,
Selv i December

Drengen gik om, af Comoedier fuld,
Agted ei Eensomhed, mærked ei Kuld,
Digted et Skuespil, spilled det ene,
Høit, for Lampetternes gyldene Grene.

Kirken sig aabner, saa yndig og liden.
Følte jeg mere paa Vandringen vel,
Da jeg besaae det sixtinske Capel? ---
Christus ved Nadveren, Judas ved Siden.

Orglet sig hæver,
Tonerne bæver.

Elfenbeens, sølverne Piber saa smaae,
Prædikestolen med Timeglas paa!
Kirken var tom; men for indbildte Christen
Snart var jeg Præsten, og snart Organisten.

Solen saa venlig til Sneen udvinker,
Jernporten kiøre de Bønder forbi.
Løverdags-Eftermiddagen er fri.
See, hvor Demanten paa Grenene blinker!
Bønderne bane,
Vei for min Kane.

Drengen med Slæde ved Slotsporten staaer,
Snoren bag Vognen behændig han slaaer,
Sidder, og slingrer, og kiører mod Vinden
Fryser paa Fingre med Roser paa Kinden.

Grusomme Bonde, som trued min Glæde,
Da du at kiøre Tilladelse gav,
Blot for at røve mig, listig og lav,
Vinterens Morskab, min elskede Slæde!
Hen du dig bøied
(Lumskhed i Øiet),
Gribe du vilde den strammede Snor.
Da var min Skræk og Forfærdelse stor.
Ikke dog derfor jeg Modet lod glippe,
Slog dig med Kieppen; da maatte du slippe.

Hvorfor jeg Slæden saa nødig mon miste,
Skjøndt den var slet kun af umalet Træ?
Længe paa Loftet bestøvet i Læ,
Stod den i Mørket, og Ingen det vidste.
Hvem, kan I giette?
Fredrik den Siette,
Fredrik som Barn har min Slæde tilhørt,
Danemarks Konning i Slæden har kiørt.

Skulde da nedrig jeg lade mig rane
Feig, som en Niding, af Bonden min Kane?

Henne paa Dammen jeg glider et Stykke,
Hisset jeg seiler paa Gadekiærs-Iis.
At jeg da ikke blev. Bølgernes Priis,
Var for Aladdin en uventet Lykke.

Skibet var strandet,

Dybt alt i Vandet

Skipperen laae; man i Veiret ham trak,
Drivende vaad fra sin Skiorte til Frak.
Da han kom ind, og fik tørrede Klæder,
Ilte han atter til Skøiternes Glæder.

Tusmørket kommer, og Aftenen sig nærmer.
Drengen sig sniger fra Vinterens Gys
Ind til sit Bord med det enkelte Lys.
Vældige Mure for Stormen beskiermer.

Fattige Stue!

Svag er din Lue,

Stærk nok for Stilen i Bogen at see.
»Hør, hvor den fyger, den vældige Snee!«
Lidet han mærker, at Stormene brage,
Læser i Reineke Fos og Rolf Krage.

Hov'det til Armen han støtter paa Bordet,
Medens paa Brikken hans Moder saa kiær
Smører ham Brødet, og Pølsen ham skær,
Neppe fra Moderen mærker han Ordet.

Langt over Søen

Er han paa Øen

Hisset hos Robinson, elsker hans Daad,
Hielper ham trolig at hugge sin Baad,
Følger i Hulen ham tidlig og silde,
Gyser for Fredag, og skyder de Vilde.

Gamle Romaner, min tidlige Glæde!
Eder om Vintren i Bøndernes Flok
Hented fra Staden jeg, bar paa min Stok,
Bundet som Bylt i et blaatærnet Klæde.

Felsenborgs Klipper

Aldrig jeg slipper,

Scheherazade! din morsomme Nat,
Brune Mands Skrifter, og Fablernes Skat,
Uglspil, og Wessel, Tom Jones, Clarisse,
Hellige Bibel, og aandelig Vise.

Fader i Slaaprok, i Lænestol-Krogen,
Høit for os læste saa mangen en Gang,
Medens i Barmen den lille Present
Tidt ham forstyrred, og slikkede Bogen.

Klokken nu brummer,

Talen forstummer.

Nu er det Tid, man sig føier til Seng:
Fader og Moder og Datter og Dreng.
Af man sig klæder. Naar Lyset ei brænder,
Aftenbøn læses med foldede Hænder.

SKOLERNE OG KIRKEN.

To Huse kneise hist bag Træers Grene.

Det ene

Er pudset op, saa det har Skik;
Men da det bar endnu sin gamle Kiole,

En Skole

Det var, hvor Børn tilsammen gik,
At lære læse, strikke, sye i Ramme
Af en halvfierdsindstyve Aars Madame.

Knap fire Aar var endt i Paradiset,

Med Riset

Min Fader mig af Eden jog.

Jeg seer endnu ham true mig i Nakken

Paa Bakken;

Jeg troer dog ikke just, han slog.

Jeg skulde ned, min Kundskab at udvide,

Og vilde heller paa min Kiephest ride.

I Skolen nødig, som man vel kan tænke,

Paa Bænke

Jeg med de andre Poge sad.

Den gamle Kone holdt os strengt i Ave.

At stave

Vi lærte, læse udenad.

Og naar vi ei hvert Bogstav kunde kiende,
Saa slog hun os med Ovnens Bøgebrænde.

Hun havde ogsaa den blandt flere Skikke,

At pikke

I Hovedet med Fingerbøl.
For Resten var hun inderlig guds frygtig,
Og dygtig
At tæmme Byens unge Føl.
Var Lectien lært, vi aldrig turde snakke,
Men legte med lidt Fnug af vores Frakke.

Som hisset i de gyldne Qvindesale
Omphale
Heracles lærte Traaden snoe,
Saa lærte her at strikke Bomuldsstrømper
Jeg Stymper,
Og holde mig i stille Ro.
Men da jeg havde rigtig lært min Fibel,
Fik jeg Vangeliebog og Hübners Bibel.

O, søde patriarchiske Noveller!
Hvad heller
Vel læste jeg, end eder, da?
Om Abraham, som følte Faderlønnen,
Da Sønnen
Han vilde offre Jehova;
Om Tornebusken, tændt af Himmel-Ilden,
Og om Rebecca med sin Spand ved Kilden.

Paa Libanon de høie Cedre groede.
Hist snoede
Sig Tempelsøilen underfuldt.
Her Levi Stamme blæste høit i Tuber.
Cheruber
Paa Arken smiilte englehuldt.

Hist Sodoma sank ildrød i sin Aske;
Her David stod som Dreng med Kiep og Taske.

O, kunde hver en plump og nedrig Vælde
Man fælde

Saa let, som David Goliath!
Men siden lærte jeg, at Hydra eier
Til Seier

Talløse Hov'der i sin Nat,
Og at selv Løven i sin Ørk maa grue
For Slangen og den giftiglumske Flue.

Fra Pogeskolen Drengen avanceerte,
Studeerte

Hos Degnens lærde Substitut.
Med Grammatiken da i lærde Classen
Herr Lassen

Mig vilde sætte absolut.
Herr Wibe selv var velbelæst og tapper.
I gule Kiole bar han sorte Knapper.

Kun Kirkesangen bragte ham i Knibe;
Som Vibe
Da ynkelig han ofte skreg.
Dog lod Herr Bruun sig ei af Sligt anfegte:
Med ægte

Begeistring han paa Prækestolen steg,
Og naar han tolked Jesu Død og Smerte,
Da smelted han det barnlig-ømmе Hierte.

Om Somren kun i Trinitatis-Tiden
Med liden

Opmærksomhed jeg hørte til.

Bag Orglet med de andre Byens Poge
I Kroge

Aftalte jeg det kiære Spil,
Og mens de sang derinde Litaniet,
Jeg spille Klink med Bernt paa Sacristiet.

Tilgiv, du ædle Præst, som hisset hviler!
Du smiler;

Du saae i Drengens unge Bryst.

Du hørte ham med svag, med uvant Tunge
At siunge

Sin Psalme med begeistret Røst.

Igiennem Kirken kunde du fornemme
Fra Orgelet den spæde Digterstemme.

O, hvilken Fryd om Julen! Lysekronen
Til Tonen

Da brændte med sin Messingglands.

O, hvilken Pragt, naar hist for Confirmanden
I Kanten

Af Stolen plantet blev en Krands!

De grønne Løv med røde Baand var ziret,
Og Bladguld flagrede fra Voxpapiret.

Endnu jeg hører Barnets spæde Raaben
Ved Daaben.

Forgieves man det tysse vil.

Fra lille nøgne Hoved Huen viger;
Det skriger,

Man døver det med Orgelspil.
Forsigtig! bryd den ikke! spæd er Staven,
Kort Veien er fra Daaben og til Graven.

Du kiære Orgel med metalne Piber!
 End griber
Din Lyd mit Bryst med selsom Fryd.
Ak, mindes du, da hver en Søndagmorgen
 Fra Borgen
Jeg kom, at siunge til din Lyd?
Din Stierne klang ved Paaske Morgenrøde,
Men Tremulanten skiælved for den Døde.

Jeg sorte Kiste seer for Altret sættes,
 Og lettes
Fra Gulvet af de sorte Mænd.
Nu gaae de langsomt ud paa Kirkegaarden
 I Orden,
At jorde deres døde Ven.
Paa friske Jord jeg hen for Graven træder,
Hvor Rebet hviler paa de løse Bræder.

Den lille Bunke hvide Sand for Præsten,
 Og Resten
Kun sorte Muld og gule Leer.
Nu synker Kisten, Rebet op man trækker,
 Nu dækker
Ham Jord, han seer ei Lyset meer,
Før hist paa Dommedag, naar Englen kommer,
At kalde ham fra Graven for sin Dommer.

Ved skumle Beenhuus, hvor man Knokler glemte,
Jeg glemte

Min Frygt, og saae nysgierrigt ind:
Mon ei de brune Been vil sig bevæge,
Og lege

Som et Skelet i Maaneskin,
Og dandse for mig i de hvide Straaler,
Og klappre med de tørre Hofteskaaler?

Naar da den mindste Vind i Gravens Buske
Mon ruske,

Jeg foer, forfærdet som en Muus,
Afsted, hen over Kirkegaardens Høie.

Mit Øie
Var blindt af Phantasiens Ruus.
Den fæle Døde fulgte mig paa Gaden;
Liigskiorten klinet var til Skulderpladen.

Bort, fæle Syn! — Og dog, de bange Dage
Tilbage

Jeg ønsker mig som Ældre tidt.
Som Barn for meget Eventyrets Rygter
Man frygter;

Som Ældre frygter man for lidt.
Kun Nattens Mørke viser os de Stierner,
Som Lyset slukker, og som Dagen fierner.

Nu kommer Englen heller ei med Vinger,
Og bringer
Om Julen, hvad min Siæl attraaer,
Og svinger sig fra Stiernehimmel-Buen
Til Stuen,

Hvor blanke Fad paa Bordet staaer;
Og ringer, mens paa Knæ i næste Kammer
Jeg synger Psalmer, Evangeliet stammer.

Dog jo! han kommer. Aldrig Englen svigter
Sin Digter.

I mine Børn som Barn endnu
Jeg glæder mig ved Juletræets Have,
Dets Gave;
Med mine Børn jeg føler Gru,
Naar jeg fortæller dem om Trolde stygge.
End har mit Liv sit Solskin og sin Skygge.

SØNDERMARKEN.

Hulde Skov, du stille Have
Med dit Bladehang!
Dig, min Barndoms bedste Gave,
Skylder jeg en Sang.
Ene her ved Askens Stamme
Vil jeg Lyren slaae,
Medens Solens sidste Flamme
Svinder i det Blaa.

Nei, jeg kan ei sidde rolig,
Jeg maa see mig om.
Hele Skoven er min Bolig,
Tankens Helligdom.

Medens Solen rød i Marken
Som en Rose staaer,
Viser mig hvert Træ i Barken
Sagn fra fordums Aar.

Ind jeg træde vil ad Laagen,
Perlefarvet, lav,
Fra den grønne Gang i Krogen
Mod den store Grav,
I hvis Eng sig høine Stakke —
Vandet der slog feil.
Jorden gjorde Smallebakke
Hist i Haven steil.

Her bag disse skønne Linde
Sad jeg mangel Gang,
Hvergang Vaaren, min Veninde,
Sang sin Pindsesang.
Først som Barn med spæde Hænder
Til en Thee saa sød
Store, gule Kiærlingtænder
Jeg i Græsset brød.

Da jeg ældre blev, da loktes
Jeg fra gyldne Prag;
Hvor de blaae Kiærminder floktes
Droges jeg med Magt.
Mangen yndig Krands er flettet,
Frisk, af Duggen blank.
Ei Kiærmindet er forgiettet,
Skøndt Kiærminden sank.

Medens Maanen hisset oven
Smiler bleg og rund,
Iler jeg til Graneskoven,
Til min norske Lund.
Hulde Gang af Poppelpile,
Du mit Kattegat!
I en Skynding hundred Mile
Er jeg reist i Nat.

Maanen seer paa Biælkehuset.
Hvor det vinker smukt!
Sært jeg føler mig beruset
Af den ramme Lugt.
Tynde Bro! mon ei du svigter?
Kiækt du bugter dig.
Her til Thors og Hakons Digter
Kaldte Nornen mig.

Skønne Syn paa Bakken oppe!
Herligt der at staae:
Kirkens Spiir bag Granens Toppe
Stiger i det Blaa,
Bønder end paa Veien kiøre
Til det fjerne Hiem,
Sagte Vinde Løvet røre,
Stiernen blinker frem.

Praler ei af store Fielde!
Jeg har Fielde seet:
Alperne, ved Vintrens Vælde
Frygtelig besneet.

Længslen dog ei skulde kue
Selv et Caucasus
Efter denne lille Tue
Med sit lave Mos.

Thi skiøndt fiernt Naturen favned
Mig paa Digterviis,
Dog en liden Urt jeg savned
Mellem hine Riis.
Ingensteds den var at finde
Der i Skygge, Sol;
Det var dig, mit Barndomsminde,
Venlige Viol!

Skiønne, grønne Valnødstamme!
Glatte Løv paa Qvist!
Med den hvide Bark at bramme
Seer jeg Træet hist.
Her som Dreng til mine Fødder,
Mens jeg stirred op,
Slog jeg dine sidste Nødder
Fra den høie Top.

Tænkte mig, som Robin Cruse,
Paa min Ø at gaae,
Bygte mig i Tanken Huse
I den grønne Vraa.
Følte jeg mig da som fangen
I min Hule snart,
Ilte jeg paa Blomstergangen
Til en Chinafart.

Flux jeg foer fra Løvets Sale
Da til Peking ind,
Hørte der Chinesisk tale
Klokken med sin Vind:
Kling, kling klang! Siong Siong, i Echo!
Kinlong, Con—fut—see!
Congo, Heisan, Pekko, Pekko!
Al min Siæl var Thee.

Stolen (som hos os Terrinen)
Glatte Porcelin;
Hist som Paafugl Mandarinen,
Her en Frue fiin:
Skiæv af Øine, bleg af Kinder,
Silkeblaa hun stod;
I den lille Sko forsvinder
Vanskabt hendes Fod.

Tidt naar mig i Livet mødte
Dumt Bizarrerie,
Naar mig mangel Fordom stødte,
Tænkte jeg: O, ti!
Skiøndt du ei som Europæer
Ret faaer Lov at groe,
Presses dog ei dine Tæer
I en saadan Sko

End jeg seer i Lysthuus-Hallen
Speilet med sin Krands,
Fast paa Kittet Muslingeskallen
Glat i Perleglands,

Brogede Conchylies Kegle,
Bragt fra Strandens Gruus.
O, hvi har dog fæle Snegle
Sligt et deiligt Huus?

Naar jeg da fra Chinateltet
Saae til Valby ned,
Hvor en Bonde Furen vælted
I sit Ansigts Sved;
Naar da ned sig Solen sænkte
Med sit gule Skiær,
Jeg paa Landsbypræsten tænkte
Ved sin Arne der.

Ofte denne Port, beruset
Af en kiærlig Ild,
Aabned jeg til Bakkehuset;
Da var Skiebnen mild.
Her sin Ungdoms bedste Glæde
Eders Fader fandt,
Eders Moder, hulde Spæde!
Her hans Hierte vandt.

Hvor romantisk, sær til Mode
Hen med lange Skridt
Gik jeg, hvor din Hække groede,
Gamle Eremit!
Trængte mig i Tidsel, Borre
Til dit Alters Lag,
Hørte dine Duer kurre
Under Hyttens Tag.

End jeg seer, hvor Dagen brænder
I din Rudes Glød.

Alle hellige Legender
Mig velkommen bød.
Naar da ned sig Lemmen sænkte,
Og han bleg opfoer,
Liget jeg paa Baaren tænkte,
Vakt ved Herrens Ord.

Hvert et Træ i disse Gange
Mig et Minde staaer;
Alle disse Fuglesange
Skialdens Hierte naaer.
Og som Noah hist i Arken
Hver en Skabning fandt,
Finder jeg i Søndermarken
Hver en Fryd, som svandt.

KIRKEGAARDEN.

Høstaften er saa kølig og saa klar.
Forladt den skønne Flora Jorden har.
Autumnus kom paa Stormen, fulgt af Støv,
I Skoven steg han af blandt visne Løv.
Guld har han nok, af Purpur saare lidt.
Med tunge Krone gaaer han sagte Skridt,
Og hvisker truende til hver en Lind,
Som ryster Hovedet, med Graad paa Kind.
Hvad Hemmelighed har han Skoven sagt?
»At han har Døden i sit Følge bragt.«

Hvid Vinter i en Beenrads Klædebon
Bag Muren staaer med Leen alt i Haand.
Den stærke Høst drev Sommeren paa Flugt,
Nu plyndrer han fra hvert et Træ dets Frugt,
Udskriver Alnaturen streng til Skat,
Og hviner i den gyselige Nat.
Hans kolde Hofmænd i den strenge Luft
Forfængeligt, som Blomster uden Duft,
Ham følge, gule, brune, gyldenklædt,
Og bukke for den skumle Majestæt.
Det ædle Blaa, det muntre Røde sank;
Kun hist og her en Aster rund og rank
Opliver Græsset, som en Skønhed bold,
Men uden Ømhed og for Elskov kold.

Det hjælper ei at stride meer, Natur!
Din Time kom, udrundet er dit Uhr.
Din gode Konge, Sommeren, er død,
Snart følger du ham nu i Gravens Skiød.
Hør Uglen hist bag Bøgens sorte Blad!
Hun sidder nu, hvor Nattergalen sad,
Og tisser som en Hex, en gammel Qvind
I Røverkulen, Vintrens Mordersind.

O, sover sødt i eders Kurve, Smaae!
I, Efterslægtens Haab, ei vandre maae
Med Fader i den sørgelige Nat.
Giem, Hytte luun og tryg! min elskte Skat.
Som Svibler i den varme Blomsterbænk
De slumre. Sundhed, gode Gud! dem skienk,
At de kan spire stærkt, og bære Frugt,
Naar deres Faders Øie længst er lukt.

Jeg vil med Digterlyren i min Arm
I denne Time trodse Nattens Harm.
Men stille! Blæsten lægger sig, og hist
Nedstirrer Straalen paa den vaade Qvist.
O, rene Himmel! om en bedre Vaar
Du minder mig, som sikkert forestaaer.
Ved Kirkespiret jeg din Maane seer,
Det hvide Ansigt græder, mens det leer,
Og viser, som en syg, men deilig Mø,
At det er sødt, af Kiærlighed at døe.
Den er bedrøvet, men den skiælver ei,
Den iler freidig ad sin Søilvervei,
Adlyder uden Knurren Skiebnens Bud,
Og stoler fromt-uskyldig paa sin Gud.

Og saa vil jeg. Bort, bort, du fæle Syn!
Den mørke Mismod svandt med skumle Bryn.
Nu venlig, som et Barn, jeg atter staaer
Med stille Gysen for min Kirkegaard.

Men hvad vil dette Syn? Fra Gravens Ro
Opstige, Arm i Arm, de Døde to;
Den ene hist fra Kirkemurens Læ,
Og denne fra sit lille sorte Træ.
Fortrolige jeg seer dem tale blidt,
De blege Qvinder gaae med lange Skridt,
Gaae Kirken rundt — de staae for mig — o, Gru —
Og spørge: Digter! kender du os nu?

O, elskte Moder! seer jeg dig igien?
Kom nærmere, kom til din Søn, din Ven,
Lad ham betragte disse kiære Træk —

Han skiælver ei, han føler ingen Skræk —
Din Pande, dine Øine, denne Mund,
De sorte Haar, det hulde Smil, som kun
Du straalte, naar du aned, hvad jeg blev,
Naar mit Forsøg jeg paa din Skammel skrev.
O, du har ei oplevet denne Lyst,
At trykke mig som Digter til dit Bryst!
Jeg har ei nydt den Salighed, at see
Din Moderfryd; jeg deelte kun din Vee.
Og denne Siæl — den fik jeg dog fra dig,
Dit eget Billed skued du i mig,
Din Ild indstrømte du den spæde Dreng
Med Aftenpsalmer ved hans lille Seng,
Du lærte ham i Qval at føle Mod.
Du lærte ham at være øm og god.
Din varme, store Siæl var kun for mørk,
Og Livet var dig længe kun en Ørk.
Hist hviler ved din Fod det stakkels Noer,
Hvis Sygdom bragte dig i sorten Jord. —

Hvor er hun? Ak, hun svandt! Hun slumrer sødt;
Thi hist Veninden har hos Gud hun mødt,
Som svæver hen ved Kirkemuren der,
Og seer paa mig ved Maanens Trylleskiær.
Hun hende har om hendes Søn fortalt,
Og hvert et Minde tidt tilbagekaldt.

Sov, elskte Moder! sødt ved denne Sti.
Din gamle Husbond gaaer dig tro forbi
Hver Søndag, naar han iler hisset ind,
Med Orgelklang at røre christne Sind.

Jeg fik i Arv fra ham, imens du leed,
Hans Sundhed, Styrke, og hans Munterhed.
End blusser han i Kraft med hvide Haar,
Og nyder fro sin Vinter som en Vaar.

Har du ei seet mig med de hulde Smaae
I Sommer ofte her ved Porten staae,
Ved Sprinkelværket? Saae du ei din Søn
Med sine Børn at gjøre taust en Bøn?
Tilgiv, vi ei kom ind til dig i Aar!
Jeg seer ei gierne Børn paa Kirkegaard.

Du Skygge hisset over Gravens Skiød!
Hvi har du mig bedrøvet ved din Død?
For sværmerisk dit skønne Hierte foer,
Og kaldte dig for tidlig fra vor Jord.
Hvi har din Ven saa hurtig du forladt?
Jeg seer dit Aasyn i den klare Nat,
Det samme rene Smil, det samme Blik,
Som kom fra Himlen, og til Siælen gik.
Ak, mindes du, hvor oprømt og hvor glad
Hist med din Ven i Vennekreds du sad,
Og følte dig saa styrket og saa fri
Ved Venskab, Munterhed og Poesie?
Og nu — det er forbi, du gik herfra.
Sov sødt i Gravens Skiød, Amalia!

Det luftige, det blege Syn forsvandt,
Og Maanen skiuler sig bag Skyens Kant.
Farvel, du stille Kirkegaard! tilgiv,
Jeg dig forlader; Livet elsker Liv.

Naar jeg er død, maaskee du mine Been
Skal giemme bag en opreist Kampesteen.
Da mangel Vandrer standse vil sin Gang,
Paa Graven see, og tænke paa min Sang.
Nu iler jeg til Mennesker igien,
Den sunde Siæl er altid Livets Ven,
Det vinker mig, det aabner mig sin Skat,
Og nu, min gamle Kirkegaard! god Nat!

INDREISEN.

Farvel, du kiære Fredriksberg! Vi ile.
Vel smile
Dine Straaler
Rigeligt i fulde Skaaler
Glæde paa September ned;
Men Vinden hvirvler om de Blade brune.
Det er Lune.
Tidens Rune
Spaaer os din Ustadighed.

Vel er det tungt, i slige Solens Bade
At forlade
Din Sommer;
Men naar atter Vaaren kommer,
Signe vi dig glade snart.
Nu ryster Stormen dine skiøre Qviste.
De briste.
Dette sidste
Efterskiær har ingen Art.

Saa kort kun Solen gule Skov besøger,
Og spøger
Med sin Lue,
For den visne Pragt at skue,
Som sig over Græsset strøer.
Saa gaaer den atter. Mørket ud sig strækker,
Og dækker
Træ'r og Hækker
Med det lange Taageslør.

Maanen trækker vred i Slørets Folder,
Som holder
Skiult den Skønne,
At hun ikke kan belønne
Vandreren med kiærligt Skiær.
Ei meer Forelskte sig i Skyggen snige.
Med sin Pige
Himmerige
Finder ingen Beiler der.

Svartalfer nu paa smaae Hrymfxe-Heste
Os gieste,
Og sætter
Mugne Pletter
Paa den fugtig kolde Væg.
Som Muus de pibe nu i hver en Sprække,
Barnet skrække,
Og dække
Bitte Skoe med grønne Skiæg.

Farvel! Til Byen ile vi. Vi flytte
Spand og Bøtte,
Dyner, Klæder,
Bord og Stol og Sengesteder.
Læsset holder stablet, Alt skal med.
William klapper Hesten; Hans og Lotte
End sig gotte,
Grønne Maatte!
Paa dit kiære Legested.

Farvel, du Slot med lysegule Fløie
Paa den høie
Grønne Bakke!
Alle vi oprigtig takke
For den Lyst, vi fandt i Aar.
Farvel, du Hauge med de staa graae Bænke!
Vist vi tænke,
Du skal skienke
Samme Glæde næste Vaar.

Nu kiøre Kirken vi forbi, den røde,
Hvor de Døde,
Roligt hvile,
Og hvorhen de Christne ile
Ved den klare Klokkeklang.
Nu Alleen aabner sine Arme;
Liden Varme!
Vinde larme,
Synge Aarets Svanesang.

Saa lad da nu i sine visne Skove
Flora sove,
Øiet lukke.
Lad kun Svanebarmen sukke,
Medens Sneen dækker Høi og Dal.
Snart hun atter skal fra Leiet springe,
Kraftig svinge
Broget Vinge,
Fløite som en Nattergal.

CHARLOTTE SCHIMMELMANN.

December 1816.

Bleg du hviler paa Baar, trindt hersker Taushed og
Sorgen,
Hallen, høitidelig tom, hvælver sig over dit Liig.
Læben er lukket, som nys med den yndige Stemme
sig aabned,
Øiet funkler ei meer herlige Glimt af din Siæl.
Ei forsamler du nu ved en Altarflamme for Muser
Viisdoms sindrige Mænd, Kunstner og Skiald i din Kreds.
Venlige Qvinder og yndige Møer ei meer du i Qvælden
Venter; din Kundskab og Smag danner ei Ungdommen
meer.
Hulde! din Trolddom svandt. Tidt forekom som et
Feeslot .
Mig med sit Gitter, sin Port, ædle Charlotte! din Gaard
Der fandt Danebarden et Hiem, og Kunsten Beskytter;
Hverdagslivet sig ei voved ad Sprinkelet ind.

Blomster du elsked, men ei blot Roser og blaae Hya-
cinther

I dit Vindve: din Aand elsked den høiere Blomst.

Atter, Mæcenas! din Hal stod frem af de gamle Ruiner,
Tivoli dækte den ei længer for Verden med Gruus.

Ak, men nu sidder en Alf med en omvendt Fakkelt,
som sluktes,

I Forsalen. Hans Sang lyder: »Charlotte gik bort!«
Græd, vor Schimmelmänn! græd, og lad Taarerne
lette dit Hierte!

Græmme kun maa du dig ei. Hisset I samles igien.
Oftē jo svæved din Aand med Ossians hist over Heden,
Naar Fuldmaanē i Dunst ildnede Bølgernes Bly.

Nattergalen da slog i en sortgrøn Hvælving paa Sølyst,
Medens din Kilde begræd sværmersk Emilies Død.

Hisset Emilie nu omfavner den elskte Charlotte;
Dobbelt da risle dit Væld, medens i Stilhed du gaaer,
Tænker paa Glæden, du nød ved de kiærlige Skyts-
engles Side,

Takker dem tro med din Graad, venter dem sikkert
hos Gud.

DEN 1ste JANUAR 1817.

Skrevet i Hamborg.

Atter stiger Nyaars-Morgen
Ung af Evighedens Skiød,
Himmelblaalig, purpurrød.
Skumle Gubbe gaaer med Sorgen.

I sin Sky December har
Hyllet sig, og Flugten tager.
I sit Pandser paa sin Ager
Staaer den unge Januar.

Bringer Lys og Mod og Trøst,
Qvæger med sin friske Kulde
Alle Hierter, haabefulde,
Synger med sin stærke Røst,
Breder ud sin Dug af Snee
Over alle Jordens Kanter,
Rigt besat med Diamanter,
Saare lystelig at see.

Huldt den matte Vintersol
Føler sig af Sneen styrket,
Finder sig af Jorden dyrket
I den hvide Offerkiol.
Med fordoblet Glands den slaaer
Straalen fra den rene Farve,
Under hvis uhyre Larve,
Slumrer Sommerfuglen Vaar.

Men hvi er min Kummer stor
Nu, da Glædens Klokke ringe,
Nu, da Frostens Svanevinge
Dækker Dødens sorte Jord?
Altid har dog Nyaars Kuld
Livnet før og hævet Tanken
Moderligt, som Vedbendranken
Hæves af sin Egebul.

Husker I, dengang jeg sang
Hiemmet's Savn ved Saales Strande,
Mens de gule Skyllevande,
Harper liig, til Stemmen klang?
Inderligt jeg længtes der;
Skulde jeg da ikke græde
Nu, da Livets bedste Glæde
Svinder i et Fremtidsskiær?

Mine Børn, hiertelskte Tre!
Gode Gud! skal jeg dem trykke
Til mit Bryst med Faderlykke?
Ja, jeg skal dem atter see.
Hulde Moder! græm dig ei,
Fader kommer vist tilbage,
Som en Ørn til elskte Mage
Fra den lange Fieldevei.

Lad ham flyve som en Ørn,
Strække sine raske Vinger!
Sikkert de ham atter bringer
Til sin Viv, til sine Børn.
Som en Due fra min Ark
Iler jeg fra Syndflod-Hadet,
Bringer med mig Oliebladet,
Voxet af en fremmed Bark.

Som en Maage vil jeg ned
Nu i Tidens Vover dukke;
Jeg vil ikke sørge, sukke,
Reisen har et ærligt Meed.

Samle vil jeg Blomster kiæk
Langs ad Seine, Donau, Trave,
Plante dem i egen Have,
Fundne ved en fremmed Hæk.

Saa Farvel, hvad hist er mit!
Kiære, stille Dagligstue,
Hvor ved Arnens muntre Lue
Venskab fandt et Alter tidt!
Ei tilbage nu, men frem!
Jeg maa nyde Reisens Frugter.
Ak! den er jo dog i Bugter
Kun en Omvei til mit Hiem.

SOPHIA VILHELMINE BERTHA ØRSTED.
FØDT OEHLENSCHLÄGER.

(Paa Kistens Plade.)

Februar 1818.

Hun blomstrede som Regnbuen i Taarer,
Og svandt som den, da Solen brød hendes Sky.

Hver Sommer drog du til dit Fredriksberg,
Ei langt fra Graven virkte du vor Glæde.
Nu er det Vinter, Sneen dækker Bierg,
Vi følge dig, men inderligt vi græde.

Naar Blomsten kommer, blomstrer du ei meer.
Den unge Vaar dit Kors paa Graven seer,
Da røres, sværmer den, ved dig at mindes,
Thi du var selv en Blomst, som sielden findes.
Sov sødt, du elskte Støv! Den skønne Siæl er fri.
Nu er hun karsk — og hisset samles vi.

SOPHIAS GRAV.

Du, som iler med Lyst at husvales i Løvenes Høisal,
Vandrer! stands dine Fied, læs den Begravedes Navn;
Thi her slumrer et Hierte, som elskte Naturen og
Skiønhed

Inderlig varmt, som du selv — ak! men det banker
ei meer.

Tidt, som du, hun sig skyndte forbi til vaarlige Glæder;
Eengang standse du skal, sænkes i Mulden, som hun.
Fredriksberg var den Elskede kiært, nu hviler Sophia,
Hvor hun bag skyggende Træ'r følte sin Fryd og sin
Qval.

Elskte Søster; hvergang jeg forbigaaer, falder mit Øie
Giennem den sprinklede Port hen paa din Gravs Mo-
nument.

Frem og tilbage din Broder en Tidlang vandrer i
Solskin

Graven forbi, og en Dag — standser hos dig han tilsidst.

UNDER P. FOERSOMS PORTRAIT.

Som Hamlet ikke meer paa Kirkegaarden
Du gyser vittig ved Naturens Orden,
En Alf har underviist din bedre Sands;
Ei som Correggio du længer stræber
Mod tunge Kaar, som måtter og som dræber,
Dig Coelestina skienket har sin Krands.
Som Shakespeares Tolk du aldrig os forlader,
Sov sødt, du gode Kunstner, Ven og Fader!

VED MICHAEL ROSINGS GRAV.

October 1818.

Hist paa Norges fierne Klipper,
Der, hvor Flora Jorden slipper,
Og hvor Iis og Vintersnee
Er den længste Tid at see;
Men hvor Intet Kraften dæmper
I de sunde Dalens Kæmper,
Hvor de stolt i Vadmæl gaae:
Der min Rosing Lyset saae.

Fra den sørgelige Grube,
Som udvender sorten Strube,
Røraas! fra dit Kobberfield
Mellem stærke Kildevæld,

Ilte Drengen for at skue
Thronthiems gamle Kirkebue,
Tidlig fængsled Skønheds Baand
Rosings unge Kunstneraand.

Psalmers sang han der saa ofte,
Klangen lød i høie Lofte.
Da Sanct Olafs Helgengrav
Heltefølelser ham gav,
Lod ham sine Syner ane,
Og til Melpomenes Fane
Svor han i Naturens Favn,
Før han kiendte hendes Navn.

Ned til Axelstad han iled.
I Thalias Tempel smiled
Kiærlighed med Rosenkind,
Vinkte ham i Hallen ind.
Melpomene, for at binde
Helten, kom som Elskerinde.
Da blev Kunsten kjær hans Bryst,
Og han var de Danskes Lyst.

Hvem har ei hans Ild opluet?
Hvo har ham som Helten skuet,
Og ei følte varmt og snelt:
Ja, ved Gud, der staaer en Helt!
Peter Czar, og Geert den Store,
Erik midt i Krigerchore,
Hother, og den ædle Knud
Sletter ikke Tiden ud.

Men, som Fieldet trindt nedglider,
Havde Rosing mange Sider:
Een med Heltens Pandser haard,
Een med Blomster sødt i Vaar.
Han som Elsker Hiertet rørte,
Han som Tænker Masken førte;
Almaviva spøjte fræk,
Marinelli diævlekiæk.

Som nu Kunstneren fra Himlen
Ilden tog til Folkevrимlen,
Liig Prometheus i sin Dal,
Leed han og Prometheus' Qval:
Smeddet fast til Klippens Stene,
Sad han svag, forladt og ene,
Og paa Heltens øde Sti
Svæved Sorgen kun forbi.

Længe sad du, dybt nedbøiet,
Men med Ewalds Ild i Øiet.
Engelen din Smerte saae
Høit fra Himlen i det Blaa;
Dødens Engel, Trøstens Bringer
Løste Lænnen, gav dig Vinger.
Held dig, du er atter fri,
Og din Prøvetid forbi!

Men taknemligt paa hans Aske
Lægger nu den skønne Maske
Med den dragne Heltedolk!
Thi han hædrede sit Folk.

Og ved Midnat, stor og ene,
Staaer den stille Melpomene,
Føler Veemods dybe Lyst,
Trykker Haanden mod sit Bryst.

TIL CONFERENCERAAD HANS HEGER.

Paa hans Embeds-Jubeldag, den 28de April 1819.

Skøn Vaaren er med sine Blomsterknopper,
Sin Kiærlighed, og med sin Rosenduft;
Men skøn er Høsten og med sine Stubber,
Sin lune Middag, og sin klare Luft.
Da hersker Febren ei; da sund og rolig
Er Himlen hvalt, som Loftet i en Bolig;
Og staaer ei Skoven meer af Blomster fuld,
Den spætter dog sit store Blad med Guld;
Paa Træet hænger Frugt i rige Klynger,
Og i det sidste Solskin Fuglen synger.

Hvor skönt, at vorde Gubbe! Livet kalder
Til dette Maal; det hæver sig saa smukt.
Saamangen Blomst dog ned af Træet falder,
Faa vorde Frugt, og færre moden Frugt.
Og mangel moden Frugt i Frosten isner,
Den hænger skrumpen, uden Smag, og visner.
Og Sieldenhed det er, at see en Mand
I Oldingskraft med Ild og med Forstand;

En Olding, som ei Verden Ryggen vender,
Men Livet i den yngre Slægt erkiender.

En saadan venlig Gubbes Dag jeg signer;
Blid er han som en Mand, som Yngling varm,
Og end sig selv i Ungdomskraften ligner
Med stærken Haand og med besælet Barm.
Halvhundred Aar han sad i Themis' Sale,
Hvor Lasten skiælver for Gudindens Tale.
Han sidder end i Hal med hviden Lok
Som elsket Fader i en Sønneflok.
De hædred ham i Dag med Ønsker, Bønner.
Syng ogsaa, Skiald! Est du ei af hans Sønner?

Du rige Siæl, hvis Vid og kloge Tanker
Saa ofte yttred sig i sindrigt Værk!
Dit Kunstneranlæg kiender ingen Skranker,
Din Iver gjør dig steds til Prøven stærk.
Kan jeg de Færdigheder alle nævne,
Som du har øvet, hvortil du har Evne?
Hver Gienstand elsker du, som kun er skøn,
Og alle Muser elske dig som Søn.
Du Gratien saae ved din Vugge dandse,
Dit Sølvhaar pynter hun i Dag med Krandse.

Dit Huus forfaldt — da bygte du et andet,
Indretted det med Smag og med Forstand;
Men da det sank i Gruus for Fædrelandet
Du sørged ikke ved den stolte Brand.
Som Gartner snild du planted i din Have,
Hver Vaar gav Flora dig sin bedste Gave;
Oehlenschläger. XI.

Da Ild-Cheruben dig af Eden drev,
Dog derfor ei ulykkelig du blev,
Uskyldig veg du kun de vrede Flammer,
Og sad tilfreds igien i snevre Kammer.

Hvad Been, hvad Træ, hvad Malm, hvad Pap kan yde,
Det viste du med arbeidskløgtig Haand,
Og Strængelegens Toner lod du lyde,
Og rørte mangen Møes og Ynglings Aand.
Du sleb de store Glas, for i det Fierne
At see den evige, den skønne Stierne;
Dit Hierte steg ved Melkeveiens Pragt,
Du saae din Skaber i sin Høitidsdragt.
Det gav dig Haab, det gav dig Trøst i Nøden;
Den fromme Gubbe skiælver ei for Døden.

Som Blomster og som Urter i din Have,
Du dyrked Tidens Sprog, og du dem veed;
Du fandt, at de var Tankens skønne Gave,
En moden Frugt af huld Forskiellighed.
Dig glædte, paa forskielligt Sprog at tænke,
At yttre Frihed i den lette Lænke.
Da blev dig ogsaa Digtekunsten kjær,
Musiken skienkte den sit Trylleskiær.
Du drømte hen dig under Laurens Kroner,
Og Tasso laante dig de fulde Toner.

O, min Vaulundur med den sølvgraa Tinding,
Med stærken Arm, og med det kloge Blik!
Dit Liv var dig en herlig Seiervinding,
Thi hvad du stræbte, fuldelig du fik.

Ei Hovmod, Magt, ei Rigdom var din Tanke,
Du vilde Livets Ax paa Veien sanke,
Udvide Hiertet, nære din Forstand.
Du blev en Ven, en Fader og en Mand,
Din Kreds dig elsker, Fædreland dig skatter,
Og ung i Børnebørn du grønnes atter.

DEN SELSOMME JORDEFÆRD.

En Schweizerbonde staaer aarle ved Strand,
Da seer han i borgerlig Dragt en Mand
I Baaden, som Landet sig nærmer;
Tre Ungersvende fra skummende Næs
Henbære den Gamle paa fugtige Græs,
Hvor Busken for Stormene skiermer.

Den Døende stirrer med brystne Blik.
Han ønsker af Kilden en Lædskedrik,
De ile med blinkende Bæger.
Han stirrer med Gysen paa Søen hen,
Og inden tilbage man kommer igien,
Hans Læbe sig sagte bevæger.

Det lokkede sølvindsprængte Haar
Sig om den hvælvede Tinding slaaer;
En høi, en bydende Pande!
Paa Læben sees et fortvivlet Smil,

Han helder sit Hoved mod grædende Piil,
Og Bølgerne suse paa Strande.

»Som Havet stolt, og som Bølgen vild,
»Med blinkende Skum mod Solens Ild,
»For dybt kun i Mørket at dukke!
»Tilfreds ei som Kongens ypperste Mand,
»Nu — ei engang en Drik Kildevand,
»For Febertørsten at slukke!

»Usalige Hierte, som Ro og Rist
»I Livet ei fandt, saa brist, saa brist!
»Gud naade min Hustru kiære!
»I arme Dreng, uskyldige Tre,
»Som dele saa trofast Faderens Vee!
»Han raned jer Lykken og Ære.

»Christ! frels i Døden en syndig Mand,
»Ak! som — forraadte sit Fædreland.
»Forraadte? Nei, ved min Adel!
»De frygted min Kraft, de tirred min Æt,
»Jeg hevned mig kun, og dem skete der' Ret;
»Jeg dør, jeg dør uden Dadel!«

Da skiælved i Stormen den svaiende Piil,
Og Morgenens Maane foragtende Smil
Fra Skyen ham blinked i Møde.
Med Haanden han trykte sin Pande saa heed,
Og blegned igien med en iiskold Sved,
Og krymped sig atter — og døde.

»Hvo var den Gamle?« »Vi kiende ham ei,
»Vi traf ham hisset paa Biergets Vei,
»En usæl sørgende Borger.
»Gud være ham naadig! Nu er han jo død,
»Nu aabner Graven sit sikke Skiød,
»Og frier ham fra Livets Sorger.

»I Klosterkirken man sætte ham bi!
»Vi fandt ham hist paa den øde Sti
»I Dødens Lidelser gyse.
»Saa lader da Baaren i Choret staae!
»Og at hans Æt kan hans Levninger faae,
»Vi ville den efterlyse.«

Man satte Liget i Kirken ind,
Og Schweizerbonden, bevæget i Sind,
Gik bort, sin Gierning at røgte.
Om Aftnen silde han atter forbi
Henvandrede Kirkens øde Sti,
Og Baaren i Choret besøgte.

Da saae han igien de Ungkarle tre,
Af Angest saa blege som Nattens Snee,
Paa Skuldrene Liget de slæbte.
Han saae dem ile mod stormende Hav;
Der lagde de Liget i friske Grav,
Som Morderen skiuler den Dræbte.

»Ha,« raabte Bonden, »du skiændige Flok!
»Var Døden selv eders Hevn ei nok?
»Har Liget jer ei forfærdet?

»I unde det ei engang Gravens Ro
»I Klosterkirken, i christne Bo?
»Som Aadsel ham kaste bag Gierdet?

»Tys, Bonde kiære! tys, Bonde! ti!
»Der elsker ham Ingen, uden vi,
»Hans Støv vi skiule for Vrimlen.
»I Norden hisset til evigt Meen
»Er reist ham en græsselig Bautasteen,
»Som vender sin Spids mod Himlen.«

»Hvad har han da syndet den fornemme Mand?«
»Det tør vi ei nævne ved Gravens Rand.
»Han lod sig, som Noah, bedaare,
»Og tre har han Sønner, men ingen Cham,
»Og ingen blotter sin Faders Skam,
»Vi skiule hans Blusel med Taare.

»I Fald hans Legeme fundet blev,
»Man atter det ud af Graven rev;
»Thi und ham den sidste Hvile!«
Saa taled de Sønner med sorrigfuld Aand;
Guldpendinge trykte de Bonden i Haand,
Han saae dem hurtig bortile.

De sad om Aftnen i Herberghuus,
Paa Bordet stod end det fyldte Kruus:
»Vor Faders Gravøl vi drikke;
»Saa ud i Verden med fremmed Navn,
»Vi virke vort eget og Næstens Gavn,
»Og kiækt i Skiebnen os skikke.

»Du, Christian! est en boglærd Svend;
»Til Høiskolen du begive dig hen,
»Du skal en Magister være.
»Jeg, Corfitz, har Styrke til Haandværksmand,
»Vor Ludvig passer for Kunstnerstand;
»Saa søge vi alter vor Ære.

»Farvel, vor Adel, fra denne Stund!
»En fattig Mand er dog ingen Hund,
»Fordi han ei kaldes en Greve.
»Stand, smaalige Taare! Vort Bryst, ei skiælv!
»Nu stoler Enhver kun paa sig selv;
»Som Borgere ville vi leve.«

Og dermed skiltes de kiærligt ad.
Før var det et uskilt Kløverblad,
Nu gik de i Verden alene
I Storm og Regn uden Hiem og Læ.
Men skiøndt afhugne fra gamle Træ,
Dog grøntes de frodige Grene.

Den Schweizerbonde stod tankefuld,
Betragted i Haanden det givne Guld,
Og takked de Trende for Gaven.
Til Stranden vandred han næste Nat,
Da seer han et Syn, og skiælver brat,
Thi Dødningen stiger af Graven.

I Harnisk stander en Riddersmand,
Ei Vaabenet Bonden kiende kan,
Skiøndt Skioldet imod ham vender;

Thi Blod det besudler til Skræk og Gru,
Man seer, det er voldsomt brudt itu
Af straffende Bøddelhænder.

Hovmodig stirrer den Ridder i Sky;
En Krone, drevet af Guldets ny,
I Luften ham svævende frister.
Han rækker derefter med frækken Haand,
Og slider fra Barmen et himmelblaat Baand,
Saa Troskab i Barmen brister.

Da stiger af Jorden en Qvinde bleg,
Om Halsen har hun en blodig Streg,
For Resten deilig at skue.
Knap Ridderen seer det Spøgelse nær,
Saa sukker han: »Dina! er du der?»
Og synker i sorten Tue.

Det qvindlige Spøgels paa Graven staaer
(Af Rædsel reiser sig Bondens Haar,
Dog kan han af Skræk ei vige),
Hun synker ned over sorten Jord,
Og raaber: »Ulfeld! jeg har et Ord
»Endnu dig i Øret at sige.«

Og hvisked i Jorden, og langsomt svandt.
Om Morgenens aarle man Bonden fandt
I Afmagt under sit Gierde.
Fra den Tid kom han ei Pilen nær;
Langt borte kunde dens Søverskiær
Ham alt i Natten forfærde.

Den Bonde var fattig med Viv og Børn,
 Hans Hytte stod ved den nøgne Tiørn,
 Dog vil han Guldet ei vinde.
 Han røbed ei Graven for søgende Flok,
 Han tænkte: »Døden har hevnet nok,«
 Og sultede med sin Qvinde.

I Taarnet sidder den Ridderviv,
 Og stikker i Liin til sin Tidsfordriv,
 Og Perler i Fletningen fæster.
 Før dreves hun af det stolteste Mod,
 Nu blev hun nøisom og from og god.
 Ulykken er Tugtemester.

Og da hun var luttret i Kummerstand,
 Da Frihed hun fik, som det søde Vand,
 Der langsomt, tidlig og silde,
 I Trængsel og Mulm under Jorden randt,
 Til Sluden er klaret som Diamant,
 Og springer som liflige Kilde.

FÆDRELANDS-SANG.

Ille terrarum mihi præter omnes
 Angulus ridet.

Hor.

Der er et yndigt Land,
 Det staaer med brede Bøge
 Nær salten Østerstrand;

Det bugter sig i Bakke, Dal,
Det hedder gamle Danmark,
Og det er Freias Sal.

Der sad i fordums Tid
De harniskklædte Kæmper,
Udhvilede fra Strid;
Saa drog de frem til Fienders Meen,
Nu hvile deres Bene
Bag Høiens Bautasteen.

Det Land endnu er skønt,
Thi blaa sig Søen bælder,
Og Løvet staaer saa grønt;
Og ædle Qvinder, skønne Mø'r
Og Mænd, og raske Svende
Beboe de Danskes Ø'r.

Et venligt Syd i Nord
Er, grønne Danarige!
Din axbeklædte Jord;
Og Snekken gaaer sin stolte Vei.
Hvor Ploug og Kiølen fure,
Der svigter Haabet ei.

Vort Dannebrog er smukt,
Det vifter hen ad Havet
Med Flagets røde Bugt.
Og stedse bar sin Farve hvid
Dit hellige Kors i Blodet,
O Dannebrog! i Strid.

Hil Drot og Fædreland!
Hil hver en Daneborger,
Som virker, hvad han kan!
Vort gamle Danmark skal bestaae,
Saa længe Bøgen speiler
Sin Top i Bølgen blaa.

SANG TIL THORVALDSEN

ved Festen den 16de October 1819.

Herr Thorvald drog over salten Hav,
Til Roma Snekken mon stande;
Der satte de ham ved den Marmorgrav,
Saa drog de ad brusende Vande.

De vidste, han eied et Nemme snildt
Til Kunsten med Lethed at lære,
De tænkte: »Den gode yske Pilt
Skal gøre sit Fædreland Ære.

End findes Kæmper der hobeviis,
Som tiene Gud Thor, den Herre;
Men til at virke Vaulundurs Priis
Med Kløgten, findes der Færre«.

Thi toge de ham, som han gik og stod,
Og satte ham paa den Snekke.

Nu stod han bedrøvet, det unge Blod,
Og græd bag Myrternes Hække.

Han søgte forgieves den danske Bøg,
Og Taaren ham Øiet mon væde;
Han tænkte kun midt i den sydlige Spøg
Paa Nordens alvorlige Glæde.

»Op, Thorvald! Taaren af Øiet visk,
»Benyt dine Timer saa fage,
»Sku atter dybt i Naturen frisk,
»Og vend med Laurbær tilbage.«

Men ud han vandred af Byens Port,
Og monne de Taarer aftørre;
Thi var end Nordboens Nemme stort,
Saa var dog Hiertet ham større.

Nu Fristen var endt, og han stod ved Strand;
Da monne ham Uro fortære,
Thi elsked han høit sit Fædreland,
Saa elsked han ogsaa sin Ære.

En Aften han stirred med Haand under Kind,
Mens Gubben fortalte den Sage
Om Jason, der hentede det gyldne Skind,
Og vendte tapper tilbage.

Da reiste sig Thorvald af Veemodsdunst,
Og Flammen i Øiet ham brændte:
»Det gyldne Skind er den gyldne Kunst,
»Og Jason skal atter det hente!«

Og hurtig reiste sig Helten kiæk,
Og Helten under hans Hænder,
Og Billedet stod til Canovas Skræk,
Som vel Heimskringla nu kiender.

Thi neppe forstod hun din høie Natur,
Før Fama dit Rygte bebuder,
At, Thorvald! dit lille Bræddeskuur
Stod fuldt af de græske Guder.

Din Krands er vundet. Som trofast Ven
Du vender atter tilbage,
At hilse det elskte Land igien,
Som skued din Barndoms Dage;

Og smiler i Venskabs Helligdom,
Hvor vi dig Takken frembære.
Ei Alexander til Babel kom
Med større Hæder og Ære.

Tak, Thorvald! Tak for den Krands, du vandt;
Dens Blade jo dele vi alle.
Vaulundur atter sit Værksted fandt,
Og henrykt smiler Valhalle.

HANS HEGER.

November 1819.

En Olding bæres hen
Paa sorten Baare.
Hvi ønskes han igien?
Hvi fældes Taare?
Har han ei naaet en sielden Livets Alder?
Og er det ei en Trøst,
Naar modne Frugt i Høst
Fra Træet falder?

O, det er Trøsten ei,
Som os forlader;
Men Ven paa Livets Vei
Var han, og Fader.
Vi mindes kun de skønne Øieblikke,
Den Straale paa vor Sti,
Og græde nu, fordi
Den lyser ikke.

I sorte Kapper nu
De Smaae hentræde,
Og ane Dødens Gru,
Og stille græde.
Forundring med Bedrøvelse dem ryster.
Hvor Bedstefaer gik hen,
De spørge tidt igien,
Og Svaret trøster.

Men du, som trøste vil!
Dit Indre rystes;
Maaskee du trænger til
Nu selv at trøstes.
I mørken Vraa dit Veemodsøie stirrer,
Og Harpen i dit Skiød
Kun ved den Elsktes Død
Saa sagte dirrer.

O, Gud! han var min Ven —
Nu Dødens Bytte!
Forgieves tyer jeg hen
Nu til hans Hytte.
Vi sees i Himlen efter Livets Torden;
Men ei som kiærlig Aand
Han leder ved sin Haand
Sin Søn paa Jorden.

Hvor tidt med salig Lyst
Sad vi tilsammen!
I Begges aabne Bryst
Var Venskabsflammen;
Thi Aldren ei adskilte vore Straaler,
Kunst, Kiærlighed forbandt,
Og seent i Høsten fandt
Jeg Martsvioler.

O du, som elskte mig!
Hør Skialdens Stemme.
Nei, aldrig kan han dig,
Dit Minde glemme,

Og aldrig ham dit Vennesmiil forlader;
Det styrke skal min Hu,
Og lære mig, som du,
At vorde Fader.

EMILIE HENRIETTE KIRSTEIN,
FØDT CRAMER.

Januar 1820.

Atter nu en Grav! Knap jeg forlader
Hiin, bestrøet med Blomster og med Sand,
Der indhyller dig, min anden Fader!
Før jeg atter staaer ved Gravens Rand.
Hvo er giemt i Hvælvingen derinde?
Mønstret for sit Kiøn, en tro Veninde.

Nævn ei hendes Dyder, Famas Tunge!
Den Beskedne handler du imod.
Elsket af den Gamle som den Unge,
Var det hende nok, at være god;
Duggens Perler liig i heden Sommer,
Der forfriske, førend Dagen kommer.

Næste Vaar vil vi paa Graven sætte
Martsviolens blaa beskedne Dusk;
Men ei Stedmoersblomsten, Henriette!

Klæde skal din Høi med bredden Busk:
Mere moderligt i Vel og Smerte,
Ak, end dit, slog intet Moderhierte.

Derfor aldrig glemmes skal dit Minde,
Skjøndt dit Støv vi dække nu med Jord.
Hvo sad saa beskeden, ganske Qvinde,
Huuslig ved det lille Arbeidsbord?
Og dog i din Aand erkiendtes atter
Kirsteins Hustru, Cramers ædle Datter.

Stille Hauge, hvor hun daglig vandred,
Liig hiin Moder i Luises Sang,
Som med Vintren har dit Syn forandret,
Taagen ruger i den visne Gang,
Ryst din Taare ned! Den Gode bygger
Aldrig meer i dine Sommerskygger.

Hvad? den Barm, saa høi, saa ufortrøden,
Varm for alt det Gode, Siælen saae,
Dette Hierte hærdet er af Døden,
At det meer ei kunde kiærligt slaae?
Elskte! slipper ikke Haabets Anker:
Hist det slaaer, hvor Jesu Hierte banker.

THOMAS THAARUP.

1821.

Hvo hviler her i friske Grav
Paa stille Landsby-Kirkegaard?
Forladt den gamle Vandringsstav
Nu støvet i hans Kammer staaer.

Thi uden Viv og uden Børn
Vor Gubbe hen ad Veien kom,
Og ene til den faste Tiørn
Han støttede sin Alderdom.

Var han en Bonde? Bønder bar
Hans Kiste til hans Hvilested;
Dog smilte Dagen sølvblaaklar,
Og Egnens Piger fulgte med.

Jeg saae ham fiernt fra Stadens Støi,
I Skoven, hvor han gierne gik;
Hans Pande hvælvend sig saa høi,
Og mandigt var hans Tankeblik.

Og Sølvlokken snoede sig,
Skøndt han en Hader var af Pragt,
Omkring hans Tinding kongelig,
Som Kronen om en Isse lagt.

Et ædelt Ved i grove Bark!
Ei Bonde, skøndt han selv det skrev;

Kornblomsten voxte paa hans Mark,
Violen i hans Overdrev.

Slet var hans Høst ved Leens Klang,
Han kræved ei Pomonas Skat,
Naar Lærken i hans Fælled sang,
Og Stiernen blinkede i hans Nat.

Men stolt og rørt hans Stemme lød,
Du ædle Bondestand! for dig,
Da Fredrik Trællelænen brød,
Og Frihedstøtten reiste sig.

Skiønt bandt en hedenfaren Skiald
Udødeligheds Krands af Siv,
Da Høimod trodsed Stormens Giald,
Og frelste Brødres dyre Liv;

Og medens Fiskerleiet staaer
Paa Danerkyst ved Havets Tang,
Og mens en Baad i Bølgen gaaer,
Forglemmes ikke Ewalds Sang.

Men heller ei forglemmes din,
O Thaarup! aldrig skal den døe,
Saa længe Luft ved Leens Hviin
Faaer Kryder af det friske Hø.

Og aldrig folder Danmarks Flag
Fra Skibet ud sit Purpurhang,
At Dansken mindes jo den Dag,
Da du til Flagets Ære sang.

Tag Harpen ned af Hyttens Søm,
Hæng den i Kirken som en Skat,
Lad Toner, som en hellig Drøm,
Igiennembæve den hver Nat!

Thi skiøndt kun slet og ret af Eeg,
Han stemte den for Gud og Dyd,
Og rørte den til Strængeleg,
At den fik Davidsharpe-Lyd.

Nu er han med sin Schulz hos Gud.
Fra Himlen lyder Begges Røst,
Naar Andagtshymnen bryder ud,
Og styrker Haabet i vort Bryst.

MAANEN I TUSMØRKE.

Forgyldet Aftenstiernen straaler
Kun saare kort;
Den ikke Natteluften taaler,
Thi gaaer den bort.
Den følger Solens varme Lue
Med Velbehag,
Og blinker kun paa Himlens Bue,
Mens det er Dag.

Men Elskov med de hvide Hænder
Ei lider Sol;
Sin Duft den først i Mørket sender,
Som Natviol.
Da kommer Maanen med det svage,
Det milde Skin,
Og funkler, uden at opdage,
I Busken ind.

Og tro den lyser Kiærligheden
Paa skiulte Vei;
Men Maanen altid var beskeden,
Den sladdrer ei.
Og skøndt vel Bækkens Mund om Tingen
Beständig gaaer,
Saa taler den et Sprog, som Ingen
Af os forstaaer.

Og derfor kan de unge Kiære
Sig frit betroee;
Dem røves ikke deres Ære
Og deres Ro.
Kun Maanen vidner elskovsdrukken:
De smiilte nys;
Og Kilden tolker deres Sukken
Og deres Kys.

ÆSELET OG HYRDINDEN.

En Fabel.

Et Æsel tygged Tidsler, Hyrdinden fletted Roser.
Af Dyret maatte Pigen da døie mange Skoser:
»Hvad nytte dine Blomster, naar man dem ei kan spise?«

Hvor ofte maae vi høre den gamle Æsel-Vise!

RIDDEREN VED KULSVIERHYTTEN.

I Skoven sidder en Kulsvierqvinde;
De Bøge beskytte for Østenvinde.
Men Mennesket raser værr', end Vinden,
Thi sidder den Viv med Taarer paa Kinden.

Greve Geert omkring i Landet hærger.
Hver Dannemand sig mod Fienden værger;
Saa gjorde Skialm, hendes Husbond kiære,
Han stred mod Greven, og faldt med Ære.

Men, ak! nu sidder hun der alene
Med fem Smaabørn bag de vaade Grene.
»En usæl Skiebne vi nu maae friste,
»Meer Brød ei yde de brændte Qviste.

« »Greve Geert nu fnyser omkring i Landet,
« »Af alle Danske forhadet og forbandet.
« »Christ frie os, hvis han finder vor Rede!
« »Da føle vi først hans grumme Vrede.

« »Mens de sig pryde med Seierskrandsen,
« »De spidde de spæde Børn paa Landsen;
« »De kaste det diende Noer i Flammen.
« »Christ straffe den Røver i Helved! Amen.«

[Mens stakkels Moder saa taler, og græder,
[I varme Kofter de Smaae hun klæder.
? To Brød i Dag hende Klosteret sendte;
[Dem skal ei sluge den hungrige Glente.

[De Hvedebrød store de Smaae hun viser,
? Som Fugl i Reden hun dem bespiser;
[Da rasler det i de nære Hækker,
: Hun seer en Kæmpe, som Sved bedækker.

[Sin Hest har han bundet ved Træets Grene,
: Han synker træt paa mosgroede Stene.
? Hielp, Gud, nu! Kommer en fiendtlig Kæmpe?
[Dog nei! han farer jo mild med Lempe.

[Han tog sin Hielm af den hvælvede Pande.
? »Niels Ebbesøn! er det jer for sande?
? »Herr Ridder! hvi er I saa bleg, afmægtig?
? »I kneiser jo ellers i Pladerne prægtig.«

»Vor Moer! heel aarle vi vare paa Færde,
»Vi skar os Frokost med skarpe Sværde.
»Dog har ei Hesten end faaet Havre,
»Jeg faster endnu foruden Davre.«

»To Brød jeg har kun til fem smaae Siæle;
»Nu faaer man kun Brød ved at røve og stæle.
»Jeg er den Siette, som lidt skulde nyde,
»Den syvende Del vil vi eder byde.«

»Vor Moer! jeg føler mig styrket saare.
»Aftør I kun eders Glutters Taare!
»Snart skal I roligt i Freden leve:
»Niels Ebbesøn vog den kullede Greve.

»Mens Faaret bræged, og Gaasen kæged,
»I Randers sig Sværdene flink bevæged.
»Vi tog den Vovhals i gule Lokken,
»Afhug hans Hals over Sengestokken.«

»Herr Ebbesøn! vog I den kullede Greve?
»Da skal I nyde den hele Leve.«
Hun vilde dem Brødet af Mundene tage;
Vel græde de Børn med bitter Klage?

Nei, alle dem Blus paa Kinden brænder,
Hver rækker sit Brød med de bitte Hænder:
»Du hevned vor Faer, vog Danmarks Drage,
»Du heel skal nyde vor Hvedekage.«

Niels Ebbesøn græder. Han mægter ei Takken.

Han stirrer til Steilen derude paa Bakken:

»Og fanged de mig, for paa Hiul at bryde,

»Det skulde mig nu kun slet fortryde.

»Beholder I selv kun eders Davre:

»Snart faaer jeg vel Mad, naar min Hest faaer Havre.

»Snart Rugen atter og Hveden kan voxe,

»Snart pløier I Landet med stærken Oxe.

»Naar da I sidder i Hytten sammen,

»Og korte jer Tiden ved Aftengammen.

»Da glemmer ikke den Mand i Freden,

»Som skræmmed jer Glenterne bort fra Reden.«

Han drak lidt Vand af Kulsvierkanden,

Han tørred Sveden af Heltepanden,

Med ham i Galop sig Gangeren strakte,

Forgieves de efter ham Brødene rakte.

PROLOG.

fremst i det dramatisk-literaire Selskab i Anledning af
Holbergs Jubilæum, den 6te November 1822.

Vi veed, det er en ærværdig Skik,
Rørt at begræde de Fædre,
Som kort for os ud af Verden gik;
Men lee med dem er dog bedre.

Til Grønnegade de tog der' Kaas,
Naar dem en Spøg skulde glæde;
Vi Andre lee nu paa Hallandsaas,
Til Torv er vorden et Stræde.

Men skjøndt man stundom i Rummet vandt,
Dog ofte Tiden os svigter;
Hvad hjælper det, man Theater fandt,
Naar ei man finder en Digter?

Nu skrev man sagtens i anden Stiil,
Men ikkun til liden Gammen;
Thi ei en Bredal og Jomfru Biehl
Frembringer en Holberg tilsammen.

Med fransk og nydeligt Syngespil
Man vilde standse sin Klage;
Men Maaltid Latter maa stundom til,
Hvis det skal Dansken behage.

En ædel Digter, af Smerter træt,
Paa dette Savn vilde bøde;
Han skrev i Dynerne paa et Bræt,
Og vakte Latter — og døde.

En anden, mere for Smerter fri,
Elskværdigt loe under Masken,
Og skrev en lystelig Parodie,
Og drukned Sorgen i Flasken.

Nu var man atter da lige nær.
Dog vared Savnet ei længe;
Snart regnede Skuespil i en Hær.
Hvad gjør ei Tydsken for Penge?

Med Latter blandte sig Taarer nu,
Og Hver, som fandtes tilstede,
Høit over Iffland og Kotzebue
Da maatte lee, maatte græde.

Tilsidst dog af disse Finker kied,
Snart Spøgen voxte til Alvor:
Man plukked Blomster i bedre Bed,
Og hylded Thaarup i Halvor.

Og skal der grædes, saa lad os faae,
Hvad ret kan Længselen køle!
De Skialde monne det Vink forstaae,
Og lærte Folket at føle.

Nu blev der sørget af Hiertensgrund,
Nu kunde sig Kinderne bade;
Men græde daglig saa mangelund,
Tilsidst kan Øinene skade.

Der klang ei længer i Hal en Stræng,
Som klynked ei over Helte,
Og selv paa Gaden den mindste Dreng
Rørt vilde Hierterne smelte.

Hvad var at giøre? Nu Bundt paa Bundt
Tragoedier fik Directionen;
Men »gar zu viel ist doch ungesund«,
Som Manden sagde til Konen.

Træt af at græde, man vilde lee,
For megen Klynken er daarlig.
Men intet Livligt man fik at see,
Thi Tiden var for alvorlig.

Tilbage maatte man gaae igien,
Hvis man sig ret vilde more,
Til vittig Munterheds gamle Ven,
Og hylde Ludvig den Store.

Saadan, som Phønix, han atter steg
Forynget skøn af sin Aske.
Aarhundredet med sine Taager veg —
De har ei bleget hans Maske.

Med liflig Farve den er at see
Ved laurbærflettede Kiæde.
Af den vore Børnebørn vil lee,
Naar os de ei meer begræde.

TIL MORGENSOLEN.

Tak, du himmelske Lys, som atter straaler
Paa min Bog, min Haand, og paa min Kind!
Glæden drikker jeg nu af dine Skaaler,
Thi du fylder med Mod og Kraft mit Sind.

Naar du længe bag sorten Sky dig skiuler,
Nedslaaes Kræfterne, Dunsten stiger af Hav,
Taagejetten staaer frem af sine Huler,
Hele Jorden er liig en fugtig Grav.

Jetten af sortgraat Vand et Fængsel hvælver,
Trækvind suser igiennem Murenes Rift;
Kuet i Lænker, mørk Naturen skiælver,
Glemmer sit Haab, Erindring, sin Bedrift.

Skilt fra Straalerne gaaer den bedrøvede Sanger,
Søger en Gienstand, søger i Vintren Vaar,
Finder den ei, og som en jordisk Ganger
Pegasus mat med siunkne Vinger staaer.

Men naar, Phøbus Apoll! du atter luer,
Brister trykkende Fængselshvælving brat;
Orion og Himmelvognen jeg skuer
Atter i Glands fra mørke Midienat.

Og den smilende Morgen misted Muren,
Som indklemte saa tungt min Følelse nys.
Phøbus elsker med Sværmeri Naturen,
Skienker den hele Skabning Morgenkys.

Lær, o himmelske Lys! min Aand at vaage,
Lær den frydes ved Alt, hvad stort er og smukt;
Da skal ingen jordisk Taage
Stække Siælens hellige Vingeflugt.

MARIA ELISABETH ZINCKS MINDE.

FORSPIL.

Den 12te April 1823.

Ouverturen til CENDRILLON spilles af Orchestret. Tæppet gaaer op, og forestiller den første Decoration i Stykket.

CLORINDE og ROSALIA

(Jfr. Zrza og Jfr. Löffler) sidde ved deres Arbeide; Skammelen ved Kaminen staaer tom. De begynde Terzetten:

Hvor skal vi til Festen os smykke,
 O, vor Skønhed Alt skal henrykke;
 Os Ingen ligne skal i Glands,
 Og vi skal vinde Seirens Krands.
 Til min Pynt skal ei findes Mage,
 Alles Hyldest jeg skal modtage;
 Vi skal vinde Seirens Krands.

Musiken standser; en enkelt Violin spiller nogle Tacter af Cendrillons Vise, og forstummer pludselig.

CLORINDE.

Hvor er Anine?

ROSALIA.

Hvor er Cendrillon?

CLORINDE.

Den hele Morgen saae jeg hende ei,
 Og hun er ellers tidligst dog paa Færde,
 Og sysler om i Huset ufortrøden.
 Hun vredes ei, fordi vi gnave, skiende,
 Misunder hverken Skønhed eller Pragt.
 Naiv og munter i sin lette Kiortel,
 Som Aske graa, hun kaldes Askepot,
 Og leer selv venligt ad sit Øgenavn.

ROSALIA.

Hvor er hun nu? Jeg frygter, hun er syg.
Kom, Søster! vi vil gaae til hendes Seng,
Vil kysse hende, bede hende kiærligt
Tilgive os vor latterlige Stolthed;
Og vi vil pleie hende søsterligt,
Indtil hun atter svæver frisk iblandt os.

ALIDOR

(Nielsen) træder ind.

Det er for silde, Piger! Nærmer eder
Ei hendes Leie. Hun er bleg og stiv.
Ei vækkes hun igien af eders Kys.

CLORINDE.

O, Himmel!

ROSALIA.

Cendrillon?

ALIDOR.

Den lette, muntre,
Den friske Cendrillon er ikke meer.
En Nattefrost har dræbt den lille Fugl,
Den ligger stiv og udstrakt paa sin Rede.
Den ufortrødne Flid, Uagtsomheden
Imod sig selv, hvergang det Andre gialdt,
Har voldet hendes alt for bratte Død.
En Foraarsalf bedugged hendes Bryst
Med iiskold Aande. Ak, nu hviler hun!
Men som en Sommerfugl hun kastet har
Paa Jorden Larvens Aske. Hun udbreder
De guldblaae Vinger imod Evigheden.
En større Trolldmand nu, end Alidor,
Berørte hendes Isse med sin Finger.

Uskyldighedens englehvide Rose
 Nu smykker himmelsk-yndigt hendes Bryst,
 Og med den Værdighed, som Døden gav,
 Hun svæver nu i Salighedens Haller.

CLORINDE og ROSALIA
 bedrøvede.

Vor Søster!

ALIDOR.

Ja, det var hun. Men ei blot
 Hun sysled her paa eders Faders Borg;
 Tidt fulgte hun mig hemmeligt paa Flugt,
 Og med den samme venlige Natur
 Hun viste sig i mange Skikkelser.
 Thi — kiender I mig, Piger?

ROSALIA.

Du er Betler.

ALIDOR.

Ja, vist nok Betler; gaaer fra Huus til Huus
 Og banker paa, ei for at tigge selv,
 Men blot for at berige Giveren.
 Thi al den Gave, som jeg trygler om,
 Er kun: en aaben Siæl, Opmærksomhed
 For mine Sange, der forskiønne Livet,
 Og lære Mennesket sig selv at kiende.
 Saa sad jeg alt som Oldingen Homer,
 Og sang om Heltedaad ved Hallens Port.
 Snart klædt som Ridder, snart som Haandværksmand,
 Snart som en Lærd, og atter som en Gud,
 Jeg tolker Livets Syner og Bedrift
 I Øieblikkets Dragt for alle Tider.
 Let var det mig, at kaste denne Kaabe,

At staae for eder som Apoll, som Bragi,
 Med Laurbærlyren eller Egeharpen,
 I Guld og Purpur, kostelige Liin —
 Men nei! bedst passer tarvelige Dragt
 I Dag, da jeg har mistet min Maria.

De synke hen i stille Veemod; nogle Toner af Alfechoret
 i anden Act af Cendrillon høres.

ALIDOR.

Og nu afsted til Salen, hvor hun drømte,
 Og nød en Anelse om hine Glæder,
 Der møde hende nu hos Gud i Himlen.
 Min Tryllestav jer bringer did med mig,
 At finde Trøst for en oprigtig Sorg,
 At være Vidner til et Øieblik,
 Som hædrer hendes Hedenfart og Minde.

Han vinker med sin Stav; Skuepladsen forvandles til Salen i anden
 Act af Cendrillon. Hvor hun før laae og sov, staaer nu en
 Støtte med Maria Elisabeth Zincks Billed; over Støtten en
 tom Blomsterkrukke. I Baggrunden Skuespillerselskabet, deels i
 Costume, deels i egne Dragter. Alle have Blomster, som hver til
 sin Tid sætter i Urnen. Der synges sagte i Baggrunden:

Stig rolig ned, du blide Slummer!
 Ned over Uskylds Hvilested.
 Smil, Haabets Engel! fra Himlen ned,
 Og trøst os venligt i vor Kummer.

ALIDOR.

Jeg nærmer mig dit kolde Støv,
 Hvor Veemod kun er Hiertets Lindring.
 En Busk af unge Blomsterløv
 Skal brede sig til din Erindring.

Jfr. JØRGENSEN
 som Bera.

For streng jeg dig, min Signe! tvang:

Nu har dit Hierte Seier vundet.
Nu rører du os sidste Gang.
Din Krands er atter sammenbundet.

Hænger Krandsen paa Støtten.

Mad. WINSLOW

som Fanchons Kammerpige, med Lyren.

Fanchon! din Lyra klinger ei,
For Alles Bifald sødt at vinde;
Jeg sætter den blandt unge Mai,
Og sørger for en tabt Veninde.

BAUER

som den unge Bonde i Joconde, med Rok og Teen.

Her hænger jeg dig hen med Graad
Den Rok, hvorpaa du spandt med Latter.
Nu Parcen klippet har din Traad,
Du venlige Naturens Datter!

STAGE

som Commandant i Paul og Virginie.

Min Virginie! af salten Hav
Vi drog til Glæden dig tilbage —
Ak! af den kolde, mørke Grav
Kan ingen Vennehaand dig drage.

Mad. ANDERSEN

som Coelestina i Correggio.

Den Krands, som, Kunstneren til Tak,
Ham Coelestina skienke vilde —
Tag den, Lauretta! O, hvi drak
Du selv saa brat af Dødens Kilde?

LIEBE

som Elskeren i Fugleskydningen.

For kort Tid siden kun du saae
Caleidoscopets Farvevrimmel;

Nu danne sig paa Ætherblaa
Jordlivets Farver til en Himmel.

Mad. HEGER

som Keiserinden i Hermann von Unna.

Ida! din Ømhed for din Ven
Mig lærte Kiærlighed betvinge;
Men du skal vække den igien,
Hvor Evighedens Harper klinge.

LINDGREEN

som den gamle Fader i De to Brødre.

Da Broder du en Broder gav,
Du skienkte Hiertet atter Glæde;
Og skulde ved sin Mallys Grav
Den gamle Fader ikke græde?

RYGE

som Vilhelm i Axel og Valborg, med Harpen.

Du var jo ikke sorrigfuld,
Og friske vare dine Kræfter;
Hvi gik du hiem og laae i Muld,
Min Else! Ugedag derefter?

ENHOLM

som Valentin i Sovedrikken.

Med Valentin du lystig gik
Hen over Livets dunkle Mose;
Da drak du Dødens Sovedrik,
Og hist er du en evig Rose.

Mad. SPINDLER

som Hyrdinde.

Vi ofte Glædens Blomster brød,
Som Munterhedens troe Veninder;
Ak! nu, da Melpomene bød,
Thalias Munterhed forsvinder.

CETTI

som Peter i Høstgildet.

Vel, Anna! du var Halvors Brud,
 Men Halvor, stakkels Halvor græder;
 Da Peter kom paa Venskabs Bud,
 At vise dig den sidste Hæder.

Mad. RIND

som Rødhætte.

Tør, Cendrillon! en Frændes Haand
 Dig disse smaae Violer flette?
 Ja, saligt smiler du som Aand
 Ned til den lille røde Hætte.

Jfr. BRENØE

som Betty i Robinson.

Den Bane, jeg betræder nu,
 Den har du alt forladt, Veninde!
 O, lær at være huld, som du,
 Din Bettys Efterfølgerinde!

DEN LILLE ADONIA

i Salomons Dom.

Ak, Leila! — nu i Gravens Nat! —
 Din største Fryd var Moderglæde;
 Hvi har du da de Smaa forladt?
 Nu staae de ved din Grav og græde.

Under Slutningschoret træde de Øvrige hen,
 og fylde Urnen med Blomster.

CHOR.

Nu, Hierte! du tilfreds dig give!
 Lad Troens Kraft dit Mod oplive.
 Hun var from, hun var god, hun smiler til os ned,
 Hun nyder Himlens Salighed.

EPILOG

efter en Forestilling af Rahbeks Lystspil Sommeren i
Anledning af hans Sølvbryllup.

Sommeren forsvinder
Snart med røde Kinder,
Naar den Livet skienket har sin Lyst;
Men ei mindre glæder
Du, i gyldne Klæder,
Frugters Dronning! moderlige Høst!

Vaaren har Violer,
Og ved Sommerstraaler
Blusser Rosen i sin hele Pragt;
Naar du Heden dæmper,
Herlige September!
Dæmper du dog ikke Livets Magt.

Sølvermaanen kaster
Straalen paa sin Aster;
Himlen blinker klar, som Jordens Ven.
Ungdomshaabet svigter
Ofte; men en Digter
Haaber atter i Erindringen.

Digter! og Veninde!
Broderhænder binde
Eder her en Krands, som ei forgaaer.
Ingen Orm den smerter;
Hvad i Vennehierter
Venskab planted, over Graven staaer.

Nyder Høstens Lykke!
Ofte Flora smykke
Eders Hytte, fiern fra Stadens Støi;
Og ved Maanens Smile
Mangen Yngling ile
Glad, som fordum, til den kiære Høi!

Kunstens Kreds dig hylder;
Ven! hvad hun dig skylder,
Glemmer ei Thalia, glemmer ei
Bag Cypressens Grene
Danmarks Melpomene,
Hun vil plante dig en Glemmigei.

Og mens Bakken reiser
Hist sin Brink, og kneiser
Over Axelstad hver Sommerdag,
Lyder Fremtids Stemme:
»Der den Skiald var hiemme,
»Som udbredte Følelser og Smag«.

PRINDS CHRISTIAN FREDERIKS FØDSELSDAG.

Den 18de September 1823.

Siølunda glædes atter
Til Christians Fødselsfest,
Og Gefion, Odins Datter,
Har smykt sin Ø som bedst.

Hun saae ham bange drage
Fra hendes Helligdom;
Dog med sin hulde Mage
Han tro tilbagekom.

Ei over Alpen glemte
Han Danmarks grønne Dal.
Apoll sin Lyra stemte
For ham i Musers Sal;
Det smelted vel hans Hierte,
Ham gjorde Barmen trang,
Dog glemte han ei, Herthe!
Sin Barndoms første Sang.

Vel taarner ikke Fieldet
Sig her mod Himlens Sky,
Hvor yndigt Kildevældet
Kun søger Græssets Ly;
Men bag de grønne Grene,
Men under gamle Træ'r
Staae store Bautastene,
Dem har Skioldungen kiær.

O, Danmark er et Eden,
Et lidet Paradiis!
Naar os beskiermer Freden,
Hvad skader Vintrens Iis?
Saa let den atter smelter,
Og Ægir frisk fra Grund
Igien sin Bølge vælter
Igiennem Øresund.

Og stærk i Solens Flamme,
Som alle Glæder spaaer,
Vor gamle Skioldungstamme
I Danerdalen staaer.
Saa trygt vi om den bygge;
Alfader! hør vor Bøn:
Lyksaliggjør dens Skygge,
Og hold dens Krone grøn.

O, Christian! skøndt du kiender
Nu Kunstens største Glands,
Modtag af vore Hænder
En dunkel Egekrands;
Sæt Krandsen om din Tinding,
Og glæd dig, thi du veed:
Skioldungens bedste Vinding
Er Folkets Kiærlighed.

DØDNINGEDANDSEN.

Af Romanen Øen i Sydhavet, første Deel.

»Vel er jeg svag, dog, kiære Død!
»End und mig nogle Dage.«
Og blev du Gubbe, dækt med Snee,
Du vilde mig dog nødig see;
Thi følg, og stands din Klage!

»Jeg er en kraftig Mand, og dog
»Du alt min Stav vil bryde?«

Tidt styrter stærken Gran fra Field
For Lynet ned i Fossens Væld;
Thi find dig i at lyde!

»Jeg er en Mø, saa ung og smuk,
»Og skal i Graven segne?«
Du er for skøn for denne Jord;
Hist evig Rosen staaer i Flor,
Kun stakket skal du blegne.

»Du ønsker mig, en tapper Helt,
»Alt ned i dine Huler?«
Jeg kommer som en Kæmpe stærk;
Hvad vil du meer? En Pandersærk
Min blege Beenrad skiuler.

»Ak, kiære Død! end ei udsluk
»Den Ild, som kiærligt brænder.«
Jeg kysser med af Hiertens Grund.
Vel uden Læber er min Mund,
Men jeg har hvide Tænder.

»Kan du mig fra min gyldne Skat
»Saa ubarmhiertig vinke?«
Følg du kun ned i sorten Muld!
Ei ruster Guld; nu skal dit Guld
I Andres Hænder blinke.

»Gak med din Lee! En Rigersraad
»Ei slæb i Dødens Gruber!«
Til Rigets Raad jeg bringer dig,

Hvor om Guds Throne samle sig
Serapher og Cheruber.

»Imod mit Skioldemærke dog
»Du ei din Lee vil vende?«
Adam, den første Adelsmand,
Dog maatte døe. Giør du, som han!
Nu har den Spøg en Ende.

»Med Kongekronen vel din Harm
»Dog lader sig forsone?«
Din Magt er endt. Forgieves Bøn!
Paa Korset døde selv Guds Søn:
Tænk paa hans Tornekrone!

»Os arme Smaae saa tidlig alt
»Du ned i Graven bringer?«
Smaabørn Gudfader har saa kiær;
Nu voxe jer i Aftenskiær
Af Skuldren Englevinger.

»Ak, kald den stakkels Moder ei
»Fra sine hulde Spæde!«
I Himlens Vindve skal du staae,
Naar dine Børn i Skole gaae;
Af Glæde skal du græde.

Jeg er ei smuk, men er ei ond,
Med samt min Skaldepande.
Jeg bringer eder korten Vee;
Men Siælen træffer ei min Lee,
Den skal til Gud opstande.

TIL HAVET.

Af Romanen Øen i Sydhavet, første Deel.

Hellige Hav! seer jeg dig atter?
Du, som i min Barndom
Med brede Bølger Strandbredden slog,
Ei langt fra Hytten,
Hvor jeg Oldtidens Drømme
Tidt giendrømte,
Og naar Sælhunde sig
Soled paa Kystens besqvulpede Steen,
Havfruer saae
Og den tangklædte Havmand,
Der ved sin Sangs lokkende Vise
Den under Ø vandrende Jomfru
Maned i Dybet!

Aar adskilte mig,
Ægir! mægtige Hersker! fra dig,
Og jeg saae kun yndigt dit Alfebarn,
Naar sig en Bæk
Giennem Blomsterne gød;
Eller naar en Flod
De lystige Stæder forbidrog;
Eller naar om Vintren,
Den dunkle Dal du
Med Lilier bedækte,
Og naar med Straaler din Iis,
Som en Bras af Demanter,
Funkled i Træernes
Løvløse Grene.

Grulig og fæl
Kalder dig Ørkens Søn,
Kalder dig Klippens Søn;
O, men Øens, men Kystens Søn
Elsker dig trofast,
Som en Schweizer, en Skotte sit Field,
Og hellige Taarer græder han høit,
Naar din smilende, brede, mørkblaa Flade
Efter lang Tids Forløb
Møder hans Øie.

Frygtelig vel
Est du, o Hav!
Under dit straalende Himmelspeil
Lurer den kolde Død;
Og naar du ryster din Manke,
Knækkes den stærkeste Tremast,
Som et skrøbeligt Spaanværk
I Barnets Haand.
Gysen betog
Den modige Skipper,
Naar Søvandet kogte,
Naar Skyen nedsank,
Og i susende Rør
Med hvæsende Vandsnoge
Himmel og Jord
Forbittrede mødtes.
Naar da Lynet af rasende Vandhose knitted,
Sprætted Skibet,
Med matte Vinger,
En Spurv i Hvirvelvind;

Roret faldt ud af Styrmandens Haand,
Og hans Blod blev til Iis i hans Aarer.

Hvo maaler dit Dyb,
Hvor takkede, røde Steenskove
Til Øer voxte,
Som i Fremtiden bære Urter og Græs,
Menneskets Dyder og Menneskets Laster;
Hvor Kæmpeslangen lurar,
Hvis Kam ikkun Skipperen
Stykkeviis saae,
Hvorom Oldtidens Skialde
Ved Harperne drømte!

Men munter og godhiertig est du dog, Bruushoved!
Naar kun Lunet er godt;
Da frygte vi ei meer
Dine giøglende Nøkker.
I klapprende Toug
Klavrer Matrosen da kiæk,
Og møder hver Storm
Med Spøg og Skierts;
I bælmørke Nat.
I knagende Raa,
Forvoven i Mers
Over Stangen henslængt,
Over Afgrunden gynget,
Reb i Seilene faaer han.

Da dig Skibet forlyster,
Efter dine Fisk og din svømmende Fugl
Kunstigen dannet,

Som Bølgen befolker.
Og den alfare Vei
Du da Mennesket aabner
Fra Pol til Pol,
Fra Strand og til Strand;
Snart mens i Nordhavet Touget
Med Iis du ombarker;
Snart mens du Tiæren paa Planken
Under Linien koger.
Og som Staldbroder tro
Blæser da Passaten af fulde Kiæver,
En hielpsom Cherub,
Og forener den ny med den gamle Jord.

SØMANDS-SANG.

I Anledning af Concerten til Indtægt for Bombehøssen.
Foraaret 1825.

Fra Løven, Ørnen, til mindste Fugl
Og Muus,
De alle trænge dog til et Skiul,
Et Huus.
Da graves Hule, da bygges Rede,
Som kan beskierme mod Frost og Hede,
Paa Field, i Skove,
Ved salten Vove
I Gruus.

Men skiøndt vist Mennesket bedst forstaaer
 Sit Gavn,
Meest kiække Sømand dog fremmed staaer
 I Havn.

Paa Hav om Natten i korte Trøie
Fra Mers han klavrer til Hængekøie,
 Mens Stormen brøler;
 Og ei han føler
 Sit Savn.

Men Aldren kommer, og den gjør klog
 Og stiv;
Da frister han i en ussel Krog
 Sit Liv.

Vel faste Stokken boer i Nyboder
I pæne Gader, som sat paa Noder;
 Men alt det Andet
 Stod før ved Vandet
 Som Siv.

Hil Danerkongen! Hil Axelstad,
 Vor By!
Nu gamle Søgut har fundet glad
 Sit Ly.
Der kan han hvile saa trøstig, rolig,
Til han faaer Huus i den sidste Bolig,
 Med stærke Planker,
 Med Haabets Anker
 Mod Sky.

EPILOG,

fremsagt ved Concerten paa Hoftheatret til Fordeel for
Blinde-Institutet, den 4de April 1825.

O Lys, som paa Algodheds Bud
Tvang Mørket til at svinde,
Du skønne Dag, fremkaldt af Gud!
Dig skuer ei den Blinde.

Han raver i en evig Nat,
Hvor ingen Straale rækker;
Dog har ei Glæden ham forladt,
Skøndt Mulmet ham bedækker.

Vel aldrig han i lette Sky'r
Seer Sol og Maane stige,
Og kun et deiligt Eventyr
Er ham Naturens Rige.

Den grønne Vaar, den sølvblaa Bæk
Han kun af Rygtet kiender;
Men Rosen paa den friske Hæk
Ham dog sin Vellugt sender.

Og Stormen naaer med stærke Tag
Høitideligt hans Øre,
Og Nattergalens hulde Slag
I Træet kan han høre.

O, ædle Sands! Fryd i min Vee!
Du er mig dobbelt givet.

Hvis jeg var døv og kunde see,
Mørkt var mig hele Livet.

Vel er min døve Broder ei,
Med Dyret meer beslægtet;
Dog mere lykkelig er jeg,
Skøndt Synet blev mig negtet.

Ja, søde Toner! Nattens Fryd!
I komme som Veninder,
Som Engle, der med Himmellyd
Os qvæger, og forsvinder.

O, I som see, o, I som frie
Mangfoldig Glæde nyder,
O, troer mig, Tonernes Magie
Saa stærkt ei eder fryder.

Os klinge de ei blot som Klang,
Vi dem som Farver finde,
Og skønne Former mangel Gang
De vække i vort Minde.

Thi vi har ogsaa seet, hos Gud,
Og vi skal atter skue,
Naar Mørket flygter ved hans Bud
For Evighedens Lue.

RAHBEKS JUBELFEST,

helligholdt i Studenter-Foreningen. Den 16de Juli 1825.

Halvhundred Aar svandt hurtigt hen
I Evighedens Rige;
Dog er ei mangel Mand igien,
Om hvem vi kunne sige:
Den Ven saa fri, naturlig staaer
I Dag, som for halvhundred Aar;
Hans Høst har Blomster, som hans Vaar,
Hans Vinter vil ei svige.

Held os! vor Formand er en Mand,
Som ei sin Ungdom mister;
Hvem Tiden ikke kue kan
Og tæmme til Philister.
Paa fiorten Aar han var Student,
Og han er saa endnu omtrent,
Ham ingen Titel har omvendt,
Ham Rangen ikke frister.

Et Ungkarls-Lag ham fryde kan,
Ham som en Yngling glæder,
Skiøndt i et halvt Aarhundred han
Alt danned Aand og Sæder.
Han for Minerva Skioldet svang;
Og mens hans egen Harpe klang,
Han førte Skialdene til Sang,
Og deelte deres Hæder.

Han skued Ewald, Wessel døe,
Han var en Ven af begge,
Og Thaarups første Digterfrø
Hialp Rahbek ned at lægge.
Den ædle Samsøe, kiække Pram
Forlod for tidlig os og ham;
De vidste, hvad de skyldte ham,
Som Ynglinger kan vække.

Og du har følt for Kiærlighed,
Dit Hierte Flammen kiender,
Som reen sig og uskyldig veed,
Naar den for Skiønhed brænder.
Og mangel yndig Tidsfordriv
Du skienked ædle Daneviv,
En Saga fra sit eget Liv
Fik hun af Digterhænder.

Men skielmsk var du ei mindre dog,
Vor herlige Knud Lyne!
Paa Bakkehuset i din Krog
Blev alskens Ting tilsyne.
Der ned du hugged din Allee,
For Kiøbenhavn ret at bese;
Og naar de gjorde To til Tre,
Du rynked dine Bryne.

Men aldenstund som du blev vred,
Du dog en Trøst istemte;
Mod Daarskabs Ildebrand, du veed,
Det nytter ei at klemte.

Du sang — og Alle drak dertil,
Kun Bacchus ei, han lytte vil,
Saa kiært var ham dit Strængespil,
At han sit Bæger glemte.

Og nu en Skaal til Rahbeks Priis,
Vor Formand og vor Broder!
O, dæk ham ei med Vinter-lis,
Natur! vor fælles Moder!
Lad som Anacreon ham staae
Med Oldings-Blomsterkrandsen paa.
For Rahbek vore Hierter slaae,
Vor Formand og vor Broder!

ORGELETS PRIIS.

Hymne.

Nu, Orgel! med fornyet Brag
Ledsag vor fromme Sang i Dag,
Lad mægtig dine Toner klinge,
Løft Siælen paa din Ørnevinge,
At Stemmerne fra Støvets Bryst
Forstærkes ved din Kæmperøst.

Ei skurre dine Fløiter meer;
Til Eet nu sammensmelte fleer,
Som vore Tanker ved at stige

Mod Evighedens skiulte Rige,
Hvor Sorg opløser sig i Fryd,
Hver Mislyd i en Englelyd.

Ja, diærve Orgel! kiæk du tvang
Fleerstemmigt Raab til hellig Sang.
Du Martin Luther hialp at kæmpe,
Og Munkelyrens Toner dæmpe,
Du luttred Siælen, ædelfri,
Til Følelsernes Harmonie.

Men ogsaa Melodiens Lyst
Udstrømmer fra dit Kæmpebryst.
Du Psalmen ei sin Kraft berøver,
Med Bulder ei den overdøver;
Som Alfesang et helligt Ord
Tidt klinger fra dit gamle Chor.

Hvor sindrigt, og hvor underfuldt!
Snart vældigt, og snart barnlighuldt,
Alt som din Mesters Finger griber,
Besiæles dine blanke Piber.
Nu hist, nu her staae Toner frem,
Og Andagt svæver over dem.

Da føler Hiertet intet Savn,
I Straaler staaer Jehovas Navn,
Og Helligaanden som en Due
Slaaer Vingen i sin Morgenlue;
Fra sorte Kors, hvorpaa han leed,
Sødt smiler Jesus til os ned.

Ja, Orgel! som Basunen stærk
Forsamler Mænd til Kampens Værk,
Foren, hvor Lammets Fane vaier,
Din Menighed til Hiertets Seier.
Pust Gnisten op, i Asken svag,
Til Altarild paa Herrens Dag.

O, kiære Siæl! af Orglet lær:
Til Samklang sig forene Hver!
De Store med de Smaae, de Ringe
Fromt med de Høie sammenklinge:
Kun Kiærlighed var Jesu Bud,
Og kun i Kiærlighed er Gud!

STORKEN.

Paa Danmarks Strand en Hytte
Saa nær ved Skoven laae.
Den kunde vel beskytte
For Stormen med sit Straa;
Men for en Moders Kummer
Har Hytten ingen Trøst,
Naar vaagen og i Slummer
Sig vaander hendes Bryst.

Vil Gud ei Naade skienke,
Bønhøre Qvindens Bøn?
O, giv en stakkels Enke
Tilbage hendes Søn!

Til Indien med Ære
Han drog fra Fædrehavn;
Vil Bølgen ei ham bære
Hiem i sin Moders Favn?

»See, Moder!« raabte Drengen,
»Du eier ingen Gaard;
»En stakkels Ko paa Vængen
»For dig i Tøiret staaer.
»Dig ikke Marken yder
»Sit Guld i fulde Læs;
»Ei Fælleden dig byder
»Sit Kløver og sit Græs.

»Men Dansken ei paa Landet
»Sin Vinding ene fandt:
»Om Kysten spiller Vandet
»Saa klart som Diamant.
»Mon Havets Sølv opveier
»Ei Agerguldet her?
»Det Haab, som Bølgen eier,
»Er fælles for Enhver.«

Saa talt, af Hyttehækken
I Hat han stak en Green,
Og let han sprang i Snekken,
Og den var ikke seen.
Hun stod og græd i Krogen,
I Luften ud hun saae,
Hvor høirød Dannebrogen
Sig boltred i det Blaa.

Tre Aar saa langsomt runde
Med Sommer, Vinter, Mai;
De kom, og de forsvunde,
Men bragte Henrik ei.
Da bad hun høit for Drengen
I eensomtsnevre Ly,
Naar bleg hun sad ved Sengen,
Og hørte Bølgens Gny.

»Mit stakkels Barn! nu hviler
»Du paa den vaade Bund.
»Ei meer i Møde smiler
»Du mig med røden Mund.
»Med Øine brystne røde,
»Med kolde Læber blaae,
»Du længst var Fiskeføde,
»Hvor dybt Koraller staae.

»Den Bølge, som nu kommer,
»Maaskee, som Stranden slaaer,
»Flød om dit Liig i Sommer,
»Og skummed i dit Haar.
»Den det Farvel mig bringer,
»Som tro du sendte mig,
»Da du paa Stormens Vinger
»Foer til Guds Himmerig.«

Nu trøsted stakkels Qvinde
At gaae i Kirke tidt.
Hvergang hun sad derinde,
Det lindred hende lidt;

Da tyktes hun sig være,
Mens Orgelværket lød,
Langt nærmere den Kiære,
Da var ei Sønnen død.

Men hvergang i September,
Den Maaned skøn og huld,
Som Solens Flamme dæmper,
Og skienker Frugten Guld —
Naar Evangeliet hørtes
Om Enkens Søn paa Baar,
Dybt hendes Hierte rørtes,
Hun gik fra Kirkegaard.

Hun iled ud til Havet,
Og raabte høit med Suk:
»Du, som er der begravet,
»Saa ung, saa stærk og smuk!
»Du flygted ei som Kain,
»Du trodsed Skiebnens Harm;
»Som Enkens Søn af Nain,
»Vend til din Moders Barm!«

Ved Hytten stod saa ene
Et vældigt Asketræ,
Og i dets høie Grene
Længst havde Storken Læ.
Hver Vaar den kom tilbage,
I Høst sig bort begav.
Man siger, den skal drage
Hen ad det røde Hav.

Tidt sukked hun bevæget,
Naar Storken gik paa Væng:
»Med dig har Henrik leget
»Her som en lille Dreng.
»Ak, nu maaskee du skifter
»Din Rede ved hans Grav.
»Saae du fra Skyens Rifter
»Ham døe i salten Hav?

»Drag hen i andre Dale!
»Her er kun Sorg og Nag.
»Med dig den fromme Svale
»Trygt bygger ved mit Tag:
»Jeg eders Ro forsvared,
»Her fandt I Hvilested;
»Men I har ei bevaret
»Min Arnes stille Fred.«

Hvor er da Henrik blevet?
Omkom han i en Dyst?
Nei! Stormen har ham drevet
Hen til Marokkos Kyst.
Tungt har ham Skiebnen fristet,
Skjøndt han endnu er ung;
Sin Frihed har han mistet,
Dog Lænken er ei tung.

Han gaaer i Keiserhave
Som Urtegaardens Mand,
Maa Blomsterbedet grave,
Og give Planten Vand.

Tidt Keiseren han finder
Med Turban, Pibe staae,
Og deilige Slavinder
Omkring i Haven gaae.

Men bleg i sine Lænker
Han agter Skønhed ei.
Han paa sin Moder tænker
Og paa den lange Vei.
»Hvi splittede du Vraget,
»Neptunus! med din Fork?« —
Da klapprer det paa Taget,
Og see — det er en Stork!

»Ak! kunde det ei være
»Min gamle Kammerat?
»Du gaaer med samme Fiære,
»Langbenede Krabat!
»Hvid, og med Sort paa Vingen,
»Med røde Næb og Fod.
»Dog — slig en Trøst er ingen,
»Du daarer kun mit Mod.«

I Siælland Paaskefesten
Alt skienker Glædens Dag.
Til gamle Moer gaaer Præsten,
Hun er af Kummer svag.
Da klapprer det derude;
Opmærksom Præsten blev.
See, for den brystne Rude
Staaer Storken — med et Brev!

Et Brev om Benet bundet!
»Nu, Moder! græm dig ei.
»Din Søn er atter fundet,
»Kort blev den lange Vei.
»Saa flinkt ei Posten haster.
»Din Henrik er ei død;
»Tre hundred gode Piaster
»Ham løser af sin Nød.«

Knap kom hun sig af Skrækken,
Saa var kun Glæden Giest.
For Kirkedøren Bækken
Udsatte vakkre Præst.
Det vared ikke længe,
Saa hialp dem Næsten alt;
For blanke Søilverpenge
Søguttens Lænke faldt.

Nu hos sin Moder atter
Han nyder fro sit Liv.
Hun har en Svigerdatter,
Og han en Venneviv.
Nu trives Kiærligheden
Bag Rosenhækkens Tiørn,
Og Svalen vogter Freden,
Og Storken bringer Børn.

SOMMERTØRKEN.

Juli 1826.

Du Livets Kilde, friske Regn,
Som siunken ned fra dine Skyer
Naturens unge Kraft fornyer!
Hvi est du flygtet fra vor Egn?
Hvi har du svigtet Gefions Ø?
See, Skoven staaer i tørre Børster,
Og gold det arme Siølund tørster
Midt i sin Sø.

Og du, Allivets Konge, Sol,
Som breder ud din Skabers Ære,
Hvem ingen Skabning kan undvære!
Siig, vil du smelte Nordens Pol?
Afbrænder du dit eget Værk,
Den skønne Bygning sønderbryder,
Mens Ilden af din Urne flyder,
Som Lava stærk?

Hvor er nu køle Morgendugg?
Hvor Friskhed sødt i Aftendale?
Ak, Intet Blomsten kan husvale,
Selv Rosen er ei længer smuk.
Den lille Kilde neppe kan
For Angest hulke meer i Lunden,
Og Grønningen er reent forsvunden
For gule Sand.

I aabne Dør til qualme Bo
Den rædde Bonde staaer om Natten:
Nys paa hans Ager bølged Skatten,
Nu svandt den med hans Nattero;
Til Sommerfrugten Haabet stod,
Men visne Straae kun Marken dækker,
Sin Haand til Himmelen han strækker
Med bange Mod.

Du Himlens Øie, lyseblaa!
Hvo skulde troe, din skønne Farve
Forfærde kunde, som en Larve,
Hvorunder lumsk en Morder saae?
O, stir ei meer med Øiet blaat,
Kun for den tørre Jord at svække,
Lad snart din stolte Pragt bedække
Med venligt Graat!

Kun Aanden drømmer tung og mørk,
Og Hiertet selv kan neppe føle.
Smaa-Alfer vil ei Luften køle,
Og Livet gisper i en Ørk.
Selv træet og langsomt med sin Bog
Gaaer nu den lille Dreng i Skole,
For varm er ham den tynde Kiole.
Du arme Pog!

Hvad hjælper dig Solskiermen vel,
Du rene Mø i Flaggerklæder?
Du gisper dog, hvorhelst du træder,
Om nok saa seent du gaaer i Qvæld.

Selv Elskov neppe trives kan,
Mens disse fæle Luer brænde.
Forgieves plaske matte Svende
I lunkne Vand.

Du vakkre Haandværksmand! din Id
Betvinges af de grumme Flammer,
Qualmt fylder Heden dig dit Kammer,
Berøver Styrken, standser Flid.
Ja, Søvnens selv, den sidste Ven,
Som ellers svigter ei i Nøden,
Den udeblev, og Morgenrøden
Seer aabent Øie mat igien.

Op, Auka-Thor! bestig din Karm,
Taal ei, at Surturs grimme Luer
De skønne Herthadale truer,
Rul dine Hiul paa Sky, slaa Larm,
Rynk mørk de tætte, tykke Bryn,
Hvor Mosen op mod Himlen ryger,
Da blander Niord de stærke Byger
Med dine Lyn.

End er ei dødt vort Sommerhaab;
Snart Urten staaer igien fornøiet
Med Glædestaarer sødt i Øiet,
Gienfødt ved en velsignet Daab.
Da styrkes atter Støvets Bryst,
Sin Ladhed dorske Jord indhenter,
Og skienker — hvad nu Ingen venter —
En gylden Høst.

TIL MIN KIÆRE FADER,
JOACHIM CONRAD OEHLENSCHLÄGER.

Paa hans Fødselsdag den 31te Juli 1826.

Danemark har ingen Klipper, ingen gamle Borgruiner,
Ingen Flod, hvori sig Muren speiler, medens Stormen
hviner;

Danemark har grønne Bakker, har et yndigt Sommerslot,
Skyggelunde, hvorom Havet bælder sig saa mørkeblaat.

Slottet er ei faldefærdigt, som et halvforraadnet Gierde:
Stærke Fløie staae paa Fladen, bygt' af Frederik den
Fierde.

Frederik den Siette nyder der den hele Sommerpragt,
Og hans gamle Slotsforvalter er, som Slottet, vel ved Magt.

Gode gamle Slotsforvalter! ei du er i Alder steget
Slet saa høit, som selve Borgen; men der mangler
ikke meget.

Siette Christians Buegange, hvori nu du har din Vraa,
Reiste sig vel ikke længe, før dit Øie Lyset saae.

Bakken med de grønne Linde, som dig gav din sieldne
Styrke,

Gav din Adam Skialdekunsten, lærte ham Apoll at dyrke.
Gierne nu skal Harpen klinge paa din Dag, os dyrebar;
Men — hvad skulde jeg vel ønske Oldingen, som
Alting har?

Sundhed? Ingen Bonderose stærkere med Sundhed
brænder.

Kraft? O, der endnu er Kræfter nok i dine runkne
Hænder.

Velstand? Alt, hvad du behøver, i dit Eie vel jeg veed,
Og det Allerbedste, Fader! — en beskeden Nøisomhed.

Venner? Du har ægte Venner, som kun paa dit Bedste
tænke,

Glade ved at du din Tillid, ædle Olding! dem vil skienke.

Alle Danske ynde Gubben, som paa Sommerbakken
boer,

Og din gode Konge lønner dig med mangt et skiemt-
somt Ord.

Dine Børn — ak, Gud! Sophia kaldte tidlig Dødens
Engel;

Hos sin Moder — — Over Graven gynger hvide Lilie-
stængel.

Intet Lys er uden Skygge; Fader! græd i Mørket ei,
See, igiennem muntre Roser slynger sig din Oldingsvei.

Alt, hvad altsaa jeg kan ønske, Alt, hvad der mig er
tilbage:

Skienk, Alfader! denne Gubbe mange slige Vinterdage,
Lad som Brud og lad som Brudgom sine Børnebørn
ham see,

Og lad længe Sundhedsrosen voxe midt i Vintersnee.

HUUSALFERNE.

Romance, helliget Dronningen og Konprindsessen paa
deres Fødselsdag. Den 28de October 1826.

Vi smaae Huusalfer kiedes grumt
Paa dette øde Slot her hiemme;
Nu Alting staaer saa taust og stumt,
Der toner ingen Lyd og Stemme.
Vi elske Menneskenes Røst,
Og smuk Musik vi gierne høre;
Men i den dunkle Efterhøst
Naaer ingen venlig Lyd vort Øre.

Vi elske Skioldungstammen troe,
Thi selv vi er fra Odins Dage;
Da Jetter veg til Biergets Bo,
Vi Alfer bleve her tilbage.
Os skrækker Christendommen ei,
Vi er kun skielmske, men ei onde,
Og hilste tidt paa Aftenvei
Den diærve Ridder, trætte Bonde.

Paa mangel Borg vi boede godt,
Var tidlig, silde der paa Færde;
Helst paa det røde Ridderslot,
Som hused Christian den Fierde.
Men da den fierde Frederik
Lod dette Huus paa Bakken bygge,
Til Fredriksberg vi gierne gik
I Lindetræers svale Skygge.

Her traf vi vor Skioldunges Børn,
Og leged tidt med dem i Vaaren,
Vi gav dem Roser uden Tiørn,
Os fryded Moder-Glædestaaren.
Naar Fader Fredrik steg til Hest,
Men kyssed først de kiære Piger,
Da var vor Dands, vor Jubel bedst;
Thi Alfen ei sin Konge sviger.

Da, Christian! din Frederik
Sin Vilhelmine havde vundet,
Den bedste Krands, hun dengang fik,
Den havde de smaae Alfer bundet.
Vel græmmed os, at Skiebnen drev
Ham bort, at hun ham maatte savne;
Dog trøsted det, at her hun blev,
At hendes Fod vi kunde favne.

Da Caroline elskelig
Ved nye Lysthuus stod, ved Parken,
Og Tømmerfolket skyndte sig,
Som Noah skyndte sig med Arken:
Vi selv de friske Græstørv skar,
Og vanded dem med Dugg i Mørke,
Vi Blomster did i Potter bar,
Og vogted dem for Sommertørke.

Nu, tænkte vi, nu blier hun vist,
Sin Fødselsdag hos os at feire!
Vi hentede mangan Egeqvist
Alt fra den gamle Lund i Leire;

Vi haabed til en dobbelt Fest
At hilse hende med sin Moder,
Thi end var Flora Haugens Giest,
Og Frugten hang som Blomstens Broder.

Men, ak! det nye Lysthuus staaer
Forladt, naar Fødselsdagen kommer;
Hun bortsvandt, som den hulde Vaar,
Og seer os først igien til Sommer.
I Dag hun staaer i Festens Hal,
Og fryder sig ved Folkets Stemme,
Et Jubelchor i Tusindtal —
Men kan hun sine Alfer glemme?

Og du, vor Dronning! kunde du
Saa reent os at forlade nænne?
Vi blev saa froe, saa froe i Hu,
Da røde Kudske kiørte Brænde;
Nu, tænkte vi, nu ei hun flyer,
Her skal ei Blæsten hende ramme,
Nu faae vi høre Eventyr
Ved Kakkellovnens Aftenflamme.

Ak! ak! det var en herlig Tid,
Da Luerne, med glade Miner,
Med Luften førte lystig Strid
I marmorkrandsede Kaminer;
Det var en Fest for Alfer smaae.
Nu har man ganske dem tilmuret,
Nu maae vi her i Kulden staae
Og see paa sorte Varmeburet.

Som saadan i den øde Hal
Vi stod i vore Sørgetanker,
I Drømme mødte os en Skiald,
Som gierne der alene vanker.
Han træder ofte til os ind,
Naar stærke Vinterstorme brage,
Og mindes med bevæget Sind
De svundne unge, gamle Dage.

Hør, raabte vi, du skrive maa
For os en Sang, du Danedigter!
Saa lidt som gode Alfer smaae,
En ærlig Skiald Skioldungen svigter.
Betinget han det strax indgik:
En Tonekunstner skulde bringe
De skrevne Riim i smuk Musik,
Og hæve dem paa Sangens Vinge.

Nu er det skeet, som vi kan bedst.
Her sendes Visen, tag til Takke:
Marias, Carolinas Fest,
Lykønsket fra den grønne Bakke.
Og hvis det godt nok ei er skeet,
Sig Alf og Sangeren beklager.
Tidt ønsker man sig en Poet,
Og finder kun en Verse-mager.

BAGGESENS MINDE.

Epilog.

Høitideligt et tausveemodigt Stille
Sin Skygge breder over Festens Glands;
Hvo sang: »Der var en Tid, da jeg var lille«,
Og under Digterurnen ei sin Krands?

Hvor gik en Dreng i den latinske Skole,
Hvem kalundborgske Digt ei gjorde fro?
Hvo, som Discipel i den sorte Kiole,
Ei over Jeppes Lystigheder loe?

Hvo følte Elskovs første Foraar flette
Sin Primelkrands — et kiærligt Minde bragt,
Og sang med Baggesen ei Henriette,
Og Lycilis, og om Selines Magt?

Hvo sad med sine Venner fro til Mode,
Og sanded ei med Skialden fra Korsør,
At Qvinden lyser op vor mørke Klode,
Mens Bacchus lærer Glæden, hvad den bør?

Hvo smiled atter Danemark i Møde,
Og følte ei, naar han sit Hiem giensaae,
At ingensteds er Roserne saa røde,
Og ingensteds er Tornene saa smaae?

Fra By til By du vandrer ikke længer,
Du muntre Skiald! med lunefulde Mod;

Den brüstne Harpe taus i Hallen hænger,
Og Vingen faldt dig af den trætte Fod.

Ja — vis er Døden! Men i salig Slummer
Dit Hierte hviler, bløder ikke meer;
Som Skyens Skygge bortsvandt Livets Kummer,
Og Evighedens Dag dit Øie seer.

Og Livets Taager bort med Døden ile,
Hver Storm har lagt sig, Himlen er saa blaa.
Vi til din Grav igiennem Taarer smile;
Men Lauren trøster, som vi see derpaa.

BISSEKRÆMMEREN.

Ved Rhinens Bred en yndig Gaard
Stod midt i Dalens Favn;
Der følte Fader Reichenwald
Sig i sin Lykkes Havn.
Forpagter var han, stærk og diærv,
Med Hustru, Døttre to,
Og nød et redeligt Erhverv
Midt i Naturens Ro.

»Nu blomstrer atter Lykken blid,
»Thi længst er sluttet Fred,
»Og selv i Kampens værste Tid
»Tog Stormen os ei med.

»Sex bolde Franker hused vi
»Fra Elsas' Naboland.
»De stod os midt i Faren bi,
»Og fierned Ildens Brand.

»De Alt betalte, hvad de fik,
»Og Intet med de tog.«
Luise sad med vaade Blik,
Og hendes Hierte slog;
Men Faderen blev Intet vaer,
Og raabte glad og stærk:
»At jeg endnu min Velstand har,
»Det er min Fiendes Værk.

»Min Hanna nu jeg styrer ud:
»Hun skal i Silke gaae;
»Med Gyldenstykke, yndig Brud
»Hun skal i Kirken staae.
»Og Bissekræmmeren jeg snildt
»(At Intet mangler, Moer!)
»Har end i Aften hidbestilt
»Med Perlebaand og Flor.«

Skøn Hanna hos sin Brudgom sad,
Og Manden hos sin Viv;
Hver følte sig saa hierteglad
Ved munter Tidsfordriv.
Luise stod med vaade Blik,
Den yngre Søster skøn;
Og hvad i Hiertet foregik,
Det dulgte hun i Løn.

Hun stirred' taus af Vindvet ud
Med store Øine blaae:
»I Morgen staaer min Søster Brud —
»Gid jeg i Graven laae!«
Saa voldsomt hendes Hierte slog,
Imens de Andre loe.
De bolde Franker Intet tog —
Kun Vilhelm hendes Ro.

»De Alt betalte — jeg det veed —
»Hvergang de blev husvalt;
»Kun blev ei med Gienkiærlighed
»Min Kiærlighed betalt.
»Han reiste bort. Alt, hvad han gav,
»Var dette røde Baand.
»Det følge skal mig i min Grav,
»Det slipper ei min Haand.«

Da blev den blege Kind Carmin;
Hun treen paa langsom Fod
I Haven ud, hvor af Jasmin
Det grønne Lysthuus stod;
Hvor Maanen hun saamangen Gang
Saae giennem Skyens Rift,
Og hørte Vilhelms kiække Sang
Om Frankernes Bedrift.

Hun sad med dybtnedbøiet Sind,
Thi Kummeren var svar,
Med Liliehaand til Purpurkind,
Og blev slet Intet vaer.

Men Havedøren stod paa Klem;
Ei Kræmmeren var seen,
Med Kassen aaben i en Rem
Han for Luise treen.

»Jeg været har hos Bruden nu,
»Hun sendte mig herud.
»Som Brudejomfru følger du
»I Morgen Søsterbrud.
»Saa vælg dig nu af Gubbens Kram
»Det Bedste, som du veed!
»Ei mine Varer gjør mig Skam,
»See, hvilken Herlighed!«

»Har, Olding! du et Hierte der
»At sælge?« — »Et af Guld?
»O ja, mit smukke Barn! see her,
»Vær dette Hierte huld.
»Det smykke skal din hvide Hals;
»Let Kiæden er, men stærk.
»Kun dig jeg byder den tilfals,
»Thi den er Amors Værk.«

Han kasted Kappen af med Lyst,
Og stod som Kriger fro:
»Tryk dette Hierte til dit Bryst,
»Det er som Guldet tro!
»Jeg elskte dig, du Lilievand!
»Men Hiertet var ei frit,
»Jeg skyldte det mit Fædreland;
»Men see, nu er det dit!

»Jeg taug i Kampens vilde Færd,
»Da Staten stred mod Stat;
»Thi viet til sit gode Sværd
»Er ærlige Soldat.
»Nu tie vilde Vaabenbrag,
»Og nu kan Ploven gaae,
»Thi sværger jeg fra denne Dag
»Til Amors Fane blaa.«

O, hvilken Glæde midt i Mai
I den Forpagterbo!
Eet Brudepar blev viet ei,
Men hele kiære to.
Gid Alle nyde slig en Lyst,
Som græde Kinden vaad,
Gid Freden skienke Hiertet Trøst,
Og standse Kampens Graad!

DEN DANSKE SØMAND TIL HAVET.

Jeg elsker høit det sølvblaa Hav.
Den Mark er let med Kiøl at pløie;
Og skiøndt den ingen Frugter gav,
Det taer Matrosen ei saa nøie.
Dens Dale vexle brat med Høie;
Og blev den end min visse Grav,
Jeg siger med et muntert Øie:
Jeg elsker høit det sølvblaa Hav.

Jeg agter høit det store Vand,
Som mellem Verdens Dele rinder;
Der, som en Flydebro, forbinder
Selv China med mit Fædreland.
Jeg svømmer let fra Strand til Strand,
Som Fisken, jeg i Vandet finder.
Skjøndt intet Mærke har dets Minder,
Jeg agter høit det store Vand.

Mit Hierte slaaer for aabne Sø,
Hvorhelst den møder mine Blikke;
Endskiøndt paa den jeg finder ikke
Den vakkre Hustru, vene Mø.
Endskiøndt den skienker intet Frø,
Selv ei en Draabe Vand at drikke,
Min største Fryd er dog, at stikke
Med Skuden i den aabne Sø.

Naar Vand og Himmel skiule Jord,
Naar hist og her kun trætte Fugle
Sig i det sorte Tougværk smugle,
Og uden Pas gaae med ombord;
Naar Solens røde Skive stor
Bortjager Maanens blege Kugle,
Naar Stormen hyler som en Ugle,
Og Skummets Kæmpelilie groer —.

Da føler Siælen fordums Roes;
Oldtids Bedrift blier ei forgiettet.
End er mig Dannebrog forjettet,
Og Æren er sin egen Lods,

Saavidt som denne Jord beboes.
Og blier mig end ei Krandsen flettet,
Og surres end mit Liig til Brættet —
Jeg dør dog som en dansk Matros.

SØLLINGS MINDE.

Marts 1827.

I De grumsede Bølger med lydeligt Skrig
M Mod Norriges Fieldstene bruse;
2 Som Havfruer grumme de vente paa Liig,
O Og Alt, hvad de møde, de knuse.

T Tidt modige Sømænd forlokke sig lod,
I Den Kiække paa Faren ei tænker.
F Forfaldne paa Kysten kun Hytterne stod
M Med Børn og med grædende Enker.

H Herr Sølling — det være hans Minde til Roes —
2 Saa lystig en Broder ved Disken,
F En Dannebrog-Søn og en ægte Matros,
O Og hiemme paa Vandet, som Fisken;

H Herr Sølling blev rørt ved at skue de Liig;
O Og for paa de Vanheld at raade,
F For hielpsom at standse de Klagendes Skrig,
H Han bygged til Lodserne Baade.

Og lystigt nu Baaden i Bølgerne foer,
Beskyttet, som Træet, af Barken;
Og tryg sad Matrosen ved kraftige Ror,
Som Noah paa Syndflod i Arken.

Nu foer han ad Kattegats hvirvlende Vand
Til Kysten, hvor Axelstad ligger;
Sølvhaarede Søgut ham mødte paa Strand
Med Hatten i Haand som en Tigger.

»Hvad Diævlen, min Broder! gaaer af dig i Dag?
»For Satan! du skammer dig ikke?
»Kan den, som har seilet med Danemarks Flag,
»Nedlade sig feig til at tigge?« —

»Nød lærer at bede, og Alder gjør krum,
»Og tvinger til ydmyge Tanker.
»De fiendtlige Bomber med frygteligt Brum
»Har kappet mit Haab fra mit Anker.«

»Har Bomben dig skadet, skal Bomben igien
»I Slummer dig Kummeren dysse;
»Dens Indhold skal vorde din qvægende Ven:
»Jeg skaber af Bomben en Bøsse.«

Han skabte dem Bøssen; den ikke blev tom,
Og Nøden dem endte han ganske,
Thi gierne til Hielp ham i Ædelmod kom
Barmhiertige, frelsende Danske.

Nu lider ei længer den Aldrende Nød,
Luunt sidder i Læ han for Vinde.
Men Sølling, som reiste jer Hytten — er død;
I Gubber! velsigner hans Minde.

DE FIRE MENNESKE-ALDERE.

Hvilken Alder er vel skønnest?
Barndomsvaaren yndiggrønnest
Vinker med sit Trylleri.
Phantasien let sig svinger;
Som en Alf med smukke Vinger
Drengen gaaer ad eensom Sti.
I den lille Phantasie
Hvert et Billed dybt sig præger,
Hiertet ingen Sorg bevæger.
Træ'r og Maane, Sol og Sky'r,
Huse, Mennesker og Dyr,
Alt fortæller Eventyr.

Ak, men af en Taage dækkes
Øiet, Siælen er ei fri;
Og naar vi af Drømmen vækkes,
Er den søde Lyst forbi.

Fryd dig, unge Bryst! nu kommer
Kiærlighedens vaagne Sommer,
Rosen staaer, hvor Knoppen stod.
Styrkens Vinge sig udbreder,

Og til alle Muligheder
Har det raske Hierte Mod,
Banker med et kraftigt Blod.
Helten vil kun Laurbær vinde,
Og den glade Elskerinde
Nævner ømt sin Beilers Navn,
Trykker ham til henrykt Favn;
Livet kiender intet Savn.

Ak, men Haabet kan bedrage,
Taarer følge tidt paa Smil;
Og de skønne Rosendage
Ile snelt, som Amors Piil.

Manddoms Høst med gylden Grøde
Bølger modent os i Møde,
Frugten dækker Træets Green.
Aanden fri med Værk og Skrifter,
Sindrig Daad, og med Bedrifter
Rister sig sin Bautasteen.
Livets Kilde flyder reen;
Muddret ei af Lidenskaber
Strømmen i en Sump sig taber,
Vælter af sit Klippeskiul,
Knækker mangan Stamme huul,
Driver stærke Møllehiul.

Ak, men mange hule Stammer
Fældes ei paa flade Mark;
Skiebnelynet oftest rammer
I den stærke Egebark.

Glæd dig, Siæl! naar uden Fare
Din Erindringsfrugt bevare
Kan den sunde Vinterkuld.
Ingen Hede den fordærver.
Oldingen vel ei erhverver,
Men han eier Livets Guld.
Børneklyngen, kiærlighuld,
Sig som unge Roser flokker
Om hans hvide Lilielokker.
See som Viisdom Gubben staae,
Føl det gamle Hierte slaae
Varmt end for de hulde Smaae.

Ak, men snart har Ild og Tanke
Til sit Hiem tilbagevendt;
Hiertet hører op at banke,
Og — den hele Drøm er endt.

Blev jeg født kun for at giekkes,
For at standses og forskrækkes
I mit halvfuldendte Værk?
Barndomstillid — for at daares?
Ungdomsømhed — for at saares?
Fiendskab i min Manddom stærk?
Skal jeg, klædt i Dødningsærk,
Tiene Ormen saa til Føde?
Nei! en salig Morgenrøde
Straaler giennem Tidens Slud,
Folder mine Vinger ud,
Svinger Haabet op til Gud.

Barndomsspøg og Ungdomsglæde,
Manddomskraft og Oldingsro
Væves til mit Straaleklæde
I Udødeligheds Bo.

JOACHIM CONRAD OEHLENSCHLÄGER.

Mai 1827.

Den unge Mai udspringer atter fro,
Og Sangfugl-Skaren vender glad til Nord,
Med Græsset dækker sig den skiøre Jord,
Og spæde Blade frem af Knoppen groe,
Og regnbufarvet Blomsterskaren staaer;
Alt sig fryder,
Alting tyder
Paa et nyt livsaligt Aar.

Paa Bakken hæver sig den sunde Borg
Med sine ranke Fløie, som tilforn;
Men Klokken kimer hist fra Kirkens Taarn,
Den lille stille Skare gaaer i Sorg.
En Kiste bæres hen paa sorten Baar
Giennem Haven
Ned til Graven
Paa den øde Kirkegaard.

Hvo bringes did? — Ak, savner du ham ei:
Den Olding, som saa tidt med muntre Blik,
Med sneehvidt Haar imellem Blomster gik,
Selv en Decemberrose — frisk i Mai;
Som ene, med sin Stok, sin lille Hund,
Var at møde
I den søde
Aftenklare Sommerstund?

Haandværkeren med Kalk og Kosten her
Oppudser flittigt end den smukke Muur,
Der kneiser kongelig i fri Natur;
Men Borgens gamle Foged savnes der.
Han passer længer ei opmærksomt paa;
Muntert Øie
Maatte bøie
Sig i Dødens skumle Vraa.

Du diærve Gubbe, som blev aldrig træt,
Som slog dit Orgel, sang med stærken Røst!
Til sidst dog isnet Døden har dit Bryst,
Betale maatte du Natur sin Ret.
Halvhundred Aar paa Bakken ung du gik,
Saae de Andre
Heden vandre,
Kraftig end, med stærke Blik.

Da Døden blev fortørnet, for den ei
Dig kunde saare langsomt med sin Lee;
Din Kind kun rødmed mere frisk i Snee,
Og Høsten saa dig stærk paa gyldne Vei:

En Feberalf til Hielp den kaldte frem,
Dine Kræfter
Seent gav efter —
Og din Gud dig kaldte hjem.

Nu sidder du ei meer ved Vintertid
Nær Buegangen i den lune Krog,
Og stirrer tausopmærksom i din Bog,
Mens Storm og Skyer larme vildt i Strid.
Fra Vindvet glimter ikke meer dit Lys.
Det er slukket,
Øiet lukket,
Brustet, ak! i Dødens Gys.

De Træ'r, du planted i din Urtegaard
For mange Somre siden, savne dig;
Naar Gravenstenen atter pynter sig,
Og hvid af Blomster, guul af Æbler staaer,
Du paa det skønne Træ ei henrykt seer.
Ingen Sommer,
Naar den kommer,
Glæder dig paa Bakken meer.

Og naar jeg digter et begeistret Qvad,
Og Danerfolket lytter til min Sang,
Da gjør det dig ei meer — som mangan Gang —
Saa stærktbevæget og saa faderglad.
Og dine Børnebørn, den hulde Flor,
Skal ei trykke —
Tabte Lykke! —
Dig til Hiertet, modenstor.

Men glemmes vil du ei paa Fredriksberg,
Saa længe Slottet kneiser, Kirken staaer;
Thi virket har du der halvhundred Aar,
Berggelmer, for det skønne Fredens Bierg.
Og mangt et Sagn om dig der høres vil.
Naar i Kammer
Maanen flammer,
Og ved helligt Orgelspil.

Om Aftnen tidt, naar Skyggen falder lang,
Vil Pigen gyse, naar hun troer, din Aand
Staaer bleg med Hovednøglen i sin Haand,
Og skynder hen sig ad den dunkle Gang.
Hun troer, du sysler end paa kiære Borg,
Paa de Steder,
Hvor med Glæder
Stundom blandte sig din Sorg.

O, frygt kun ei! thi saligt er hans Liv;
Høit over Luften blaa i Englebo,
Der finder nu hans varme Hierte Ro
Hos sine Døttre, hos sin Venneviv.
Hans Søn med Hustru, Børn ved Graven staaer —
Taaren flyder,
Ønsket lyder:
Skienk os, Gud! hans Kraft, hans Aar.

Men ikke vi blot røres ved hans Savn:
Han var sin Konge kiær, en ærlig Svend;
Han glemmes ei af vakkre Dannemænd,
Thi i sin lille Kreds han stifted Gavn.

Og tidt afhjalp han arme Broders Nød,
Skabte Glæder;
Derfor græder
Ærlig Troskab ved hans Død.

Ja, Somren selv med et bevæget Sind
Farvel ham sagde: Dagen før hans Død,
Du lille Nattergal! din Stemme lød
Tæt ved hans Vindver i den grønne Lind.
Jeg aldrig før har hørt dig synge der,
Ikke siden —
Kun i Tiden
Af hans Aftens sidste Skiær.

O, alt for skønne Vaar ved Gubbens Grav!
I dig ei skumle Mismod trives kan.
Hist smiler Tidens Segl med blegen Rand,
Og Solen synker i et Rosenhav,
Og Haabets Grønt selv farver Skyen varm.
Ingen Klage!
Kun tilbage
Sank han i sin Skabers Arm.

NORMANNERSANG.

Af Tragoedien Carl den Store.

Bevæbnet fare
Vor Brynieskare
Paa Floden blaa!
Til Odins Hæder

Vi vinde Stæder,
Og Franker slaae.
Vi lære Jorden
Ved Seiersfærd,
At bedst i Norden
Man svinger Sværd.

Op, langs ad Rhinen,
For Øllet Vinen,
Paa Ægirs Vei!
Det ildner Blodet;
Men Heltemodet
Den styrker ei.
Det kan kun styrkes
I Pileskyer,
Hvor Auk-Thor dyrkes
Med Asa-Tyr.

Lad væbnet Snekke
Da brat forskrække
Hver fremmed Helt!
Sving høit dit Banner,
Drot for Normanner
Fra danske Bælt!
Til Seir og Lykke,
Til Sydlingsskam,
Lad Ranken smykke
Din Hielmekam.

KAREN MARGARETA RAHBEEK, FØDT HEGER.

Januar 1829.

See Graveren i aarle Stund
I Dødens kolde, sneebedækte Have,
Han hugger i den frosne Bund
Et Hul paa ny blandt de nedsiunkne Grave.
I klare Luft fra Taarnet Klokken klinger,
Mens man en Kiste ned fra Bakken bringer.

Hvo kommer der ved sørgelige Giald,
Hvis Veemodstoner giennem Luften bølge?
En Præst, to Brødre med en gammel Skiald;
Det er det hele høitidsfulde Følge.
Han ønsked ingen Vidner til sin Klage,
Beskedent traadte Vennerne tilbage.

Thi Venner havde hun, som Faa,
Og Faa, som Camma, Vennerne fortiente.
De skal ei meer til dig paa Bakken gaae,
Hvor Giestfrihed og Munterhed dem vente;
Hvor yndig Vittighed, som Livet fryder,
Dem strax paa Tærskelen velkommen byder.

Hvi døde du i Vintrens Kuld,
Du, alle Blomsters kiærlige Veninde?
Hvi maatte de, fremspiirt af Foraarsmuld,
I store Krands sig ei om Kisten vinde?
Naar næste Vaar den unge Rose kommer,
Den bøier sorgfuld Knoppen i sin Sommer.

Forladt man visne Grønning seer,
Thi ei du vander meer de spæde Buske,
Og maler ei med stærke Farver meer
Paa hvide Bræt de fagre Blomsterduske.
Hvergang din Hauge, Camma! du besøgte,
Da smilte Flora selv, og Vestenvinden spøjte.

Men ei kun Blomsterbladet blev
Dit Hierte kiært, du sindrige Veninde!
Det Blad, som Tænker og som Skiald beskrev,
Det yndte du, som Roser og Kiærminde,
Og Sproget kiendte du i hver en Farve,
Der smykte Følelsen som Blomsterlarve.

Det er forbi. Nu staaer du ikke meer,
Og danner smukke Skriin til Vennegave.
I sidste, sorte Skriin jeg seer
Dig langsomt bæres til de Dødes Have.
I treti Aar du bar alt paa din Smerte;
Ei nænte Dødens Haand at knuse store Hierte.

Dit stakkels Legem tær'des hen,
Lidt efter lidt forsvandt de sidste Kræfter;
Men Siælen var dog karsk igien,
Og ei dit Mod gav slap for Angsten efter.
Og hvad til sidste Stund selv Qval ei kunde bøie,
Det var dit herlige, dit tankefulde Øie.

Det nedsank aldrig svagt og mat,
Det mægted ingen Piinsler at fordunkle;
Som Stiernen i sin sorte Nat,

Vi saae det giennem Lidelserne funkke.
Da brast det endelig ved Dødens Stemme;
Dets Engleblik kan ingen Ven forglemme.

Hvor meget sig forandred ei,
Mens Bakkehusets Vraa stod uforandret!
Jeg vandred paa min Ungdoms Vei,
Hvergang jeg ud til Digterhytten vandred.
Nu Tæppet faldt. — Dog nei, du kiære Stue!
End vinker venligt mig din Arnelue.

Der finder jeg min Ungdoms Ven
Paa Bakken, tæt omringt af Floras Dale;
Der skal endnu vi tidt igien
Med Kiærlighed om dig, vor Camma! tale.
Naar ved dit Minde da vort Øie flammer,
Som Stierne blinker du fra Himlen til dit Kammer.

Ja, Margarita, reen og klar,
Med alle Aandens Evner, Hiertets Dyder,
Du var en Perle dyrebar,
Du var, hvad os dit elskte Navn betyder.
Vi sees igien! Den stærke Tanke trøster
Din Mand, din Slægt, din Ven, din Broder og din Søster.

FREDERIK MÜNTER.

April 1830.

Atter Sørgeharpen klinger,
Hyllet i det sorte Flor.
Dødens Engel! paa de kolde Vinger
Hyppigt søger du vor Jord.

Mangen Blomst har du os røvet,
Mangen ædel Vinterblomst;
Taareblændet og bedrøvet
Skue vi din Atterkomst.

Hvorfor søger du Minervas Tempel,
Grumme Død! med igientaget Lyst?
Har ei Evigheden sat sit Stempel
Paa den Ædles Pande, paa hans Bryst?
Ak, men Støvet kun tilhører Jorden —
Vel, saa lad ham vorde Støv,
Men først længe glæde Norden
Med sin Hæderskrones friske Løv!

Intet smelte kan den Grumme,
Ogsaa Münter faldt for Leens Klang.
Men ei Harpen skal forstumme,
Sorgen trøster sig i Sang.
Ewalds Ven! du saae ham Øiet lukke,
Tidt var du ham Fryd og Trøst.
Ewalds Broder! ved din Askekrukke
Takker dig en Skialderøst.

Aldrig koldt og hierteløst du dyrked
Videnskaben, som den golde Mark.
Livet dig, Naturen, Kunsten styrked,
Ei din Lærdom var en vissen Bark;
Som et Træ med Marv, i skønne Bugter
Skød den mangel løvfuld Green,
Og nedsænkte sine Frugter
Over Oldtids Bautasteen.

Mangt et Billed du os hentet,
Tørte Støvet af med varsom Haand,
Hvad ei Nutid havde ventet:
Mærket af en svunden Aand.
Kirkefædrene nu hist dig skue,
Glade, Münter! nævne de dit Navn,
Bringe dig ved Morgenrødens Lue
Til din Jesus i Apostelfavn.

Ak, men ingen Høitidsfester
See dig meer blandt os med fromme Sind;
Ingen Herrens Tiener meer du giester,
Som du selv har viet ind.
Paaskemorgens Klokke lyder,
Kalder dig til Kirken ei paa ny — —
Men den gyldne Sol frembryder
Giennem sin kulsorte Sky.

Ja, livsalig er din Morgenrøde,
Sødt Langfredags Minde svandt;
Du paa den med Jesus døde,
Og med hans din Paaskesol oprandt.
Signet være da dit Minde!
Evighedens Blomst din Grav har dækt.
Veemodstaaren kun skal rinde
For din Ven og for din ædle Slægt.

RAHBEKS MINDE.

Prolog, fremsagt af Skuespillerinde Mad. Wexschall
den 1ste Mai 1830.

Hvad stander for et Huus paa Høien der,
I Ly af Søndermarkens grønne Træ'r,
Med viden Udsigt over Mark og By,
Og sølvblaa Hav, og Himlen med sin Sky;
Saa gammelt, at det synker fast i Gruus? —
Hvo kiender ei det kiære Bakkehuus?

Men nu er Huset tomt. Philemon meer
Med elskte Baucis ikke der du seer;
Den gamle Hauge med det stive Krat
Staaer i den unge, grønne Vaar forladt;
Uluget .Ukrud over Blomsten groer,
Og snart udslettes vel det sidste Spor,
Naar fremmed Eiermand med Modens Flid
Tilintetgør hvert Træk af gammel Tid.

Der sad den venlige, sindrige Knud;
Og i Satirens Brille saae han ud,
Ud over dig, vort store Kiøbenhavn!
Men over dig, sin elskte Fødestavn,
Græsfriske Danmark! uden Brille saae
Begeistret han, med Øine vaade, blaae,
Hvergang en herlig, hæderlig Bedrift
Dig gjorde værdig til en Runeskrift.

Hvor var et lidet, hvor et stort Talent,
Af Rahbek ei beundret og erkiendt?
Hvor var en Borgerdaad — ei af hans Pen
Paaskiønnet? af den ægte Statens Ven?
Naar var der i Skioldungens Hal en Fest
For Kongefryd, hvor ei hans Aand var Giest?
Endskiøndt han selv, undseelig og bly,
Sad i sin Hytte bag sit Lindely.

Ungdommeligt og heftigt følte han,
Og skiøndt han alt som Yngling var en Mand,
Blev han som Mand en Yngling; Rynken kom,
Men rynket blev dog ei hans Alderdom.
Hver elskte Rahbek, som ham ret har kiendt.
Hans Ære var at være kun Student,
At være Digter, Værker at forstaae,
Og skue det, som ikke Mange saae.
Og derfor vandt han Ynglingernes Hu;
Og derfor fulgte ham til Graven nu
Den store Flok. Og Krigerskaren skød
Et Æresskud ved Kammeratens Død;
Og ingen Hylding, du, som er hos Gud!
Var dig saa kiær, som dette sidste Skud.

Men ogsaa her, i Melpomenes Hal
Og i Thalias Hiem, du hædres skal;
Thi aarle du forjog en taaget Dunst,
Og saae med klare Blik i skønne Kunst.
At denne Kunst er »ikke blot til Lyst«,
Det følte du med et begeistret Bryst;
Foragted Modens Flitter, Tidens Tant,

Og fandt kun Skjønhed, hvor du Sandhed fandt.
Men heller ei du savned Sandheds Præg
I Phantasiens hulde Digterleg;
Og aldrig dadled du forbittret, grum,
Din Roes var lydelig, din Dadel stum,
Og snart i Venlighed du hylled ind
Selv mindste Snert af flygtigt Egensind.

Saa hviil da sødt, og modtag her af mig
Den Krands, som Fædrelandet skienker dig!
Dit Liv var virksomt, vennehuldt og sundt;
Og hvad du ønskede, har dig Gud forundt:
Du nævnte længselsfuld din Cammas Navn —
Nu trykker dig din Engel i sin Favn;
Og saligrørt fra Gud du skuer ned,
Til Danskes Veemod og Taknemlighed.

TIL CHARLOTTE OEHLenschLÄGER.

Mit elskte Barn! jeg fandt mig taaligt i,
At du for nogen Tid forlod de Kiære.
Ei spærre vilde jeg din Blomstersti;
Hvi skulde jeg din Frydsforstyrrer være?

Du borte var. Saa venligt Solen leer
I Hiørnestuen — dog forsvandt ei Sorgen;
Dit Sytøi laae i Vindvet ikke meer,
Du kom ei ind at hilse mig Godmorgen.

Dog blev jeg rolig. Ak, men da jeg saae
Pianofortet, da jeg det berørte,
Da randt min Taare, og jeg tænkte paa,
Hvor tidt jeg her din skønne Stemme hørte.

Det staaer forladt. Nu du min Digteraand
Ei med det søde Trylleri forlyster;
Nu paa Tangenterne med uvant Haand
Kun spiller mig en Sang din lille Søster.

Reis lykkelig! Favn mig til næste Vaar,
Saa vil jeg Savnet og min Længsel glemme.
Naar Nattergal igien i Bøgen slaaer,
Da lyder kiærligt mig Charlottes Stemme.

Hun kom igien. Da klang den hulde Røst
Mig atter yndigt — men kun nogle Dage!
Da drog hun til den ubekiendte Kyst,
Hvorfra man aldrig kommer meer tilbage.

DET GAMLE OG DET NY.

Prolog til det dramatisk-literaire Selskabs Halvhundred-
aarsfest, den 24de November 1830.

Skuepladsen forestiller et smukt Værølse.

Tvende dirigerende Brødre af Selskabet.

DEN FØRSTE.

Er du alt færdig, kiære Ven?

ANDEN.

Saa vidt jeg troer, er jeg nu ganske færdig.

FØRSTE.

Naar Tæppet ruller op igien,
Man finder Hallen da vor Høitid værdig?

ANDEN.

Ei feire vi vor Høitidsdag,
Veed du, med Pragt og skøntbemalte Skiermer;
Dog kaster Ingen paa den Vrag,
Som sig med Venlighed vort Tempel nærmer.

FØRSTE.

Derude staaer en gammel Mand,
Som gierne vil med Directeuren tale.

ANDEN.

En Broder i vort Samfund?

FØRSTE.

Han

Er ikke kiendt.

ANDEN.

Vel — han har at befale.

En Olding maa ei vises bort.
Maaskee han dette Selskab ynder,
Og skue vil vor Scene, kort
Før Skuespillet selv begynder.

FØRSTE.,

Han bærer alt et sølvgraat Haar,
Men sunde Roser blusse paa hans Kinder.
Han siger: han var her i Gaar —
Men at, som Lynet, snelt den længste Tid forsvinder.

ANDEN.

Saa kald ham ind.

FØRSTE.

Der kommer han.

OLDINGEN

kommer, og bukker.

Tag ei uvenligt op, min ædle Herre —

FØRSTE.

Tal du med Gubben! Jeg gjør Alt i Stand
Imens derude.

Gaaer.

OLDINGEN.

Tak, at I mig spærre
I Aften Adgang til jert Selskab ei,
Endskiøndt i Kiøbenhavn jeg var ei længe;
Det havde været ålt for lang en Vei
For Budet, hist at hente Maanedspenge.

DIRECTEUREN:

De siger, De var her i Gaar?

OLDINGEN.

Usanddru har endnu mig Ingen funden.
Ja — jeg var her for treti Aar;
Men som en Dag er denne Tid forsvunden.

DIRECTEUREN.

Et gammelt Medlem?

OLDINGEN.

Som De seer.

En Olding hilser Dem, med Snee paa Issen;
Men skiøndt paa Bierget alt det sneer,
Er ei hyer Sommerblomst i Dalen vissen.

DIRECTEUREN.

Siig mig, min Herre —

OLDINGEN.

Intet Navn

Gjør her til Sagen; Navnet her forstummer.

Da jeg var sidst i Kiøbenhavn,
Da stod jeg med paa Listen som et Nummer.
Er end den gamle Liste til,
Har Tidens Tand den ei fortæret,
De mig blandt flere Brødre finde vil,
Som virksom har i dette Samfund været.

DIRECTEUREN.

Saa længe borte?

OLDINGEN.

Ja — jeg stod

I mangt et Aar som levende begravet
Hist, hvor den store Gangesflod
Sin stolte Bølge triller ud i Havet.
Med Hiertet var jeg ikke der;
Jeg blandt Braminer sang min Barndomspsalme,
Og Siællands brede Bøgetræ'r
Ei glemte jeg for Indiens høie Palme.
Først naar jeg saae det danske Flag
At vifte rødt paa Bølgerne derude,
Blev i min Siæl det atter Dag;
Det skulde Glæden mig bebude.
Min Længsel, vingeløs som Fuglens Smaae,
Sin fjerne Moder saae i Møde;
Og Skibet Fuglen var, som over Havets Blaa
Fra Hiemmet bragte mig min Siæleføde.

DIRECTEUREN.

Og Deres Skiebne?

OLDINGEN.

Skiebnen, Ven!

Angaaer kun enkelt Mand, og ei det Hele.
Nok sagt — jeg iilte hiem igien,
Med gamle Venner gammel Fryd at dele.

DIRECTEUREN.

Saa deel den da.

OLDINGEN.

Jeg mig bedrog;
Jeg længtes efter, hvad ei meer jeg finder.
En alt for flygtig Drøm jeg tog
For noget Virkeligt, som ei forsvinder.

DIRECTEUREN.

Hvorledes?

OLDINGEN.

Neppe kommen her,
Jeg skyndte mig at lægge Haand paa Værket;
Halvhundredaarets Fest, mit Hierte kiær,
Jeg feire vil — og gaaer til Landemærket.

DIRECTEUREN.

Til Landemærket?

OLDINGEN.

Der vort Selskab stod,
Da sidste Gang jeg nød vort Selskabs Glæde.
Men langt om paa min gamle Fod
Jeg maatte kun forgieves træde.
Til sidst en Landsmand sagde mig Besked,
Han bad mig Stedet hurtig at forlade,
»Thi«, sagde han, »saavidt jeg veed,
»Der spilles nu i Store-Kongensgade«.

DIRECTEUREN

smilende.

Og der?

OLDINGEN.

Der saae jeg da vort Selskabs Fest
Paa selsom Maade helligholdt at blive:

I Støv af Kalk Muurfolkene, som bedst,
Stod ubarmhiertigt Steen fra Steen at rive.

DIRECTEUREN.

Sligt, gode Gubbe! Sorgen os ei spaaer,
Thi atter fryde skal os der den muntre Maske;
Vor Phønix flyver kiækt endnu halvhundred Aar,
Naar den er steget af sin Aske.

OLDINGEN.

Nu — selv i Indien jeg var i Danmark jo,
Og Stedet gjør ei stort til Sagen;
Det er det samme, hvor vi boe,
Naar samme Sindelag blier lagt for Dagen,
Og Alle føle sig tilsammen froe.

DIRECTEUREN.

Ja, ganske vist!

OLDINGEN.

Saa kald mig da herud
Et Par af mine gamle Venner, Kiære!
Thi al den unge Flok — ja, gode Gud!
At kiende den jeg ikke har den Ære.

DIRECTEUREN.

Hvem skal jeg kalde?

OLDINGEN.

Kald Cabott!

Han var dog Nummer eet, den kiære Maler.

DIRECTEUREN.

Hans Aand nu svæver i det luftblaa Slot,
Hvor ingen Rafael med Vingen daler.

OLDINGEN.

Saa kald mig Thaarup!

DIRECTEUREN.

Paa hans Grav
I Smidstrup grønne Græstørv ikke svigter.
Blandt Bønder lagde der sin Vandringsstav
Høstgildets elskelige Digter.

OLDINGEN.

Saa kald mig Rottbøll!

DIRECTEUREN.

Hans Veltalenhed
Faaer ikke længer Tvedragt til at sukke.
Hvor nu han er, er evig Fred;
Men Svada græder ved hans Askekrukke.

OLDINGEN.

Min Liebenberg!

DIRECTEUREN.

Han slumrer sødt og vel,
Den Kirke nær, hvor han var trofast Hyrde.

OLDINGEN.

Min Pavels!

DIRECTEUREN.

Drog igien til Fædrefield,
Og kasted i dets Dal sin Støvets Byrde.

OLDINGEN.

Min Eegholm!

DIRECTEUREN.

Snart forlod det Skuespil,
Hvor Tæppet falder, for ei meer at hæves.
Hans ædle Hierte hørte Himlen til;
Tro mig, han har ei spillet her forgieves!

OLDINGEN.

Saa kald mig Holbøll! Yngre skiøndt,
Jeg vel ham kiender, veed, han var her længe.

DIRECTEUREN.

Paa Blomstervennens Grav et stille Grønt
Sees nu med Bladet sørgeligt at hænge.

OLDINGEN.

Min Mynster!

DIRECTEUREN.

Meer husvaler ei

Den Syge med sin Kunst, med Munterhed den Sunde.
Han vandret er den mørke Vei,
Hans lyse Indfald ei blandt os forsvunde.

OLDINGEN.

Jeg næsten tør ei spørge meer,
Thi Svarene de falde mig saa tunge.
Dog haaber jeg, igien jeg seer
Den gamle Yngling og den Evigunge.
Min Rahbek! kald den lystige Student,
Der i den yngste Flok selv som en Broder lader,
Hvis ikke tusind Ord paa Prent
Beviste dem, at han dem var en Fader.

DIRECTEUREN.

I Fald til Fredriksberg du gaaer,
Du vil ham ei paa Bakkehuset finde;
Hvor Muren ved Alleen staaer,
Der slumrer han hos Camma, sin Veninde.

OLDINGEN

dybt nedslaaet.

Saa lad mig ogsaa gaae herfra!
Som Spøgelse jeg kun tilbagevender.

DIRECTEUREN

griber hans Haand.

Hvi svigter du Nutiden da?
Den Gode elskes snart, snart Aanden Aanden kiender.

See! Livets Scener komme, flye,
Det hjælper ei, en enkelt du forfølger;
Det Gamle sig forene med det Ny,
Som i en Flod de snelle Bølger.
End hersker her det Vennesind,
Som smedded dette Samfunds Kiæde;
Medlidenhedens Graad end væder mangel Kind,
Og mangel Læbes Smil end drager sig til Glæde.
Ei heller reent forsvundet er
Hver Ungdomsven og hver Veninde;
Sku atter ned i Kredsen der,
Og du vil gamle Venner finde.
Vel blomstrer nu en yngre Krands,
En anden Vaar forlyster Øiet atter;
Thi Dattren fik sin Moders Glands —
Men Modren følger kiærlig med sin Datter.
See Sønnen i et kraftigt Liv!
Den vakkre Fader ligner Knøsen.
»Uskyldig, ædel Tidsfordriv«
Er end vort Tankesprog, vort Løsen.
O, saa forlad vort Selskab ei;
Foren dig med os, som et helligt Minde!
Vel deilig er den unge Mai,
Men ei September bør forsvinde.
Forenet følge Blomst og Frugt,
Saa vil vi Sorgen let beseire.
Og gid om femti Aar igien saa smukt
Ufødte Slægter Festen feire!

De omfavne hinanden. Tæppet falder.

HVOR BLEV I RØDE ROSER DOG.

Af Fortællingen Den blege Ridder.

Hvor blev I røde Roser dog
Fra Ungdoms Dage glade?
I min Erindrings Psalmebog
Jeg giemmer eders Blade.

Og skøndt hvert Blad er guult og graat,
Som Farven af de Døde,
Den Sommerdag jeg mindes godt,
Da de var purpurrøde.

I deres fine Væv endnu
Jeg kiender hver en Aare.
Som før af Morgenduggen, nu
De fugtes af min Taare.

MIN KAKKELOVN.

Ak, min Trøst! min Elskerinde!
Hvor din Ynde lokker mig.
Altid her i Stuen inde
Ventende jeg finder dig.

Alderen paa dig ei tager,
Skøndt din Ungdom ligger fiern;

Og dit Hierte mig behager,
Skøndt det hamret er af Jern.

Kold du est vel af Naturen,
Men du let kan vorde heed;
Naar kun bruges Bøgecuren,
Strax du føler Kiærlighed.

Da mit mørke Vinterkammer
Livner du med munter Brand,
Og din Mund — med Heimdals Flammer —
Viser mig sin Gyldentand.

Da med roligtstille Hierte
Stirrer hen jeg uden Ord,
Drømmer ved din Tryllekerte,
Til der kommer Lys paa Bord.

Hvert et Barndomsminde hitter,
Som en Alf, i Stuen ind,
Mens derude Maanen titter
Fra sin Sky med blege Kind.

Ingen Veemod, kolde Maane!
Det er Livet ei til Gavn;
Hist, hvor dine Straaler blaane,
Drømmer Længsel kun og Savn.

Her ved Kakkelovnens Lue
Synes Verden mig saa smuk,
Og i dæmringslørte Stue
Leger Alfen Blindebuk.

TIL VAAREN.

Du kommer end saa frisk og ung,
Som for en fiirti Somre siden;
Jeg føler mig lidt mere tung,
Da var jeg smidig, let og liden.

Men med den samme Kiærlighed
Mit Øie seer paa dine Blade;
At jeg er ældre, vel jeg veed,
Dog kan det Følelsen ei skade.

Hvis den med Tanken lever meer,
End da som Barn jeg gik og drømte,
Deri jeg intet Uheld seer;
Ei Phantasien sig forsømte.

Jeg føler mig igien et Barn,
Naar roligt jeg din Vei betræder;
Ei Veemod længer i sit Garn
Bortfanger mine stille Glæder.

En Yngling troer: i Sympathie
Han lever med det friske Grønne;
Hvert Blad er ham Allegorie,
Hvori han henrykt seer den Skønne.

Hver Kilde græder, hvert et Træ
Maa med sin Bladehvislen sukke;
Hver Nattergal — det lille Kræ —
Maa med en kiærlig Yngling klukke.

Nu — Gud skee Lov! — er Træet Træ,
Og Blomsten Blomst, og Fuglen Fuglen,
Og i det mørke Skyggelæ
Jeg sværmer ikke meer med Uglen.

Som Barn ved Alnaturens Bryst
Igien jeg freidig suger Die,
Og til den elskelige Lyst
Skal Aftenrøden mig indvie.

Vel lukket er nu mangel Dør,
Hvor før jeg fandt mig atter hiemme.
Og hvor en Ven mig hilste før,
Der lyder nu en fremmed Stemme.

Vel mangt et Bryst, som for mig slog,
Slaaer ikke meer — thi Vennen sover;
Og mangel Rose Tiden tog
Afsted paa sine kolde Vover.

Alt meer forsvandt den lille Sum,
Der samlet var fra mange Kanter;
Erindringens Herbarium
Dog giemmer mig de visne Planter.

Det Gamle svandt, da kom det Ny;
Hvis Gud min Fremtid vil beskytte,
Da kan i svale Træers Ly
Endnu jeg bygge mig en Hytte.

MIN FADERS ÆLDSTE PORTRAIT.

Du hænger der igien, du gamle Billed:
Min Fader sidder munter, venlig, tryg;
Som smuk ung Mand jeg seer ham forestillet,
Graa Kiøle, rødlig Vest og hvid Paryk.

Saaledes saae jeg Billedet paa Borgen,
I fiirti Aar paa Fredriksberg det hang,
Naar Glæden var der, naar os trykte Sorgen,
Ved Vinterstorm, ved Nattergalens Sang.

Som lille Dreng jeg skued dig saa gierne,
Som voxen Knøs, og som den yngre Mand;
Du forekom mig ofte som en Stierne,
Hvis Blink og Stilling Intet rokke kan.

I mangt et Aar du saae den gamle Foged
Dig nær, ei meer saa smuk, som i sin Vaar;
Han Rynker fik, og han blev stiv og kroget,
Men kraftig dog endnu, med eget Haar.

Nu pusler han ei meer i Trøien, Frakken,
Længst tog ham Døden i sin kolde Favn.
Du med den Gamle maatte ned af Bakken,
Han i sin Grav, og du til Kiøbenhavn.

Lidt efter lidt du seer hans Søn at graane —
Selv altid ung, med Haanden i din Vest.
Tidt, naar paa dig henstraaler Aftnens Maane,
Jeg drømmer mig hen i min Barndoms Fest.

Naar jeg er død, skal du min Æt tilhøre;
Og paa dens Børn du atter rolig seer.
Men dette Qvad vil deres Hierter røre,
Naar du er der — og Skialden ikke meer.

Af NORGESREISEN.

En Digtekrands.

Sommeren 1833.

AFSKEDEN.

Hvorfor flyder Veemodstaaren
I hver Afskedsstund,
Som om bort svandt Blomstervaaren.
Brat af Livets Lund?
Hvorfor synes korte Reise
Dig saa svarlig lang,
Som om Farens Seil vi heise
Til vor Undergang?

»Kort er Tiden, som os skiller,
»Stort det vide Rum;
»Derfor Afskedstaaren triller,
»Og gjør Læben stum.
»Mangen Fare skiult kan vente,
»Selv paa Fredens Ø,
»Værre svæver Farens Glente
»Over Field og Sø.«

Kiære! Skiebnen ikke trænger
Til et Field, en Baad;
Over os jo Sværdet hænger
I den tynde Traad.
Mod maa styrke, Gud beskytte —
Her, som paa et Hav.
Nær ved hver en Livets Hytte
Staaer jo dog en Grav.

»Men det er ei Reisen heller,
»Som os rører nu.
»Svundne Glæder Hiertet tæller,
»Kommer dem ihu.
»Hvergang atter Afskedstimen
»Skiller Støvet kort,
»Ane vi den sidste Kimen,
»Da Enhver maa bort.«

Ja, hvi skulde vi det dølge?
Timen slaaer, min Ven!
Da den Reisende, vi følge,
Kommer ei igien.
Denne Følelse besiæler
Hvert et kiærligt Sind;
Derfor ned sig Taaren stiæler
Selv af Kiækkes Kind.

Lad os leve med hverandre,
Som i Morgen vi
Eensomt skulde Veien vandre
Ad den mørke Sti;

Lad hver Atterkomst os bringe —
Thi vi mødes vist —
Vished paa sin Englevinge
Om et Møde hist!

KATTEGAT.

Besyderlige Skifte!
Sat i et Bølgebuur,
Skal jeg Bekiendtskab stifte
Med fremmede Natur.
I Gaar — saa luunt paa Landet
Bag Bøgens grønne Green;
Her — kastet om paa Vandet,
Kun Vand og Kampesteen!

Ei mindste grønne Plante,
Slet intet Blomsterstraa!
Her kun sin Vintervante
Naturen trækker paa.
I Sommer, som i Vinter,
Den samme nøgne Blok
Med Revner og med Splinter
I en utallig Flok!

Her blomstrer Intet, uden
Det bittre, friske Skum
I Stormens vrede Tuden,
Ved Havets lumske Brum.

Her Intet kan forsone
Den letopbragte Sø.
Her staaer din Muskelthrone,
Hler-Ægir! paa din Ø.

Og Havets Døttre dandse
Utrættet, Aar for Aar,
Med Skummets hvide Krands
Paa deres sorte Haar.
Og naar en Blomst vil smile
Paa Klippen, er det kort;
Blæsten med sine Pile
Den atter skyder bort.

Som disse Klipper stode
For Skipperen i Gaar —
Lidt Mos dem kun begroede —
Stod de for tusind Aar;
I Regn, i Solens Lue
Den samme stærke Vold
For Olaf, digre Bue,
For Peder Tordenskiold.

Og saadan skal de stande
Goldt uden Græs og Løv,
Naar længe denne Pande
Er atter vorden Støv.
Her præges intet Mærke,
Her knuses stolte Vand.
Men Ære for den Stærke,
Som trodser Tidens Tand!

SØSYGEN.

Ei Nogen vil just gierne til
Forkyndelsen.
Enhver det gierne skiule vil
I Begyndelsen.
Han sætter sig, alvorlig, stum,
Som i Tanker;
Mens Bølgen slaaer med vældige Skum
Paa Planker.
Men endelig bliver hans Hemmelighed
Opdaget.
Og det er Noget, som Alle veed
Af Faget.
Man leer, imedens han lider grumt
Og segner.
Han finder, naturligt, det saare dumt,
Og blegner.
Han kaster Kappen, og klæder sig
I Trøien.
Men neppe ligger han magelig
I Køien,
Før Svimmelheden i Hast forgaaer
Paa Pude.
Nu mærker han rolig, at Bølgen slaaer
Derude.
Nu høres han ei med ængstligt Sind
At sukke;
Som lille Noer han slumrer ind
I sin Vugge.
Det har en rolig, en stille Nat
I Følge

Midt paa det brusende Kattegat
Paa Bølge.
En Spaan ham hen over Dybet bar
I Taager.
En lykkelig Morgen fulgte klar.
Gud vaager!
Nu springer han rask, til Kraft og Lyst
Opvækket,
At hilse den herlige norske Kyst
Paa Dækket.
Og Morgensolen en Vei saa skøn
Sig baner,
Og Fieldet nikker til Dalenes Søn
Med Graner.

TIL NORGES SØNNER.

Fra Barnsbeen fik jeg Norge kiær;
Derom var daglig Tale,
Det laae saa fiernt og dog saa nær
Ved Danmarks grønne Dale.

Selv paa et lidet Bierg saa lyst,
Paa Fredriksberg, det skønne,
Jeg Havet saae, den svenske Kyst
Fra mine Bakker grønne.

Der Edvard Storm mig traf som Pog
Paa Siællands lave Bakke;

Han tog og satte mig til Bog,
Ham skal jeg evig takke.

Han satte Seil mig til min Kiøl,
Han gav mig Fragt i Baaden.
Han var en ægte Gudbrandsdøl,
Han først mig løste Gaaden.

Han lædsked mig min Videtørst
Om Field, hvor Stormen tuder;
Han lærte Skialden allerførst
At kiende Nordens Guder.

Derpaa den ædle Dichman kom,
En Normand ikke mindre;
Han viste mig i Verden om,
Hvor Tidens Stierne tindre.

Hvad Under, at jeg Normand blev,
Skøndt altid ærlig Danske?
Mig Tanken hen til Fieldet drev,
Thor vinkte med sin Handske.

Paa Klippen høi, hvor Busk ei groer,
I Morgenrødens Flamme,
Der saae jeg ham, den stærke Thor,
Slaae Trolden med sin Hammer.

Og dybt i Norges Birkelund
Jeg skued Valborg græde;
Og Hagbarth foer til Øresund;
Stærkodder var tilstede.

Og henrykt i den danske Skov,
Ved Sang af Nattergale,
Qvad tidt mit Hierte Fieldets Lov,
Og elsked Dødens Tale.

Og som en Fiskergut jeg stod,
Ei Hottur lod sig haane,
Thi Biarke kom og gav ham Mod,
Og Vøggur kom fra Skaane.

Nu Tanken var mig kjær for Alt,
Til værdigt Eftermæle
At ene Field og Østresalt
I Nordens ædle Siæle.

Og som fra Island tidt en Skiald
Før seiled ned til Norge,
Saa stod jeg snart i Vigens Hal
Imellem Fieldets Borge.

Nu først jeg saae med egne Blik,
Hvad jeg saalænge kiendte;
Men Alt i Norrig overgik
Selv hvad jeg monne vente.

Thi mere herligt Fieldet stod
Ved Aftenrødens Kerte;
Og Fyrstens, Folkets Ædelmod
Dybt smeltede mit Hierte.

Hvormed giengielder Danmarks Søn,
O Norge! denne Hæder?

Kun med en varm, oprigtig Bøn
Til ham, som skienker Glæder:

Gud signe Danmark, signe Nor!
Gid Venskab os forene,
Saalænge Bøg paa Sletten groer,
Og Fyrr paa Klippe­stene!

Gid aldrig Thor os skille maa,
Men Bragi sammensmelte!
Baldur hiin Godes Alter staae
Ved Nordhav og ved Bælte!

KROGKLEVEN.

Du skønne Kløft! og vil jeg dig
Ved Harpen malerisk besynge?
Af Venner samler sig en Klynge,
Som lyttende tilsmiler mig.
Jeg kan det ei. Mon Ord formaaer
At skildre denne stolte Scene?
At bygge disse Taarn' af Stene,
Hvor selv forstenet Tiden staaer?

Thi om jeg nu fortalte grandt,
At tvende bratte Fieldestykker,
Som Gran og Fyrr og Birken smykker,
I Oldtids Nat hinanden fandt,

Men standsed, sammensmelted ei;
Hvad eller, om i mørken Stævne
De spaltede den dybe Revne,
Der siden blev en yndig Vei --

Og om du hørte ligerviis,
At giennem faldne Stammers Grene
En Elv sig slynger giennem Stene,
Klar som Demant, og kold som Iis,
Nedstyrtet i Afgrundens Skiød,
Mens Hesten, dristigt og forsigtigt,
Som Alpens Mule, træder rigtigt,
Hvor Feiltrin blev den visse Død --

Og om du hørte, Ven! end meer,
Om jeg i Sang dig vilde sige,
At lyst det skønne Ringerige
Man giennem denne Spalte seer,
Der danner, som en Ramme, Kant
Om Norges elskelige Billed,
Af Urnaturens Haand fremstillet,
Før Kunstens Haand en Pensel fandt --

Mon da du end Krogkleven saae?
Nei! beed din Dahl, og lad ham male,
Hvad mægter ingen Digters Tale,
Den kongelige Klippevraa.
Selv vil jeg under vaaden Green
Mig plukke taus en blaa Kiærminde,
Hvor Olafs Kildetaarer rinde,
Og skrive Navn paa denne Steen.

Og saa med Ild i Skialdeblik
Jeg hurtigt ned i Dalen ager,
Hvor Halfdan Svarte, hvor Haarfager,
Hvor Tryggvason i Livet gik;
Hvor hellig Olaf døbt; hvor
I Aftenrødens sidste Lue
Jeg Halfdan Svartes Grav som Tue
Seer midt paa fladen Agerjord.

Men end jeg Øiet kaste vil,
Du sieldne Kløft! paa dig tilbage;
Thi alle Livet Fremtidsdage
Jeg glemmer ei dit Skuespil.
Norsk er din Skønhed, stolte Klev!
Først mørk og stolt; men den, som iler
I Møde dig, ham du tilsmiler,
Naar du med ham fortrolig blev.

Her sad i høie Fieldesal
Den stolte Thor paa Klippeblokken,
Mens Heimdal blæste Liv i Flokken,
Og mens de stred i dyben Dal.
Han svandt. Men Idun kommer end,
Gudinden ei sin Længsel dølger;
Naar Maanen kysser Kløftens Bølger,
Hun rækker Frugt til Sangens Ven.

Du Evighedens Billed, du!
Saadan skal ogsaa Graven briste,
Naar Livets Reise blier den sidste,
Naar svundet er det korte Nu.

Som Dalen hist til Skialdens Priis
Skjønt aabner sig bag Klippens Fure,
Skal Himlen sprænge Gravens Mure,
Og vinke ham til Paradiis.

HALFDAN SVARTES GRAV.

Forunderlige Kiærlighed
I en barbarisk Tid!
Her lagde man hans Hoved ned,
Om Legemet i Strid.
Hvert Land, i Liv han Glæde gav,
Der sørged nu hvert Bryst;
Hver Dal vil være Kongens Grav,
Som fordum var hans Lyst.

I fire Parter deelt han,
Som en Forbryder fast;
Og Hovedet til dette Land
Blev Folket sendt i Hast.
Knap fiirti Aar — paa Rykensvig
Hans Liv paa Isen endt;
Til Hedemark, til Raumerig
Til Vestfold Kroppen sendt —

Men her hans Hoved! Dalen bred
Er stolt af denne Grav.
At det er Halfdans, Alle veed
Ved Ploug, med Vandringsstav.

Her mindes Bonden gamle Nord,
Og, kommen hjem igien,
Han læser ved sit Fyrrebord
Sin Snorro Sturlesen.

Paa Biælken hænger Øxen bruun
Ved tunge rustne Sværd.
Han fryder sig i Stuen luun
Ved drabelige Færd.
Han mærker end med Fædres Mod
Sit stolte Hierte slaae;
Han føler sig af Halfdans Blod
Med Bondekofte paa.

DEN DOBBELTE SKYDSGUT.

Vi fik en lille venlig Dreng
Til Skydsgut paa Karjolen.
Han satte sig med raske Slæng
Hos Dahl paa Agestolen.
Han havde skønne gule Haar
Og bare Skiorteærmer.
Med Pidsken han paa Hesten slaaer,
Den Nærmer og den Fiermer.

Og rask det gik. Nordmanden ei
Sig bryder om en Bakke;
Man ager op og ned ad Vei,

Som paa et Hav i Smakke.
Og Fieldet foer os snelt forbi,
Saa hurtigt vi mon age.
Nu, oppe paa en yndig Sti,
Vil jeg mig see tilbage.

Sanct Olaf! ha, hvo stander der?
Troer jeg mit eget Øie?
Skydsgutten er mig atter nær
I ærmeløse Trøie.
Han smilende som Tiener staaer.
Ei, hvilke sære Drømme!
Hvo er det da, som Hesten slaaer,
Og holder den i Tømme?

Hielp, Himmel! det er Kogleri
Bag Biergets Trylledække.
Men, stille! her er Dalen fri —
Nu seer jeg dem jo — begge.
Ha, nu forstaaer jeg: I er To,
Som hver vil ha'e sin Skilling?
Du er en Tvilling? »Herre, jo!
»Og han er ogsaa Tvilling«.

Saa skilles I vel sielden ad?
»Nei, vi er altid sammen.«
Som Birkeblad ved Birkeblad?
Nyd længe denne Gammen!
Gid intet Uheld, Døden ei
Jer fra hinanden føre!
Den skønne Livets Landevei
Gid broderligt I kiøre!

ELVENE OG FOSSENE.

Tydskland har Bierge, som Norge. Jeg finder
Høiere Fielde, hvor Alperne staae.

Ha, men en Elv, som saa yndigt henrinder,
Aldrig tilforn mellem Klipper jeg saae.

Tidlig og silde,
Klar som en Kilde,
Milevidt bølger den deilige Flod,
Styrter, og frygter ei Vandet at spille;
Ymer har nok af det sundeste Blod.

Langt op mod Polen henstrakte sig Norge,
Lang Tid tilsteded ei Blokkene Vei;
Men mellem Granernes evige Borge
Aabned sig Elven den frugtbare Frei.

Ikke den tøved,
Stenene kløved,
Medens paa Stene den kløved sig selv.
Nu var ei Tilgangen Sletten berøvet;
Baaden blev bygget, og gled paa sin Elv.

Elven inskrænked sig siden, og danned
Om sine Bredder den yndigste Dal,
Mulden sig lagde paa Stenen og Sandet,
Freia sig bygged af Birker en Sal.

Frugtbarheds Fyrste
Sin Gullinbørste
Bragte; da reiste sig Markerne strax.
Hungre skal Bonden, saa lidt nu, som tørste;
Bølger i Solen ei guldgyldent Ax?

Granen, som voxer saa mægtig paa Fieldet,
Luner ei der mod den stormende Vind;
Men naar den Øxen i Skoven har fældet,
Varmer i Hytten den isnende Kind.

Hvad skal den føre,

Hvo skal den kiøre

Ned til de Steder, som har den behov?
Dersom ei Guder vort Ønske vil høre,
Raadner den rigeste Skat i vor Skov.

»Hug kun din Gran i den dæmrende Skygge,

»Glide den lad i mit rislende Vand!

»Snart skal man Huset af Biælkerne bygge;

»Jeg skyller Stammen fra Strand og til Strand.«

Saa sang en Huldre.

Øxerne buldre,

Granerne falde paa skummende Flod.

Bølgerne bar dem paa mægtige Skuldre,

Handel og Søfart ved Fiorden opstod.

»Skuespil har du ei, ærlige Grande!«

Idun og Bragi for Fieldbonden sang;

»Men af de skummende, styrtende Vande

»Digte vi dem for den undrende Vang.

»Regnbuen vaager

»I vore Taager;

»Det var et Lystpil, som mored dig alt.

»Styrtende Fossen i Dybet nedkoger:

»Saadan Jarl Hakon og Tryggvason faldt.«

Vaulundur kom, og med Snildhed i Øiet

Saae han det herlige, mægtige Spil.

»Idun og Bragi har gjort dig fornøiet,
»Bonde! men rig jeg nu gjøre dig vil.
 »Hiulet skal drive,
 »Fossen oplive,
»Stampe skal Hamren og Saugene gaae.
»Malmet skal fangent i Bierget ei blive,
»Brugen og Nytten deraf skal du faae.«

Derpaa han bygged den mægtige Stolle,
Dybet i Fieldene boret nu blev.
Nidkiære larmed de natlige Trolde,
Modige Biergmænd dog ei de fordrev.
 Hamrene stampe.
 Mægtige Kampe!

Elven dem skyller nu Ertsen saa reen.
Og som, Aladdin! du gned paa din Lampe,
Normanden gnider den mægtige Steen.

Hold paa din Tømme, lad dvæle Karjolen,
Iil ei fra Stedet saa hurtig og strax;
Først lad mig skue Regnbuen i Solen,
See, hvor den springer, den kraftige Lax.
 Nu kan du kiøre!
 Fossen vi høre,
Medens sig Nordbaggen skynder sin Gang.
Ofte skal lyde, min Siæl! for dit Øre
Larmen af Elvens fortryllende Sang.

RINGERIGE OG MODUM.

Hvordan skal jeg kraftigt dig beskrive
 Og give
 Dig et Billed,
 Hvori klart er forestillet
 Reisen, som vi foretog?
 I det skønne brede Ringerige
 Byer vige;
 Krumt og lige
 Veien gaaer, hvor Hesten jog.

Hesten, med sin kortafskaarne Manke,
 Ad Banke
 Dristigt iler.
 Dalen under Bierget smiler,
 Elven løber som en Stribe blaa.
 Farten sig en Vei ad Bierget baner
 Blandt Graner.
 Ingen Daner
 Sligt ved Østresaltet saae.

Fyrren med sin grønne Busk os fryder,
 Afbryder
 Graneoben.
 Her sig Klippen viser aaben,
 Truer med den dybe Grav.
 Skytsgud jeg min lille Skydsgut kalder.
 Han knalder,
 Barn af Alder;
 Trøien har han kastet af.

Nei, nu har jeg aldrig mine Dage

Seet Mage:

Her en Pige

Skal som Kudsk paa Vognen stige;

Pidsk hun har i Haand, og Solhat paa.

Ilde vist vi er med hende faren.

»Lille Karen,

»Eller Maren!

»Du os ikke vælte maa.«

Det har ingen Nød; hun kører mandigt,

Forstandigt,

Og smiler,

Mens hun hen ad Fieldet iler,

Som den allerbedste Kudsk.

Ak, hvor deiligt hist af Biælker bygget,

Beskygget

Og for Nordenvind betrygget,

Ligger Hytten ved sin Birkebusk!

Ha, I sultne Muus! forslugne Rotter!

Jer gotter

Fadeburet

Ikke her. Høit kneiser Skuret,

Sat paa Pæle. Her I ikke tør

Op ad steile Trappe jer umage,

Og tage

Havrekage,

Skille Bonden ved sin Melk, sit Smør.

Biælkehusene de brune male.

Fra Dale

I det Grønne
 Kan man dem alt langt fra skønne.
 Men der finder jeg en prægtig By.
 Som en yndig lille Fuglerede
 Dernede,
 Tulipan i Blomsterbede,
 Staaer den under Fieldets Ly.

Ak, hvis Regnen kun vil borte blive!
 Nu drive
 Tykke Skyer,
 Som hver Time sig fornyer,
 Over Himlen, hemme Solens Glands.
 Skønne Skygger de i Dalen kaste,
 Og haste
 Over hine Bierge faste,
 Tabe sig bag Skovens Krands.

Men hvad suser der? O, lad os standse!
 Her dandse
 Elvens Piger
 Paa de bratte Trappetiger,
 Med de hvide Hatte paa.
 Nøkken her sin gamle Vise brummer.
 Forstummer!
 Han trommer,
 Nu vil han sin Harpe slaae.

O, den vilde Dands i Hønefossen!
 Mod Klodsen
 Styrter Vandet,

Altid eet og altid andet.
Nøkken slaaer dog Hov'det ei til Blods.
Hist, forvandlet til en sølvblaa Vove,
Bag Skove
Iler han, sin Fart at love,
Som en velerfaren Lods.

Bi dog lidt endnu, saa kommer straxen
Jo Laxen.
Som en Ræv i Rævesaxen
Fanges han i Kurven, der er hængt
Høit paa Klippestykker over Strømmen.
I Drømmen
Iler han med dristig Svømmen.
See! der har han sig i Kurven slængt.

Trætte træde vi nu ind i Stuen.
Med Gruen
Skialdens Miner
Mørknes, naar han bag Gardiner
Finder Sengedynen alt for blød.
»Lille Moer! den Dyne maa du tage
»Tilbage;
»Heden kan vi ei fordrage.«
See! der henter Krogh vort eget Brød.

Dahl ei mindre driftig henter Skinken.
Med Blinken
Kniven snitter.
Derpaa Hver til Leiet hitter,

Strækker sig saa træt paa Halmen hen.
Næste Morgen vi vor Kaffe drikke.

Solens Blikke
Mangler ikke;
Den er os en trofast Ven.

DEN NORSKE BONDEPIGE.

Og nu afsted paa vor Sommerflugt,
Før hisset Skyen os indhenter.
Den sorte Hue, hvor den klæder smukt
De ranke, milde norske Gienter.
Med høie Runddeel den yndigt staaer,
Og hvælver over de skilte Haar.

Hun iler glad
Med Dug og Fad,
At Giesten ei for længe venter.

Selv med vi bringe vort Flaskefoer.
»Kom, Ingeborg! vil du ei smage?«
»Nei! skienk et Glas til vor gamle Moer!«
»Der! gid det styrke hendes Dage!«
Hun bragte Glasset i Kamret ind,
Men kom tilbage med Smiil paa Kind:
»Hun drikker Vand;
»Det Stærke kan
»I Hytten Ingen her fordrage.«

»Som Rosen Ingeborg drikker Vand,
»Og selv hun som en Rose trives.
»Farvel! Gud skienke dig snart en Mand,
»Saa god som han i Bøigden gives!«
»Jeg takker dig for dit Ønske nu!«
»Tak, Ingeborg! for dit kiære Du.
 »Vi sees ei meer;
 »Men Skialden seer
»End længe, hvad der fra ham rives.«

SANCT OLAFS JERTEGN.

En Skydsgut her jeg træffer, snild,
Og klog paa gamle Sager;
Ham flittigt jeg udspørge vil,
Mens jeg paa Veien ager.

Og siig mig nu, min gode Hans!
Imedens hen vi fare —
Thi jeg er fremmed hertillands;
Du meget maa forklare.

Siig, hvad betyde disse Steen,
Der stande der saa sære,
Som om det Mænd med Arm og Been
Og Hoved kunde være?

»De tykkes, hvad de virk'lig er.«
Stands, lad os lidet holde!
Saa har det været Mennesker?
»Nei, det var grimme Trolde.

»Dengang Sanct Olaf leved kiæk,
»Og vilde christne Riget,
»Da var han alle Troides Skræk,
»Og blev af dem bekriget.

»Thi Kirkeklokkens høie Klang
»Dem skurred fælt i Øre.
»I Bierget under Stenens Gang
»De kunde selv den høre.

»Og mon du ei ved Kleven saae,
»Strax under Klippens Bue,
»En slig forstenet Qvinde staae
»Med Skiørter og med Hue?

»Hun voved sig til Olaf ud
»Af Fieldets bratte Side,
»Da for at bede til sin Gud
»Han mon til Kirken ride.

» »Sanct Olaf med det røde Skiæg!« «
»Hun qvad i Solens Straale,
» »Du reed for nær min Kioldervæg,
» »Det kan jeg ikke taale.« «

»Men Olaf var ei længe seen,
»Lidt Vand han monne tage:
» »Og stat du der i Stok og Steen,
» »Indtil jeg gaaer tilbage!« « —

»Tilbage kom han aldrig der,
»Nu Qvinden staaer og venter
»Imellem Fyrr og Granetræ'r,
»Imellem Ørn' og Glenter.

»Og, kiære Herre! rundt omkring,
»Hvor du dit Øie vender,
»Hvor du opdager sieldne Ting,
»Du Olafs Magt erkiender.

»I hver en høi, særdannet Blok,
»Du har paa Veien skuet,
»Opdager du en Troldeflok,
»Som Olaf har forkuet.

»En Kirke bygged han af Steen,
»Og Arbeidsfolket hastet;
»En opbragt Trolde sled af sit Been,
»Og efter Taarnet kasted.

»Men Gubben, starblind paa sin Høi,
»Slog Benet, det uhyre,
»Saa over Kirkens Taarn det fløi,
»Og plumped i en Myre.

»Og der end ligger Troldens Laar.
»Og naar ei Stiernen blinker,
»Og man for nær ved Sumpen gaaer,
»Man mærker, at det stinker.

»Nu klinge Christi Klokkers Klang
»Saa herligt over Fieldet.
»Paa Taget lyder Drosdens Sang,
»I Dalen Kildevældet.

»Og hvert et Field, og hver en Dal,
»Og alle grønne Bakker
»Sanct Olaf nu i Himlens Sal
»For sin Velgierning takker.«

Hav Tak, min Ven, som dette veed!
Jeg Priis paa Sagnet sætter.
Nu kiøre vi til Dalen ned
Fra de forsteente Jetter.

KONGSBERG.

Her aabner altsaa du din sorte Strube,
Udgarde-Lokes frygtelige Bolig?
Her bygge travle Dverge deres Kube?

Skjøndt aldrig seet, er jeg med dig fortrolig.
Jeg kiender dig; jeg fulgte Thor i Fieldet,
Da han for Hel i Hallen traadte rolig.

Nu jeg forlader Himlen, Kildevældet,
De muntre Bakker med de grønne Grene.
Det er bestemt, og Dommen er alt fældet.

Her borer Gangen sig igiennem Stene,
Vel halvt en Fierdingvei dybt under Jorden.
Nu vandre vi fra Livet saa alene.

Her skiller ikke sig fra Syden Norden;
Forfængligheden med sin Farve viger.
Men fiernt jeg hører Skud, som af en Torden.

En Stemme dybt i Hvælvingen mig siger:
»Velkommen, danske Digter! i mit Indre.
»Her Dagen og Forskielligheden viger;
»Men Haabet ei. Det lokker ikke mindre.
»De sorte Biergmænd kun til Fliden spores
»Af Sølvets Aarer, som i Stenen tindre.
»Stig i den Afgrund, som i Bierget bores!
»Og jeg skal vise dig den hvide Lilie,
»Som visner ei; og sikkert vil du mores.«

Jeg lyder, hemmelige Røst! din Villie.
Nu øiner jeg den første smalle Stige,
Og træder freidigt over tynde Tilie.

Jeg, som Aladdin, staaer i Biergets Rige.
Nureddin! vil du, jeg skal Lampen hente?
Du vil i Mørket dog ei fra mig vige?

Du vil dog, til jeg kommer op, mig vente?
Min Hierne fylder sig med Phantasier,
For alle gamle Billeder at hente.

Nu tykkes mig, at hele Larmen tier.
De grimme Biergmænd med de sorte Masker
Den hemmelige Ret med Blus indvier,

Som Svende, der med Døden overrasker.
Bort, fæle Billeder! bort, vilde Tanker!
De hente jo kun Sølv i deres Tasker.

Jeg stiger dristigt ned ad stærke Planker.
Af syv og tredve Stiger Foden iler —
Nu staaer jeg der, hvor Haabet kasted Anker.

I Qvartsen rigeligt Sølvmalmet smiler,
En Rigdom er i norske Fieldet funden.
Her Verdens Afgud i sin Vugge hviler.

Man henter ham som Noer fra Klippebunden;
Men han behandles haardt: med Jern og Krudtet
Udsprænges han, og bringes op i Lunden.

Der vorder han i Stampeværket sluttet,
En Skole, som gaaer frem ei med det Gode,
Thi under tunge Pæl han bliver puttet.

Dog føler han sig der ret vel til Mode.
Han blinker meer, jo meer ham Biælken rammer,
Og Elvens Bølger Dyndet af ham toede.

Nu altid mere stolt hans Øie flammer;
Som han opdrages meer, han ogsaa føler
Sin Adel — og forlader mørken Kammer.

Ham Ilden smelter, og ham Luften køler.
Han præges, faaer sit kongelige Vaaben,
Og Jordens Sværm et Hurra til ham brøler.

Den hele Verden staaer nu for ham aaben.
Dog maa han vogte sig, at ei han kommer
Til den, som ivrigst var i Hurraraaben —

Jeg mener nemlig i en Gierrigs Lommer;
Thi da han vorder levende begravet,
I Kisten sluttet uden Lov og Dommer.

Og hvis for Thee han sendes over Havet
Til China, vil han dybt i Taarnet finde
Sit Hvilested, som her i Klippen, lavet.

Men, ak! hvad drømmer jeg dog denne Sinde?
Jeg staaer i Biergets Dyb — og skal tilbage,
Imens saa vide mine Tanker rinde.

En liden Stund vil jeg i Øie tage
Dog denne Hule først. Saa dybt ei atter
Jeg kommer sikkert mine Levedage —

Og ei i Graven selv; min Grav omfatter
Den tynde lille Skorpe nær ved Lyset,
Bedækket af de grønne Blomstermatter.

Men her betages jeg af Undergyset
I Jordens Indvold, i granitne Hule.
Dog har mig Dybden ei fra Bunden kyset.

Nu skal mig længer ei Afgrunden skiule,
Jeg maa tilbage. Himmel! men jeg trættes.
Hvorledes kommer man af denne Kule?

Kun ved at Foden over Foden sættes.

Men alle disse Stiger? Knæet bæver;
Ved ingen Hielp den lange Klavren lettes.

Dog alt som meer jeg mig af Dybet hæver,
Tilbagekommer Styrken, kommer Modet.
Nu staaer jeg fro igien i Stollen snever.

Men hedt i Aarerne mig koger Blodet.
En Kaabe vil jeg hurtigt om mig kaste,
Og Huen trykker jeg dybt ned paa Ho'det.

Nu giennem mørke Gang vi atter haste
Til Lyset. Ak! der kommer det, det blaaner
Igiennem Aabningen af Fielde faste.

Det tykkes mig, som flere klare Maaner
Bestraalte Jorden; men det er kun Dagen,
Hvis rene Glands det røde Blus forhaaner.

Nu trænges ikke meer til Fakkeltagen,
Til under Hvælvingen sin Hals at bøie.
Til slig en Reise gør jeg neppe Magen.

Men ofte skuer jeg med Siælens Øie,
O Kongsberg! i dit frygtelige Giemme
Fra grønne, solbestraalte Siællands Høie,

Og glæder mig — saa sikker og saa hiemme.

KIRKEN I DRAMMEN.

Selsom rørt jeg blev til Mode,
Da jeg ind i Kirken kom.
Atter jeg mig træde troede
For min Barndoms Helligdom.
Jeg ved Norges fierne Bierg
Troede mig paa Fredriksberg.
Giennem Vindvet skinte Solen,
Mens jeg sad hos Blom i Stolen.

Mindet paa sin Englevinge
Da besøgte mig forvist.
Orgelet jeg hørte klinge,
Men saae ingen Organist.
Da, min salig Fader! du
Venligt stod for Skialdens Hu.
Følelsen mig overvælded,
Du var hos din Søn paa Fieldet.

Skibet, som nu ikke længer
Findes i min Kirke der,
End i Drammens Kirke hænger;
Ja, jeg saae det atter nær,
Som i Barndoms glade Dag,
Vaie med det danske Flag:
Hvide Kors — et venligt Møde —
Uforandret paa det Røde.

Sikkert aldrig jeg forglemmer
Sangen fra det norske Chor;
Disse klare Drengestemmer

Med den varme Kingos Ord
Til den skønne Melodie,
Som gør Siælen hellig fri,
Gienklang af den Kraftens-Ode:
»Nu vel an! vær frisk til Mode.«

Styrket Kirken jeg forlader
Ved den fromme Talers Kraft.
Nu Farvel, Aand af min Fader!
Hvis Besøg min Aand har havt.
Snart igien ved Vandringsstav
Daglig hilser jeg din Grav.
Hvis du leved, var tilstede —
Hvor min Fryd dig vilde glæde!

TILBAGEBLIK.

Naar jeg fra min lave Dal
Og fra Bakken ved Slottet til Søen henskuer,
I den muntre Lindesal,
Under Grenenes hvælvede Buer —
Ha! da mindes jeg med Lyst
Hine Klipper, som stolte, som vældige stande,
Trodse Vind med blottet Bryst,
Hilse Solen med skaldede Pande.
Ja, da mindes jeg det Field,
Hvor jeg mig befandt saa vel;

Hvor jeg under Himlens Blaa
Stod paa Skrinten og Sletterne saae.

Naar jeg drikker af min Bæk,
Naar jeg smilende drømmer ved rislende Kilde,
Ved den fulde Rosenhæk --
O, da mindes jeg Fossene vilde,
Som med uophørligt Brum,
Medens Regnbuen hvæives i evige Taage,
Slaaer et steds fornyet Skum
Giennem Stenenes kløftede Kroge.
O, da mindes jeg den Flod,
Hvorved norske Bonden stod,
Hvor han glædte Skialdens Hu
Med det stolte, fortrolige Du.

Naar jeg sidder i min Kreds
Mellem Venner fra Ungdommens fagreste Dage,
Naar jeg skuer der tilfreds
Paa de bortfløine Timer tilbage —
O, da glemmer jeg vist ei
For den Danske den Norske, som venligt i Møde
Kom mig paa min Manddoms Vei,
Som en Yngling i Morgnen hiin røde.
Hvad jeg søgte, der jeg fandt,
Dølen Skialdens Hierte vandt.
Iduns Drik af Kampe-Field
Viger ikke, Castale! dit Væld.

VED MIN CHARLOTTES GRAV.

Marts 1835.

I Herrens Navn!
O, Gud! din Villie skeep.
Lindre vil du mig mit tunge Savn
Og min dybe Hiertevee.
Snart forestaer
En ung og deilig Vaar;
Men aldrig, aldrig meer
Mit elskte Børn jeg seer.
Ingen yndig Rose rød
Dufter for min Lotte sød;
Thi hun er i Gravens Skiød.

Veninders Flok
Bandt Hyacinther blaae;
I din Haand og ved din blonde Lok
Lagde man de Blomster smaae.
De fulgte med
Til sidste Hvilested;
Dem tidlig Aaret gav,
De sank i Ungdoms Grav.
Ak, men i den sorte Jord
Haabet ei med Blomsten foer;
Hisset er en evig Flor.

I Gravens Hiem
Sank ikke hver en Blomst:
Stiernelilien tindrer freidig frem,

Klar, ved Haabets Atterkomst.
Ja, hulde Siæl!
Dig bandt ei Kistens Fiæl;
Du svæver, salig blid,
En himmelsk Engel hvid.
Og naar Aftnen stunder til
Tidt du mig besøge vil,
Lytte til mit Strængespil.

Dit Liv var kort,
Saa snelt du os forlod.
Ak! den bratte Død dig kaldte bort,
Da du Livet først forstod:
Da Moder-Ro
Dig gjorde Sindet fro;
Da huuslig stille Lyst
Husvalede dit Bryst.
Sidste Juul jeg til dig kom
I din Moder-Helligdom.
Nu staaer Stuen kold og tom.

En sielden Aand,
Som vifted i dit Siv,
Yndigt ledte dig ved Kunstens Haand
Giennem et uroligt Liv.
En herlig Sti
Dig aabned Poesie;
Og, Lotte! hvor du gik,
Der tonede Musik.
Selv Terpsichore til Dands
Laante dig sin lette Krands.
Yndig var din Ungdomsglands.

Til fjerne Land,
Som Gubber tidt ei saae,
Reiste du saa ung fra Fædrestrand
Over Østersøen blaa.
I fremmed Stad
Du med din Fader glad
Begeistret, henrykt gik
Med videlystne Blik.
Kunsten aabned dig sin Skat.
Ak! nu har du Alt forladt
I den ravnemørke Nat.

VED FREDERIKE BRUN-MÜNTERS GRAV.

Marts 1835.

Dig røved ei med Ungdomsvaar
En grusom, bitter Skiebne Livet;
Nei, venligt Gaven blev dig givet
Af mange glade Herrens Aar.
En yndig Vaar, en Sommer, Høst
Lod Kunst dig og Naturen smage;
Først i de kølde Vinterdage,
Da isned Engelen dit Bryst.

Som yndig Mø saa tidligt alt
Du tro dig Kunstens Datter viste,
Og paa den store Digters Kiste
Din tunge Veemodstaare faldt.

Ei kiendte Danmark ham endnu,
Men du ham, Frederike! kiendte:
Da Døden ned sin Fakkell vendte
Mod Danmarks Ewald — sørged du.

En Sommer skøn vi sammen kom
Til Oldtids Grav, hvor stedse Livet
Er Munterhedens Farve givet:
Til det udødelige Rom.
Med dig jeg Gravene besaae;
Men Sorgen let jeg kunde glemme
Ved Idas klare Sangfugl-Stemme,
Hvor Thorvalds Marmordigte staae.

I Danmark atter jeg dig fandt,
I Siølunds grønne Bøgelunde,
Hvor Aser deres Hiem gienfunde,
Hvor Alferne Violer bandt.
Der bragte jeg dig mine Smaae,
Der elskede du min Charlotte,
Som hviler i den mørke Grotte,
Hvor ogsaa nu din Seng skal staae.

Sov sødt, du Elskede! sov sødt!
O, saliggiorte Aand! forklaret —
Det er mit Hierte aabenbaret —
Du har alt hist Charlotte mødt.
Til Camma strax hun bragte dig.
I Aftenrøden eders Vinge
Skal som en Æolsharpe klinge,
Naar saligt I omsvæve mig.

Af FYENSREISEN.

Digtekrands.

Forsommeren 1835.

DIGTEREN PAA KIRKEGAARDEN.

Du smukke grønne Kirkegaard!
Som Dreng jeg spøjte mellem dine Grave;
Hvorfor igien i denne Vaar
Besøger jeg saa tidt din Have?
Vel længe laae her flere kiære Døde;
Men Hiertet lægtes, det holdt op at bløde.

Vil ogsaa denne Vunde læges snart?
Nei! altid vil den bløde, som en Kilde —
Men af en sund, en egen Art,
Thi denne Veemod kan ei Kraften spille.
Naar jeg min Længsel Taareoffret bringer,
Da voxe stærkere mig Siælens Vinger,

Og hæve mig med Kraft i Sky
Til skønne Syn, hvorfor ei Aanden gyser;
Thi alle Tvivlens Taager flye,
Naar Hiertets Stjerne klart i Natten lyser.
Og ved de stærke Glimt, Begeistringsluer
Hos Gud blandt Engle jeg min Lotte skuer.

Men, ak! min Skiebne var dog tung.
Naar slig en Siæl den skønne Jord forlader,
Saa rigtbegavet, elskelig og ung,
Da smeltes Digteren, naar han er Fader,

Da planter han ved Morgen-, Aftenrøde
Sin Veemodslilie, hvor Glædesrosen døde.

Tidt spørger jeg: Hvi skal du leve fort,
Du, som alt længe glædte dig ved Livet,
Og hun — den Unge — maatte bort,
Kun tre og tyve Somre givet?
Den fiirogtyvende saa venlig kommer,
Men Lotte nyder meer ei nogen venlig Sommer.

O, I Kiærminder lyseblaae,
Som staae i Søndermarken der i Klynge!
Saa himmelfarvede jeg eder aldrig saae,
Kom, lader jer i Krands om Graven slynge.
Tidt sang hun mig, mens Aftenstiernen blinked:
»Vergisz mein nicht, wenn dich die Freude winket.«

»O, legt mich nicht in's dunkle Grab,«
Sang ogsaa yndigsødt den Dyrebare;
»Nicht unter die grüne Erd' hinab!«
Min Taare randt, skøndt ei jeg frygted Fare.
Ak, alt for snart ved hendes Dødningbaare
Forstod jeg dig, min Anelse, min Taare!

I smalle sorte Kiste lagt
Al Jordens Liv og Lyst hun har forsaget,
Og venter i den hvide Dragt
At vorde Støv, hvoraf hun jo er taget.
Nei, Smerte! nei! Det Bedste blev ei røvet;
Ei hendes Aand og Siæl tilhørte Støvet.

De kom fra Gud, de gik til Gud.
 Ak — skal jeg dem forklaret hist gienkiende?
 Lyksaliggjør mig Almagts Bud?
 Naar dette Liv er endt — gienseer jeg hende?
 Bort, feige Tvivl, som ængsted mine Tanker!
 Mit Ønske! bliv et Haab — mit Haab! et Troens Anker.

 PINDSEFESTEN.

Hvad lyder høit paa første Pindsemorgen?
 Der er et mægtigt Orgel jo i Borgen.
 Her, hvor mit Kammer vender ud til Gangen,
 Mig møde Psalmelyd og Kirkesangen.

Skiønne Toner,
 Velbekiendte,
 Himlens Zoner
 Dem udsendte

Fra Udødeligheds Lande,
 Trøst for Jordens Skyggestrande.

Ja — Lyden er ei Phantasiens Foster;
 Thi Slottet var i gammel Tid et Kloster,
 Og derfor Kirken, som man den har funden,
 Endnu med Slottets Gang er nær forbunden.

Ind jeg træder.
 Siæl og Øre
 Orglet glæder.
 Jeg kan høre

Tonerne, som blev tilbage,
 Fra min Barndoms første Dage.

Man siger: Intet snelt, som Tonen, svinder,
At det gaaer den, som Kilden, der bortrinder,
At det gaaer den, som Rosen i sin Sommer:
Den visner snarlig, og en anden kommer.

Nei! den samme,
Som min Flamme
Først antændte,
Atter vendte

Uforandret her tilbage
For min Trøst og for min Klage.

Os om en hellig Biskop Saxo melder;
Om Tonen det, som om hans Liigdragt gielder:
Den samme Duft, da Seklet var henrundet,
Som i hans Hauge, blev i Kisten fundet.

Saadan høres
Ogsaa Klangen;
Saa hidføres
Atter Sangen;

Lange Taushed ei den matter,
Martsviolens dufter atter.

Livsalig Pindsefest! igien du hyldest;
Den aandelige Lyst dig ene skyldes,
Og Siælens Mai saa grønt, paa Englevinger,
I Kirkens Skyggehvælvinger udspringer.

Kiærlighedens
Roser rødme
Nu med Edens
Bedste Sødme.

Som en Taare Kilden rinder,
Frelser! paa dit Livs Kiærminder.

Fra den Tid Lotte bares bort paa Baaren,
Er Kirken vorden mig saa kjær, som Vaaren.
Jeg synes: mig den Salige besøger
I Herrens Huus; og det min Tro forøger.

Hulde Sommer!
Ned i Vrimlen
Englen kommer
Hist fra Himlen,
Smiler kjærlig til sin Fader
I de gamle Stolestader.

Hun sidder der, hvor Skyen sig udfolder,
Som Raphaels Engel, Nodebogen holder.
Saaledes er jeg her ei længer fremmed:
Hvor Kirken er og Graven — der er Hiemmet.

AFTENVANDRING.

Jeg vandrer langs ad Aæns Bred —
Fuglene de siunge —
Jeg mindes hendes Hvilested,
Hvor hun sover ene.

Skøn er Somrens Blomstersti —
Fuglene de siunge —
Lottes Sommer er forbi.
Hist hun sover ene.

Som Rosen rødmed hendes Kind —
Fuglene de siunge —
Den blegned i den skarpe Vind;
Nu hun sover ene.

Fagre Ungdom brat forsvandt —
Fuglene de siunge —
Som Aftenrødt bag Skovens Kant.
Nu hun sover ene.

Men med en mere deilig Sang,
End Fuglene de siunge,
Hun glædte mig saa mangen Gang,
Før hun slumred ene.

Mig synes ofte til min Trøst —
Fuglene de siunge —
At høre hendes klare Røst,
Skøndt hun sover ene.

Hun svæver ofte mig som Alf —
Fuglene de siunge —
Fylgie fra Valaskialf,
Skøndt hun sover ene.

Som Melpomene kommer hun —
Fuglene de siunge —
Til mig i min Digterstund,
Skøndt hun sover ene.

Ophelia hun svømmer nær —
Fuglene de siunge —
Ved de gamle Piletræ'r,
Skiøndt hun sover ene.

Som muntre Clärchen, Lotte! tidt —
Fuglene de siunge —
Staaer du for mig sødt og blidt,
Skiøndt du sover ene.

Som blege Thekla synger du —
Fuglene de siunge —
»Jeg levet har og elsket! Nu,
Nu jeg sover ene.«

Er Døren lukt, og Lyset slukt —
Fuglene de siunge —
Da er den glemt, som ude er lukt,
Mens hun sover ene.

Men aldrig din Erindrings Lys —
Fuglene de siunge —
Mig slukkes, før i Dødens Gys.
Ei du sover ene.

DET STORE CRUCIFIX I SORØ.

Noch steht in wunderbarem Glanze
Der heilige Geliebte hier.
Gerührt von seinem Dornenkranze
Und seiner Treue weinen wir.
Novalis.

I en forfænglig Sommeralder
Var Crucifixet mig imod;
Jeg raabte: Smagen, Modet falder,
Og Skønhed flyer for levret Blod.
Hvor herligt dog betvang Hellener
En skummel, fæl Melancholie!
Ei kiender slige Sørlescener
Den nordiske Mythologie.

Og Schiller savned græske Guder,
Goethe foragted Christnes Gud.
Iisblomsten stod paa Hyttens Ruder,
Og Skialden lød — et Digterbud.
De Billeder fra Barndomsdage,
Som henrykt han i Kirken saae,
I Taager traadte de tilbage.
Han vilde kun i Solen staae.

Den sandselige Skønhed blændte
Mit Øie med letfærdig Svig;
Jeg Crucifixet Ryggen vendte,
Som Retterstedet med et Liig.
Men Høsten kom, med den kom Sorgen,
Og Blomsten svandt paa Skiebnens Bud —
Da raabte jeg med Luther: Borgen,
Den faste Borg er ene Gud!

Jeg lærte Lidelsen at kiende,
Og da blev Jesus ret mig kiær,
Jeg vilde ham ei Ryggen vende,
Jeg følte mig ham atter nær.
I Smertens Timer han mig trøsted,
Og han fornyede min Daab,
Da saligt han mig fyldte Brystet
Med det guddommelige Haab.

Og kiælen ei, og ei som Daare
Jeg skiulte for mig selv — min Død.
Og jeg foragted ei min Taare;
Den Stærke selv bør være blød.
Et Field er ikke Mandens Styrke,
Den sande Kraft i Hiertet boer;
Men den, som ei sin Gud kan dyrke,
Den kan ei heller være stor.

Ei længer jeg for Graven gyste;
Den tyktes mig en Helligdom.
En Straale mig i Natten lyste,
Som ei fra Solens Lue kom.
Den varmed atter isnet Hierte,
I Ængstelser den skienkte Trøst.
Da følte jeg: en hellig Smerte
Forvandler sig til hellig Lyst.

Og da jeg min Charlotte smile
Saa saligt efter Døden saae,
Skjøndt truffet af de bittre Pile,
Da kunde Korset jeg forstaae.

Da jeg forstod den Tornekrone,
Der har i Livet tabt sin Glands,
Men hisset i en bedre Zone
Udspringer til en Rosenkrands.

Men skiøndt jeg rørt mig Korset nærmer
Med barnlig og med smeltet Hu,
Skal jeg dog aldrig vorde Sværmer,
Du blide Christ! saa lidt, som du;
Ei kaste Stenen paa min Broder.
Naar han en himmelsk Fader troer,
Da favner han vor fælles Moder
Med Kiærlighed — den skønne Jord.

Og Jorden aldrig jeg foragter
Med plumpt og daarligt Barbari,
Fordi et Maal jeg eftertragter,
Som findes ei paa denne Sti.
Jeg vil ei hulde Billed dadle,
Fordi det lider af en Rift;
Men Lidelsen selv vil jeg adle
Til Heltemod og til Bedrift.

CARL HEGÉR.

Januar 1836.

Min Melpomene atter mig
Henvinker fra de muntre Glæder
Til Kirkegaardens øde Steder;
Hun bag Cypressen sætter sig.

Jeg følger min Gudindes Vink
Med Harpen i den stille Time,
Da Klokkerne ved Midnat kime;
Jeg stemmer den ved Stjerneblink.

I Lykkelige, som er vant
De røde Roser kun at plukke,
Og som i Elskovs kiælnes Sukke
Blot eders Sorg og Veemod fandt!
O, glæder jer ved Cithrens Klang;
Jeg vil ei eders Taarer lokke.
Og I, letsindigkolde Flokke!
Bortvender Øret fra min Sang.

Men du, som mistet har en Ven,
Den du i Eensomhed begræder
Med Stirren paa de tomme Steder,
Hvor aldrig du ham seer igien!
Ved grønne Piil med Stammen huul,
Jeg letter dit og eget Hierte.
Naar Sangen tolker Støvets Smerte,
Da vorder Ormen Sommerfugl.

En Psyche, som vor egen Siæl,
Den sig mod Evigheden svinger
Paa Troskabs og paa Haabets Vinger;
Og Graven blier en Milepæl,
Et venligt Varsel paa vor Sti,
Men som ei Pilegrimmens skrækker,
Thi Runen siger, som den dækker:
End er ei Vandringsen forbi.

»Hvem, Sanger! da begræder du?«
Ak, jeg min Ven begræder ikke;
Min Troskab kun i Taareblikke
Til Himmelen ham følger nu.
Ulykkelig var ikke han;
Et herligt Liv — det har han levet.
Hans Navn har Sandhedsgriflen skrevet
I Jordeslægtens Adelstand.

Thi Perle var han i sin Tid.
»Hvad var han? Statsmand? Kunstner? Digter?
»Helt? kraftig Borger? Hvortil sigter
»Beundringen? Hvad var hans Id?«
Han var en Ven, du stærke Mand!
Han elsked som sig selv sin Næste,
Han var en Ven i Ordets bedste,
I Ordets skønneste Forstand.

Ja, Aandens Kraft paa svage Jord!
Du hører til dens bedste Skatte;
Men — Siælen, som kan Aanden fatte,
Dens Kraft er ikke mindre stor.
Og sieldnere jeg denne veed;
Thi Egenkiærlighed vil handle,
Men til Beundring sig forvandle,
Det kan kun reen Uskyldighed.

Den christelige Engledyd,
Som Kiærlighedens Kraft bevæger,
Den eied, dyrked min Carl Heger,
I den bestod hans Jordefryd.

Og derfor, mens en Mindeblok
Jeg reiser ham i Dødens Have,
Jeg veed, fra Nordcap indtil Trave
Begræder ham en Venneflok.

Naar Normænd kom til Bakkehuus
I vor Forenings skønne Dage,
Og naar man Afsked skulde tage
Med Sletten ved det sidste Kruus,
Da trykte Heger deres Haand,
Mens Rahbek Afskedsharpen stemte.
Ei Rein, og Zetlitz, Sagen glemte
Den ædle Danskes Broderaand.

Du stolte Bentzon! naar med Iil
Du kom, med Aandens store Gaver,
Fra dine Penge, dine Slaver,
Du trængte til Carl Hegers Smil.
Du lunefulde, varme Pram,
Som steds paa dine Venner skiendte,
Mens stærkere kun Flammen brændte!
Du elsked og du agted ham.

Du ædle Thomas, som ei var
En vantro Thomas, thi du troede
Paa Adel, som i Hytten boede,
Drak Digter-Viin af ringe Kar!
I Smidstrup ved din Bondestak
Sad ofte Carl med dig saa silde,
Og takked dig for Høstens Gilde;
Og du var stolt af denne Tak.

Ja, selv ved Tydsklands fjerne Spree,
Ved Velsklands mere fjerne Tiber
Dyb Følelse den Broder griber,
Som ei skal meer sin Broder see.
En hellig Vennetaare flød,
O Steffens! fra dit Digter-Øie,
Og over Marmoret sig bøie
Vil Thorvald ved Carl Hegers Død.

O I, som mangel Fredag sad
I mangt et Aar med venligt Øie,
Min ædle Hauch! og du, min Boye!
Med ham og mig — Fiirkløverblad;
Nu aldrig vi beundre meer
Det Lunes Kraft, hvormed han taled,
Og — smaat som Chodowieckis — maled
Sit Billed, fuldt af Character.

Den sidste Sommer, som var din,
Jeg paa en fremmed Ø dig favned.
Ak! ofte vil du vorde savnet
Af Laub og Birch og Seidelin.
Hos Christian sad jeg med min Ven,
Vi vandred ud, naar Dagen heldte.
Maaskee gienseer jeg lille Bælte,
Men aldrig — ak! — med Carl igien.

Fleersidigt, Carl! var dit Genie,
Ei skabt til Jorden at berige,
Det var det imodtagelige,
Som styrker med sin Sympathie.

En Stjerne var du ikke selv;
Men fra det Nære, fra det Fjerne
Stod Billedet af hver en Stjerne
Med Blinken speilet i din Elv.

Først Skuepladsen var dig kjær,
Du elsked den i Ungdomsdage;
Dit skønne Ansigt kunde tage
Let Minen, Trækket af Enhver.
Paa Fredensborg hos Rosing nød
Du sielden Fryd. Du saae ham træde
Paa Scenen til de Danskes Glæde,
Og du begræd hans Kunstnerdød.

Naar Mynster fra de Syge kom,
Og følte selv sig syg at være,
Men skiulte det for sine Kiære,
Da saae han sig i Hallen om;
Og fandt han da den gamle Ven,
Da smilte han, glemt var hans Møie,
Thi Blikket i dit Venneøie
Gav ham sin Munterhed igien.

Hos Clemens sad du tidt, og lod
Ham grave paa sin Kobberplade,
Og jubled, naar af sorten Flade
Det skønne Billed tro fremstod.
Med Holbøll du i Haugen gik,
De sieldne Planters fromme Pleier;
Og ret som blaae Forgietsmigeier
Da blomstred eders egne Blik.

Du vakled ei ved Tidens Frist,
Du hylded ikke Modetonen,
Du æred dybt Religionen,
Og du tilbad den høie Christ.
At vorde Christi Tiener — o,
Det var din store, bedste Tanke!
Men modløst monne Hiertet banke;
Der mangled dig Selvtillids-Tro.

Elskværdige Beskedenhed
I Ubeskedenhedens Dage!
Ei med sig selv til Takke tage!
»Jeg veed, at jeg slet Intet veed,«
Som Socrates du sagde from.
Selv hialp du Andre med at lære,
Der længe Kirkens Hyrder ere;
Men selv du blot som Lærling kom.

Jeg end den ædle Münter seer,
Da han paa Bakkehuset søgte
Sin Lærling, og med Rahbek spøjte:
»Vi kan ham ikke lære meer.
»Han nærmer sig sin Manddoms Aar,
»Nu maa han ikke længer tøve,
»Aflægge dristigt os sin Prøve.
»Jeg ham den bedste Lykke spaaer.«

Men, Carl! du tog i Haugen Flugt,
Og syntes næsten, det var værre,
End Adam, nogen for Vorherre,
Da nydt var den forbudne Frugt.

Du blev ei Præst. Med Siæl og Aand
Discipel til din Død at være,
Det var din Glæde, var din Ære.
Med Biblen døde du i Haand.

O du, som foer til Themsen hen,
Men kommer snart igien til Sundet;
Du, som har Gammel-Hellas fundet,
Du finder ei en gammel Ven.
Dit Øie, som saa venligt leer,
Men vædes, naar en Broder sukker —
Iblandt Etruskers Askekrukker
Ei Brøndsted finder Heger meer.

Hans Aske hviler selv nu hist
Paa Fredriksberg ved Kirkemuren;
Men næste Foraar vil Naturen
Den smykke med sin Rosenqvist.
Hans Been er lagt ved Rahbeks Been
Og ved den elskte Cammas Side;
Og, Lotte! — hisset staaer din hvide,
Din lille Marmor-Mindesteen.

Huldt var dit Liv, min Broder! huldt!
Du ønsked tidt med blide Blikke
Dig landlig Bo; den fik du ikke,
Men Gartner blev du ligesuldt:
I Aandens Hauge Gartner gik
Du der, hvor Christian Viisdom søger;
Næst Venner meest du elskte Bøger,
Og hvad du ønskede dig, du fik.

Og mange Traade der dig bandt.
Din Adler — I var Ungdomsvenner;
Din Fyrste fandt en ædel Tiener,
En Ven du i din Fyrste fandt.
Og han, der alt som Barn var din,
Han dig den sidste Ære viste:
Han stod som Biskop ved din Kiste,
Han fældte Taarer ved dit Skriin.

Ei nævner jeg med Navne nu
De sørgende, de tause Qvinder,
Ak! dine Dages troe Veninder,
Som med din Død bedrøved du;
En dybtnefbøiet Søster dog
Har Mindesangen ei forgiettet,
Og hende heller ei, som fletted
Dig Krandsen til dit Kistelaag.

Saa sov da vel! Min Harpe lød
Ei her som Suk fra saaret Hierte;
Din Afsked volder ingen Smerte,
Skjøndt vel vi græde ved din Død.
O, den var skøn! Sødt sov du ind
Med Biblen i dit stille Kammer.
Da Døden slukked dine Flammer,
Stod Haabet i det sidste Skin.

TIL MIN VEN PETER OLUF BRØNDSTED.

Paa hans Fødselsdag.

Det Baand, som knyttet i Livets Vaar,
Ei let sin Styrke mister;
Bedst mindes vi vor Ungdoms Aar,
Erindringen ei brister.
De Blomster, som Baandet sammenbandt,
Af dem vel visned mange;
Men de var ikke Tidens Tant,
I Himlen atter de Haugen fandt
Paa Evighedens Vange.

Og mange Blomster staae endnu,
Som dengang kun var Knopper;
Ei skue vi med sorgfuld Hu
Paa Tidens visne Stubber.
Selv bære vi Hiertet i vort Bryst,
Min gamle Ven! med Ungdomslyst,
Skiøndt Haarene vel graane;
Med sunde Blik vi Livet see,
Endnu i Solskin kan vi lee,
Og sværme ved Guds Maane.

Vi fandt hinanden i fremmed Land
Ved Elbens fjerne Kyster,
Langt fra den kiære Fædrestrand.
Germania var vor Søster.
Paa Dresdens lange Marmorbro,
Der, Brøndsted! ofte stod vi To

Og saae Naturen virke
I Aftenglands, i Morgendunst;
Og Hallen vinked os til Kunst,
Til Sang den skønne Kirke.

I Weimar hilste vi store Skiald,
Hvem meer ei Jorden eier.
Vi skued Tydsklands dybe Fald
Og Heltens stolte Seier;
I Notre Dame vi siden saae
Med Scepter ham i Purpur gaae
Med Hertug og med Greve.
Paa Sanct Helena nu en Steen
Bedækker slet og flad hans Been.
Vi mindes ham, vi leve.

Og hist bag Alpernes Kæmpemuur
Vi atter os gienfunde,
Hvor dobbelt yppige Natur
Beriger sine Lunde.
Hvor Cicero, hvor Cæsar gik,
Der stode vi med Tankeblik;
Og hvor ved Arno grundet
Er yndigskønne Blomsterstad,
Der skiltes vi saa kiærligt ad,
Og fandtes igien ved Sundet.

Men længe først, min ædle Ven!
Hver fulgte tro sin Muse:
Du fandt Oldgrækenland igien
Bag længst nedfaldne Huse;

Og jeg i Nordens fjerne Kant
Den gamle Bragis Harpe fandt.
Den havde ligget længe;
Men den var Gudens eget Værk,
Endnu den var saa kæmpestærk,
Jeg gav den nye Strænge.

Og nu har jeg den skønne Trøst,
Hvor Sundets Vover flyde,
At jeg med dig kan Livets Høst
Som Livets Foraar nyde.
Nu i den kiære Axelstad
Os Rummet skiller meer ei ad,
Og Kampen veg for Freden.
Og Tiden med sin plumpe Haand
Ei sønderslide kan de Baand,
Gud bandt for Evigheden.

HØSTPSALME.

Bryd høit med Lovsang ud!
Stem, Hierte! Mund og Tunge.
Nu takker Alle Gud,
De Gamle med de Unge!
Paa Sletten i vort Land
Staaer rige Stak ved Stak.
Hvad Gud giengives kan,
Er Lovsang kun og Tak.

Hvor Morgenlærken sang,
Ei Leen længe tøver,
Og under muntre Klang
Faldt blomstersmykket Kløver.
Mon en Smaragd saa grøn
I Kongers Krone staaer?
Vort Arbeids rige Løn
Gav et velsignet Aar.

Frem spired Ax ved Ax,
Ei brudt af Stormens Harme;
De svulmed kraftigt strax
I Middagssolens Varme.
Rigt dækte de vort Muld,
Huldt smykte de vor Egn;
De blev til Bondens Guld
I herlig Foraarsregn.

Og see vor Abildgaard
Med sine Ædelstene!
Rubin, Topasen staaer
Bag Løvets tunge Grene.
Da Markens Leer klang
(Det var en nyttig Leg),
Da topped sig ved Sang
Utallig Neg ved Neg.

Men glemmer heller ei
En bedre Høst at finde!
I Hiertet var en Mai,
Som aldrig gaaer af Minde.

Der Himlens Sædemand
Nedkasted — skiær og reen —
Sin allerbedste Sæd,
Og den faldt ei paa Steen.

Dens Sommer var ei kold;
Ved Salighedens Kerte
Tifold og hundredfold
Den spirer i vort Hierte.
Men Hiertet har kun: Ak!
Og Øiet har kun Graad;
Vi bringe dig vor Tak,
O Fader! i vor Daad.

CHRISTIANE.

1.

VED HENDES GRAV.

Visselulle nu, Barnlil!
Sov nu sødt, og sov nu længe,
Skiøndt din Vugge stander stil,
Uden Duun og uden Gænge.

I din Sommers første Tid
Storm ei hvined over Stubben;
Morgenen var blaa som blid,
Da som Blomst du sprang af Knoppen.

Frisk som Rose blussed du
I din Skiønheds feire Dage.
Atter vorder ung min Hu,
Naar paa dem jeg seer tilbage.

Da med os hver Hyttens Giest
Christianes Fødsel signed;
I den muntre Rosenfest
Selv hun sine Roser ligned.

Juli! du i Aar oprandt
Ung, som før, med Rosenrøden —
Christiane du ei fandt,
Livet skifted om med Døden.

Hulde Roser samme Glands,
Som i hendes Ungdom, viste;
Men de skienkte kun en Krands
Til den Bleges sorte Kiste.

Visselulle da, Barnlil!
Som nu sødt, og sov nu længe,
Skjøndt din Vugge stander stil,
Uden Duun og uden Gænge.

Som Aladdin staaer din Ven —
Halvt Aarhundred snelt bortilte —
Tænker paa den Tid igien,
Da til første Sang du smiilte.

Stedse, til du mig forlod,
Mine Sange var dig kiære;
Ja, din Aand min Aand forstod,
Og min Ære var din Ære.

Naar jeg nu har endt en Sang,
Søger, efter gamle Vane,
Dig — da lyder Harpens Klang
Aldrig meer for Christiane.

Ved din Grav, til sorgfuldt Sind,
Harpen toner svagt og ene,
Som en vildsom Nattevind
I de vaade Vintergrene.

Visselulle da, Barnlil!
Sov nu sødt, og sov nu længe,
Skøndt din Vugge stander stil,
Uden Duun og uden Gænge.

2.

PAA EN SKIØN SOMMERDAG, KORT EFTER
HENDES DØD.

Solen skinner ikke meer paa dig,
Meget Solskin ei du nød i Livet.
Veemodsfuldt erindres du af mig,
Du til Hustru blev af Gud mig givet.
Kiærligt mindes jeg din Ungdomsvaar —
Der, som Sommerfugl, min Tanke sværmer,
Levende jeg seer den, som i Gaar,
Naar sig Mindet atter Siælen nærmer.

Du var kraftig, du var sund og skøn,
Deilig Rosenknop i Morgenrøden.

Hvilken Forskiel, da du laae i Løn
Bleg, og droges ubevidst med Døden!
End som Moder kan jeg grandt dig see
Med de Smaae — o, hvilken yndig Scene!
Gode Gud! beskyt de kiære Tre;
Christiane slumrer hos den Ene.

End jeg seer dig: Intet du attraaer
For dig selv, du lever kun for Andre.
Og naar Solen høit i Zenith staaer,
»Kiærlighedens Sti« jeg seer dig vandre.
Søde Urter du os hente vil,
Du ved Bordet vil os gierne fryde;
Men du selv — vi faae dig ei dertil,
Vi skal nyde, du vil Intet nyde.

Ak! du var saa ivrig og saa tro,
Men du vandred ei ad Glædens Bane.
End jeg seer dem hist, de gamle Skoe,
Og din brune Kaabe, Morgiane!
Din Aladdin var jeg, skiøndt din Mand;
Og igiennem alle Livets Kampe
Trøstede dig i din Ægtestand
Poesiens underfulde Lampe.

Denne Verden ei du ret forstod,
Derfor ængsted dig for megen Smerte.
Ivrig var du — men du var saa god,
Naar ei spændt, uroligt var dit Hierte.
Nu er Hiertet roligt. Du er glad
Hos din Gud — din Husbond er bedrøvet,

Skiøndt jeg veed, vi kort kun skilles ad;
Salig Aanden svinger sig fra Støvet.

Følg mig som en Skytsaand paa min Vei,
Vift i mine høstliggule Blade,
Smiil i Vaar som en Forgietsmigei!
Aldrig du din Digter maa forlade.
Giv til mangel Sang mig Ild og Lyst,
Lær med Jordens Sorg mig at forsone,
Og naar Døden isner dette Bryst —
Salige! bring mig til Naadens Throne.

DEN HØIERE HIEMVEE.

I Ungdoms Blomsterdage,
Da mig Nysgierrigheden
Hendrog at skue Sydens fjerne Lande,
Da lød saa tidt min Klage
For et forsvundet Eden,
Naar ikke meer jeg saae de danske Strande.
Veemoden monne blande
Sig tungt i Danerskialdens Harpetoner,
Naar Vestenvinden spøjte,
Naar han forgieves søgte
Sit Lands smaragdengrønne Bøgekroner,
Hvor Bonden Leen hvæsser, —
Men fandt kun Pinier, Laurbær og Cypresser.

Nu boer jeg i mit Eden,
Jeg kommen er i Havnen
Af elskte Hiem; men, ak! med Taareblikke
Henstirrer jeg, i Favnen
Af Mindet og af Freden,
I Paradiis — thi Eva er der ikke.
De blege Blomster nikke
Paa hendes Grav med brudte Stilk i Vinden;
Thi grusomt Dødens Engel
Brød hendes Liliestængel,
Og mere bleg end Lilien blev Kinden —
Og Husbond, Sønner, Datter
Forgieves Christiane kalder atter.

Dog ikke hun alene
Forsvandt, — saamange Kiære,
Og slukt med dem blev mangel herlig Flamme.
Og lutter nye Grene
Jeg skuer Træet bæere,
Endskiøndt endnu det er den gamle Stamme.
Vel skønne Navne bramme
I Træets runkne Bark fra 'svundne Dage;
Men unge. Tiørnehække
Hovmodigt dem vil dække.
Skal jeg til deres Forsvar Staalet drage?
Ak, taabelig var Striden;
Hvor kan en enkelt Kæmper standse Tiden?

Og Tiden skal ei standses,
Den rulle skal sin Bølge,
Og Bølgerne skal komme, skal forsvinde.

Men Tiderne skal sandses;
Hvad ei de kan fordølge,
Det er: det Skønnes dyrebare Minde.
Og hist skal jeg gienfinde
Hver ærlig Siæl, som kom mig varmt i Møde.
De ei forviste bleve;
Nei, atter skal jeg leve
I ægte Hiem med alle kiære Døde,
Hvor ei Tidsbølgen triller:
Hos Goethe, Shakespeare, Æschylos og Schiller.

Men dog skal ei min Længsel,
Skjøndt did den Haanden strækker,
I Livets Høst og Vinter mig forkue.
Ei Alderdom er Fængsel;
Skjøndt Sneen Haaret dækker,
Kan Hiertet brænde med en Ungdomslue.
Kiækt i min lille Stue
Vil jeg, som i min Ungdom, Harpen røre,
Og mange Danmarks Sønner
End Hakons Skiald belønner
Ved gierne paa hans Hierteqvad at høre.
Ei gamle Træ er Stubbe;
Homer var Digter, skjøndt han var en Gubbe.

Saa vær, mit Barndoms Hiem! endnu det kiære,
Endskjøndt jeg aner gierne
Lyksaligheden hisset i det Fierne.

TIL ENKEDRONNING
MARIA SOPHIA FREDERIKKE,

da hun i Sommeren 1842 besøgte Frederiksberg igien.

For to og et Halvhundred Aar
Gik her den lille Tiaars-Dreng
Paa Fredriksberg i Kongens Gaard.
Endnu han slog ei Harpens Stræng;
Men høit henrykte Jordens Grønt
Og Himlens Blaa hans unge Bryst,
Og alt, hvad der var stort og skønt,
Betragted han med Digterlyst.

Da kom i Danmarks friske Mai
En ung Fyrstinde som en Fee.
Den Aften Skialden glemmer ei,
Da først han hende fik at see.
Der var en Fryd! Han mindes godt
De Spillemænd med Fløite, Bas;
Forvandlet blev det stille Slot
Ved Feen til et Feepalads.

Men det var ingen hedensk Fee,
Hvis Lune trued Støvets Liv;
I Kirken tidt han fik at see
Med Psalmebog den fromme Viv.
Hun ved sin Fredriks Side sad;
Hun deelte med ham Lykken fro,
Hun for hans Held til Himlen bad,
Hun fulgte ham til Graven tro.

Hvad er i al den Tid der skeet,
Fra Skialden saae dig første Gang!
Det aned ingen Tids-Prophet,
Det rummer ingen Skialdesang.
Nys op den unge Verden stod
Ved Washingtons og Franklins Aand;
Og Frankrig vælted sig i Blod,
Da sønderslidt var hvert et Baand.

Den store Mand, din Fredriks Ven,
Sin store Rolle spillet har;
Paa Sanct Helena sov han hen,
Europa ham for snever var.
Og Grækeren — Alfader! styrk
Hver Siæl, som bønligt til dig seer —
Og Grækeren blev meer ei Tyrk;
Gud veed, om han blier Græker meer.

Og Tidens Bølger vælted sig
Fra Evighedens dybe Skiød,
Og Stormens Haand traf ogsaa dig,
Og mangt et Bolværk sønderbrød.
Men trofast, saligt i din Gud,
Dit kongelige Hierte slog;
Du knælte for hans Almagtsbud,
Den bittre Kalk du lydig tog.

Men Alderdommen Honning har,
Saa godt som Livets unge Vaar;
Igien, Maria dyrebar!
Med rolig Fryd dit Hierte slaaer.

I sund og kraftig Alderdom
 Du seer din Carolina fro,
 Nu Vilhelmine til dig kom;
 Du glædes ved dem begge to.

Paa Slottet med »den lyse Fløi«
 Du smiler atter, som i Fior;
 Og — nær din lille Sommerhøi
 Tilfreds din gamle Digter boer.
 Du yndte tidt hans Ungdoms Sang,
 Og roste ham, naar du ham saae;
 Du vil ei heller denne Gang
 Det lille Skialdeqvad forsmaae.

TIL MIN MARIA LOUISE.

Paa hendes Fødselsdag, den 3die September 1842.

For første Gang i fiir og tyve Aar
 Jeg ikke paa din Fødselsdag dig seer.
 Med Længsel gamle Skiald sin Harpe slaaer —
 Hvad kan han meer?
 Men Strængens Lyd til fierne Kyst ei naaer.

Dog — Siælen ei behøver Harpeklang;
 Thi Datterhietet staaer i Sympathie
 Med Faderhietet, og den Melodie,
 Som Aanden sang,
 Som Himlen os har lært, den høre vi.

Den høre vi, skiøndt Havet os har skilt
Vel hundred Mile med sit mægtige Vand,
Op Fieldet sine Pyramider stilt,
Og salten Strand
Sig langstrakt mellem os henbugter vildt.

Den Due, som hvert Sted at finde veed,
Hvis Englevinge trodser længste Vei ---
Med Brevet om sin Hals — er Kiærlighed;
Den tynges ei
Af Bladets himmelblaa Forgietmigei.

Skiøndt kun en Due, stærk den er, som Ørn.
Hvad Ørn? en Ørn mod den er saare svag;
Den flyver, hvor det bedste Skib blier Vrag,
Til Fader, Børn,
Den spørger ei om Sommer-, Vinterdag.

Veltalende, hvor Tanken vorder stum;
Thi Tanken standser snart for Støvets Aand,
Men Kiærligheden kiender intet Baand
I Tid og Rum,
Og selv i Døden har den Overhaand.

Saa flyv, du Helligaand! flyv til den Bo,
Hvor hun som Viv og Moder Glæden fandt;
Hvor hun har ikke glemt i huuslig Ro
Den Tid, som svandt,
Og dem, som tidligst hendes Hierte vandt.

MENNESKET.

(Efter Claudius.)

Først under Hiertet bærer
Ham underfuldt en Viv;
Han fødes, han begiærer,
Men Gaade blier hans Liv;
Han nyder, han undværer
I Kiærlighed og Kiv;
Han hader, elsker, ærer,
Alt efter Lunets Bliv;
Han glædes, Sorg ham tærer,
Snart haard, snart som et Siv;
Han tvivler, haaber, lærer,
Og bruger Sværd og Kniv;
Og — otteti Aar giærer
Høit denne Tidsfordriv —
Saa maa han Plads hos sine Fædre tage,
Og kommer ei tilbage.

VAAREN.

Man siger, at Vaaren er Ungdommens Ven,
I den sig kun Skønheder samle;
Men dybt i mit Hierte jeg føler, at den
Fornemmelig er for de Gamle.

Hvor Ungdommen blusser, fra Vinterens Iis
Selv Kulden og Mørket maa vige;
Men Elskeren finder kun der Paradiis,
Hvor henrykt han finder sin Pige.

Hvad er vel Kiærminder mod Øinenes Blaa,
Hvis Blikke saa saligt ham saare?
Hvad ere vel Kildernes Sølvbølger smaae
Mod hendes fortryllende Taare?
Hvad er selv en Rose mod purpurne Kind?
Og skjøndt vel en Lilie blænder,
Hvad er selv dens Hvidhed for Elskerens Sind
Mod Skønhedens Liliehænder?

Er Møen tilstede, kun Møen han seer,
Naturen til Nød kun han ændser;
Men er hun forsvunden, og smiler ei meer,
Da føles — Tilværelsens Grændser.
Han stirrer i Maanen, og drømmer, at den
Nedsmiler til ham i hans Fængsel,
Og at den, fortrolig og Elskerens Ven,
Begræder hans ømme Forlængsel.

Vi Ældre, hvis Foraar i Livet forsvandt,
Som sidde tilbage med Bogen —
I Vaaren vi Ungdom og Venner gienfandt,
Og Lunden os lokker af Krogen.
Ei føle vi meer os forladt og forglemt —
Nei, Verden er længer ei fremmed,
Omgivningen har os til Munterhed stemt,
Og lifligt igien er os Hiemmet.

Der staaer han, den gamle, den trofaste Ven,
Den herlige Bøg, saa alene,
Der staaer han, og favner mig kiærligt igien
Med sine fortrolige Grene.
Og Fuglen mig qviddrer den selvsamme Sang
Af Grétry og Schulz; og ved Roden
Slaaer Kilden sin Harpe med selvsamme Klang,
Dens Toner ei støie paa Moden.

End seer jeg, som førend Napoleons Tid,
I Græsset de selvsamme Stater;
Saa frodige, friske, skiøndt fierne fra Strid,
De røde, de blaae Kammerater.
Naturen mig smiler i sød Harmonie;
Min Ild den, min Følelse næerte,
Og lærer endnu mig den Philosophie,
Som den i min Ungdom mig lærte.

Nu opstiger Maanen. Saa herlig den staaer,
Og gyder i Hiertet sin Lindring.
Den vækker ei Haabet om — hvad der forgaaer,
Den smiler en hellig Erindring.
Og alle de Kiære gienfødte jeg seer.
O, Vaar! hvor du bortmaner Sorgen.
Nu oprinder Solen — jeg tvivler ei meer
Om hellig Opstandelses Morgen.

JENNY LIND.

September 1845.

Hvor er min Melpomene flygtet hen?
I Hytten stundom hun mig end besøger.
I Templet muntert kun Thalia spøger;
Naar seer jeg Melpomene der igien?

Hvor er hun dog? hvor er hun vandret hen?
En Reise lang jeg prøved, for at finde
Min Siæls trofaste, kiæreste Veninde;
Men, ak! forgieves vandred hendes Ven.

Thi overalt faldt en prosaisk Snee.
Thalia selv kun sielden med sin Stemme
Fik Sværmen til sit Øieblik at glemme;
I Speil sig Øieblikket vilde see.

Det egne Contrafei kun kaldtes Sandt,
Foragtet blev det Skønne med det Store,
Med Smaating vilde Smaalighed sig more,
Oldtidsbedriften skieldtes: Børnetant.

Da Rygtet lød: I Frankers store Stad,
Der vil du sikkert din Gudinde møde;
Udødlighed hun vækker fra de Døde,
Og hendes ædle Sorg gjør Siælen glad.

Jeg iled did, og hurtig var min Vei,
Jeg haabed Melpomene vist at finde.

Det var en ildfuld, aandefuld Jødinde —
Men, ak! min Melpomene var det ei.

Og stille sad jeg med bedrøvet Sind;
Eratos Lyra vakte sødt mig atter:
Jeg Melpomene fandt i Sangens Datter,
I Nordens Freia — det var Jenny Lind.

O, I som klage: Tiden har ei Sands
For høie Følelser; som Folket laste!
Seer Taaren flyde, skuer Folket kaste
For hendes Fod den velfortiente Krands.

Nei! Harpen hænger, hvor den altid hang
Paa Nordens Eeg; der vil den funkle længe.
Det gielder kun at slaae de rette Strænge.
Ei Melpomene synger Svanesang.

MIT FØDSELSSTED PAA VESTERBRO.

November 1847.

Du ringe Huus! end stander du,
Af faa tilbageblevet,
For bedre Bygning ei endnu
Nedrevet.
Du stander ved Alleens Port;

Og — er den sidste Vandring giort
Bag skyggefulde Linde,
Skal hist min Grav jeg finde.

Mit Fødselshuus, min Kirkegaard —
Trægangen mellem begge!
Det kan i Høst saa lidt, som Vaar,
Forskrække.
Kort er den længste Livets Vei;
Min fattig var paa Glæder ei.
Huldt møder Kirkemuren
Samlivet og Naturen.

See her! i denne Runddeel sad,
Vakt af de gamle Skrifter,
Den unge Skiald og nynnede glad
Om Auka-Thors Bedrifter.
Og Freia selv i kiækt Forsøg
Ham laante Altret til en Spøg;
Og — var man dadlelysten,
Hos hende fandt han Trøsten.

Og her — den Kirkegaard saa nær,
Som alt for snart du søgte —
Sophia! hele Kredsen kiær,
Du spøjte;
Og som en Musa, varmt og blidt,
Begeistred du din Broder tidt.
Her hørte Venner mange
Hans Ungdoms første Sange.

Du kiære Gang! du saae mig fro,
Og dybt af Sorg bevæget;
Men om jeg græd, og om jeg loe,
Du qvæged.
Saa qvæg endnu mig mangel Vaar
Med sølvgraae, som med sorte Haar,
Og bring paa grønne Blade
Min Sang til din Dryade!

TIL KONGEN.

I en Kreds af Kunstnere, som han hædrede ved sit
Bord den 2den April 1848.

Vor Konge! mellem Danmarks Sønner
Du sidder end paa faste Slot;
Til Himlen stige vore Bønner
For dig, du ædle Folkedrot!
Snart du din kiære Stad forlader,
Og stiller dig for Troskabs Hær;
Retfærdighedens hvasse Sværd
For Landet drager Landets Fader.

Dig hilser Kriger, hilser Sanger,
Dig styrker gamle Nordens Aand.
Naar Oprør seer dig paa din Ganger,
Da falder Sværdet af dets Haand.
Hvo vel mod Kongen sig formaster?

Og kom blot Dansken Een mod Ti —
Et vildt, et stærblindt Raseri
Din Ret, dit Kongeblik kuldkaster.

Men rase de, sig selv til Skamme,
Dit Blik har Ild i Hæren vakt,
Og brænde skal den danske Flamme
En holsteensk taabelig Foragt.
For dig skal dine Kæmper stride,
Som Hrolfs — men bedre Skiebne faae,
Thi Leirekæmperne skal slaae,
Og Frækhed skal i Græsset bide.

Gud signe Kongen! Danmarks Qvinder —
Enhver, som føler stort og skønt --
Nu skynder eder: Krandsen binder
Til Frederik af Haabets Grønt!
Ei Raseri kan Manddom skrække,
Snart lønner Seiren Landets Ven;
Da, Fredrik! Danmark skal igien
En Krands af Egeløv dig række.

I Dag for halve Secul siden,
Blev Danmark vakt af Stridens Ild;
Dit Minde svækker aldrig Tiden,
Du anden Vaardag i April!
Thi gamle Kæmpehøie siunke —
Men atter tænder denne Dag,
Til Sværds slag, til Kartovers Brag,
Vor Kraft som en electrisk Funke.

VED FESTEN DEN 14de NOVEMBER 1849.

Naar Ydun rækker Ungersvenden Frugt
Af gyldne Skaal, laer han ei Harpen hænge;
Om Livets Foraarspoesie da smukt,
Om kiælen Elskov tone Harpens Strænge.
Og straalere Solen over Mark og Vænge,
Og smiler Maanen giennem dunkle Skov,
Da siunger han Naturens Priis og Lov
Begeistret, og betænker sig ei længe.

Og i det unge, virkelige Liv
Besøger ham en alderstegen Gubbe,
Men ikke svag, som Øieblikkets Siv,
Thi friske Skud gaae fra den gamle Stubbe;
Ja, Spirer selv til Fremtids Roser knoppe:
Thi det er Hedenold, den stærke Mand,
Der aldrig dør, der aldrig blegne kan.

Og naar han lærer Skialden Sangen ret
Med skarpe Blik i de forsvundne Dage,
Da voxer Modet, og det blier ham let,
Med Harpeklang at standse matte Klage.
Thi Tiden iler ikke, som en Drage,
Med hæsligt Vingeslag, til Livets Skræk;
Men den forfrisker Viisdom, som en Bæk,
Hvis bedste Bølger vende kan tilbage.

Og let da maner Skialden Helten frem,
Som ei er død, som kun i Høien sover,
Og drømmer om: igien til vante Hiem
At seile karsk paa Phantasiens Vover.

Den samme Himmel end sig hvælver over
Det gamle Danmark, Sol har samme Glands,
Og Skovens Eeg endnu den samme Krands;
Thor tordner end i mægtige Kartover.

Og blomstrer Nutid — let besynges kan
Af Skialden da den Ædle, Vise, Stærke,
Der hædret har det elskte Fædreland,
Og tiener Evigheden til et Mærke.
Og som i Marken qviddrer muntre Lærke,
Sig svinger Sangeren til fremmed Egn;
Thi Digterhaugen kiender intet Hegn,
Dens Blomster voxe selv igiennem Vandet,
Igiennem Sneen, giennem Flyvesandet.

Men — reent ud talt — hvad ei er Digter let,
For Digter er Umulighed at øve.
»Saa siig os da: hvad gavner Kunsten slet,
»Og hvad vil Digteren forgieves prøve?« —
Gudinden vi til Sangene behøve,
Som styrker, hvis Veltalenhed er stor:
Yduna — Musen skienke Skialden Ord!
Forgieves uden hendes Hielp han stræber;
Med Blomsten hun berører vore Læber.

Men een Gudinde, som nu i sin Favn
Mig trykker huldt; som kom paa Freias Kærre;
Taknemlighed er hendes skønne Navn:
Hun ildner mig — men hun er stum desværre.
Og derfor er jeg ikke Villiens Herre;

Og derfor stammer jeg ved dette Bord,
Hvor Danmarks Ædle lytte til mit Ord.
Men min Gudinde vil mig ikke saare,
Hun laaner selv den Stammende sin Taare.

Af Hiertet takker jeg i Festens Hal
Min Konge, som høimodigt mig belønner;
Jer, gamle Venner af den gamle Skiald!
Jer, yngre haabefulde Danmarks Sønner!
Statsmand og Borger, Kunstner! — Hør mit Kald,
Hør, Danmarks Skytsaand! mine varme Bønner:
Lad Hver i Kraft og Mod og Gierning stige
Til Held og Hæder for vort gamle Rige.

I hædre mig. Jeg nær ved Grændsen staaer,
Dog end af Mathed bugner Gubben ikke.
Jeg drikker med, et Glas jeg ogsaa faaer,
Thi det er ei mit Gravøl, som I drikke.
Ei Tiden har min Livskraft mig forødt.
Tre, fire Huse herfra blev jeg født;
Men derfra gaaer — vil det Naturens Orden —
Endnu en smuk Allee til Kirkegaarden.

Og nu til Fryd! Europa sande maa:
I Danmark flammer ogsaa Livets Lue;
Men hvad især den Danske har, som Faa,
Er Munterhed, som ingen Farer kue.
Mens Skyerne ved Horizonten staae,
Han feirer Digterfest i glade Stue;
Han pleier Blomster i sin lille Have —
Og dem skal ingen Syndflod os begrave.

Den danske Munterhed er Uskylds Værk,
Og den vil ogsaa sikkert skille Trætten;
Den danske Landsoldat er god og stærk,
Med Munterhed han brugte Bajonetten.
Med Munterhed skal Videnskab og Kunst
Og Borgerdaad forjage skumle Dunst;
Med skumle Dunst forsvinde vore Sorger —
Gud signe Danmark, Konge, Kunstner, Borger!

Anmærkninger.

Side 1, Lin. 8. Skaft, Spyd.

Side 1, Lin. 10. Om Tyr, den unge forvovne Kampgud, kan ses 26de Sang i Nordens Guder.

Side 1, Lin. 11. Til Ordet Thegn giver Digteren i første Udgave Anmærkningen: »Helt«.

Side 2, Lin. 2. I 9de Bind, Side 407 (Anm. til S. 321, L. 13-15) er denne Linie fejlagtig anført: »Hvo blinkede ved Synet«.

Side 2, Lin. 5. Til Svinefylket har første Udgave Anmærkningen: »En Slagtorden som en Svinetryne«.

Side 2, Lin. 13. Til Val har første Udgave Anmærkningen: »Den døende Helt, der gik fra Valpladsen til Valhal«. Egentlig er Valen et Kollektiv og betyder de i Slaget faldne; se 4de Bind, Anm. til S. 58, L. 1 f. n., og S. 175, Lin. 2.

Side 2, Lin. 11 f. n. Hos Saxo er Bruno Odin selv, som i Skikkelse af Haralds tro Kæmpe afstedkommer Striden med Sigurd Ring og volder Haralds Fald i Slaget.

Side 3, Lin. 13 f. n. For sin Kiækhed i Stedet for: . . . hans Kiækhed; denne Sprogbrug forekommer oftere hos Oehlenschläger. — Hildur hed en Kongedatter, som ved Trolddom stadig holdt Kampen mellem sin Mand og sin Fader vedlige, idet hun hver Nat vakte de faldne til Live.

Side 3, Lin. 12 f. n. Hlidskialf, det Odin forbeholdte Sæde i Borgen Valaskjalf, fra hvilket han kunde overskue hele Verden.

Side 3, Lin. 5 f. n. Dreng betyder her efter ældre Sprogbrug Karl, Krigsmand.

Side 4, Lin. 5. Til Stakal giver første Udgave den urigtige Anmærkning: »Staaende Karl, der ei tør sidde med de Andre; Stakkel«. Ordet Stakkel kommer af Stavkarl (Stodder).

Side 4, Lin. 8. Niffelqvalm, den giftige Luft i det slangefyldte Straffested Niflheim.

Side 4, Lin. 3 f. n. Heltesting, Stik af Helte.

Side 5, Lin. 4-3 f. n. Stærkoddens Fader hed Sturværk.

Side 6, Lin. 2. Skulda, en af Nornerne, Skæbnegudinderne.

Side 6, Lin. 14. Hildurs Mænd, Kæmperne.

Side 6, Lin. 2 f. n. Vidar, Odins Søn, kaldes ellers den tavse As. Maaske det er for Bogstavrimets Skyld, at han indføres her.

Side 7, Lin. 10 f. n. Brage, Bragi, Digtekunstens Gud.

Side 7, Lin. 7 f. n. Søstren, d. e. Ursine.

Side 8, Lin. 4. lod Odin raabe; d. e. lod Odin anraabe.

Side 8, Lin. 8. med Klinger slog til begge Sider, d. e. med een Klinge til hver Side; sammenlign Hrolf Krake, 5te Sang: »Af Guld to store Ringe Hrolf bar om hver Arm«; Ørvarodds Saga, 18de Kapitel: »Til hver af Bierghvælvings Sider vare store Aabninger« og adskillige lignende Steder hos Oehlenschläger.

Side 8, Lin. 5 f. n. Oehlenschläger skriver stadig Adjektivet voxne i Stedet for Participiet voxede.

Side 9, Lin. 1. Augustinus, den betydeligste af Kirkefædrene, født 353, død 430 i Numidien.

Side 9, Lin. 6-5 f. n. I Jesu hellige Bedrift, ja selv i den profane Skrift, d. e. i Evangelierne, ja selv i verdslige Bøger.

Side 13, Lin. 1. Om Oehlenschlägers Digte til Ewald se 10de Bind, Anm. til S. 30, L. 1-16.

Side 13, Lin. 10. Sprinkelværket, Gitteret.

Side 15, Lin. 9. Den spartanske Konge Leonidas fandt Aar 480 f. Chr. Helledøden, da han i Spidsen for 300 Mand i Passet Thermopylæ modsatte sig Persernes Indrykning i Hellas.

Side 16, Lin. 7-8. Nu mener man, at Forholdet mellem den svenske og den danske Styrke ved Svarteraa var som 2 til 1.

Side 17, Lin. 12 f. n. Filomee skal vel minde om Filomele, Nattergalens græske Navn.

Side 17, Lin. 5 f. n. Phyllis, sædvanligt Pigenavn i Hyrdeidyller.

Side 18, Lin. 4 f. n. Mogenrøden, Trykfejl for Morgenrøden.

Side 19, Lin. 13. Cecrops var efter Sagnet Stifter af den attiske Stat, hvis Borgere han lærte Skibsfarten.

Side 19, Lin. 14. Bacchus drog fra Sted til Sted og indførte sin Kultus; han kom ogsaa til Indien.

Side 19, Lin. 15 f. n. Olymp, et Bjærg i Thessalien, ansaas for Gudernes Bolig. — Apollo, Digtekunstens Gud.

Side 19, Lin. 14 f. n. Pegasus, Digternes bevingede Hest.

Side 20, Lin. 5. Hippogryphen, Vingehesten, Pegasus.

Side 20, Lin. 8. Troglodyten, Hulebeboeren.

Side 20, Lin. 12. Qvalme staar vel her for Kvalm, Dunst og Larm.

Side 20, Lin. 12-11 f. n. Roland, en af Karl den Stores berømte Kæmper, som faldt i Pyrenærdalen Roncesvalles.

Side 20, Lin. 10 f. n. Horatius Cocles forsvarede efter Sagnet i et af den romerske Republiks første Aar den yderste Ende af Tiberbroen saa godt som ene mod en fremstormende Fjende, indtil Broen var bleven afbrudt bag ham; da styrtede han sig i Floden.

Side 20, Lin. 9 f. n. Colon, det spanske Navn for Kolumbus.

Side 20, Lin. 7 f. n. Svejtseren Winkelried skaffede i Slaget ved Sempach 1386 sine Landsmænd Sejren, idet han banede Vej gennem Fjendernes Række ved at omfatte saa mange af deres Landsespidsere, som han kunde, og bore dem i sit Bryst.

Side 20, Lin. 6 f. n. Werther, Hovedpersonen i Goethes *Leiden des jungen Werthers*; se 10de Bind, Anm. til S. 87, L. 3.

Side 21, Lin. 10. Valaskialf, en Borg i Asgaard.

Side 21, Lin. 2 f. n. Tartarus, hos Grækerne og Romerne Underverdenen, hvor de fordømte straffedes efter Døden.

Side 22, Lin. 1. Lüneburgeren J. A. Schulz kom 40 Aar gammel i Aaret 1787 som Kapelmester til København, hvor han hurtigt opnaaede stor Anseelse og Yndest, saavel ved sin dygtige Embedsførelse og personlige Elskværdighed som ved sine Kompositioner, af hvilke Sangene i Indtoget, Høstgildet og Peters Bryllup gjorde dobbelt Lykke ved deres afgjort danske Tone. Sygelighed nødte allerede 1795 Schulz til at søge sin Afsked og fem Aar efter døde han.

Side 22, Lin. 2. Leonardo (eller Lionardo) Leo (1701-1743), italiensk Komponist og Kapelmester. Hans Elev Pergolese døde 1736, kun 26 Aar gammel.

Side 22, Lin. 3. San Pietro, Peterskirken i Rom.

Side 22, Lin. 4. Buonarotis Hvælving, Peterskirkens af Michel Angelo Buonaroti konstruerede Kuppel.

Side 22, Lin. 9. den svulmede mit Bryst, den fik mit Bryst til at svulme. Ordet svulme findes hos Oehlenschläger oftere brugt saaledes.

Side 22, Lin. 11. Miserere, en katolsk Kirkesang til Tekst af Davids 51de Psalme, som begynder: *Miserere mei, domine!* (forbarm dig over mig, o Herre!).

Side 22, Lin. 13. Dante, født 1265, død 1321, Skaberen af det italienske poetiske Sprog og Forfatteren af det dybsindige Digterværk »*La divina commedia*«. — ved sit store Orgel, d. e. i sit alvorsfulde, højtstemte Digt.

Side 22, Lin. 8 f. n. Den tvespaltede Rod af Alruneplanten, som hører til Natskyggefamilien, benyttedes forud til alle Slags Trolddomskunster.

Side 23, Lin. 2. Melpomene, en af de ni Muser, Repræsentant for Tragedien.

Side 23, Lin. 5. Christi Død, et Oratorium af Schulz med Tekst af Baggesen.

Side 23, Lin. 4 f. n. Af de ni Muser, Gudinderne for Kunst og Videnskab hos de gamle Grækere og Romere, nævnes i dette Digt foruden Tragediens Muse Melpomene ogsaa Thalia, Komediens Muse, Polyhymnia, hvem den religiøse Poesi var helliget, men som Oehlenschläger her synes at opfatte som Veltalenhedens Muse, da han nævner hende i Forbindelse med Forum, Torvet, særlig Torvet i Rom, hvor Rettergangssager afgjordes, endvidere Terpsichore, Dansens, Euterpe, den lyriske Poesis Muse, der fremstilledes med en Dobbelthøjte, Calliope, Heltedigtningens, Urania, Astronomiens, og Erato, Elskovsdigtningens Muse.

Side 23, Lin. 1 f. n. Det forældede hugprud betyder ædel, højhjetet.

Side 24, Lin. 14 f. n. Hesperus, Aftenstjernen.

Side 24, Lin. 8 f. n. Poylhymnia er en Trykfejl for Polyhymnia.

Side 26, Lin. 6. Ildgierning, Ugering, Misgering.

Side 26, Lin. 14. Blund er her, ligesom oftere hos Oehlenschläger, brugt i den forældede Betydning: Øjeblik; sammenlign 1ste Bind, S. 310, L. 6, og 4de Bind, S. 49, L. 13 f. n.

Side 26, Lin. 14 f. n. og flg. Alle Oehlenschlägers Udgaver have her: Thi Kronions Ild hos Prometheus rant o. s. v. — Kronion, Jupiters græske Navn. Titanen Prometheus dannede af Ler en menneskelig Skikkelse, som han gjorde levende ved en Gnist, han ranede fra Olympen.

Side 26, Lin. 11 f. n. den kalkede Flint, den kalkblandede Flintesten.

Side 26, Lin. 9 f. n. Spær, Spyd.

Side 27, Lin. 10. Du viste mig først Heltenes Bedrift. I sine Erindringer, I, S. 32 (Udtoget, S. 20) siger Oehlenschläger: »I Ewalds Rolfs Krage aabnede den nordiske Saga første Gang sine Gravhøie for mig, viste mig sine Askekrukker, og fremmanede sine Aander.«

Side 28, Lin. 8-9. Helten i Cervantes's *Don Quixote* antager (21de Kapitel eller 3dje Bogs 7de Kapitel) et Barberbækken for Mambrinos berømte Guldhjælm, som gjorde den, der bar den, usaarlig. Formen Mambrim har Oehlenschläger fra Jomfru Biehls Oversættelse, i hvilken han læste Bogen. — foragted Mambrims Hielm skal ikke, saaledes som C. Molbech antager i sine Studier over Oehlenschlägers Poesi, 1850, S. 74-75, udtrykke Foragt for Digterværket *Don Quixote*, men for udskejende romantisk Fantasteri. — Cervantes har ogsaa forfattet Noveller.

Side 28, Lin. 10 f. n. Gudinden Athene paatog sig flere Gange Skikkelse af Odysseus's Ven Mentor, som under Faderens Fraværelse var Lærer og Vejleder for Odysseus's Søn Telemachos.

Side 29, Lin. 9. maiklædt, smykket med nysudsprunget Løv; sammenlign 10de Bind, Anm. til S. 206, L. 7.

Side 29, Lin. 8-4 f. n. Her tales om Goethes lyriske Digte, Skuespillet *Götz von Berlichingen*, Romanen *Wilhelm Meister*, det episke Digt *Hermann und Dorothea* og Skuespillet *Iphigenia auf Tauris*.

Side 29, Lin. 3 f. n. Meningen med denne Linie maa vel være: Dit Venskab med Schiller havde en varmende, formildende Indflydelse paa dig.

Side 31, Lin. 8. et Blomster (forældet), en Blomst.

Side 32, Lin. 2-3. Oehlenschläger havde 1804 oversat Petrarcas Canzone ved Vacluse-Kilden.

Side 32, Lin. 4. Villa Borghese, en stor Villa uden for Rom, nær ved Porta del Popolo.

Side 32, Lin. 8. Æskulap, Lægekunstens Gud hos de gamle Romere.

Side 32, Lin. 10-12. Til Minde om sin uværdige Hustru Faustina lod Kejser Antoninus Pius i Aaret 141 bygge et Tempel, i hvis Ruin nu Kirken San Lorenzo in Miranda er indbygget. — Ruine, Germanisme for Ruin; B. G. Niebuhr skriver det samme i Prosa i Molbechs *Athene*, 8de Bind, 1817, S. 26.

Side 32, Lin. 1 f. n. hadrianske Rester. Den romerske Kejser Hadrian (117-138) opførte ved Byen Tibur et pragtfuldt Landslot, hvorefter der endnu er betydelige Levninger tilbage.

Side 33, Lin. 7. høi, Trykfejl for høie.

Side 33, Lin. 12. Til jer falske Søster har første Udgave Anmærkningen: »Kirsebærlaubærtræet«. Denne i Orienten og Sydeuropa voksende Plante indeholder Blaasyre.

Side 33, Lin. 3 f. n. Den mægtige Gregor den Syvende var Pave 1073-1085.

Side 34, Lin. 1-3. Roms Grundlægger Romulus blev

efter Sagnet opammet af en Ulvinde. Hans Mænd røvede Sabinerinder, da Staden havde Mangel paa Kvinder. — Transteveranere, Trasteverinere, kaldes Beboerne af den Del af Rom, som ligger øst for Tiberen; de adskille sig i Sæder og Dialekt fra de øvrige Indbyggere og anse sig selv for bedre end dem.

Side 34, Lin. 5. Horats og Virgil, berømte romerske Digtere paa Augustus's Tid. Den første skrev Satirer, Breve og Oder; den andens Hovedværk er Heltedigtet Æneiden.

Side 34, Lin. 7. Mellem Barbaren Sylla og Tiber, d. e. i Tiden mellem Aar 78 f. Chr., da den voldsomme Diktator Lucius Cornelius Sulla (eller Sylla) døde, og Aar 14 e. Chr., da Tiberius blev Kejser.

Side 34, Lin. 8. Et romersk Lys, en Slags Fyrværkeri.

Side 34, Lin. 10. Tivoli, Oldtidens Tibur, en lille By i Nærheden af Rom.

Side 34, Lin. 11. hans Bad, Horats' Bad, en Ruin, som uden historisk Hjemmel bærer dette Navn.

Side 34, Lin. 11 f. n. og flg. I Tivoli findes nogle Ruiner, som have været ansete for Levninger af et Landsted, som under Kejser August ejedes af den for sin Gavmildhed mod Digtere berømte, indflydelsesrige Mæcen as.

Side 34, Lin. 3 f. n. og flg. Skal Skialden synge her . . . Dødsfaren o. s. v. Se Oehlenschlägers Erin dringer, II, S. 200-201 (Udtoget, S. 285-286).

Side 35, Lin. 3. Efter græsk-romersk Mytologi opholdt der sig i Sumpen Lerna en uhyre Vandslange, Hydra, som blev dræbt af Hercules.

Side 35, Lin. 8 f. n. Orcus, hos de gamle Romere Navn paa Underverdenen.

Side 35, Lin. 2 f. n. Haven Este, Haven ved Villa d'Este i Tivoli.

Side 36, Lin. 2. Den berømte italienske Digter Ariosts Hovedværk Den rasende Roland blev første Gang trykt 1516.

Side 36, Lin. 9-7 f. n. Her og flere Steder i det følgende maa det erindres, at Oehlenschläger ankom til Rom, kort før Napoleon den 17de Maj 1809 ophævede Kirkestaten og indlemmede dens Lande i den franske Stat; se Oehlenschlägers Erin dringer, II, S. 198-199.

Side 36, Lin. 6 f. n. Svime (forældet), Besvimelse, Afmagt.

Side 37, Lin. 12. Formue (med Tonen paa næstsidste Stavelse), Magt.

Side 38, Lin. 1. Misereret; se ovenfor, Anm. til S. 22, L. 11.

Side 38, Lin. 4. Colossæum, det gamle Roms største og pragtfuldeste Amfiteater, nu en uhyre Ruin, i hvilken en lille Kirke er indbygget.

Side 38, Lin. 10 f. n. Vestalen, d. e. Vestalinden, en af Præstinderne i Templet for de gamle Romeres kyske Arnegudinde Vesta. — Stik ham til Døde; ham, d. e. den i Kamplegen saarede Gladiator, som bad Tilskuerne om, at hans Liv maatte blive skaanet.

Side 39, Lin. 4-8. Efter at Napoleon havde ophævet Kirkestaten, var Paven bleven ført til Frankrig. — Det italienske *loggia* betyder en aaben Hal, der beskytter mod Regn og Sol. Rafaels Loger ere saadanne Haller i Vatikanet, dekorerede af den store Maler. — San Sisto, det sixtinske Kapel, til hvis, af Michel Angelo malede, Loftdekoration Propheterne høre.

Side 39, Lin. 12 f. n. Det italienske *stanza* betyder blandt andet Opholdssted, Beboelsesrum og anvendes særlig om de af Rafael dekorerede Værelser i Vatikanet. — Nedenfor (Lin. 7 f. n.) nævnes tre af de berømteste af de Billeder, som findes i disse Værelser.

Side 40, Lin. 6. Pantheon, et prægtigt Oldtidstempel, ombygget til Kirke.

Side 40, Lin. 11. Vincenzo Camuccini, italiensk Historiemaler, født 1773, død 1844.

Side 40, Lin. 10 f. n. Den tyske Maler Gottlieb Schick dannede sig efter Slesvigeren Carstens; han var kun 31 Aar gammel, da han døde 1811.

Side 40, Lin. 9 f. n. Den tyske Billedhugger Dannecker er især bekendt ved sin Ariadne siddende paa en Panther.

Side 40, Lin. 3 f. n. til S. 41, Lin. 3. De tyske Malere Franz og Johann Riepenhausen, hos hvem Oehlenschläger i Rom boede tillige med Thorvaldsen, vare Brødre og arbejdede altid i Fællesskab. De gjorde sig fortjente ved at aftegne slet belyste Billeder i Peterskirken og stikke dem i Kobber. De tegnede et Sortkridtsportræt af Oehlenschläger, »meget ligt« siger Digteren i sine Erindringer, og forærede ham Tegningen, efter hvilken det bekendte Kobberstik af A. Flint i Nyerups Idunna 1812 blev gjort. — som længe Væggen smykkte, som længe havde smykket Væggen.

Side 41, Lin. 4. J. A. Koch, tysk Landskabsmaler, Tegner og Raderer.

Side 41, Lin. 5. Filologen G. Koës, Brøndsteds Svoger, Oehlenschlägers Ven, døde 1811 i sit 32te Aar paa en Studierejse i Grækenland.

Side 41, Lin. 7. Membran, Manuskript paa Pergament.

Side 41, Lin. 8. Spindevæven, Edderkoppen; sammenlign 9de Bind, Anm. til S. 83, L. 5.

Side 41, Lin. 6-1 f. n. Den tyske Digter og Maler Friederich Müller, født 1750, levede i Rom fra 1778 til sin Død 1825.

Side 42, Lin. 1 til Side 43, Lin. 4. Om Oehlenschlägers Digte til Thorvaldsen se 10de Bind, Anm. til S. 237, L. 2-3.

Side 42, Lin. 8. Den italienske Billedhugger Canova, som var 13 Aar ældre end Thorvaldsen, havde, da denne vandt europæisk Berømmelse, i en halv Snes Aar været anset som den nyere Tids største Kunstner i sit Fag.

Side 42, Lin. 10. den mægtigste Beskytter, Paven, Pius den Syvende.

Side 42, Lin. 12 f. n. Sophokles, græsk Tragediedigter. — Jean Racine, fransk Tragediedigter.

Side 42, Lin. 5-4 f. n. Den græske Sagnhelt Jason drog til Kolchis og hentede det gyldne Vædderskind, som vogtedes af en Drage. — Adon', d. e. Adonis, en ung, udmærket smuk dødelig, som Venus elskede, men mistede, da han paa Jagten blev sønderreven af et Vildsvin. — Briseïs var ved Erobringen af Staden Lyrnessos blevet Akillevs's Slavinde og Elskede. Agamemnon bemægtigede sig hende og blev derved Aarsag i, at Akillevs trak sig ud af Kampen mod Troja, indtil han fik hende tilbage. — Ares, Grækernes Krigsgud. — Hebe, Ungdommens Gudinde, Herakles's Hustru, skænkede Nektar for Guderne ved deres Maaltider.

Side 43, Lin. 5-6. Den 5te December 1810 løb Linieskibet Phønix af Stabelen, til hvilket for en Del Levninger af det halv færdige Linieskib vare benyttede, som Englænderne 1807 havde væltet og sønderslaaet paa Holmen.

Side 43, Lin. 8. bugner, bøjer sig.

Side 44, Lin. 14 f. n. Ifølge nogle Beretninger fandt Horatius Cocles (se ovenfor, Anm. til S. 20, L. 10) sin Død i Tiberen, ifølge andre, som nu anses for mere paa-lidelige, kom han levende derfra.

Side 45, Lin. 11 f. n. Stærkoddens Svanesang hørte oprindeligt til Udkastet til Tragedien Stærkodder, hvor den skulde oplæses af Hasting, men blev skudt ud af Stykket og kom frem som et selvstændigt Digt.

Side 45, Lin. 4 f. n. Vikar var efter Saxo Konge i Norge.

Side 46, Lin. 2. Sember, Ester, to Folkeslag ved Østersøen.

Side 46, Lin. 5-10. I Saxos 6te Bog fortælles der om Kæmpen Visin, som kunde døde Eggen paa alle Vaaben blot ved at se paa dem, og som Stærkodder overvandt, idet han omviklede sit Sværd med en tynd Hud.

Side 46, Lin. 11-13. I Myklegarden vog Danebarden

en Brydie stærk. I Saxos 6te Bog fortælles der, at Stærkodder i Konstantinopel (Myklagard) overvandt en Kæmpe ved Navn Tanne, der havde Ord for at være uovervindelig. — Barde, Skjald; Stærkodder var sin Tids ypperste Skjald. — En Brydie (eller Bryde) var en Slags Gaardbestyrer; Oehlenschläger synes her at bruge Ordet i Betydningen Kæmpe.

Side 46, Lin. 14-11 f. n. Ifølge en dansk Krønike fra det 13de Aarhundrede sendte Grækerne et Kobberbillede af Stærkodder til Italien med det Bud, at Italienerne ikke kunde modstaa dem, hvis de ikke havde Mage til Kæmpe.

Side 46, Lin. 10-5 f. n. Stærkodder lod sig underkøbe og myrdede i Badet Kong Olaf den Frækne.

Side 47, Lin. 9 f. n. Hela, Hel, Dødsgudinden.

Side 47, Lin. 3 f. n. Lotte, Charlotte, Oehlenschlägers ældste Barn, født April 1811.

Side 48, Lin. 2. J. L. Heibergs i 1813 udkomne Marionetttheater (se Side 49, Lin. 6 f. n.) indeholdt Don Juan og Pottemager Walter.

Side 48, Lin. 4. Bjærgkæden Pindus i Grækenland blev ligesom Helikon og Parnas betragtet som Musernes Sæde.

Side 48, Lin. 4 f. n. han d. e. Digteren, som først nævnes to Linier nedenfor; sammenlign S. 105, L. 5-6, og S. 145, L. 2-1 f. n.

Side 49, Lin. 8. Baroque, uregelmæssig, sær, besynderlig.

Side 49, Lin. 5 f. n. Til hvem dette Digt er skrevet, kan Udgiveeren ikke oplyse; Oehlenschläger lod det kun een Gang trykke, i Rahbeks Dansk Minerva for August 1816.

Side 50, Lin. 9-14. Da Skjolds Søn Gram havde erfaret, at Kong Sigtryg kun kunde overvindes med Guld, lod han sin Trækølle beslaa med dette Metal og dræbte saa Sigtryg. Grams Søn Hading drog paa Krigstog i Austurveg (Østerleden, de østlige Lande). Han antændte den faste Stad Duna ved Hjælp af brændende Svampe, som han bandt under Vingerne paa Fugle, der havde deres Reder under Byens Tage. Under den derved opstaaede Forvirring indtog han Staden og fangede Kong Handuan. (Se Saxos 1ste Bog.)

Side 50, Lin. 11 f. n. Hro, Hroar.

Side 51, Lin. 11 f. n. Til Lejre knytte sene Sagn Dyrkelsen af en Gudinde Hertha, hvis Navn er en Forvanskning af det hos den romerske Historieskriver Tacitus forekommende Nerthus, der er Navnet paa en Gudinde hos et nordtysk Folk.

Side 51, Lin. 5 f. n. Denne Cyklus, som i anden Udgave kaldtes Mit Hiem, i tredje Frederiksbergdigtet,

er skreven 1816, for største Delen paa Frederiksberg, og udkom i Januar 1817 i meget lille Oktav med en Vignet paa det kobberstukne Titelblad, forestillende et Parti af Haven med Slottet og Oksetemplet i Baggrunden. Af Samlingens 11 Numre ere 7 optagne i dette Udvalg.

Side 51, Lin. 4 f. n. Til Dronning Maria Sophia Frederikke har Oehlenschläger skrevet mange Digte, af hvilke man i det følgende vil finde et fra Oktober 1826 og et fra Sommeren 1842.

Side 52, Lin. 1. Idun var gift med Digtekunstens Gud Bragi; Iduns Sønner, Digterne.

Side 52, Lin. 11-12. Skoven, hegnet for dig, Søndermarken, som indtil 1840 var aflukket og kun tilgængelig for Hoffet.

Side 52, Lin. 2 f. n. Nymfen Daphne blev efter græsk Mytologi forvandlet til et Laurbærtræ, og med dets Blade bekranses Digterne.

Side 53, Lin. 14 og flg. Se 10de Bind, S. 239-240, Digtet Hiemvee.

Side 54, Lin. 8. Charlotte; se ovenfor, Anm. til S. 47, L. 3 f. n.

Side 54, Lin. 14. alle Tre. Oehlenschlägers fjerde og sidste Barn blev først født to Aar senere.

Side 54, Lin. 1 f. n. Takker kun Floden sin hellige Kilde i Stedet for Takker Floden kun sin hellige Kilde, har Floden kun sin hellige Kilde at takke; se nedenfor, S. 107, L. 7-8, samt S. 154, L. 12 f. n., og sammenlign 10de Bind, Anm. til S. 284, L. 9-12.

Side 55, Lin. 10. Sanct Januar er Neapels Skyts-helgen.

Side 56, Lin. 13. Af de i denne og de følgende Strofer omtalte Malerier høre de to første til ni lige store Kostumbilleder af Andreas Møller, hvilke nu have faaet Plads i Kristian den Syvendes Palæ paa Amalienborg. Loftsbilledet med Gudernes Taffel, formodentlig malet af Coffre, sidder endnu paa sit gamle Sted. Af Stranover var der paa Slottet to Malerier med Vindrueklaser; deres nuværende Skæbne vides ikke. I det kongelige Billedgalleris Magasin henstaar meget beskadiget den daarlige Kopi af Rubens's Kristus og Ægteskabsbrydersken, som Oehlenschläger i sine Erin-dringer, I, S. 18-19 (Udtoget S. 11-13), skænker en udførlig Omtale og tillægger Lorenzen. Sarpen af Pauelsen findes nu paa Kronborg; i Kobberstik af Haas forekommer Billedet stundom. Abildgaards Hamlet, som i Samtale med sin Moder ser Faderens Aand, er nu ogsaa paa Kronborg; det træffes undertiden i Kobberstik af Walter. »Luen fortærede Abildgaards Luer« dengang, da mange af hans Arbejder

brændte tillige med Kristiansborg Slot 1794. Juels Kristian den Syvendes Billede, der skulde have været sendt som Gave til Kejseren af Marokko omtrent 1790, men ved Efterretningen om Kejserens Drab blev holdt tilbage, hænger paa Rosenborg Slot. Pilos Maleri af Frederik den Femte til Hest findes nu paa Amalienborg. Den lille Slotskirkes Altertavle, forestillende Nadveren, af Krogk er foræret til Paulskirken i Nyboder.

Side 58, Lin. 1 f. n. »Im engen Kreis verengert sich der Sinn,« siger Schiller i sin Prolog, gesprochen bei der Wiederöffnung der Schaubühne in Weimar im October 1798. I en i dette Udvalg ikke optagen Prolog for et dramatisk Selskab fra omtrent 1835 anfører Oehlenschläger den samme Sætning: »Schiller har sagt, at Mandens Sind snærper i snever Kreds sig ind«.

Side 59, Lin. 8 f. n. det sextinske Capel; se ovenfor, Anm. til S. 39, L. 4-8.

Side 60, Lin. 5. Kommaet efter denne Linie bortfalder.

Side 61, Lin. 6. Var for Aladdin en uventet Lykke, var en uventet Lykke for denne Aladdin, for mig Lykkebarn. I sine Erindringer, I, S. 220-221 (Udtoget S. 145) sammenligner Oehlenschläger sig selv med Aladdin og i samme Værk, III, S. 31-32 (Udtoget S. 322-323) kaldes han af Schimmelfmann og sig selv ligefrem Aladdin, ligesom her.

Side 61, Lin. 7 f. n. De her og i de to følgende Strofer antydede Skrifters Titler kunne efter Tiden (omkring 1790) og efter Ytringer i Erindringer nøjagtig bestemmes eller dog med Sandsynlighed nævnes. Den Udgave af Reineke Fos, som den lille Adam har haft, er rimeligvis Speculum vitæ Aulicæ, eller den fordanskede Reynike Foss, Hvori under Dyrenes og andre forblummede Navne moraliseres over det Menneskelige Levnet i Almindelighed og Hof-Levnet i Særdeleshed o. s. v. København 1747. Hos Glasing. Rigtignok kaldes Udgaven i Erindringer »den Thuraske«, men uden Tvivl kun ved en Hukommelsesfejl, thi en saadan Udgave har neppe eksisteret. — Ewalds Sørgeespil Rolf Krage læste Drengen i andet Bind af hans samtlige Skrifter, med Kobbere af Chodowiecki, København 1782. — Dernæst kommer Campes Robinson den Yngre, til behagelig og nyttig Underholdning for Børn. Oversat af det Tydske [ved H. G. Olsen], 1-2, København 1784-1785. Ordene gyser for Fredag (S. 62, L. 4) maa betyde: gyser paa Fredags Vegne, for Fredags Fare, i det Øjeblik da han er lige ved at blive slagtet af de andre Vilde. — »Felsenborgs Klipper« er Schnabels Adskillige Søfarendes underlige

Skiæbner, især Alberti Julii, en fød Sachsers, som i sit 18de Aar ved Skibbrud selv 4de blev kastet ind paa en gruelig Klippe, og efter sammes Overstigelse fandt det allerskiønneste Land, hvor han siden havde mange meget mærkelige og forunderlige Hændelser, og endnu i Aaret 1728, som var hans Alders 100de Aar, levede frisk og sund. Forfattet af hans Broder-Søns Sønne-Søn Monsr. Eberhard Julius. Til Trykken befordret af Gisander. Og nu af Tydsk paa Dansk oversat af P. W. Kiøbenhavn 1761-1765. 1-4 Deel. Saaledes lyder den lange Titel paa Forbilledet for Oehlenschlägers Roman Øen i Sydhavet. — »Scheherazades Nat« er Tusinde og En Nat, Hvorudi Paa en fornøielig Maade fortælles allehaande selv-somme Arabiske Historier og forunderlige Hændelser, saa vel som behagelige Elskovs Begivenheder, tillige med de Østerlandske Folkes Ceremonier og Sædvaner. Først af det Arabiske Sprog i det Franske ved Monsr. Galland, Medlem af det Kongl. Franske Academie, Men efter manges Begiering paa Dansk oversat. Andet forbedrede Oplag. Kiøbenhavn 1757, 1-3 Deel. — »Brune Mands Skrifter« er Komiske Romaner, samlede af Haandskrifter, som tilhøre den brune Mand og Forfatteren af Siegfried von Lindenberg [J. G. Müller]. Kiøbenhavn 1786-1793, 1-8. Deel. — »Fablernes Skat« maa være Esopi Levnet og udvalde Fabeler med tydelige Forklaringer, nyttelige Dyds Lærdomme og 136 Figurer. Nu paa nye igien efter den forbedrede tydske Edition i det danske Sprog oversat. Kiøbenhavn 1747. — Af Uglspils Historie have flere Udgaver, trykte »i dette Aar«, deriblandt Underlig og selsom Historie om Tiile Ugelspegel, en Bondes Søn, barnfødt udi det Land Brunszvig, saare kortvillig at læse. Af Tydsken paa Danske udsat. Sidste Gang prentet i dette Aar. Med Træsnit. — Wessel gjorde den unge Oehlenschläger Bekendtskab med i hans samtlige Skrifter, Kiøbenhavn 1787, 1-2. Deel, med Digterens Portræt. — Af Fieldings Tom Jones udkom 1781 en Oversættelse i fire Bind, som have paa det store kongelige Bibliotek. — Med [Richardsons] Clarisse er enten ment en Oversættelse af et tysk Udtog: Historie om den dydige Frøken Clarisse Harlove. I Dansk oversat. Kiøbenhavn 1766, eller ogsaa Miss Clarisse Harlowes Historie i en Samling af Breve. Oversat af Engelsk. Kiøbenhavn 1783, 1-8. Deel. Efter Rimet at dømme synes Oehlenschläger at have udtalt Navnet som Clarise, og saaledes skriver han det ogsaa i Prometheus, 6te Bind, S. 218.

Side 64, Lin. 7-8. Heracles (Hercules), Grækernes kæmpestærke Heros, maatte efter et Orakelbud en Tid lang gøre Slavetjeneste hos den lydiske Dronning Omphale.

Side 64, Lin. 13. Fibel, ABC-Bog.

Side 64, Lin. 14. Vangeliebog, Evangelierne. — Af Hamborgeren Hübners Bog »To Gange to og halvtredsindstyve udvalgte bibelske Historier af det gamle og nye Testamente, Ungdommen til Bedste« haves i dansk Oversættelse Udgaver lige fra 1728 til 1796.

Side 64, Lin. 3 f. n. Det paahvilede Leviterne at understøtte Præsterne ved Gudstjenesten. En Tuba var et stort Messing-Blæseinstrument.

Side 65, Lin. 13. Substitut, Stedfortræder, især en Degns Medhjælper.

Side 66, Lin. 1. Trinitatis-Tiden, Søndagene efter Pinse indtil Kirkeaarets Slutning.

Side 66, Lin. 7. Litaniet, Klagesangen, Bodspsalmen.

Side 66, Lin. 8. Denne Bernt er B. Winkler, Oehlen-schlägers Barndoms-Legekammerat; han blev siden Læge.

Side 67, Lin. 10-11. I et Orgel er det Register (Cymbel), som frembringer Klokkespil, forbundet med en synlig om-løbende Stjerne. — Tremulant er en Indretning paa et Orgel, hvorved Tonen bringes til at skælve.

Side 70, Lin. 5-12. Fra Slotssiden var der forhen kun een Indgang til Søndermarken, igennem en lav Laage. Den grønne Gang i Krogen forsvandt 1860, og hvor fra den Tid til 1890 det store stensatte Bassin fandtes, saas tidligere en græsbevokset Fordybning, som man havde villet gøre til en Dam. Den der udgravede Jord blev brugt til at gøre Smallebakken ved Slottet, Udsigtsbakken imod København, mere brat.

Side 71, Lin. 13. I Stedet for den nuværende ret for-svarlige var der forhen en meget smal og spinkel Bro ud for det norske Hus i Søndermarken.

Side 71, Lin. 13 f. n. Nornen, Skæbnegudinden.

Side 72, Lin. 5-6. paa Digterviis vil vel sige saa-ledes som Naturen altid gør ved Digterne.

Side 72, Lin. 1 f. n. til Side 73, Lin. 13 f. n. Søndermarken havde forhen ligesom Frederiksberg Have sit kinesiske Lysthus »med brogede Billeder af Mandariner og Damer med Klumpfødder, og Klokker paa Taget, som bevægede sig og klang for Vinden« (Erindringer, I, S. 14; Udtoget S. 8); men det forfaldt efterhaanden og stod i en Række Aar som et bart sort Skur, indtil det i den nyeste Tid har faaet en tarvelig Udstyrelse som Lysthus.

Side 73, Lin. 4-1 f. n. Det her besungne Lysthus findes ikke længere; det stod dog endnu i Tyverne, men uden Spejl og Konkylier.

Side 74, Lin. 11-12. At der i Valby, en Del af Hvidovre Sogn, som var Anneks til Frederiksberg, ikke residerede nogen Præst, skulde man synes Oehlenschläger maatte have vidst.

Side 74, Lin. 13 til Lin. 9 f. n. Se 10de Bind, Anm. til S. 248, L. 8-5 f. n.

Side 74, Lin. 8 f. n. og flg. Hytten med den mekaniske Eremitfigur var allerede i Tyverne sporløst forsvunden.

Side 75, Lin. 9-8 f. n. Flora, Blomstergudinden, Autumnus, Høstguden hos Romerne.

Side 77, Lin. 3 f. n. Om Oehlenschlägers Moder se 10de Bind, Anm. til S. 1, L. 1.

Side 78, Lin. 4. straalte; Verbet er her brugt i transitiv Betydning; se nedenfor, L. 12: indstrømte, og S. 83, L. 9 f. n., og sammenlign 2det Bind, S. 222, L. 5-6; 3dje Bind, S. 24, L. 4 f. n.; 9de Bind, S. 161, L. 5 f. n.

Side 78, Lin. 12-11 f. n. Oehlenschlägers yngste Søster var født med Vand i Hovedet og laa fem Aar hjælpeløs i Vuggen, inden hun døde.

Side 78, Lin. 9 f. n. Den her omtalte Veninde (af Oehlenschläger, ikke af hans Moder), hvis Navn Amalia anføres i det følgende, var en Grevinde Münster, Kronprinsesse Carolines Hofmesterinde, der i Sommeren 1814 havde berøvet sig selv Livet; se Erindringer, III, S. 88-89.

Side 80, Lin. 2. Stenen paa Oehlenschlägers Grav blev som bekendt en liggende.

Side 81, Lin. 9 f. n. Hrymfaxe-Heste. Hrimfaxe (Rimmanke) hed Nattens Hest hos vore Forfædre.

Side 81, Lin. 1 f. n. Oehlenschläger bruger gerne bitte uden Tilføjelse af lille eller smaa. — grønne Skiæg d. e. Skimmel.

Side 82, Lin. 6. William, Hans og Lotte, Oehlenschlägers Børn.

Side 83, Lin. 10. Ved den besungnes Død blev Statsministeren Grev Schimmelmänn, Oehlenschlägers Mæcenat, anden Gang Enkemand. Nordiske Digte, 1807, vare dedicerede til Greven og Grevinde Charlotte, Nordens Guder, 1819, bleve det til Greven. Schimmelmännns Gaard i Københavns Bredgade (Koncertpalæet) »med sit Gitter, sin Port«, i den nyeste Tid desværre ikke uforandret, og Kilden udenfor Sølyst ved Bellevuebugten, som bærer Navn efter Grevens første Hustru Emilie, ere alle Københavnerne velbekendte. Ved Schimmelmännns Død i Februar 1831 skrev Oehlenschläger et Digt, som ikke er optaget i nærværende Udvalg.

Side 84, Lin. 3-4. Se ovenfor, Anm. til S. 34, L. 10.

Side 84, Lin. 9. Macphersons engelske Behandling af de saakaldte ossianske Digte gjorde i Schimmelmännns Ungdom umaadelig Opsigt baade i og uden for England.

Side 84, Lin. 6 f. n. Led og ked af den Larm og Strid, som Baggesens vedholdende Angreb og Teaterdirektionens Forkastelse af det omarbejdede Freias Alter havde forvoldt, begyndte Oehlenschläger som Mentor for en ung Adelsmand i Slutningen af 1816 en ny Udenlandsrejse, fra hvilken han af Længsel efter Hjemmet allerede vendte tilbage i September 1817.

Side 85, Lin. 10 f. n. Kommaet efter denne Linie bortfalder.

Side 86, Lin. 1-4. Se 10de Bind, S. 239-240, Digtet Hiemvee.

Side 87, Lin. 10 f. n. og flg. Disse Linier bleve trykte i Adresse-Avisen og Dagen uden Oehlenschlägers Navn; men de bære umiskendeligt hans Præg; de findes blandt Oehlenschlägers Efterladenskaber, skrevne med hans Hustrus Haand. Oehlenschlägers Søster Sophia, født 1782, blev 1802 gift med A. S. Ørsted. Foruden i dette og det følgende Nummer besynges hun i Julen i Paris (10de Bind, S. 288), i et her udeladt Afsnit af Frederiksbergdigtet og i Mit Fødselssted (nærværende Bind, S. 277, L. 8-3 f. n.).

Side 88, Lin. 3 f. n. den sprinklede Port, Gitterporten.

Side 89, Lin. 1. Den som Skuespiller og Shakespeareoversætter udmærkede Nordmand P. T. Foersom, Ungdomsven af Oehlenschläger, døde 1817, knap 40 Aar gammel. Portrættet fremkom i Foersoms Digte, August 1818.

Side 89, Lin. 5-7. Se Oehlenschlägers Correggio. — Om Coelestina se det nævnte Dramas 4de Handling (3dje Bind, S. 230-236).

Side 89, Lin. 10. For den ypperlige Skuespiller, Nordmanden Rosing, født 1756, havde Oehlenschläger bestemt Hakon Jarls Rolle; men inden Teatret langt om længe tog fat paa Tragediens Indstudering, var Kunstnerens Helbred nedbrudt, og Rollen maatte gives til en anden. Efter Februar 1808 maatte Rosing paa Grund af Gigtvagthed opgive at betræde Scenen, hvor han siden kun viste sig ved to Forestillinger, 1812, da han ved en Beneficeforestilling for ham siddende fremsagde en Prolog af Oehlenschläger, og 1815, da han ligeledes siddende udførte Audens, ellers altid udeladte, Parti i Hakon Jarl og efter Stykket, bestandig siddende, fremsagde en ogsaa af Oehlenschläger forfattet Epilog. Hverken Prologen eller Epilogen er optagen i dette Udvalg.

Side 90, Lin. 15-11 f. n. Kærlighed til den fortræffelige Skuespillerinde Jomfru Olsen, som blev Rosings Hustru, bragte ham til straks efter Studentereksamen at følge den indre Stemme, som kaldte ham til Teatret.

Side 90, Lin. 4-2 f. n. Peter Czar i Kratters Pigen

fra Marienborg, Gert i Sanders Niels Ebbesen, Erik i Baggesens Erik Eiegod, Hother i Ewalds Balders Død og Knud Gyldenstjerne i Samsøes Dyveke hørte til Rosings bedste Roller.

Side 91, Lin. 7-8. Almaviva i Beaumarchais's Komædie Figaros Giftermaal; Marinelli i Lessings Emilia Galotti.

Side 91, Lin. 12-13. Til Straf for Ranet af den himmelske Gnist blev Prometheus af Zeus lænket til en Klippe, hvor en Ørn hakkede i hans stadig paa ny fremvoksende Lever.

Side 92, Lin. 5. Hans Heger, Assessor i Landsover-samt Hof- og Stads-Retten, var Oehlenschlägers Svigerfader. I Digtet sigtes til, at Hegers Gaard paa Nørregade brændte under Københavns Bombardement. Ved hans Død et halvt Aar efter Jubeldagen skrev Oehlenschläger et Digt, som findes Side 106.

Side 92, Lin. 9. Formen Stubber svarer vel til den af Oehlenschläger ofte anvendte Enkelttalsform Stubbe i Stedet for Stub. For øvrigt har Oehlenschläger Tilbøjelighed til ogsaa i andre Ord at anvende Flertalsformer paa -er.

Side 93, Lin. 7. Themis, Retfærdighedens Gudinde hos de gamle Grækere.

Side 94, Lin. 3. Uskyldig veg du de vrede Flammer, d. e. . . . for de vrede Flammer; sammenlign S. 234, L. 2-1 f. n. Iduns Drik . . . viger ikke, Castale! dit Væld, og 4de Bind, S. 74, L. 15.

Side 94, Lin. 13 f. n. du dem ved, Germanisme for du kan dem, forstaar dem.

Side 94, Lin. 4 f. n. Oehlenschläger kalder Heger Vaulundur for hans Kunstfærdighed.

Side 96, Lin. 8 f. n. Oehlenschläger bruger i Vers undertiden der' i Stedet for deres; se nedenfor, S. 118, L. 1, og sammenlign 6te Bind, S. 43, L. 11.

Side 97, Lin. 3. usæl (forældet), ulykkelig.

Side 98, Lin. 8. en græsselig Bautasteen, den bekendte Skamstøtte, som indtil 1840 stod paa det nuværende Graabrødretorv i København.

Side 98, Lin. 13-15. Noahs Søn Cham fandt engang sin Fader liggende beruset og blottet; han lod ham ligge saaledes og hentede sine Brødre, som med mere Ærefrygt nærmede sig Faderen baglænds og dækkede ham til.

Side 100, Lin. 8. Elefantordenen bæres i et himmel-blaa Baand.

Side 100, Lin. 14. Om Dina skrev Oehlenschläger 22 Aar efter denne Romance en Tragedie; se 9de Bind, S. 1.

Side 100, Lin. 12 f. n. Oehlenschläger skriver næsten altid qvindlig, baade i Vers og Prosa.

Side 101, Lin. 9 f. n. Sluden, det grumsede Vand. I 2den Sang af Hrolf Krake kaldes det Søvand, Svømmeren ufrivillig faar i Munden, den uvelkomne Slud.

Side 101, Lin. 6-4 f. n. Dette Citat af Horats's Oder (2den Bogs 6te Ode) betyder paa Dansk: Den Krog tilsmiler mig fremfor alle andre paa Jorden.

Side 103, Lin. 7-8. Denne Sang blev sunget ved en Fest for Thorvaldsen, da han efter 23 Aars Fraværelse besøgte sin Fødeby. Ved samme Fest holdt Oehlenschläger ogsaa Talen, der udkom trykt. — Om Oehlenschlägers Digte til Thorvaldsen se 10de Bind, Anm. til S. 237, L. 2-3.

Side 103, Lin. 9-10. Disse Linier sigte til Begyndelsen af Storms bekendte Vise om Hr. Zinklar. — Thorvald; saaledes forkorter Oehlenschläger i Vers Thorvaldsens Navn; se 9de Bind, Anm. til S. 362, L. 15 f. n.

Side 103, Lin. 8 f. n. ysk (forældet), flink, brav.

Side 104, Lin. 8. saa fage, saa hurtigt.

Side 105, Lin. 4. Heimskringla (Islandsk), hele Jorden.

Side 105, Lin. 6. Fama, hos Romerne Rygtets Gudinde.

Side 105, Lin. 6-5 f. n. Da Alexander den Store fra sit Tog til Indien vendte tilbage til Babylon, som han havde udset til sit Riges Hovedstad, blev han hædret med glimrende Fester.

Side 106, Lin. 1. Om Hans Heger se ovenfor S. 92 med Anm.

Side 108, Lin. 5-6. Etatsraad, siden Konferensraad Kirstein var Schimmelmanns Sekretær, og hans Hustru var Datter af Tyskeren J. A. Cramer, der 1754 blev indkaldt til Danmark som tysk Hofpræst, under sit Ophold her (indtil 1771) paa sit Modersmaal foruden teologiske Skrifter udgav et fortjenstligt literært Ugeskrift *Der nordische Aufseher* (1758-1761) og endte som Kansler ved Universitetet i Kiel.

Side 109, Lin. 11. Luises Sang, Tyskeren J. H. Vosz's idylliske Digtning Luise; se 1ste Bind, Anm. til S. 57, L. 4.

Side 110, Lin. 1. Thomas Thaarup, født 1749, Forfatter af Syngespillene Høstgildet og Peters Bryllup, som med Musik af Schulz ere opførte henholdsvis 65 og 31 Gange paa Teatret, tilbragte sine ældre Dage paa sin Gaard i Smidstrup og blev i Juli 1821 jordet paa Hørsholms Kirkegaard. I det dramatisk-literære Selskab, blandt hvis Stiftere Thaarup havde været, fremsagde Oehlenschläger dette Digt ved den paafølgende Sæsons Begyndelse, den 10de Oktober. Om Schulz se ovenfor, Anm. til S. 22, L. 1. — For det dramatisk-literære Selskab, af hvilket Oehlenschläger ligesom Thaarup var Æresmedlem, skrev Oehlenschläger foruden nærværende Digt ogsaa Prologer til Holbergs-

festen November 1822 og til Halvhundredaarsfesten November 1830, hvilke findes i det følgende, og desuden ikke faa andre Sange, Prologer og Epiloger.

Side 110, Lin. 7. uden Viv. Thaarup overlevede sin Hustru, dog kun et Par Aar.

Side 111, Lin. 4. Pomona, hos Romerne Gudinden for Træfrugt.

Side 111, Lin. 13 f. n. Og frelste Brødres dyre Liv. Her sigtes til det i Ewalds Fiskerne (1ste Handlings 5te Optrin) flere Gange gentagne det gielder om Menneskers dyre Liv.

Side 113, Lin. 7. opdage staar her i den forældede Betydning aabenbare, røbe.

Side 116, Lin. 7 f. n. Det forældede Lev eller Leve (Brød) forekommer i det Vers af den gamle Folkevisen om Niels Ebbesen, der er Spiren til nærværende Digt:

Saa gjæsted han sig en Kjærling,
Hun havde ikke uden to Leve;
Dem gav hun Niels Ebbesen,
For han vog den kullede Greve.

Side 117, Lin. 10. Efter denne Linie skal der staa Komma og ikke Punktum.

Side 117, Lin. 7-5 f. n. Om Oehlenschlägers Sange, Prologer og Epiloger for det dramatisk-literære Selskab se ovenfor, Anm. til S. 110, Lin. 1. Under Navn af Holbergs Skaal blev nærværende Digt den paafølgende 28de December brugt som Sang ved et Festmaaltid i et andet dramatisk Selskab, Thalia.

Side 117, Lin. 2 f. n. kort for os (forældet), kort før os.

Side 118, Lin. 1. Det første danske Teater havde Lokale i Grønnegade.

Side 118, Lin. 3. Hallandsaas, det gamle Navn for Kongens Nytorv.

Side 118, Lin. 11. Af N.K. Bredal blev der (1758-1778) opført 8 Stykker, og af Jomfru Biehl blev der (1756-1787) opført 11 Stykker.

Side 118, Lin. 14 f. n. men Maaltid Latter, men et Maaltid Latter, en Portion Latter.

Side 118, Lin. 12-9 f. n. Her sigtes til Ewalds De brutale Klappere.

Side 118, Lin. 8-5 f. n. Her sigtes til Wessels Kiærlighed uden Strømper.

Side 119, Lin. 3. Om Iffland og Kotzebue se 1ste Bind, Anm. til S. 23, L. 13 f. n.

Side 119, Lin. 8. Og hylded Thaarup i Halvor,
Oehlenschläger. XI.

d. e. . . . i Høstgildet og Peters Bryllup; i disse to Stykker af Thaarup er Halvor en af Hovedpersonerne.

Side 121, Lin. 8 f. n. misted maa vel her forstaas som blev befriet for.

Side 122, Lin. 1. Madame Zinck, født Thomsen, blev efter sin Debut 1808 snart en af Teatrets Støtter og Publikums Yndling, især i naive og hjærtelige Roller, baade i Skuespil og Syngespil; hun var tillige i høj Grad afholdt af sine Kunstfæller. Gift med Sangeren G. Zinck blev hun Moder til to Døtre. Men ganske uventet døde hun den 6te April 1823, kun henimod 33 Aar gammel, af en Brystbetændelse, Ugedagen efter at have assisteret ved en Kirke-musik første Paaskedag. Som Anine i Isouards lyriske Tryllespil Cendrillon (Askepot) havde hun især gjort stormende Lykke lige fra dette Syngespils første Opførelse i 1812. Mindedigets Fremstilling paa Scenen omtales af Overskou med megen Varme i hans Teaterhistorie, og om dets gribende Virkning kan Udgiveren [Liebenberg] anføre et andet Vidnesbyrd, den medvirkende Skuespillerinde Jomfru Jørgensens, da han, kun en fire eller fem Aar efter, i Privatlivet engang har hørt hende fortælle om den uforglemmelige halve Times Tid, der saa det tæt besatte Skuespilhus svømme i Taarer paa Tilskuerpladsen, paa Scenen, imellem Kulisserne, overalt, saaledes som neppe nogen Sinde før eller siden. — Clorindes og Rosalias Sang er ligefrem udskreven af Syngespilteksten, hvorimod de to kortere Sangstrofer i det følgende gengive denne med Forandringer efter Lejligheden.

Side 123, Lin. 2 f. n. Alidor er i Syngestykket en »stor Astrolog«, der forklædt som en gammel Betler (se S. 124, L. 16) kommer til de to onde Søstre (Clorinde og Rosalia).

Side 126, Lin. 3. Din Krands er atter sammenbundet. Se 2den Handling af Hagbarth og Signe (4de Bind, S. 184 og 190).

Side 126, Lin. 6. Fanchon er Hovedpersonen i et Syngespil af samme Navn, der hørte til den Tids Teaterrepertoire ligesom de andre i det følgende nævnte Syngespil Joconde, Paul og Virginie samt Den lille Rødhætte.

Side 126, Lin. 9. Mai, nys udsprungne Løvkviste; se ovenfor Anm. til S. 29, L. 9.

Side 126, Lin. 15. Parcen, en af Skæbnegudinderne hos Romerne.

Side 126, Lin. 8-7 f. n. Se 4de Handling af Correggio (3dje Bind, S. 230-236).

Side 126, Lin. 6-5 f. n. Se 5te Handling af Correggio (3dje Bind, S. 250-254). Laurettas Rolle var bleven spillet af Madame Zinck.

Side 126, Lin. 1 f. n. I Claurens Lystspil Fugleskydningen medbringer Elskeren, uden at dette for Resten har mindste Betydning for Stykkets Handling, et Kalejdoskop (dengang en ny Opfindelse), som han lader Elskerinden se i.

Side 127, Lin. 4. I det svenske Spektakelstykke Hermann von Unna (opført her 66 Gange, 1803-1836, i en elendig Oversættelse af Th. Thaarup) nærer Kejserinden en platonisk Kærlighed til Hermann; men hun undertrykker sin Tilbøjelighed saavel af ægteskabelig Pligtfølelse som af Venskab for Ida, der elsker Hermann og er genelsket.

Side 127, Lin. 10. I Kotzebues De to Brødre tilvejebringer Mally Forsoning mellem sin Fader og hans Tvillingbroder.

Side 127, Lin. 16-13 f. n. I den Vise, Vilhelm synger i Slutningen af Axel og Valborg, hedder det (3dje Bind, S. 116):

Hiem gik Jomfru Else,
Hun var saa sorrigfuld;
Maanedsdag derefter
Laae hun i sorten Muld.

Side 127, Lin. 11 f. n. I Syngestykket Sovedrikken, som Oehlenschläger havde oversat, havde Madame Zinck spillet Valentins Elskerinde, som hedder Rose.

Side 128, Lin. 2. I Høstgildet spillede Madame Zincks Mand Halvor.

Side 128, Lin. 13-12 f. n. I Skuespillet Salomons Dom havde den afdøde spillet Barnets sande Moder Leila (paa Dansk: Nat), og Barnets, Syvaarsdrengen Adonias ikke ubetydelige Parti udførtes paa den Tid af den lille Boline Margrethe Abrahamson, født 1810, der ikke mange Aar efter som Madame Kragh var en meget yndet Skuespillerinde i Madame Zincks Rollefag, indtil hun ligesom denne tidligt, i sit 29de Aar, blev bortreven af Døden.

Side 129, Lin. 1-3. Den 31te August 1823 var Rahbeks Sølvbryllupsdag; Forestillingen fandt Sted ikke længe efter, uden Tvivl i det dramatiske Selskab Thalia. — Af Oehlenschlägers mange Digte til Rahbek vil man nedenfor finde Rahbeks Jubelfest, Juli 1825, og Prologen Rahbeks Minde, Maj 1830.

Side 130, Lin. 6 f. n. Prins Christian, senere Kong Christian den Ottende, viste bestandig Oehlenschläger megen Gunst (uden dog at gøre noget til Forbedring af hans fortrykte økonomiske Stilling), og Digteren nærede en varm Hengivenhed for ham og hans anden Hustru Caroline Amalie. Efter 1813 at have tilegnet Prinsen sine Digtningers anden Del med et Poem skrev Oehlenschläger 1815 Fyrste-

parrets Bryllupskantate og besang Prinsens Fødselsdag samt fra 1822 af hvert Aar baade hans og Prinsessens Fødselsdag og flere Festligheder ligesom 1848 hans Død. Af disse Snese Digte blev kun et Mindretal offentliggjort, og i nærværende Udvalg finder man kun dette ene Nummer. Et af de utrykte ender saaledes:

Du veed, at kom en Fødselsdag,
Og Harpen ved din Dør forstummer —
Da hviler under Tørvens Lag
Skioldungens Skiald i Dødens Slummer.

Side 130, Lin. 4-2 f. n. Siølund er Sjælland, som Gefion pløjede ud af Sverrig. Oehlenschläger gør her Gefion til Odins Datter; derom melde de mytologiske Kilder intet. — glædes i Stedet for glæder sig; se nedenfor S. 158, L. 4: kiedes; S. 228, L. 12: mores, samt S. 270, L. 4, og S. 272, L. 11; sammenlign 8de Bind, Anm. til S. 20, L. 14.

Side 131, Lin. 1-2. Prinsen foretog 1819-1822 en Udenlandsrejse.

Side 131, Lin. 11. Herthe, Sjælland; se ovenfor, Anm. til S. 51, L. 11 f. n.

Side 131, Lin. 3 f. n. Ægir, Havets Gud.

Side 132, Lin. 9 f. n. Dødningedans kaldes i Kunsthistorien billedlige Fremstillinger af, hvorledes Døden, sædvanlig personificeret som en Benrad, bortriver Mennesket fra Livets Færd i alle Aldre, alle Stænder, under alle Kaar. Disse Billedrækker maledes i Middelalderen paa Kirker og Kirkegaarde; i Basel, i Lübeck og i Paris findes endnu Levninger af saadanne.

Side 132, Lin. 8 f. n. Romanen Øen i Sydhavet, først skreven paa Tysk, udkom paa Dansk 1824-1825 i fire Bind.

Side 135, Lin. 14. Den under Ø vandrende Jomfru. Dette Udtryk er vel dannet efter den i Folkeviserne hyppigt forekommende Talemaade at ride sig under Ø, hvis Betydning ikke er klar.

Side 135, Lin. 3 f. n. Bras (forældet), Brystsmykke.

Side 136, Lin. 4 f. n. Vandhose, Skypumpe.

Side 137, Lin. 14 f. n. Overtroen befolker ikke Havet, men kun Søer og Floder med Nøkker.

Side 138, Lin. 12-10 f. n. Kommandør P. N. Sølling kom gentagne Gange til Oehlenschläger med Bøn om Sangtekst til Brug ved Koncerter, som af et musikalsk Selskab bleve givne til Fordel for det i 1819 af Sølling stiftede Hjem for gamle Sømænd, Bombebøssen, og Digteren skrev 1822 for ham en (her ikke optagen) Sang, som han varierede

1823 og ligeledes 1824. Til Koncerten 1825 digtede han nærværende nye Sang, som ikke blev brugt, fordi det i dens tredje Strofe forekommende Udtryk om Holmens faste Stok i Nyboders parallelle Gader stødte Sølling. Konserterne 1825 og 1826 bleve givne uden Bidrag fra Oehlenschlägers Haand, og i Februar 1827 døde Sølling, over hvem Oehlenschläger da skrev det herlige Mindedigt, der findes S. 169.

Side 139, Lin. 14. faste Stokken, d. e. Holmens faste Stok, Flaadens faste Mandskab.

Side 141, L. 3. Kommaet efter denne Linie bortfalder.

Side 142, Lin. 1-2. Ved Rahbeks halvhundredaarige Studenterjubilæum blev han gjort til Æresmedlem af Studenterforeningen. Se for øvrigt ovenfor, Anm. til S. 129, Lin. 1-3.

Side 142, Lin. 4 f. n. Minerva, Romernes Visdomsgudinde. Her tænkes vel ogsaa paa Tidsskrifterne Minerva og Dansk Minerva, som Rahbek udgav, dels alene, dels i Forbindelse med andre.

Side 143, Lin. 5. Samsøe, især bekendt som Forfatter af Sørgepillet Dyveke. — Pram, Forfatter af Idyllen Emilies Kilde og Heltedigtet Stærkodder, stiftede sammen med Rahbek Maanedsskriftet Minerva.

Side 143, Lin. 14-13 f. n. Her sigtes til den Forkærlighed for Skildringen af kvindelige Karakterer, som Rahbek har lagt for Dagen, vel især i sine Fortællinger, og som han selv vedkender sig i sine Erindringer, 3dje Del, S. 27-28.

Side 143, Lin. 8-7 f. n. Her sigtes til Rahbeks Ugeskrift Tilskueren.

Side 144, Lin. 1. Her sigtes til Rahbeks Drikkeviser.

Side 144, Lin. 9-10. Grækeren Anacreon levede i det 6te Aarhundrede før Chr. og forfattede yndige Sange om Vin og Kærlighed indtil sin Død i en Alder af 85 Aar.

Side 144, Lin. 11-10 f. n. Denne Hymne blev sunget til Musik af den tyveaarige J. P. E. Hartmann ved en Koncert den 9de November 1825 i Garnisonskirken.

Side 146, Lin. 13. Denne Romance blev, før den endnu var trykt, fremsagt af Madame Wexschall (den senere Fru Nielsen) ved hendes første Mands Aftenunderholdning den 26de Februar 1826.

Side 147, Lin. 7. Oehlenschläger skriver altid en Vænge.

Side 148, Lin. 1. runde forældet for randt, ligesom forsvunde (L. 3) for forsvandt.

Side 150, Lin. 8 f. n. fristet, prøvet.

Side 151, Lin. 10. Neptunus, hos Romerne Havets Gud, afbildes med en Trefork.

Side 152, Lin. 7. En Piaster er en gammel spansk Sølv mønt af henimod 4 Kroners Værdi.

Side 154, Lin. 8. bange Mod, bange Sind.

Side 154, Lin. 11. Larve, Maske; se 9de Bind, Anm. til S. 228, L. 9 f. n.

Side 155, Lin. 8. berøver staar vel her i den forældede Betydning plyndrer.

Side 155, Lin. 13 til Lin. 9 f. n. Auka-Thor, Age-Thor. — Karm, Vogn. — Surtur, i den nordiske Mytologi Ildverdenens Vogter. — Niord, Vindenes Gud.

Side 156, Lin. 1-3. Oehlenschlägers Fader var født 1748 og døde i Maj 1827, ved hvilken Lejlighed Sønnen skrev et Digt, som findes S. 174. En episodisk Scene i Syngespillet Tordenskiold (1820), hvis Handling til Dels foregaar paa Frederiksberg, fremstiller en frederiksbergsk Slotsforvalter, der i sin Maade at ytre sig paa ligner Digterens Fader paa et Haar.

Side 157, Lin. 8 f. n. Om Oehlenschlägers Søster Sophia se ovenfor, Anm. til S. 87, L. 10 f. n., og om hans Moder se 10de Bind, Anm. til S. 1, L. 1.

Side 158, Lin. 1-3. Frederik den Sjettes Dronning, Marie Sophie Frederikke, var født den 28de Oktober 1767, og hendes Datter Caroline, var født samme Dag 1793. Om Oehlenschlägers Digte til Dronningen se ovenfor, Anm. til S. 51, L. 4 f. n. — Naar dette Digt, hvortil der, som man ser af den næstsidste Strofe, blev komponeret Musik, kaldes en Romance, maa Benævnelsen vel snarere forstaas efter Musikernes end efter Æstetikernes Sprogbrug.

Side 159, Lin. 6. De kiære Piger, Prinsesserne Caroline og Vilhelmine.

Side 159, Lin. 9-14. Straks efter at Prins Christian (den Ottende)s Søn, Frederik (den Syvende), i Foraaret 1826 var bleven forlovet med Prinsesse Vilhelmine, tiltraadte han en længere Udenlandsrejse.

Side 162, Lin. 1-2. I Anledning af Teatrets forestaaende Mindefest for den i Oktober 1826 afdøde Baggesen indsendte Oehlenschläger dette Digt tillige med følgende Skrivelse til Direktionen:

»Fra det Øieblik af at Døden fuldkommen forsonede mig med salig Baggesen, har jeg ogsaa følet Drift til at plante en Blomst paa hans Grav; hvad jeg for det Meste gjorde, naar en udmærket Samtidig, der i Livet havde rørt mit Hierte, forud gik til Hvile.

Jeg indsender derfor medfølgende Digt til den kongelige Theaterdirection, med det Ønske, at det maa blive fremsagt

som Epilog eller Prolog af Herr Nielsén ved den Afdødes Fest, hvis Directionen skulde finde det passende.

Allerærbødigst
A. Oehlenschläger.

Kiøbenhavn, den 9de Februar 1827.«

Mindefesten skulde afholdes den 15de Februar (Baggesens Fødselsdag) og bestaa af den Afdødes Opera Erik Eiegod og en dramatisk Epilog af C. J. Boye; men da Operaen forsinkedes ved Sygdom, blev Oehlenschlägers Axel og Valborg valgt i Stedet, og da saa Oehlenschlägers Minde-digt var kommet til, blev Boyes Arbejde brugt som Prolog foran Tragedien og Mindedigtet som Epilog fremsagt af N. P. Nielsen.

Side 162, Lin. 5. Til Baggesens Digt Da jeg var lille havde Schulz (se ovenfor, Anm. til S. 22, L. 1) komponeret en forhen meget bekendt Melodi.

Side 162, Lin. 8. kalundborgske Digt, Baggesens komiske Fortælling Censurens Oprindelse eller Kal-lundborgs Krønike.

Side 162, Lin. 10. Her sigtes til Baggesens Jeppe, et Eventyr.

Side 162, Lin. 12-11 f. n. De i disse Linier forekommende Navne ere hentede fra forskellige af Baggesens lyriske Digte.

Side 162, Lin. 8 f. n. Her sigtes uden Tvivl til Baggesens Selskabssang De Skiønnes Skaal; hvis første Strofe lyder:

»Skaberen skued den nyskabte Klode,
Ufødte Menneskers Skiebner han saae,
Og, for disses Umildhed at bode,
Mild bød han Druer opvoxte derpaa;
Men end han et Mørke blandt Tingene fandt:
»Bliv Piger!« saa bød han, og Mørket forsvandt«.

Side 162, Lin. 7 f. n. Her sigtes maaske til Baggesens Slutnings-Sang, der begynder:

»For at være som man bør,
Venner maa man drikke«.

Side 162, Lin. 4-3 f. n. Her sigtes til de bekendte Linier af Baggesens Til mit Fædreland.

Side 162, Lin. 2-1 f. n. Her sigtes til Baggesens Digt Citherspilleren, som begynder:

»Jeg vandrer fra By og til By
Paa min Fod, jeg savner ei Vinger;
Med munter Sang . . .«

— med lunefulde Mod, med spøgefulde Sind. Ordet

lunefuld i denne Betydning brugtes af Fru Gyllembourg, af Goldschmidt, og endnu af Topsøe.

Side 163, Lin. 3. Her sigtes til Baggesens Digt Trøsten, der begynder:

»Vis er Døden, salig Slummer
Venter snarlig Sorgens Ven.«

Side 163, Lin. 11. Denne Romance blev, før den endnu var trykt, fremsagt af Madame Wexschall (den senere Fru Nielsen) ved hendes Koncert og Deklamatorium den 4de Marts 1827.

Side 168, Lin. 2 f. n. og flg. End er mig Dannebrog forjettet o. s. v., d. e. endnu i den nærværende Tid er der Udsigt til Ros, Haab om at prydes med Dannebrog, at blive »dekoreret«, thi den ærekære finder alle Vegne selv sin Vej; men oplever jeg end ikke denne Ære o. s. v. — De allerfleste Nutidslæsere, som trække paa Skuldrene ved denne Slutningsstrofe, vilde have set den med andre Øjne, hvis de havde læst den halvhundrede Aar tidligere.

Side 169, Lin. 5. Om Sølling se ovenfor, Anm. til S. 138, L. 12-10 f. n. Mindedigtet blev fremsagt af N. P. Nielsen ved en Koncert den 11te Marts 1827 til Indtægt for Bombebøssen.

Side 169, Lin. 7 f. n. Disken staar her i den forældede Betydning Bordet.

Side 169, Lin. 1 f. n. I sine Erindringer, IV, S. 93 (Udtoget S. 444), siger Oehlenschläger: »Sølling gjorde sig fortient ved at indføre de lukkede Lodsbaade i Norge, hvorved aarligt mange Menneskers Liv blev reddet«.

Side 170, Lin. 9 f. n. Har kappet mit Haab fra mit Anker. Saaledes lyder Linien i Kiøbenhavnsposten, 1827, Nr. 21, hvor Digtet først blev trykt, og i Oehlenschlägers Digterværker, V, 1836; i Digterværker, XVI, 1846 og i Pragtudgaven, 1852, staar der: Har kappet mit Haab fra sit Anker.

Side 171, Lin. 5. Dette Digt blev, før det endnu var trykt, fremsagt af N. P. Nielsen ved Sangeren G. Zincks Aftenunderholdning den 18de Marts 1827.

Side 174, Lin. 5. Om Oehlenschlägers Fader se ovenfor, Anm. til S. 156, L. 1-3.

Side 177, Lin. 4. Berggelmer var Jætternes Stamme-fader. Oehlenschläger og hans Venner kaldte skæmtevis hans Fader med dette Navn og forstod dermed den gamle paa Bjærget.

Side 178, Lin. 12 f. n. Tidens Segl, Halvmaanen.

Side 178, Lin. 6-5 f. n. Tragedien Carl den Store er sandsynligvis forfattet 1828 og blev i 1829-1830 opført fem

Gange. Det her optagne Digt, hvis Overskrift hidrører fra Udgiveren, hører til en Episode, som Oehlenschläger i senere Udgaver tog ud af Stykket og gjorde til et Efterspil Holger Danske.

Side 179, Lin. 10. Det ildner Blodet. Saaledes lyder Linien i alle Oehlenschlägers Udgaver; man skulde snarere have ventet Den (o: Vinen) ildner Blodet. I Lin. 12 staar der i første Udgave (ligesom her): styrker, medens Oehlenschlägers tre senere Udgaver have: kræver.

Side 180, Lin. 1-2. Fru Rahbek døde den 21de Januar 1829 i en Alder af 53 Aar. Om Oehlenschlägers Digte til hende se 10de Bind, Anm. til S. 228, L. 9.

Side 181, Lin. 13-14. Fru Rahbek ligesom hendes Fader dannede mange smukke og uopslidelige Æsker af *papier-mâché*.

Side 181, Lin. 7 f. n. igien maa her betyde tilbage, til overs.

Side 182, Lin. 12 f. n. Det latinske *margarita* betyder Perle.

Side 182, Lin. 6-5 f. n. Den lærde Sjællands Biskop Münter, født 1761, døde den 9de April 1830.

Side 183, Lin. 4. Atterkomst (forældet), Genkomst.

Side 184, Lin. 10-9 f. n. den gyldne Sol frembryder giennem sin kulsorte Sky, Citat af Kingos Paaskepsalme: »Som den gyldne Sol o. s. v.«.

Side 184, Lin. 1 f. n. Med din Ven menes vel Oehlenschläger.

Side 185, Lin. 1-3. Denne Prolog blev fremsagt ved Rahbeks Mindefest paa det kongelige Theater; efter Prologen opførtes Lessings Emilia Galotti. Om Oehlenschlägers Digte til Rahbek se ovenfor, Anm. til S. 129, L. 1-3.

Side 185, Lin. 10-11. Philemon og Baucis var et Ægtepar i Frygien, der i Oldtiden var bekendt for sin til den højeste Alder bevarede gensidige Kærlighed.

Side 186, Lin. 7. Ordet undseelig maa her ligesom et Par andre Steder hos Oehlenschläger imod Nutidens Sprogbrug læses i fire Stavelser; sammenlign anseelig, 5te Bind, Anm. til S. 71, L. 11.

Side 186, Lin. 11-8 f. n. Rahbek var 1801 bleven udnævnt til Løjtnant à la suite og døde som Kaptajn à la suite ved det omorganiserede Studenterkorps; derfor fulgte Korpset ham til Jorden og skød en Salve over Graven.

Side 186, Lin. 7 f. n. og flg. Rahbek, hvis første større Arbejde var Breve fra en gammel Skuespiller til sin Søn, udgivet i Bogform 1782, nærede hele sit Liv en levende Interesse for Teatret. I Aaret 1805 blev han Lærer ved den dramatiske Skole og 1809 Medlem af Teaterdirektionen, en

Post, han beklædte til sin Død. Han hævdede stadig Teatrets Betydning som moraliserende Institution.

Side 187, Lin. 9 f. n. Oehlenschlägers ældste Datter opholdt sig et Aars Tid hos Boghandler Brockhaus i Leipzig, hvor Faderen hentede hende i Sommeren 1831. Digtet er skrevet den 30te September 1830 paa den sidste Strofe nær, som er tilføjet efter hendes Død, der indtraf den 12te Marts 1835. Af Faderens Digte til hende er et fra Februar 1833 forbigaaet her; men fra 1835 vil der i det følgende findes flere, i hvilke hun besynges.

Side 187, Lin. 8 f. n. taaligt, taalmodigt.

Side 188, Lin. 7-5 f. n. Om Oehlenschlägers Prologer, Epiloger og Sange for det dramatisk-literære Selskab se ovenfor, Anm. til S. 110, L. 1.

Side 189, Lin. 8. Skiermer i Stedet for Skierme; sammenlign 6te Bind, Anm. til S. 64, L. 8, og se ovenfor, Anm. til S. 92, L. 9.

Side 191, Lin. 12-13. Paa Koromandelkysten i Dekan havde Danmark fra 1620 til 1845 en Koloni.

Side 193, Lin. 7 f. n. Cabott, død 1814, var Maler og Lærer ved Kunstakademiet.

Side 193, Lin. 1 f. n. Om Selskabets Æresmedlem Thaarup se ovenfor, Anm. til S. 110, L. 1.

Side 194, Lin. 7. Rottbøll, død 1824, var Højesteretsadvokat og Generalfiskal.

Side 194, Lin. 12. Svada, hos Romerne Gudinde for Veltalenhed.

Side 194, Lin. 14. M. F. Liebenberg, død 1828, Æresmedlem af Selskabet, Præst paa Frederiksberg, siden Hofpræst og Konfessionarius, havde i sin Ungdom taget megen Del i Selskabets sceniske Virksomhed.

Side 194, Lin. 14 f. n. Nordmanden Pavels, død 1822 som Biskop i Bergen, havde opholdt sig i København 1790-1793 og 1799-1805. Om hans Sammenstød med Oehlenschläger efter hans Anmeldelse af dennes Digte 1803 se 10de Bind, Anm. til S. 133, L. 3-12.

Side 194, Lin. 9 f. n. Eegholm, teologisk Kandidat, udmærkede sig meget paa Selskabets Scene og debuterede 1799 i en Alder af 35 Aar paa det kongelige Teater, hvor han derefter med meget Bifald spillede baade alvorlige og komiske Roller. Han var Æresmedlem af Selskabet og døde allerede 1803.

Side 194, Lin. 2 f. n. Holbøll, død 1829, Gartner ved den botaniske Have i København, var Æresmedlem af Selskabet, til hvis Mindefest for ham Oehlenschläger skrev et i dette Udvalg ikke optaget Digt. Han nævnes i 10de Bind, S. 245, L. 9 f. n.

Side 195, Lin. 5. Lægen, Professor Ole Hieronymus Mynster, Oehlenschlägers Ungdomsven, var, da han 1818 døde, kun 46 Aar gammel. Oehlenschläger skrev ved hans Død et Digt, som ikke er optaget i dette Udvalg.

Side 195, Lin. 16 og flg. Om Oehlenschlägers Digte til Rahbek og hans Hustru se ovenfor, Anm. til S. 129, L. 1-3, og 10de Bind, Anm. til S. 228, L. 9.

Side 196, Lin. 11 f. n. Uskyldig, ædel Tidsfordriv stod der over Fortæppet, i alt Fald medens Teatret var i Store Kongensgade.

Side 196, Lin. 3-2 f. n. Dette Ønske gik ikke i Opfyldelse. Selskabet, hvis Glansperiode egentlig allerede sluttedes 1825, da dets første Skuespiller og ivrigste Dramaturg, Kammerraad Th. Thortsen flygtede for mislig Embedsførelse, sygnede og døde hen, længe før Oehlenschlägers Tid var omme.

Side 197, Lin. 1-2. Den blege Ridder fremkom i Oehlenschlägers Maanedsskrift Prometheus for September-November 1832.

Side 198, Lin. 9. med Heimdals Flamme, d. e. med Guldtænder ligesom den nordiske Gud Heimdall.

Side 198, Lin. 7 f. n. Det maa vel betyde det at føle Vemod, da Ordet Vemod hos Oehlenschläger er af Fælleskøn, hvad der ogsaa ses af den foregaaende Linie.

Side 199, Lin. 6 f. n. Allegorie, Lignelse, Sindbillede.

Side 200, Lin. 6 f. n. Herbarium, Samling af tørrede Planter.

Side 201, Lin. 1. Portrættet, malet af en Dilettant Faxøe, tilhører nu Oehlenschlägers yngste Datter, Fru Maria Konow. Om Oehlenschlägers Fader se ovenfor, Anm. til S. 156, L. 1-3.

Side 202, Lin. 5-7. Denne Digtcyklus udkom i December 1833 med en raderet Skizze af Krogkleven af Landskabsmaleren J. P. Møller og indeholdt 35 Numre, af hvilke 14 her ere optagne.

Side 202, Lin. 8—7 f. n. Meningen af disse Linier maa vel være: Ganske vist er det kun en kort Tid, vi skulle leve adskilte, men Rummet er stort.

Side 205, Lin. 3-4. Muskel i Stedet for Musling er forældet. — Hler-Ægir, Havguden.

Side 205, Lin. 10 f. n. Olaf, Olaf Tryggvesen. — diger (Islandsk), tyk; Bue Digre optræder i Oehlenschlägers Palnatoke.

Side 207, Lin. 2 f. n. Edvard Storm, Forfatter af Zinklars Vise, Inspektør ved Efterslægtsselskabets Skole, døde 1794 i en Alder af 45 Aar.

Side 208, Lin. 11. Om Oehlenschlägers Historielærer Dichman se 10de Bind, Anm. til S. 16, L. 5 f. n.

Side 209, Lin. 5-8. Fiskerdrengen Hottur, Biarke, Vøggur, Personer i Heltedigtet Hrolf Krake.

Side 209, Lin. 11. ene, forene.

Side 209, Lin. 12 f. n. Vigen, Landet ved Kristiania-fjord og Skagerak.

Side 210, Lin. 10. Bælte i Stedet for Bælt findes ogsaa S. 252, L. 6 f. n.

Side 211, Lin. 7. gennem i Stedet for mellem; sammenlign 3dje Bind, S. 241, L. 7, og 6te Bind, S. 230, L. 4-3 f. n med Anm.

Side 211, Lin. 7 f. n. Landskabsmaleren J. C. Dähl, født i Bergen, uddannet ved Kunstakademiet i København, levede sin meste Tid i Dresden.

Side 211, Lin. 2 f. n. I A. Fayes Norske Folke-Sagn, 2det Oplag 1844, hedder det: »Sagn om Kilder, der bære St. Olafs Navn og skyldte ham Tilværelse, findes overalt i Landet.«

Side 212, Lin. 10 f. n. Hejmdals Gjallerhorn kunde høres over hele Jorden.

Side 213, Lin. 1. til Skjaldens Priis maa vel betyde til Genstand for Skjaldens Pris.

Side 214, Lin. 8 f. n. Denne Dahl er ikke den ovennævnte norske Maler, men den danske, i Kristiania bosatte Boghandler Johan Dahl, der fra sin tidlige Ungdom var en tro Ven af Oehlenschläger og hans Hus.

Side 216, Lin. 10. I Tidens Begyndelse dræbte Aserne Kæmpen Ymer, og af hans Blod gjorde de Havet.

Side 216, Lin. 14. Frei, som hos Oehlenschläger sædvanlig betyder Freja, er her Frejr, Frugtbarhedens Gud.

Side 216, Lin. 9 f. n. inskrænked, Trykfejl for indskrænked.

Side 216, Lin. 4 f. n. Gullinbørste, Frejrs med Guld-børster forsynede Galt.

Side 218, Lin. 8. Stolle, en (i Regelen vandret) Minegang.

Side 222, Lin. 5-4 f. n. En Nordmand, juridisk Kandidat Krogh, og den ovenfor omtalte Boghandler Dahl ledsagede Oehlenschläger paa hans Udflugt i Landet.

Side 224, Lin. 4. Bøigden, Bygden, det bebyggede Omraade.

Side 226, Lin. 12 f. n. starblind eller stærblind, meget nærsynet eller svagsynet.

Side 226, Lin. 9 f. n. Til Myre giver Oehlenschläger Anmærkningen: »Mose«.

Side 228, Lin. 10 f. n. Tilie, Bræt.

Side 232, Lin. 9. Amtmand Blom i Drammen havde indbudt Oehlenschläger til at besøge ham i hans Hjem.

Side 233, Lin. 5. Den Psalme, som begynder: Nu vel an! vær frisk til Mode! er ikke af Kingo.

Side 233, Lin. 11 f. n. Versemaalet i Tilbageblik er hentet fra Nordal Bruns »Boer jeg paa det høie Field«.

Side 234, Lin. 2. Oehlenschläger bruger oftere det usædvanlige Skrint i Stedet for Skrænt.

Side 234, Lin. 2-1 f. n. Iduns Drik . . . viger ikke, Castale! dit Væld, d. e. . . . viger ikke for dit Væld; sammenlign ovenfor, Anm. til S. 94, L. 3. — Castale, rettere Castalia, en Kilde, hvis Vand gjorde den, der drak deraf, fremsynet, sammenblandes tit som her med Hippokrene, den af Vingehesten Pegasus fremstampede Kilde, hvis Vand gav den, der drak deraf, Digterevne.

Side 235, Lin. 1-2. Om Oehlenschlägers ældste Datter, der døde den 25de Marts 1835 som Skuespiller Phisters Hustru, se ovenfor, Anm. til S. 187, L. 9 f. n.

Side 237, Lin. 12-13. Denne tyske Digterinde var 1765 som spædt Barn kommen til Danmark og 1783 bleven gift med den rige, ligesom hun tyskfødte, Købmand Constantin Brun; hun døde samme Dag som Oehlenschlägers Datter Charlotte. Der foreligger fem her ikke optagne Digte til Fru Brun og hendes Hus.

Side 238, Lin. 6-7. hvor stedse Livet er Munterhedens Farve givet; sammenlign nedenfor, S. 240, L. 6 og 5te Bind, Anm. til S. 12, L. 13 f. n.

Side 238, Lin. 11. Ida, Datter af Fru Brun.

Side 238, Lin. 12. Thorvald, Thorvaldsen.

Side 238, Lin. 14 f. n. gienfunde (forældet), genfandt.

Side 238, Lin. 4 f. n. Camma, Fru Rahbek.

Side 239, Lin. 1-3. Indbudt af Prins Christian (den Ottende), som var Guvernør i Fyen, foretog Oehlenschläger kort efter sin Datter Charlottes Død en Rejse til denne Ø og skrev sin »Digtekrans« Fyensreisen, der udkom i December 1835. Af dens 53 Numre ere her 4 optagne.

Side 240, Lin. 13 f. n. Hertil føjer Oehlenschläger Anmærkningen: »Melodien af Mozart«, og til L. 12 og 10 f. n.: »Af Uhland og Weber«.

Side 241, Lin. 9. Borgen er Slottet i Odense.

Side 242, Lin. 11-14. Dette Jertegn fortæller Saxo i sin Krønikes 11te Bog om den i Aaret 1076 afdøde Biskop Vilhelm i Roskilde.

Side 243, Lin. 9 f. n. Dette Digt er et Sidestykke til den gamle Folkevisen om Ingerlille og Herr Tord, fra hvilken Omkvædene og den næstsidste Strofe ere hentede; se Nyerups og Rahbeks Udvalgte danske Viser, 4de Bind, 1813, S. 291-293.

Side 244, Lin. 6 f. n. De gamle Skandinaver troede, at

ethvert Menneske havde sin Fylgie eller Skytsaand, som fulgte ham eller hende fra Vuggen til Graven.

Side 245, Lin. 1. Ophelia i Shakespeares Hamlet bliver vanvittig og drukner sig.

Side 245, Lin. 5. Clärchen, Egmonts elskede i Goethes Sørgepil Egmont.

Side 245, Lin. 9. Theklas Sang i Schillers Wallenstein (Die Piccolomini, 3dje Akts 7de Scene) har Oehlenschläger oversat i sit Sancthansaftens-Spil, se 1ste Bind, S. 9.

Side 246, Lin. 15. Schiller savned græske Guder; se hans Digt Die Götter Griechenlands.

Side 246, Lin. 1 f. n. Her sigtes til Luthers Psalme Vor Gud han er saa fast en Borg.

Side 248, Lin. 11. Da favner han vor fælles Moder. Saaledes lyder Linien i første Udgave. I Oehlenschlägers anden Udgave (1846) og i Pragtudgaven (1852) staar der: Da favner ham vor fælles Moder.

Side 248, Lin. 6 f. n. Til sin Svoger Carl Heger skrev Oehlenschläger 1807 et Digt med Palnatoke; se 10de Bind, S. 271.

Side 251, Lin. 11-12. Jonas Rein, Jens Zetlitz, Lyder Sagen, norske Poeter.

Side 251, Lin. 13. Nordmanden A. B. Bentzon var fra 1799 Embedsmand paa de danske Øer i Vestindien og 1816-1825 Generalguvernør der.

Side 251, Lin. 12 f. n. Digteren Pram (se ovenfor, Anm. til S. 143, L. 5) var født i Norge, men hans Farfader var dansk, og han selv kun otte Aar gammel, da han kom til Danmark.

Side 251, Lin. 8 f. n. og flg. Om Thomas Thaarup se ovenfor, Anm. til S. 110, L. 1. — du troede paa Adel, som i Hytten boede. Her sigtes vel nærmest til Høstgildets 17de Scene, hvor det hedder: »Adel kan en Bonde være«.

Side 252, Lin. 1-8. Steffens var dengang Professor ved Universitetet i Berlin, og Thorvaldsen havde endnu ikke endt sit lange Ophold i Rom.

Side 252, Lin. 11. Digteren Hauch og Literaten A. E. Boye.

Side 252, Lin. 14 f. n. Maleren og Kobberstikkeren Chodowiecki, død 1801, var en højt anset Kunstner, som hyppigst udførte sine Arbejder *en miniature*.

Side 252, Lin. 11-7 f. n. Den fremmede Ø er Fyen; se ovenfor Anm. til S. 239, L. 1-3. Carl Heger var Bibliotekar hos Prins Christian, en Post, som før ham havde været beklædt af den sidste af de i Lin. 9 f. n. nævnte

fyenske Præster, Hieronimus Laub, David Birch, og Valentin Seidelin.

Side 253, Lin. 5-8. Carl Heger havde tidligere taget Del i det dramatisk-literære Selskabs sceniske Præstationer.

Side 253, Lin. 9-12. Om Skuespilleren M. Rosing og hans sidste ti Aars Sygdom se ovenfor, Anm. til S. 89, L. 10.

Side 253, Lin. 13. Om Lægen O. H. Mynster se ovenfor, Anm. til S. 195, L. 5.

Side 253, Lin. 8 f. n. Den ypperlige Kobberstikker Clemens var 22 Aar ældre end Carl Heger.

Side 253, Lin. 4 f. n. Om Gartneren Holbøll se ovenfor, Anm. til S. 194, L. 2 f. n.

Side 254, Lin. 14 f. n. Der længe Kirkens Hyrder ere, der længe have været Kirkens Hyrder.

Side 254, Lin. 12 f. n. Om Biskop Münter se ovenfor, S. 182, L. 6-5 f. n. med Anm.

Side 255, Lin. 5-12. Om Brøndsted se nedenfor, Anm. til S. 257, L. 1-2.

Side 255, Lin. 11. Til Prins Christians Bibliotek sluttede sig en Vasesamling.

Side 255, Lin. 13 til L. 9 f. n. Kirkemuren er Kirkegaardsmuren; sammenlign ovenfor, S. 195, L. 10 f. n.: »Hvor Muren ved Alleen staaer«. Rahbeks, Cammas og hendes Broder Carls fælles Gravsted findes paa Frederiksbergs gamle Kirkegaards anden Afdeling til venstre. Paa Mindestenen læses følgende Linier af Oehlenschläger:

Med elskte Viv vor Digter hviler her,
De deelte troligt Livets Fryd og Kummer;
Og han, som var dem begge kjær,
Og leved dem saa længe nær,
Nu deler med dem Gravens Slummer.

(I Erindringer citeret efter Hukommelsen lidt afvigende.) Skraas overfor ved den modsatte Mur ligger nu Oehlenschläger med sin Hustru og ældste Datter.

Side 256, Lin. 2. Adler var fra 1814 Kabinetssekretær hos Prins Christian og beholdt den samme Stilling hos ham som Konge.

Side 256, Lin. 5-8. Oehlenschlägers Ven fra Ungdommen, J. P. Mynster.

Side 256, Lin. 10-9 f. n. Den, »som flettede ham Krandsen til hans Kistelaag«, var den samme, til hvem Oehlenschläger 1848 eller 1849 skrev et Digt: »Til min ældste Veninde Fru C. D. Drewsen« (Oehlenschlägers Poetiske Skrifter, 23de Deel, 1861, S. 179). Hun var seks Aar yngre end Carl Heger, hans Morbroders tredje Hustru og efter Sigende den ufrivillige Aarsag til, at Nevøen døde ugift. — Enkelt-

tallet Krandsen skal vel ikke forstaas bogstaveligt; den har formodentlig været den største blandt nogle faa. Thi Kransene ved slige Lejligheder vare for et halvt Aarhundrede siden hos os kun enkelte i Sammenligning med, hvad de nu ere.

Side 257, Lin. 1-2. Den lærde Brøndsted var kun et Aar yngre end Oehlenschläger. Digtet skriver sig formodentlig fra 1836. To andre Digte af Oehlenschläger til Brøndsted ere ikke optagne her: det ene paa en af hans sidste Fødselsdage (af det selv samme Indhold som nærværende, men i et andet Versemaal og meget mat), det andet ved hans Jordefærd i Juli 1842.

Side 258, Lin. 5-6. Den store Skiald, Goethe.

Side 258, Lin. 12-13. Som bekendt blev Napoleons Lig senere (1840) ført til Frankrig. — slet staar vel her i den forældede Betydning jævn, glat.

Side 258, Lin. 13 f. n. Vi atter os gienfunde. Baade gienfunde i Stedet for genfandt og os i Stedet for hinanden ere forældede; sammenlign fandtes (L. 5 f. n.).

Side 258, Lin. 7 f. n. Den yndigskiønne Blomsterstad, Florens.

Side 261, Lin. 11 f. n. Christiane Heger, født 1782, forlovet med Oehlenschläger 1800, gift med ham 1810, døde den 7de Juli 1841. Den to Gange genkommende første Strofe og flere Steder i Digtet Ved hendes Grav hentyde til Vuggevisen i 4de Akt af Aladdin.

Side 264, Lin. 9. i Zenith, højest paa Himlen, saa vidt lige over vore Hoveder, som Solen kommer hos os.

Side 264, Lin. 10-11. Langs med den indvendige Side af St. Jørgens Sø gik, før København fik sit nuværende Vandværk, en lavtliggende, skyggefuld Spadserevej, som kaldtes Kærlighedsstien. Ved søde Urter menes vistnok her Asparges, som Husmødrene, saalænge (indtil 1850) der ved Byens Porte skulde betales Afgift af de landlige Produkter, der indførtes, gerne selv hentede hos Forstædernes Gartnere og smuglede ind.

Side 267, Lin. 5 f. n. Oehlenschläger skriver ofte Stubbe i Stedet for Stub; se ovenfor, Anm. til S. 92, L. 9.

Side 268, Lin. 1-3. Af Oehlenschlägers Digte til Frederik den Sjettes Dronning findes ovenfor Tilegnelsen af Frederiksberg-Digtet (S. 51-52) og Huusalferne (S. 158-161). Originalmanuskriptet til nærværende Digt, som først for en halv Snæs Aar siden kom Udgiveren [Liebenberg] i Hænde, er her helt igennem fulgt.

Side 269, Lin. 5 og flg. Her sigtes til Nordamerikas Uafhængighedskrig, den franske Revolution, Napoleon og den græske Frihedskrig.

Side 270, Lin. 5. Slottet med den lyse Fløi hentyder til Fredriksberg med de lysgule Fløie i Tilegnelsen af Frederiksberg-Digtet (S. 52, L. 8 f. n.).

Side 270, Lin. 12-11 f. n. Oehlenschlägers yngste Datter blev 1840 gift med Nordmanden W. Konow. Til hendes Fødselsdag 1841, 1845 og 1847 findes der (her ikke optagne) Digte af Oehlenschläger.

Side 272, Lin. 1-2. Originalen findes i *Asmus omnia sua secum portans*, oder *Sämmtliche Werke des Wandsbecker-Bothen*, 4de Del, S. 177, [1782].

Side 272, Lin. 8 f. n. høit, højst, i det højeste; se 2det Bind, Anm. til S. 96, L. 5.

Side 273, Lin. 2 f. n. Omgivningen i Stedet for Omgivelserne er Oehlenschlägers sædvanlige Sprogbrug.

Side 274, Lin. 6. Af Grétry, den franske Operettes egentlige Skaber, født 1741, død 1813, bleve i hans Levetid omtrent 50 Stykker opførte i Paris, og nogle af dem spilles endnu. Paa vort Teater ere 14 af dem opførte, ingen efter 1820. — Om Schulz se ovenfor, Anm. til S. 22, L. 1.

Side 274, Lin. 8. Dens Toner ei støie paa Moden. Oehlenschläger udtaler sig oftere mod støjende Musik. I 3dje Akt af sit aldrig opførte Syngespil Overilelsen lader han en taabelig ung Pige synge en italiensk Arie, akkompagneret af en lige overfor boende Kobbersmeds Banken paa en stor Brændevinskedel.

Side 275, Lin. 1. Jenny Lind, berømt Sangerinde, født i Stockholm.

Side 275, Lin. 10 f. n. Det egne Contrafei kun kaldes Sandt, d. e. kun sit eget Billed kalder man sandt. Efter almindelig Sprogbrug kan det egne Contrafei egentlig kun betyde det særegne, besynderlige Contrafej.

Side 276, Lin. 1. Den berømte franske tragiske Skuespillerinde Rachel, født 1821, død 1858. — aandefuld i Stedet for aandfuld forekommer ogsaa i første Scene af Oehlenschlägers *De italienske Røvere*. Baggesen skriver i »Giengangeren« aanderig i Stedet for aandrig.

Side 276, Lin. 4. Erato, den lyriske, særlig den erotiske Digtekunsts Muse.

Side 276, Lin. 7-6 f. n. En lille Kreds af den oehlenschlägerske Muses varmeste Venner (A. P. Berggreen, Bonaparte Borgen, Nicolai Krossing og et Par andre) sendte Digteren mod Slutningen af hans Liv paa hans Fødselsdag en af Kredsen foranstaltet litograferet Afbildning af hans Fødselssted. Digtet fandtes iblandt Oehlenschlägers efterladte Papirer uden at være blevet meddelt hine Givere. I Efteraaret 1864 blev det uanselige Hus nedrevet og det nuværende høje Nr. 75 A derefter opført. Skraas overfor ved

Indgangen til Alleen stod endnu 1847 en høj og bred Gitterport.

Side 277, Lin. 12 og flg. I Somrene 1802 og 1803 boede Oehlenschläger sammen med Steffens i Runddelen (den nærmeste ved København) af Alleen, til venstre fra Byen, midt for, i et lavt, nu helt ombygget Hus, hvor han begyndte paa at skrive Nordens Guder og digtede Freias Alter, om hvis Skæbne kan ses 10de Bind, Anm. til S. 103, L. 2. I Aaret 1800 var han bleven forlovet med sin tilkommende Hustru.

Side 277, Lin. 8-3 f. n. Om Oehlenschlägers Søster se ovenfor, Anm. til S. 87, L. 10 f. n.

Side 278, Lin. 8. En Dryade var hos Grækerne et Træs beskyttende Nymfe, som levede og døde med det.

Side 279, Lin. 4-1 f. n. Hentydning til Slutningen af Oehlenschlägers Høitidssang i Anledning af den 2den April 1802; se 10de Bind, S. 16, L. 13-10 f. n.

Side 280, Lin. 1. Den Dag da Oehlenschläger fyldte 70 Aar, afholdtes en Fest for ham paa Skydebanen. Festkomiteen bestod af J. P. E. Hartmann, H. P. Holst, V. Marstrand og N. P. Nielsen. Den sidste holdt Hovedtalen, som Oehlenschläger besvarede med Oplæsningen af dette Digt. Kongen havde samme Dag sendt ham Storkorset.

Side 280, Lin. 2. Ydun, paa næste Side (L. 8 f. n.) kaldt Yduna, Idun, som vogtede de Æbler, hvoraf Guderne spiste for at vedblive at være unge.

